DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

KPSS 2026

VATANDAŞLIĞIN PUSULASI®

THG
0042382
YUE

TAMAMI AYRINTILI ÇÖZÜMLÜ

SORU BANKASI

ALİ KOÇ

YBA YAYINLARI

TAM ÖSYM FORMATI VE KALİTESİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

2026 KPSS VATANDAŞLIK DERSİ ÇALIŞMA PUSULASI

Değerli arkadaşlarım hepinize merhaba;

Öncelikle gireceğiniz **2026 KPSS**'de hepinize şimdiden başarılar diliyorum. Bu zorlu süreçte emeklerinizin karşılığını almanızı ve hayatınızı "meslekî anlamda" dilediğiniz şekilde sürdürmenizi temenni ediyorum. Bu bağlamda Ortaöğretim ve Ön Lisans için uygulanacak **2026 KPSS**'ye ilişkin vatandaşlık dersinde dikkat edilmesi gereken noktaları ve çalışma sürecinde ağırlık vermeniz gereken konuları sizlerle paylaşarak sizlere yol gösterebilmeyi umut ediyorum.

2026 KPSS'nin kapsam olarak diğer yıllardaki KPSS'ye benzer olacağı kanaatindeyim. Öyle ki ÖSYM'nin son yıllarda gerçekleştirdiği pek çok sınavda bu eğilimi sürdürdüğünü görüyoruz. Bu maksatla yıl boyunca yaptığınız çalışmalar sizler için bir "KAZANIM" olacak, bu kazanımlar doğrultusunda sınavda da "ÖLÇME" gerçekleştirilecektir. Unutmayınız ki sınav HER ŞEY demek değildir. Emekle, hırsla, azimle ilerleyeceğiniz bu yolda amacınıza mutlaka ulaşacaksınızdır. Sizlerin tek yapması gereken sakin olmak, heyecanınızı kontrol etmek ve soruları MUTLAKA dikkatli okumaktır. Şimdi KPSS için önemli bir yere sahip olan Vatandaşlık dersini nasıl ve hangi konulara ağırlık vererek çalışacağınıza yönelik üniteler bazında değerlendirmemize geçelim.

Değerli arkadaşlarım;

1) Temel Hukuk Kavramları ünitesinden 2-3 soru sorulmaktadır. Özellikle Hukukun Kaynakları, Boşluk Türleri, Medeni Hukuk ve Kişiler Hukukuna dikkat edilmelidir. (Mutlak ve Nispi Haklar, Gerçek Kişiliğin Başlangıcı, Hak ve Fiil Ehliyetleri, Hısımlık vd.) Öte yandan "kavram bilgisi" (Davalı, Davacı, Muris, Edim, İfa, İbra gibi) de son derece önemlidir. Medeni Hukuk içinden Kişiler Hukukuna kısmına daha çok ağırlık verilmesini öneririm.

2) Anayasal Kavramlar ünitesinden bazı yıllarda 1 soru sorulduğu görülmektedir. Hükümet sistemlerinden ziyade Üniter Devlet, Bölgeli Devlet, Federal Devlet ve Konfederal Devlet kavramlarına (**T.C.nin devlet yapısı olan üniter devlet**) ve Anayasa Türleri, Demokrasi Türleri ve T.C. Devletinin Temel Nitelikleri konusuna dikkat edilmelidir. Bu bölümde özellikle 1982 Anayasası'nın 2. maddesi olan T.C. Devletinin Temel Nitelikleri son derece önemli bir yere sahiptir. Önceki yıllarda yapılan KPSS'de olduğu gibi yıl soruları bu ünite içerisinden gelmektedir. (Laiklik - 1937, Tek dereceli seçim - 1946, Gizli oy - 1950, Açık sayım ve döküm - 1950 gibi) Ayrıca seçimlerin yargısal denetimini yapan Yüksek Seçim Kurulu'na dikkat edilmelidir.

3) Anayasalar ünitesinden 2018 yılından itibaren soru sorulmadığı görülmektedir. Bu bölümden gelecek olan sorular doğrudan anayasa bilgimizi ölçmek amaçlıdır. O yüzden bu bölümde 1921 Anayasası, 1924 Anayasası, 1961 Anayasası ve 1982 Anayasası ile ilgili konulara değinmekteyiz. Bu bölüme çalışırken bazı can alıcı özellikleri bilmeniz ilerideki ünitelerde işinize yarayacaktır. (Milli egemenlik – 1921 Anayasası, yumuşak ve çerçeve anayasa – 1921 Anayasası, başkent Ankara – 1924 Anayasası, değiştirilemeyecek madde ilk kez – 1924 Anayasası, Anayasa Mahkemesi – 1961 Anayasası, Milli Güvenlik Kurulu – 1961 Anayasası, hürriyetler arttı – 1961 Anayasası, Devlet Denetleme Kurulu – 1982 Anayasası, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi – 1982 Anayasası, otorite arttı – 1982 Anayasası gibi) ayrıca 1961 ve 1982 Anayasalarının benzer ve farklı özelliklerine dikkat edilmelidir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

4) Temel Hak ve Ödevler ünitesinden 1 soru sorulmaktadır. Bu bölümde yer alan ve dikkat etmemiz gereken yerler aşağıda maddeler şeklinde verilmiştir.

- Aşağıdakilerden hangisi "Kişi Hak ve Ödevleri"nden biridir veya değildir? şeklinde sorulacak soruya DİKKAT! (Burada kişi hak ve ödevlerinin neler olduğunu bilmemiz önem arz etmektedir.)
- Aşağıdakilerden hangisi "Sosyal ve Ekonomik Hak ve Ödevler"den biridir veya değildir? şeklinde sorulacak bir soruya DİKKAT! (Burada sosyal ve ekonomik hak ve ödevlerin neler olduğunu bilmemiz önem arz etmektedir.)
- Aşağıdakilerden hangisi "Siyasi Hak ve Ödevler"den biridir veya değildir? şeklinde sorulacak bir soruya DİKKAT! (Burada siyasi hak ve ödevlerin neler olduğunu bilmemiz önem arz etmektedir.)
- Ayrıca bu ünitede yer alan Siyasi Partiler bölümüne de çok dikkat etmelisiniz. (Özellikle siyasi partinin kapatılması ve baraj oranları gibi)

5) Yasama ünitesinden 1-2 soru sorulmaktadır.

- Bu kısım ile ilgili olarak uzun bir yorum yapılabilir. Fakat Seçimlerin Yenilenmesi ve Ertelenmesi, TBMM'nin Görev ve Yetkileri, Milletvekili Seçilme Yeterliliği, Kanun, TBMM Başkanlık Divanı ve TBMM'nin Bilgi Edinme ve Denetim Yollarına dikkat etmenizi öneriyorum. Bu bağlamda sizlere bu yoğun ünite ile ilgili ağırlık vermenizi istediğim konu başlıklarını vereceğim.
  - ➲ DİKKAT etmelisiniz)
  - ➲ TBMM'nin Görev ve Yetkileri (Özellikle TBMM'nin nerelere üye seçmesi gerektiğine DİKKAT etmelisiniz)
  - ➲ Yasama Sorumsuzluğu ve Yasama Dokunulmazlığı
  - ➲ Yüksek Seçim Kurulu (Üye sayısına DİKKAT!)
  - ➲ Milletvekilliğinin Düştüğü Haller
  - ➲ Kanunlar (TBMM yapar ve Cumhurbaşkanı onaylar kısmına DİKKAT!)
  - ➲ Milletlerarası Antlaşmalar (Onaylanmasını uygun bulan TBMM ancak onaylayan Cumhurbaşkanı ifadesine DİKKAT!)
  - ➲ TBMM'nin Bilgi Edinme ve Denetim Yolları
  - ➲ TBMM ve Cumhurbaşkanı Seçimlerinin Yenilenmesi
  - ➲ Seçimlerin Ertelenmesi
  - ➲ Milletvekilliği Seçilme Yeterliliği (18 yaş şartı, askerlik ile ilişiğinin bulunmaması, ilkokul mezunu olmasına özellikle

6) Yürütme ünitesinden 1-2 soru sorulmaktadır. Uzun süredir yaptığımız analizler sonucunda bu bölümden doğrudan net bilgi sorularının geldiğini görmekteyiz. Özellikle Cumhurbaşkanlığına Aday Gösterenler, Devlet Denetleme Kurulu, İdarenin Düzenleyici İşlemleri (Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve Yönetmelik), Başkomutanlık, Milli Güvenlik Kurulu ve Olağanüstü Hâl İlanı bu konunun dikkat edilmesi gereken yerlerdir.

7) Yargı ünitesinden 1-2 soru sorulmaktadır. Sorulan soruların çoğu yüksek mahkemeler ile ilgili sorulardır. (Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay ve Uyuşmazlık Mahkemesi) Ayrıca dikkat etmemiz gereken yer Anayasa Mahkemesidir. (Üye sayısı, üyelik yaşı, üyelerinin görev süresi, görev ve yetkileri gibi) **Yargı ünitesinde ayrıca önemli bir yerinde Hâkimler ve Savcılar Kurulu olduğu unutulmamalıdır.**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

8) **İdare Hukuku** ünitesinden **2 soru** sorulmaktadır.

- Bu kısım ile ilgili olarak uzun bir yorum yapılabilir. Bu ünite ile ilgili ağırlık vermenizi istediğim konu başlıklarını vereceğim.
  - ➲ Kamu Hizmetlerine Egemen Olan İlkeler
  - ➲ Kamu Düzeninin Ögeleri
  - ➲ Genel İdari Kolluk Makamları
  - ➲ İdarenin Mal Edinme Yolları
  - ➲ İdare Teşkilatı (Merkezden Yönetimler ve Yerinden Yönetimler)
  - ➲ Merkeze Yardımcı Kuruluşlar
  - ➲ Yetki Genişliği (Sadece Vali kullanır ifadesine **DİKKAT!**)
  - ➲ İdarenin Bütünlüğü (Hiyerarşi ve İdari Vesayet kavramlarına **DİKKAT!**)
  - ➲ Yerel Yönetimler (İl Özel İdaresi, Belediye İdaresi, Büyükşehir Belediye İdaresi ve Köy İdaresinden ÖSYM geçmiş yıllarda defalarca soru sorduğu için **DİKKAT!**)
  - ➲ Memurlar Hukuku (Memur Olma Şartları, Adaylık Süresi, Kariyer, Liyakat, Disiplin Cezaları, Memurluğun Sona Erdiği Nedenler gibi) Ancak Memurlar Hukuku kısmından en çok sorulan yerinde "Memurlara verilen disiplin cezaları" başlığı olduğunu da unutmamalısınız.

9) **İnsan Hakları Hukuku** ünitesinden **1 soru** sorulmaktadır. ÖSYM tarafından 2021 yılında eklenen bu konudan henüz hiçbir soru sorulmamıştır. Bu üniteden sorulacak olan sorular genellikle İnsan Haklarının Özellikleri, İnsan Haklarının Tarihsel Gelişimi (Magna Carta), İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi şeklindedir.

- Dikkat Edilmesi Gereken Bazı Tarihler;
  - ➲ Birleşmiş Milletler Bildirisine Türkiye, **24 Şubat 1945** tarihinde imza koyarak katılmıştır.
  - ➲ İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi **10 Aralık 1948**'de Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilmiştir.
  - ➲ Avrupa Konseyi'ne Türkiye **1949** yılında üye olmuştur.
  - ➲ Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Türkiye tarafından **1954** yılında kabul etmiştir.
  - ➲ Avrupa Konseyi tarafından **1999** yılında İnsan Hakları Komiserliğini kurulmuştur.

9) **Genel Kültür ve Güncel Bilgiler** ünitesinden **6 soru** sorulmaktadır. ÖSYM tarafından bu bölümde son yıllarda "Genel Kültür" ağırlıklı soruların geldiği görülmektedir. Bu üniteden özellikle edebiyat ve tarih alanından soruların geldiğini unutmamalıyız. Güncel bilgiler ile ilgili olarak basında yer almış tüm bilgiler önemlidir.

Hepinize sınavlarınızda başarılar dilerim.

Ali KOÇ

Eğitimci-Yazar

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ iii

2026 KPSS VATANDAŞLIK DERSİ ÇALIŞMA PUSULASI iv

Test 1 Temel Hukuk Kavramları – I 1
Çözümleri 3

Test 2 Temel Hukuk Kavramları – II 5
Çözümleri 7

Test 3 Temel Hukuk Kavramları – III 9
Çözümleri 11

Test 4 Temel Hukuk Kavramları – IV 13
Çözümleri 15

Test 5 Temel Hukuk Kavramları – V 17
Çözümleri 19

Test 6 Temel Hukuk Kavramları – VI 21
Çözümleri 23

Test 7 Temel Hukuk Kavramları – VII 25
Çözümleri 27

Test 8 Temel Hukuk Kavramları – VIII 29
Çözümleri 31

Test 9 Devlet Şekilleri - Hükûmet Sistemleri ve T.C.'nin Temel Nitelikleri -I 33
Çözümleri 35

Test 10 Devlet Şekilleri - Hükûmet Sistemleri ve T.C.'nin Temel Nitelikleri -II 37
Çözümleri 39

Test 11 Anayasalar – I 41
Çözümleri 43

Test 12 Anayasalar – II 45
Çözümleri 47

Test 13 Temel Hak ve Hürriyetler – I 49
Çözümleri 51

Test 14 Temel Hak ve Hürriyetler – II 53
Çözümleri 55

Test 15 Temel Hak ve Hürriyetler – III 57
Çözümleri 59

Test 16 Temel Hak ve Hürriyetler – IV 61
Çözümleri 63

Test 17 Yasama – I 65
Çözümleri 67

Test 18 Yasama – II 69
Çözümleri 71

Test 19 Yasama – III 72
Çözümleri 75

Test 20 Yasama – IV 77
Çözümleri 79

Test 21 Yasama – V 81
Çözümleri 83

Test 22 Yasama – VI 85
Çözümleri 87

Test 23 Yasama – VII 89
Çözümleri 91

Test 24 Yasama – VIII 93
Çözümleri 95

Test 25 Yürütme – I 97
Çözümleri 99

Test 26 Yürütme – II 101
Çözümleri 103

Test 27 Yürütme – III 105
Çözümleri 107

Test 28 Yürütme – IV 109
Çözümleri 111

Test 29 Yürütme – V 113
Çözümleri 115

Test 30 Yargı – I 117
Çözümleri 119

Test 31 Yargı – II 121
Çözümleri 123

Test 32 Yargı – III 125
Çözümleri 127

Test 33 Yargı – IV 129
Çözümleri 131

Test 34 İdare Hukuku – I 133
Çözümleri 135

CBA Yayınları

CBA yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

İÇİNDEKİLER

Test 35 İdare Hukuku – II.....137
Çözümleri.....139

Test 36 İdare Hukuku – III.....141
Çözümleri.....143

Test 37 İdare Hukuku – IV.....145
Çözümleri.....147

Test 38 İdare Hukuku – V.....149
Çözümleri.....151

Test 39 İdare Hukuku – VI.....153
Çözümleri.....155

Test 40 İdare Hukuku – VII.....157
Çözümleri.....159

Test 41 İdare Hukuku – VIII.....161
Çözümleri.....163

Test 42 İnsan Hakları Hukuku – I.....165
Çözümleri.....166

Test 43 İnsan Hakları Hukuku – II.....167
Çözümleri.....168

Test 44 İnsan Hakları Hukuku – III.....169
Çözümleri.....170

Test 45 Uluslararası Kuruluşlar – I.....171
Çözümleri.....172

Test 46 Uluslararası Kuruluşlar – II.....173
Çözümleri.....174

Test 47 Uluslararası Kuruluşlar – III.....175
Çözümleri.....176

Test 48 Uluslararası Kuruluşlar – IV.....177
Çözümleri.....178

Test 49 Güncel Bilgiler ve Genel Kültür – I.....179
Çözümleri.....180

Test 50 Güncel Bilgiler ve Genel Kültür – II.....181
Çözümleri.....182

Test 51 Güncel Bilgiler ve Genel Kültür – III.....183
Çözümleri.....184

Test 52 Güncel Bilgiler ve Genel Kültür – IV.....185
Çözümleri.....186

Test 53 Güncel Bilgiler ve Genel Kültür – V.....187
Çözümleri.....188

Test 54 Güncel Bilgiler ve Genel Kültür – VI.....189
Çözümleri.....190

Test 55 Güncel Bilgiler ve Genel Kültür – VII.....191
Çözümleri.....192

Test 56 Güncel Bilgiler ve Genel Kültür – VIII.....193
Çözümleri.....194

Test 57 Güncel Bilgiler ve Genel Kültür – IX.....195
Çözümleri.....196

Test 58 Güncel Bilgiler ve Genel Kültür – X.....197
Çözümleri.....198

Test 59 Güncel Bilgiler ve Genel Kültür – XI.....199
Çözümleri.....200

Test 60 Güncel Bilgiler ve Genel Kültür – XII.....201
Çözümleri.....202

Test 61 Güncel Bilgiler ve Genel Kültür – XIII.....203
Çözümleri.....204

Test 62 Güncel Bilgiler ve Genel Kültür – XIV.....205
Çözümleri.....206

Test 63 Güncel Bilgiler ve Genel Kültür – XV.....207
Çözümleri.....208

Test 64 Kim Kimdir?.....209
Çözümleri.....211

Test 65 Yazarlar ve Şairler.....212
Çözümleri.....214

Test 66 İlkler.....216
Çözümleri.....217

Test 67 Keşifler, İcatlar ve Bilim İnsanları.....218
Çözümleri.....220

Test 68 Roman Karakterleri.....221
Çözümleri.....222

Test 69 Kıyafet Türleri.....225
Çözümleri.....226

Test 70 Tablolar ve Ressamlar.....227
Çözümleri.....229

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Temel Hukuk Kavramları – I

Test: 1

1. **Aşağıdakilerden hangisi sosyal hayatı düzenleyen kurallardan biri değildir?**

A) Din kuralları
B) Eğitim kuralları
C) Görgü kuralları
D) Hukuk kuralları
E) Ahlak kuralları

2. **Aşağıdakilerden hangisi hukukun temel görevleri arasında yer almaz?**

A) Toplumda adaleti sağlar.
B) Toplumda barışı sağlar.
C) Toplumda hukuki güvenliği sağlar.
D) Toplumda mutlak eşitliği sağlar.
E) Toplumda hukuki düzeni sağlar.

3. **Aşağıdakilerden hangisi hukuk kurallarının özellerinden biri değildir?**

A) Özel kurallardır.
B) Değişkendir.
C) Sosyal hayatı düzenleyen kurallardır.
D) Maddi yaptırımlıdır.
E) Sürekli kurallardır.

4. **Aşağıdakilerden hangisi yaptırım türlerinden biri değildir?**

A) Hükümsüzlük
B) İptal
C) Genel müsadere
D) Tazminat
E) Cebrî icra

5. **Aşağıdakilerden hangisi hükümsüzlük türlerinden biridir?**

A) İptal B) Tazminat C) Yokluk
D) Cebrî icra E) Müsadere

6. Kerem evini Aslı'ya satmış ancak ev satışına ilişkin hukuki işlem kanunun aradığı şekilde yapılmamıştır.

Bu durumda aşağıdaki yaptırım türlerinden hangisi söz konusu olur?

A) Hükümsüzlük B) İptal
C) Cebrî icra D) Tazminat
E) Ceza

7. **Hukuka aykırı olarak yapılmış idari bir işlemin, yargı organı kararı ile ortadan kaldırılmasına ne ad verilir?**

A) Tazminat B) Hükümsüzlük
C) İptal D) Cebrî icra
E) Ceza

8. **Hükümsüzlük ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Ayırt etme gücüne sahip olmayan bir kimsenin yaptığı evlenme nispi butlan yaptırımına tabidir.
B) Ayırt etme gücüne sahip bir küçüğün kanuni temsilcisinin izni olmadan yaptığı bir satım sözleşmesi, tek taraflı bağlamazlık yaptırımına tabidir.
C) Yokluk, butlan ve tek taraflı bağlamazlık hükümsüzlüğün türleridir.
D) Resmî evlendirme memuru önünde yapılmayan evlenmelerde olduğu gibi, bazı hukuk kurallarına uyulmaması hâlinde yapılan işlem yok sayılır.
E) Butlan; mutlak butlan ve nispi butlan olmak üzere ikiye ayrılır.

9. **Aşağıdakilerden hangisi ceza türlerinden biri değildir?**

A) Müebbet hapis
B) Ağırlaştırılmış müebbet hapis
C) Para cezası
D) İdam cezası
E) Disiplin cezası

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

10. XYZ Yayınevi'nde yayın yazarlığı yapan Mahmut Bey belirtilen günde yayınları teslim etmediğinden dolayı XYZ Yayınevi'ni zarara uğratmıştır.

Yukarıdaki bilgiye göre Mahmut Bey, XYZ Yayınevi'nin uğradığı zararlara karşılık aşağıdaki yaptırımlardan hangisi ile karşılaşır?

A) İptal
B) Tazminat
C) Hükümsüzlük
D) Ceza
E) Cebrî icra

11. **Aşağıdakilerden hangisi, hukukun zorunluluğuna bir örnek oluşturur?**

A) Veli'nin, Hasan'ın arabasının camını kırması
B) Veli'nin, ziyarete gelmek isteyen Hasan'a evde olmadığı yönünde yalan söylemesi
C) Veli'nin, Hasan'a borç para vermemesi
D) Veli'nin, yolda kalan Hasan'ı otomobiline almaması
E) Veli'nin, yolda kalan karşılaştığı Hasan'a selam vermemesi

12. Ali ile Ayça imam nikâhı ile evlenmişlerdir.

Yukarıdaki bilgiye göre Ali ile Ayça'nın evliliklerine ilişkin aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

A) Ali ile Ayça'nın evlenmelerinde bir sakınca yoktur ve evlilikleri geçerlidir. Ancak istenildiği takdirde bu evlilik iptal edilebilir.
B) Ali ile Ayça'nın evlenmelerinde bir sakınca olmadığından dolayı evlilik geçerlidir ve iptal edilemez.
C) Ali ile Ayça'nın evliliği dava açılana kadar geçerli olarak devam eder.
D) Ali ile Ayça'nın evliliği kanunun öngördüğü şekilde yapılmadığından dolayı yok hükmündedir.
E) Ali ile Ayça'nın evlilikleri hukuk önünde geçerlidir ve hiçbir işlem yapmaya gerek yoktur.

13. I. Batuhan'ın kira bedelini ödememesi
II. Ali'nin sattığı malı zamanında teslim etmemesi
III. Furkan'ın imam nikâhı ile evlenmesi
IV. Ayça'nın aldığı malın bedelini ödememesi
V. 15 yaşındaki Efe'nin satış sözleşmesi yapması

Yukarıdakilerden hangilerinde cebrî icra yaptırımı söz konusudur?

A) I ve II B) I ve IV C) I, II ve IV
D) II, III ve IV E) III, IV ve V

14. Okulların yönetmelikleri sınavlarda kopya çekmeyi yasaklamasına rağmen Barış bu yasağa uymayıp kopya çekmeye kalkışmıştır.

Bu durumda aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Barış için disiplin kovuşturması söz konusu olur.
B) Barış bir yaptırımla karşılaşır.
C) Barış tazminat ödemekle yükümlü olur.
D) Hukuk kuralına aykırılık söz konusudur.
E) Bu eylem için ceza yaptırımı söz konusu olur.

15. **Sağlık Bakanlığında memur olarak çalışan İsmail'in, hukuka aykırı olarak işine son verilmesi hâlinde İsmail aşağıdaki mahkemelerden hangisinde dava açabilir?**

A) Asliye hukuk mahkemesi
B) Sulh hukuk mahkemesi
C) İş mahkemesi
D) Adliye mahkemesi
E) İdare mahkemesi

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranfey.org

ÇÖZÜMLER

1. **Sosyal hayatı düzenleyen kurallar;**

- Din kuralları
- Ahlak kuralları
- Görgü kuralları
- Hukuk kurallarıdır.

Dikkat edelim !..

Din, ahlak ve görgü kullarının yaptırımı manevi olmasına karşılık hukuk kuralları maddi yaptırımlıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. **Hukukun temel görevleri;**

- Toplumda adaleti sağlar.
- Toplumda hukuki güvenliği sağlar.
- Toplumda hukuki düzeni sağlar.
- Toplumda barışı sağlar.
- Toplumda yeni oluşum ve gelişmelere cevap verir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. **Hukuk kurallarının özellikleri;**

- Toplumsal hayatı düzenler.
- Devlet gücü ile desteklenmiştir.
- Geneldir.
- Süreklidir.
- Cebrîdir.
- Soyuttur.
- Değişkendir.
- Kişilik dışıdır.
- Yaptırıma dayalıdır.
- Olumlu ya da olumsuz bir emir içerir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. **Yaptırım türleri;**

- Ceza
- Cebrî icra
- Tazminat
- Hükümsüzlük
- İptal

Genel müsadere cezası 2004 anayasa değişikliği ile kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. **Hükümsüzlük türleri;**

- Yokluk
- Butlan
- Mutlak butlan
- Nispi butlan
- Tek taraflı bağlamazlık

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Hukuki bir işlemin kanuna aykırı olarak yapılması hâlinde hiçbir sonuç doğurmamasına **"hükümsüzlük"** denir.

Soruda verilen örnekte Kerem ve Aslı'nın ev satışı için devletin yetkili kurumuna yani tapuya gitmeleri gerekirken bu işlemi tapuya gitmeden yapmaları kanuna aykırıdır ve bu işlem hukuk önünde hükümsüzdür.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. Hukuka aykırı olarak yapılmış idari bir işlemin yargı organı kararı ile ortadan kaldırılmasına **"iptal"** adı verilir.

Örneğin; Bir yükseköğretim kurumunun yetkili kurulu, bir öğrencinin hukuka aykırı biçimde, sınavlara girmesine engel olursa veya bir kamu kurumu yetkilisi bir memuru haksız surette işinden çıkarırsa ya da bir belediye, arsasına inşaat yapacak olan vatandaşa haksız olarak inşaat izni vermezse, bu kimseler hukuka aykırı biçimde yapılmış olan bu idari işlemlerin iptali için idari yargı organına (idare mahkemesi) başvurarak açacakları bir davayla, hukuka aykırı olan bu işlemlerin ortadan kaldırılması isteminde bulunabilirler.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

8. Kanunun emredici hükümlerine uyulmaması hâlinde yapılan işlemin tamamının geçersiz olmasına "mutlak butlan" denir.

Yapılan işlem kanunun emredici hükümlerine uygun olup iradede bir sakatlık durumunun varlığı hâlinde ise işlem "nispi butlan" ile geçersiz olur.

Ayırt etme gücüne sahip olmayan bir kimsenin yaptığı evlenme **"mutlak butlan"** yaptırımına tabidir. Medeni Kanunumuz 125. Madde de "ayırt etme gücüne sahip olmayanlar evlenemez" diyerek emredici bir koşul belirtmiştir. İşte bu şekilde kanunun emredici hükümlerine aykırı olan bir işlem "mutlak butlan" sonucunu doğurmaktadır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

9. 2004 yılında yapılan anayasa değişikliği ile **"idam cezası"** kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

10. Başkalarına verilen zararların ödettirilmesi biçimindeki yaptırıma "tazminat" adı verilir.

Soruda Mahmut Bey yazarlığını yaptığı XYZ Yayınevi'ni zarara uğrattığı için **tazminat** yaptırımı ile karşılaşır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. Veli'nin, Hasan'ın arabasının camını kırması durumunda "haksız fiil" vardır ve hukuk gereklidir. Çünkü hukuk düzeninin zarar vermediği eylemlere (adam öldürme, yarama, birisinin arabasının camını kırma vb) **haksız fiil** adı verilmektedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Hukuki işlemlerin kanunun belirlediği kurucu unsurlardan en az birine uyulmadan yapılması hâlinde bu işlemin **"yok"** olarak kabul edilmesidir.

Örneğin; Resmi evlendirme memuru önünde yapılmayan evlenme hukukta **"yok"** hükmündedir.

Sorumuzdaki Ali ile Ayça'nın evliliği kanunun öngördüğü şekilde yapılmadığından (resmi memur olmadığından) dolayı **yok** hükmündedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. Verilen maddelere tek tek bakalım;

- Batuhan'ın kira bedelini ödememesi durumunda **"cebrî icra"** yaptırımı söz konusudur.
- Ali'nin sattığı malı zamanında teslim etmemesi **"tazminat"** yaptırımı söz konusudur.
- Furkan'ın imam nikâhı ile evlenmesi durumunda hükümsüzlük türlerinden **"yokluk"** vardır.
- Ayça'nın aldığı malın bedelini ödememesi **"cebrî icra"** yaptırımı söz konusudur.
- 15 yaşındaki Efe'nin satış sözleşmesi yapması durumunda hükümsüzlük türlerinden **"tek taraflı bağlamazlık"** vardır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. Barış için disiplin kovuşturması söz konusu olabileceği gibi yaptırımla da karşılaşır.

Bu yaptırım sınavının geçersiz olması hatta okuldan uzaklaştırma dahi olabilir.

Ancak Barış çekmiş olduğu kopya için **tazminat** ödemekle yükümlü olmaz.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. Hukuka aykırı veya haksız surette yapılmış idari işlemlerin yargı organları tarafından ortadan kaldırılmasına "iptal" adı verilir. İptal davaları idari işlemlere karşı **"idare mahkemesinde"** açılır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranfey.org

1. **Yürürlükte bulunan yazılı ve yazısız hukuk kurallarına ne ad verilir?**

A) Mevzu hukuk
B) Pozitif hukuk
C) İdeal hukuk
D) Tarihî hukuk
E) Tabi hukuk

2. **Türk Hukuk Sisteminde bir hukuk kaynağı olarak kabul gören fakat uygulama yönünden yazılı hukuktan sonra gelen kaynak aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Doktrin
B) Yönetmelik
C) İçtihat
D) Örf ve âdet hukuku
E) Cumhurbaşkanlığı kararnamesi

3. **Aşağıdakilerden hangisi** "mevzu hukuk" **içerisinde yer almaz?**

A) Kanunlar
B) Milletlerarası antlaşmalar
C) Cumhurbaşkanlığı kararnameleri
D) Yönetmelikler
E) Yargısal içtihatlar

4. **Aşağıdakilerden hangisi bağlayıcı kaynak olmadığı gibi hâkimin bir olayı çözerken başvuracağı mecburi kaynak değildir?**

A) Bilimsel görüşler
B) Örf ve adet hukuku
C) Anayasa
D) Cumhurbaşkanlığı kararnameleri
E) Yönetmelikler

5. **Uyulması herkes tarafından zorunlu olan ve tarafların kendi iradeleri ile değiştiremedikleri kurallara ne ad verilir?**

A) Emredici hukuk kuralları
B) Tamamlayıcı hukuk kuralları
C) Tanımlayıcı hukuk kuralları
D) Yetki Verici hukuk kuralları
E) Yorumlayıcı hukuk kuralları

6. **Hâkim somut olaya uygulanacak yazılı ve yazısız hukuk kurallarında hüküm bulamazsa bu boşluğu hangi şekilde tamamlar?**

A) Mevcut konu ile ilgili kendi vicdani kanaatine göre hukuk yaratır.
B) Mevcut konu hakkında takdir yetkisini kullanır.
C) Mevcut konuyu çözülemez olarak kayıtlara düşer.
D) Mevcut konuyu Anayasa Mahkemesine gönderir.
E) Mevcut konuyu temyiz etmesi için bir üst mahkemeye gönderir.

7. **Memur, asker, öğrenci, dernek üyesi gibi belli bir statü içinde bulunan kimselere hizmet ve iç düzenle ilgili kurallara aykırı davranışlarda bulunduklarında uygulanan yaptırım aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hükümsüzlük B) İptal
C) Tazminat D) Disiplin cezası
E) Cebrî İcra

8. Bir miras uyuşmazlığı hakkında hâkim, önce yazılı kaynakları incelemiştir. Ancak yazılı kaynaklarda herhangi bir hükme ulaşamamıştır ve daha sonra örf ve âdet hukukunu incelemiştir. Hâkim örf ve âdet hukukunda da somut olaya uygulayabileceği herhangi bir hüküm bulamamıştır.

Yukarıdaki bilgiye göre, hâkim hangi tür boşluk ile karşı karşıyadır?

A) Kural içi boşluk B) Kural dışı boşluk
C) Hukuk boşluğu D) Örtülü boşluk
E) Kanun boşluğu

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

9. **Devletin şeklini, yapısını, organlarını, organlarının görev ve yetkileri ile kişilerin temel hak ve özgürlüklerini düzenleyen hukuk dalı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yargılama hukuku
B) İcra ve iflas hukuku
C) Anayasa hukuku
D) İdare hukuku
E) Devletler genel hukuku

10. I. İdare hukuku
II. Ticaret hukuku
III. Vergi hukuku
IV. Anayasa hukuku

Yukarıdakilerden hangileri kamu hukukunun dalları arasında yer almaz?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) III ve IV
D) II ve III E) II, III ve IV

11. Ticaret Kanunumuz; bir ticari işletmeyi kısmen dahi olsa kendi adına işleten kişiye "tacir" demektedir.

Yukarıdaki ifade aşağıdaki hukuk kurallarının türlerinden hangisi içerisinde yer alır?

A) Emredici hukuk kuralı
B) Tamamlayıcı hukuk kuralı
C) Tanımlayıcı hukuk kuralı
D) Yetki verici hukuk kuralı
E) Yorumlayıcı hukuk kuralı

12. I. Katma değer vergisi
II. Kurumlar vergisi
III. Emlak vergisi
IV. Veraset ve intikal vergisi

Yukarıdaki vergi çeşitlerinden hangileri "gelir üzerinden" **alınan vergiler arasındadır?**

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) III ve IV E) I, II ve IV

13. **Aşağıdakilerden hangisi ceza sorumluluğunun ilkeleri arasında yer almaz?**

A) Hiç kimse yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü yerine getirmemesinden dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz.
B) Kimse, işlediği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılamaz.
C) Genel müsadere cezası verilemez.
D) Ceza sorumluluğu şahsidir.
E) Savaş hâli haricinde ölüm cezası verilemez.

14. **Ceza ehliyeti ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) 0-12 yaş grubundaki çocukların ceza ehliyeti yoktur.
B) Sağır ve dilsizlerin tam ceza alabilmeleri için 21 yaşını doldurmaları gerekmektedir.
C) Akıl zayıflığı olan kişilere indirimli ceza uygulanır.
D) 12-15 yaş grubundaki çocukların anlama ve isteme yeteneğine bakılmaksızın indirimli ceza uygulanır.
E) 15-18 yaş grubundaki çocukların ceza ehliyetleri vardır ve indirimli ceza uygulanır.

15. Medeni Kanun'un 12. maddesi ergin kılınmayı tanımlamıştır. Buna göre; "On beş yaşını dolduran küçük, kendi isteği ve velisinin rızası ile mahkemece ergin kılınabilir" demektedir. Buradaki "kılınabilir" ifadesi ile bir genelleme yapılmıştır. Yani kişinin ergin kılınıp kılınamayacağı hâkimin takdir yetkisine bırakılmıştır. Bu boşluk kanun koyucu tarafından bilerek ve istenerek bırakılmış ve olayın özelliğine göre hâkim takdir yetkisini kullanarak doldurması amaçlanmıştır.

Yukarıdaki bilgiye göre hâkim takdir yetkisini kullanması aşağıdaki boşluk türlerinden hangisi içerisinde yer alır?

A) Kanun boşluğu B) Hukuk boşluğu
C) Kural içi boşluk D) Kural dışı boşluk
E) Örtülü boşluk

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

ÇÖZÜMLER

1. Yürürlükte bulunan yazılı ve yazısız hukuk kurallarına **"pozitif hukuk"** adı verilir. Yürürlükte bulunan yazılı hukuk kurallarına ise **"mevzu hukuk"** adı verilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Yazılı kaynaklar **"asli"** kaynaktır yani başvurulması zorunlu birincil kaynaktır.

Yazısız kaynaklar ise **"tali"** kaynaktır yani ikincil zorunlu kaynaktır ki bu da örf ve âdet hukukudur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Bir ülkede yetkili makamlar tarafından konulmuş ve yürürlükte olan yazılı kurallara **mevzu hukuk (mevzuat)** denir.

Anayasa, kanun, cumhurbaşkanlığı kararnameleri, milletlerarası antlaşmalar, yönetmelikler, genelgeler Türk hukuk mevzuatına örnek olarak verilebilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. **Bilimsel görüşler** ve **yargısal kararlar** hukukun yardımcı kaynağıdır ve hâkimin başvuracağı zorunlu kaynak değildir.

Hâkim yazılı ve yazısız kaynağa başvurmak zorunda olup eğer bu ikisinde de hüküm bulamazsa kendi vicdani kanaatine göre hukuk yaratır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. **Emredici Hukuk Kuralları:** Uyulması herkes tarafından zorunlu olan ve tarafların kendi iradeleri ile değiştiremedikleri kurallardır.

Tamamlayıcı Hukuk Kuralları: Tarafların aksini kararlaştırabildikleri ve uyulması zorunlu olmayan kurallardır.

Tanımlayıcı Hukuk Kuralları: Bir hukuki kavramın, ne anlama geldiğini belirleyen kurallardır.

Yetki Verici Hukuk Kuralları: İlgiliye yetki veren, ilgiliyi belli bir davranışta bulunmada serbest bırakan kurallardır.

Yorumlayıcı Hukuk Kuralları: Tarafların bir hukuki işlemde kullandıkları ve anlamını açıklamadıkları hususları yorumlamaya yarayan kurallardır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. Hâkim somut olaya uygulanacak yazılı ve yazısız hukuk kurallarında hüküm bulamazsa bu boşluğunu kendi vicdani kanaatine göre **hukuk yaratarak** çözümler.

Hâkimin takdir yetkisini kullandığı boşluk türü ise kural içi boşluktur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. Memur, asker, öğrenci, dernek üyesi gibi belli bir statü içinde bulunan kimselere hizmet ve iç düzenle ilgili kurallara aykırı davranışlarda bulunduklarında uygulanan yaptırıma **"disiplin cezaları"** adı verilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Bir konuda, yazılı ve yazısız hukuk kurallarında somut olaya uygulanabilecek bir hükmün bulunmaması hâlinde ortaya çıkan boşluk **hukuk boşluğudur**.

Hâkim böyle bir sorun ile karşılaşırsa, kendisi kanun koyucu gibi düşünüp hukuk yaratarak boşluğu doldurur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranley.org

9. Devletin şeklini, yapısını, organlarını, organlarının görev ve yetkileri ile kişilerin temel hak ve özgürlüklerini düzenleyen hukuk dalı **anayasa hukukudur.**

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. **Kamu hukukunun dalları;**

- Anayasa hukuku
- İdare hukuku
- Ceza hukuku
- Vergi hukuku
- Yargılama hukuku
- Devletler genel hukuku

Ticaret hukuk ise kamu hukukunun değil **özel hukukun** dalları arasında yer alır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

11. Bir hukuki kavramın ne anlama geldiğini belirleyen kurallara **"tanımlayıcı hukuk kuralları"** adı verilir.

Soruda verilen, bir ticari işletmeyi kısmen dahi olsa kendi adına işleten kişiye "tacir" denir ifadesi ile Ticaret Kanunumuz tacirin tanımını yapmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. **Vergi Türleri;**

Gelir üzerinden alınan vergiler;

- Gelir vergisi
- Kurumlar vergisi

Gider üzerinden alınan vergiler;

- Katma değer vergisi
- Özel tüketim vergisi

Servet üzerinden alınan vergiler;

- Emlak vergisi
- Motorlu taşıtlar vergisi
- Veraset ve intikal vergisi

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. Hiçbir durumda ölüm cezası verilemez. Çünkü, **1839 Tanzimat Fermanı** ile genel müsadere, **2004 Anayasa değişikliği** ile ölüm cezası verilemez.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Ceza ehliyetleri;

- 0-12 yaş grubundaki çocukların **ceza ehliyeti yoktur.**
- Akıl hastalarının **ceza ehliyeti yoktur.**
- 15-18 yaş grubundaki çocukların ceza ehliyetleri vardır ve **indirimli ceza uygulanır.**
- Akıl zayıflığı olan kişilere **indirimli ceza uygulanır.**
- 12-15 yaş grubundaki çocukların anlama ve isteme yeteneğine bakılır. Anlama isteme yeteneği yoksa ceza ehliyeti de yoktur ancak anlama isteme yeteneği varsa indirimli ceza uygulanır.
- Sağır ve dilsizlerin tam ceza alabilmeleri için 21 yaşını doldurmaları gerekmektedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

15. **Boşluk Türleri;**

Kanun boşluğu: Yazılı kaynaklarda somut olaya uygulanabilecek bir hükmün bulunmaması hâlinde ortaya çıkan boşluktur.

Hukuk boşluğu: Yazılı ve yazısız kaynaklarda somut olaya uygulanabilecek bir hükmün bulunmaması hâlinde ortaya çıkan boşluktur. Hukuk boşluğunu hâkim kendi vicdani kanaatine göre **hukuk yaratarak** çözümler.

Kural içi boşluk: Kanun koyucunun bilerek ve isteyerek bıraktığı boşluktur. Örneğin; manevi tazminat miktarları belirtilmemiştir ve böyle bir durumda hâkimin **takdir yetkisini** kullanması kaçınılmazdır.

Kural dışı boşluk: Kanun koyucunun bilmeden ve istemeden bıraktığı boşluktur.

Örtülü boşluk: Yazılı kaynaklar içerisinde konu ile ilgili bir düzenlemenin olması ancak bu düzenlemenin somut olaya uygulanmasının adaletsizliğe neden olabileceğinden dolayı uygulanamamasıdır.

Açık boşluk: Yazılı kaynaklar içerisinde genel veya özel hiçbir hükmün bulunmaması durumudur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranfey.org

1. **Aşağıdakilerden hangisi ceza hukukunun temel ilkeleri arasında yer almaz?**

A) Kanunsuz suç ve ceza olmaz.
B) Örf ve âdetlere dayanılarak suç oluşturulamaz ancak bazı hâllerde ceza verilebilir.
C) Kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular, delil olarak kabul edilemez.
D) Suçluluğu mahkeme kararı ile ispatlanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.
E) Ceza sorumluluğu şahsidir.

2. **Hangi davanın nerede açılacağını ve mahkemelerin uyacakları kuralları düzenleyen hukuk dalı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yargılama hukuku
B) Anayasa hukuku
C) İdare hukuku
D) Vergi hukuku
E) Devletler genel hukuku

3. **Soruşturma sonunda, toplanan deliller, kişinin suç işlediği konusunda yeterli şüphe oluşturması hâlinde Cumhuriyet Savcısı tarafından hazırlanan belgeye ne ad verilir?**

A) Kovuşturma B) Müdafi C) İddianame
D) İlam E) Sözleşme

4. **Ceza hukukunun temel ilkelerinden biri olan** "kanunsuz suç ve ceza olmaz" **ilkesi, suçun unsurlarından hangisini açıklamaktadır?**

A) Tipiklik B) Hareket C) Kusurluluk
D) Kast E) Taksir

5. Türk Ceza Kanunu, bazı hâllerde ceza sorumluluğunun azalabileceği ya da tamamen ortadan kalkabileceğini vurgulamıştır.

Yukarıdaki bilgiye göre, aşağıdakilerden hangisinde ceza sorumluluğu ortadan kalkmaz veya azalmaz?

A) Yaş küçüklüğü
B) Akıl hastalığı
C) Haklı tahrik
D) Meşru müdafaa
E) Amirin emri

6. I. Ticaret hukuku
II. Borçlar hukuku
III. Medeni hukuk

Yukarıdaki hukuk dallarından hangileri özel hukuk içerisinde yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. **Bir hakkın kazanılmasında ona ait engeli bilmemeye ne ad verilir?**

A) Dürüstlük B) İyiniyet
C) İspat yükü D) Hak ehliyeti
E) Fiil ehliyeti

8. **Aşağıdakilerden hangisi hakların devren kazanılmasına bir örnektir?**

A) Hakan'ın sokakta bulduğu köpeği eve alması
B) Ali'nin otobüste bıraktığı dergiyi Kader'in alıp evine götürmesi
C) Ömer'in bilgisayarını İsmail'e satması
D) Mete'nin bahçedeki erik ağacından erik alması
E) Efe'nin akşam yemeği için dört tane balık tutması

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

9. **Aşağıdakilerden hangileri ile haklar kişiye bağlanır?**

A) Hukuki eylem-hukuki-sözleşme-hukuki olay
B) Hukuki olay-hukuki fiil-hukuki işlem
C) Sebepsiz zenginleşme-haksız fiil-hukuki sözleşme
D) Hukuki işlem-haksız fiil-hukuki olay
E) Sebepsiz zenginleşme-hukuki olay-haksız fiil

10. **Hakların kötüye kullanılması ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinde bir ilişki söz konusudur?**

A) Dürüstlük ilkesi
B) İyi niyet ilkesi
C) Hâkimin takdir yetkisi ilkesi
D) Hâkimin hukuk yaratma ilkesi
E) Kural içi boşlukların doldurulması ilkesi

11. **Bir kimsenin, sağ doğmak koşulu ile ana rahmine düştüğü andan itibaren kazandığı ehliyet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hak ehliyeti
B) Fiil ehliyeti
C) Dava ehliyeti
D) Doğum ehliyeti
E) İrade ehliyeti

12. **Aşağıdakilerin hangisinde dürüstlük kuralının bir etkisinden söz edilemez?**

A) Sözleşmelerin belirli şekil kurallarına uyulmasında
B) Sözleşmelerin yorumlanmasında
C) Sözleşmedeki boşlukların doldurulmasında
D) Sözleşmelerin tamamlanmasında
E) Sözleşmelerin yeni koşullara uyarlanmasında

13. **Bir âdetin, örf ve âdet hukuku kuralı olabilmesi için gereken unsurlar aşağıdakilerden hangisinde tam ve doğru olarak verilmiştir?**

A) Yargı kararı-hukuki unsur-manevi unsur
B) Yargı kararı-dinî unsur-manevi unsur
C) Maddi unsur-manevi unsur-hukuki unsur
D) Dinî unsur-maddi unsur-yargı kararı
E) Manevi unsur-dinî unsur-hukuki unsur

14. **Aşağıdaki tanımlardan hangisi maddi hukuktur?**

A) Eşit kişiler arasındaki ilişkileri düzenleyen hukuk kurallarıdır.
B) Milletlerarası toplumun üyeleri arasındaki ilişkileri düzenleyen hukuk kurallarıdır.
C) Bir devletin sınırları içerisinde yürürlükte olan ve gerektiğinde o devlet ülkesi dışında uyruğunda bulunan kişileri takip eden kurallarıdır.
D) Toplumu teşkil eden kişilerin hukuki durumunu, kişilerin toplumla veya birbirleriyle olan ilişkilerini düzenleyen, kişilerin sahip olduğu hakları ve yüklendiği borçları belirleyen kurallardır.
E) Kişilere tanınan hakların korunma ve uyuşmazlık hâlinde bu hakkı talep etme yollarını düzenleyen hukuk kurallarıdır.

15. Belli bir statüde bulunan kişilerin bu statünün düzenini bozması hâlinde karşılaşacağı cezalara "disiplin cezaları" adı verilir.

Yukarıdaki bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi disiplin cezaları arasında yer almaz?

A) Uyarma
B) Kınama
C) Aylıktan kesme
D) Kademe ilerlemesinin durdurulması
E) Mal bildiriminde bulunma

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

ÇÖZÜMLER

1. **Ceza hukukunun temel ilkeleri;**

- Kanunsuz suç ve ceza olmaz.
- Ceza sorumluluğu şahsidir.
- Kusursuz ceza olmaz.
- Cezalandırmada adalet ve eşitlik
- Örf ve âdetler ile suç konulamaz, ceza verilemez.
- Suç ve cezalar geçmişe yürütülemez.
- Ölüm cezası verilemez.
- Genel müsadere cezası verilemez.
- Kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular, delil olarak kabul edilemez.
- Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.
- Hiç kimse kendisini ve yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanamaz.
- Uluslararası Ceza Divanına taraf olmanın gerektirdiği yükümlülükler hariç olmak üzere vatandaş, suç sebebiyle yabancı bir ülkeye geri verilemez.
- Kimse işlediği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılamaz.
- Hiç kimse, yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü yerine getirmemesinden dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz.
- Suçluluğu mahkeme kararı ile ispatlanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz. **(Masumiyet Karinesi)**
- Hiç kimse, kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz. **(Kanuni Hâkim Güvencesi)**

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. **Yargılama Hukuku:** Hangi davanın nerede açılacağını ve mahkemelerin uyacakları kuralları düzenleyen hukuk dalıdır.

1982 Anayasası'na göre yüksek mahkemelerimiz;

- Anayasa Mahkemesi
- Yargıtay
- Danıştay
- Uyuşmazlık Mahkemesi

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. **İddianame:** Soruşturma sonunda, toplanan deliller, kişinin suç işlediği konusunda yeterli şüphe oluşturması hâlinde Cumhuriyet Savcısı tarafından hazırlanan belgedir.

Kovuşturma: İddianamenin kabulü ile başlayıp hükmün kesinleşmesine kadar geçen süredir.

Müdafi: Şüpheli veya sanığın savunmasını yapan avukattır.

İlam: Kesinleşmiş olan mahkeme kararlarıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Hangi eylem ve davranışların suç teşkil ettiğinin ve bunlara ne gibi cezalar verileceğinin önceden kanunla belirtilmesi gerekir. Bu ilke ceza hukukumuzda "kanunsuz suç ve ceza olmaz" ilkesidir ve suçun **kanuni unsuru** yani **tipiklik unsurunu** açıklamaktadır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Türk Ceza Kanunu'na göre, ceza sorumluluğunun bazı hâllerde azalabileceği ya da tamamen ortadan kalkabileceği durumlar;

- Haksız tahrik
- Korkutma ve tehdit
- İlgilinin rızası
- Meşru müdafaa
- Amirin emri
- Yaş küçüklüğü
- Akıl hastalığı
- Sağır ve dilsizlik
- Davanın düşmesi
- Alkol ve uyuşturucu etkisinde olma

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. **Özel hukukun dalları;**

- Medeni hukuk
- Borçlar hukuku
- Ticaret hukuku
- Devletler özel hukukudur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

7. Bir hakkın kazanılmasında ona ait engeli bilmemeye **iyiniyet** adı verilir. Hakların kullanılmasında "objektif iyiniyet", hakların kazanılmasında "subjektif iyiniyet" kuralları geçerlidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. Bir kişinin herhangi bir hakkı, başkasından devralmak suretiyle kazanmasına **"devren kazanma"** adı verilir. Ömer'in bilgisayarını İsmail'e satması durumunda hak başkasından elde edilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

9. Bir hakkın kişiye bağlanması 3 sebepten gerçekleşmektedir. Bunlar; **hukuki olay**, **hukuki fiil** ve **hukuki işlem**dir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. Medeni Kanuna göre, herkes haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken **dürüstlük** kurallarına uymak zorundadır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

11. Bir kimsenin, sağ doğmak koşulu ile ana rahmine düştüğü andan itibaren kazandığı ehliyete **"hak ehliyeti"** adı verilir.

Medeni Kanunumuz; bir kimseyi, sağ doğmak koşulu ile ana rahmine düştüğü andan itibaren **hak** sahibi olarak kabul etmektedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Sözleşmelerin belirli şekil kurallarına uyulmasında dürüstlük kuralına gerek yoktur. Çünkü kanunen belirli bir şekle tabi sözleşmelerin şekle aykırı yapılması hâlinde yapılan işlem hükümsüz olur.

Dürüstlük kurallarının geçerli olduğu yerler;

- Hakların kullanılmasında,
- Borçların ödenmesinde,
- Sözleşmelerin yapılmasında,
- Sözleşmelerin yorumlanmasında,
- Sözleşmedeki boşlukların doldurulmasında,
- Sözleşmelerin tamamlanmasında,
- Sözleşmelerin yeni koşullara uyarlanmasında,
- Sözleşme öncesi müzakere yapılmasında dürüstlük kuralları geçerlidir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. Bir âdetin, örf ve âdet hukuku kuralı olabilmesi için gereken unsurlar;

- **Maddi unsur;** devamlılık ve tekrar
- **Manevi unsur;** genel inanış
- **Hukuki unsur;** devlet gücü ile desteklenmesi

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. **Özel Hukuk:** Eşit kişiler arasındaki ilişkileri düzenleyen hukuk kurallarıdır.

Kamu Hukuku: Devlet ile devlet veya devlet ile kişiler arasındaki ilişkileri düzenleyen hukuk kurallarıdır.

Dış Hukuk: Milletlerarası toplumun üyeleri arasındaki ilişkileri düzenleyen hukuk kurallarıdır.

İç Hukuk: Bir devletin sınırları içerisinde yürürlükte olan ve gerektiğinde o devlet ülkesi dışında uyruğunda bulunan kişileri takip eden kurallarıdır.

Maddi Hukuk: Toplumu teşkil eden kişilerin hukuki durumunu, kişilerin toplumla veya birbirleriyle olan ilişkilerini düzenleyen, kişilerin sahip olduğu hakları ve yüklendiği borçları belirleyen kurallardır.

Şekli Hukuk: Kişilere tanınan hakların korunma ve uyuşmazlık hâlinde bu hakkı talep etme yollarını düzenleyen hukuk kurallarıdır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

15. Belli bir statüde bulunan kişilerin (öğrenci gibi) bu statünün düzenini bozması hâlinde karşılaşacağı cezalara **"disiplin cezaları"** adı verilir.

Disiplin cezaları;

- Uyarma
- Kınama
- Aylıktan kesme
- Kademe ilerlemesinin durdurulması
- Memuriyetten çıkarma

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

1. I. Eşya müsaderesi
II. Kazanç müsaderesi
III. Sınır dışı edilme

Yukarıdakilerden hangileri Türk Ceza Kanunu'nda belirtilen "güvenlik tedbirleri" **arasında yer alır?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

2. **Aşağıdakilerden hangisi bir hakkın aslen kazanılmasına örnek teşkil <u>etmez</u>?**

A) Bilim insanının yayınladığı eseri üzerindeki hakkı
B) Balıkçının, denizde tuttuğu balık üzerindeki hakkı
C) Ana babanın çocukları üzerindeki velayet hakkı
D) Bir malı sahibinden satım sözleşmesi ile alan kişinin hakkı
E) İhtira hakkı sahibinin buluşu üzerindeki hakkı

3. **Bir kişinin mahkemelerde davacı veya davalı sıfatıyla yemin, ikrar, sulh, feragat gibi yargılama hukuku işlemlerini bizzat yapabilme iktidarına ne ad verilir?**

A) Hukuki işlem ehliyeti
B) Hak ehliyeti
C) Dava ehliyeti
D) Haksız fiillerden sorumlu olma ehliyeti
E) Taraf ehliyeti

4. **Aşağıdakilerden hangisi özel haklar arasında <u>yer almaz</u>?**

A) Malvarlığı hakları
B) Siyasi haklar
C) Alelade haklar
D) Mutlak haklar
E) Devredilebilen haklar

5. I. Alacak hakkı
II. Mülkiyet hakkı
III. Telif hakkı
IV. Velayet hakkı

Yukarıdaki nitelikleri bakımından özel haklardan hangileri "mutlak haklar" **içerisinde yer alır?**

A) I ve II B) II ve III C) I, II ve III
D) II, III ve IV E) I, II, III ve IV

6. Ali, X firmasından almış olduğu bilgisayarının ekranında çizik olduğunu daha sonra fark etmiş ve bilgisayarın çizik olmayan yeni bir ürün ile değiştirilmesini X firmasından talep etmiştir.

Yukarıdaki bilgiye göre, Ali'nin talep ettiği bu hak aşağıdakilerden hangisidir?

A) Değiştirici yenilik doğran hak
B) Alelade hak
C) Mutlak hak
D) Devredilebilen hak
E) İntifa hakkı

7. **Fikrî eserler üzerinde yaratıcısının sahip olduğu haklara ne ad verilir?**

A) Patent B) Ayni haklar
C) Telif hakkı D) İntifa hakkı
E) Mülkiyet hakkı

8. **Meşru müdafaa (haklı savunma) ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Meşru müdafaaya sebep olan saldırı haksız olmalıdır.
B) Kişi, mallarına yönelmiş bir saldırıya karşıda meşru müdafaada bulunabilir.
C) Saldırı meşru müdafaada bulunan kimsenin dışında başka bir kimseye de yönelmiş olabilir.
D) Bir kimsenin sadece kişiliğine yönelmiş bir saldırıda söz konusu olabilir.
E) Meşru müdafaa biçimi saldırılı ile orantılı olmalıdır.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

9. **Sahibi tarafından kullanılması ile yeni bir hukuki durumu meydana getiren haklara ne ad verilir?**

A) Kurucu yenilik doğuran haklar
B) Değiştirici yenilik doğuran haklar
C) Bozucu yenilik doğuran haklar
D) Alelade haklar
E) Ayni haklar

10. **Aşağıdakilerden hangisi hakların kötüye kullanılması hâlinde açılabilecek davalardan biri değildir?**

A) Tespit davası
B) İnşai hak davası
C) Saldırıya son verilmesi davası
D) Tazminat davası
E) Önleme davası

11. **Ali, içinde bulunduğu binada yangın çıkması üzerine canını kurtarmak için komşu evin damına atlar ve onun kiremitlerini kırarsa hakkın korunma türlerinden hangisi gerçekleşmiş olur?**

A) Kuvvet kullanma
B) Meşru müdafaa
C) Zaruret hâli
D) Müdafaa hakkı
E) Haklı savunma

12. **Bir kimsenin devletin bağımsız ve tarafsız yargı organlarına başvurarak hakkının elde edilmesine istemesi yetkisine ne ad verilir?**

A) Meşru müdafaa
B) Savunma hakkı
C) Dürüstlük kuralı
D) Talep hakkı
E) Dava hakkı

13. Merve, Barış'a bir bilgisayar satmış ve ürünü teslim etmiştir. Barış ürünün bedelini Merve'ye ödememiştir. Daha sonra Barış bilgisayarda bir arıza olduğunu iddia etmektedir.

Merve satış bedelini aşağıdaki haklardan hangisine dayanarak Barış'tan talep edebilir?

A) Nispi hak
B) Mutlak hak
C) Fikrî hak
D) Telif hakkı
E) Ayni hak

14. **Meşru müdafaa aşağıda verilen kanunlardan hangisinde düzenlenmiştir?**

A) Yalnızca Ceza Kanunu'nda
B) Yalnızca Borçlar Kanunu'nda
C) Hem Medeni Kanun hem de Borçlar Kanunu'nda
D) Hem Borçlar Kanunu hem de Ceza Kanunu'nda
E) Hem Medeni Kanun hem de Ceza Kanunu'nda

15. Bir kısım haklar sahibine tek taraflı bir irade açıklamasıyla yeni bir hukuki durum yaratmak veya mevcut bir hukuki durumu değiştirmek veya mevcut bir hukuki durumu tamamen ortadan kaldırmak yetkisini verirler.

Bu haklara ne ad verilir?

A) Mal varlığı hakları
B) Yenilik doğuran haklar
C) Alelade haklar
D) Sınırlı ayni haklar
E) Kamu hakları

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

ÇÖZÜMLER

1. Türk Ceza Kanunu'nda belirtilen güvenlik tedbirleri;

- Eşya müsaderesi
- Kazanç müsaderesi
- Sınır dışı edilme
- Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakma
- Akıl hastalarına özgü güvenlik tedbirleri

Eşya müsaderesi, kazanç müsaderesi ve sınır dışı edilme gibi güvenlik tedbirlerine örnek verelim;

Eşya müsaderesi: Bir kişiyi kasten öldürmede kullanılan silaha el konulması.

Kazanç müsaderesi: Bonzai satımından kazanılan paraya el konulması.

Sınır dışı edilme: Bir yabancının işlediği suç nedeniyle 2 yıl ve daha fazla süreli hapis cezasına mahkum edilmesi hâlinde, cezanın infazından sonra sınır dışı edilmesidir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Bir kişinin herhangi bir hakka, kimseden devralmadan sahip olmasına **"aslen kazanma"** adı verilir.

Bir kişinin herhangi bir hakkı, başkasından devralmak suretiyle kazanmasına **"devren kazanma"** adı verilir.

D seçeneğinde verilen bir malın sahibinden satım sözleşmesi ile alan kişi hakkı başkasından kazandığı için **devren kazanma** söz konusudur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Bir kişinin mahkemelerde davacı veya davalı sıfatıyla yemin, ikrar, sulh, feragat, kabul gibi yargılama hukukuna ait işlemleri bizzat yapabilme iktidarına **"dava ehliyeti"** adı verilir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. **Nitelikleri bakımından özel haklar;** Mutlak haklar ve nispi haklar

Konuları bakımından özel haklar; Malvarlığı hakları ve kişilik hakları

Devredilebilmeleri bakımından özel haklar; Devredilebilen haklar ve devredilemeyen haklar

Amaçları bakımından özel haklar; Yenilik doğuran haklar ve alelade haklar

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Sahibine maddi ve maddi olmayan mallar ile kişiler üzerinde en geniş yetkileri veren ve **herkese** karşı ileri sürülebilen haklara **"mutlak haklar"** denir.

Mutlak haklar;

- Mülkiyet hakkı
- Telif hakkı
- Velayet hakkı
- Vesayet hakkı
- İntifa hakkı
- Ayni haklardır.

Alacak hakkı nisbi bir haktır. Çünkü alacak hakkı herkese karşı ileri sürülemez sadece borçluya karşı ileri sürülebilen bir haktır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. Bir hakkın tek taraflı irade açıklaması ile değiştirilebilmesini sağlayan haklara **"değiştirici yenilik doğran haklar"** adı verilir.

Ali, X firmasından almış olduğu bilgisayarının ekranında çizik olduğunu daha sonra fark etmiş ve bilgisayarın çizik olmayan yeni bir ürün ile değiştirilmesini X firmasından talep etmesi **değiştirici yenilik doğuran** bir haktır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. Fikrî eserler üzerinde yaratıcısının sahip olduğu haklara **"telif hakkı"** denir. Telif hakkı mutlak bir haktır.

Patent: Bir buluş meydana getirmiş olan kimseye belli bir süreyle bundan ancak kendisinin veya mirasçılarının yararlanması hakkını sağlar. Bu hakka **buluş hakkı** da denir.

Marka: Sanayide, tarımda üretilen veya ticarette satılan malları başkalarınınkinden ayırt etmek için malın üzerine konan işarettir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

8. Meşru müdafaa bir kimsenin sadece kişiliğine yönelmiş bir saldırıda değil **hem mallarına hem de kişiliğine** yönelmiş saldırıda söz konusu olabilir.

Meşru müdafaadan dolayı kişi ceza almayacağı gibi zararları da ödemek zorunda kalmaz.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

9. **Yenilik Doğuran Haklar:** Bir kısım haklar sahibine tek taraflı bir irade açıklamasıyla yeni bir hukuki durum yaratmak veya mevcut bir hukuki durumu değiştirmek ya da mevcut bir hukuki durumu tamamen ortadan kaldırmak yetkisini verirler ki, bu haklara **yenilik doğuran haklar** veya **inşai haklar** denilmektedir.

Yenilik doğuran haklar kendi aralarında üçe ayrılırlar;

1. **Kurucu Yenilik Doğuran Haklar:** Sahibi tarafından irade açıklamasıyla kullanılmaları hâlinde bir hukuki durumun kurulması sonucunu doğururlar.
2. **Değiştirici Yenilik Doğuran Haklar:** Mevcut bir hukuki durumun değiştirilmesi sonucunu sağlayan haklardır.
3. **Bozucu Yenilik Doğuran Haklar:** Hak sahibi tarafından kullanılmalarıyla mevcut bir hukuki durumu ortadan kaldıran haklardır.

Alelade Haklar: Kullanılmalarıyla yeni bir hukuki durum meydana getirmeyen haklardır.

Ayni haklar: Eşya dediğimiz maddi mallar üzerinde sahibine geniş yetkiler veren ve herkese karşı ileri sürülebilen haklardır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. Hakların kötüye kullanılması hâllerinde Medeni Kanun'umuza göre açılabilecek davalar;

- Tespit davası
- Saldırıya son verilmesi davası
- Önleme davası
- Tazminat davasıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. Bir kimsenin bilerek sebebiyet vermediği bir tehlikeden kendisini veya başkalarını korumak amacı ile başkalarının mallarına zarar vermesine **"zaruret hâli, ıztırar hâli, zorda kalma, darda kalma"** denir. Kişi herhangi bir ceza almaz ancak vermiş olduğu zararları ödemek zorundadır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. Bir kimsenin devletin bağımsız ve tarafsız yargı organlarına başvurarak hakkının elde edilmesine istemesi yetkisine **"dava hakkı"** adı verilir.

Bir kişinin hakkını elde etmek veya hakkına saygı gösterilmesini sağlamak üzere karşısındaki kişiye yönelttiği isteme yetkisine **"talep hakkı"** adı verilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. Nispi haklar herkese karşı değil, **belli kişi ve kişilere karşı** ileri sürülebilen haklardır. Nispi haklar özellikle borç ilişkisinden doğarlar.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

14. Meşru müdafaa hakkı hem **Borçlar Kanunu** hem de **Ceza Kanunu'nda** düzenlenmiştir. Kuvvet kullanma ise sadece Borçlar Kanunu'nda düzenlenmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

15. Sahibine tek taraflı bir irade açıklamasıyla yeni bir hukuki durum yaratmak veya mevcut bir hukuki durumu değiştirmek veya mevcut bir hukuki durumu tamamen ortadan kaldırmak yetkisini veren haklara **yenilik doğuran haklar (inşai haklar)** adı verilir.

Yenilik doğuran haklar;

- Kurucu yenilik doğran haklar
- Değiştirici yenilik doğuran haklar
- Bozucu yenilik doğuran haklar olmak üzere üç çeşittir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

1. **Bir gazetede kendi aleyhine özel hayatı ile ilgili ve gerçeklere uymayan bir yazı dizisi yayınlanacağını düşünen kişi, bu dizi yayınlanmadan önce aşağıdakilerden hangisini açabilir?**

A) Tespit davası
B) Durdurma davası
C) Önleme davası
D) Maddi tazminat davası
E) Manevi tazminat davası

2. **Kişilerin manevi menfaatlerini koruyan, para ile ölçülemeyen ve başkalarına da devredilemeyen haklara ne ad verilir?**

A) Mal varlığı hakları
B) Kişilik hakları
C) Alelade haklar
D) Mutlak haklar
E) Nispi haklar

3. **Eşya denilen maddi mallar üzerinde sahibine geniş yetkiler veren ve herkese karşı ileri sürülebilen haklara ne ad verilir?**

A) Nispi hak
B) Şahsi hak
C) Maddi hak
D) Ayni hak
E) Alelade hak

4. **Aşağıdakilerden hangisi medeni hukukun dalları arasında <u>yer almaz</u>?**

A) Vergi hukuku
B) Aile hukuku
C) Kişiler hukuku
D) Eşya hukuku
E) Miras hukuku

5. **Devlet ile devlet ve devlet ile kişiler arasındaki ilişkileri düzenleyen hukuk dalı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Maddi hukuk
B) Şekli hukuk
C) Milletlerarası hukuk
D) Özel hukuk
E) Kamu hukuku

6. **Gerçek kişiliği sona erdiren "ölüm" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Ölüm karinesi adi karine iken birlikte ölüm karinesi kesin karinedir.
B) Ölümüne kesin gözle bakılacak bir hâlde kaybolan ve cesedi bulunamayan kişi ölmüş sayılır. Buna "ölüm karinesi" adı verilir.
C) Ölüm gerçek kişiliği sona erdiren hukuki bir olaydır.
D) Birden fazla kişiden hangisinin önce hangisinin sonra öldüğü ispat edilemezse hepsi aynı anda ölmüş sayılır. Buna "birlikte ölüm karinesi" adı verilir.
E) Ölen bir kişinin kişilik hakları sona ererken mal varlığı hakları kanuni mirasçılarına geçer.

7. **Gaiplik kararının istenebilmesi için, ölüm tehlikesi içinde kaybolma hâlinde üzerinden <u>en az</u> ne kadar süre geçmiş olması gerekir?**

A) 3 ay
B) 6 ay
C) 1 yıl
D) 5 yıl
E) 15 yıl

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

8. Birden fazla kişiden hangisinin önce hangisinin sonra öldüğü ispat edilemezse, hepsi aynı anda ölmüş sayılır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gaiplik
B) Birlikte ölüm karinesi
C) Ölüm karinesi
D) Tehlike karinesi
E) İyi niyet karinesi

9. **Bir gerçek kişinin ölümünden sonra para ile ölçülebilen hak ve borçlarının kimlere nasıl geçeceği gösteren hukuk dalı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Miras hukuku
B) Kişiler hukuku
C) Şahıs hukuku
D) Aile hukuku
E) Eşya hukuku

10. **Kişilerin türlerini, ehliyetlerini, kişisel durumlarını, ikametgâhlarını, kişiliğin başlangıcı ve sona ermesini düzenleyen hukuk dalı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kişiler hukuku
B) Aile hukuku
C) Eşya hukuku
D) Miras hukuku
E) Borçlar hukuku

11. **Murisin (miras bırakanın), mirasa konu olan bütün hak ve borçlarının tamamına ne ad verilir?**

A) Veraset B) Tereke C) Karz
D) Ariyet E) Yeddiemin

12. **Ölümüne kesin gözle bakılan durumda kaybolan ve cesedi bulunamayan bir kimsenin ne kadar süre sonra ölmüş olarak kabul edilebilir?**

A) 1 ay B) 6 ay C) 1 yıl
D) 5 yıl E) Süre aranmaz.

13. **Aşağıdakilerden hangisi Ticaret Hukukunun bölümlerinden biri <u>değildir</u>?**

A) Kıymetli evrak hukuku
B) Sigorta hukuku
C) Şirketler hukuku
D) Ticari İşletme hukuku
E) Borçlar hukuku

14. **Bir ticari işletmeyi kısmen dahi olsa kendi adına işleten kimseye ne ad verilir?**

A) Tacir B) Esnaf C) Mümessil
D) Zilyed E) Acente

15. Çalışmak için yurt dışına çıkan Ali'den eşi bir daha haber alamamıştır.

Yukarıdaki olay ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Eş, Ali'den son haber alındığı tarihten itibaren beş yıl bekledikten sonra, sulh hukuk mahkemesine başvurarak gaiplik kararının verilmesini isteyebilir.
B) Gaiplik kararının verilmesi ile birlikte evlilik kendiliğinden sona ermez.
C) Gaiplik kararının verilebilmesi için iki ilan şartı aranmaktadır.
D) Gaiplik kararı için verilecek olan iki ilan arasında iki aylık bir zaman dilimi aranır.
E) Gaiplik kararı ile birlikte Ali'nin mirası kesin olarak on beş yıl sonra mirasçılarına geçebilecektir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

ÇÖZÜMLER

1. Hâlen mevcut olmamakla beraber birtakım belirtilerden pek yakın zamanda gerçekleşmesi beklenen bir hukuka aykırı saldırı tehlikesine karşı açılan dava **önleme davasıdır.** Bu dava ile gerçekleşmesi muhtemel olan bir hukuka aykırı saldırının doğmasına engel olunur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Kişilerin manevi menfaatlerini koruyan, para ile ölçülemeyen ve başkalarına da devredilemeyen haklara **"kişilik hakları"** denir.

Kişilerin maddi menfaatlerini koruyan haklara ise **"mal varlığı hakları"** denir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. Kişilerin bir eşya üzerindeki hâkimiyet ve tasarruflarının mahiyet ve türlerini, onların bu hâkimiyet dolayısıyla diğer kişiler ile olan ilişkilerini düzenleyen medeni hukuk koludur. Eşya hukukunun konusunu büyük çapta **ayni haklar** oluşturmaktadır.

Ayni hak, eşya dediğimiz maddi mallar üzerinde sahibine geniş yetkiler veren ve herkese karşı ileri sürülebilen bir haktır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. **Medeni Hukukun Dalları;**

- Kişiler hukuku
- Aile hukuku
- Miras hukuku
- Eşya hukuku

A seçeneğinde yer alan "Vergi Hukuku" kamu hukukunun dalları arasında yer alır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Devlet ile devlet ve devlet ile kişiler arasındaki ilişkileri düzenleyen, bunlar arasındaki karşılıklı hak ve menfaatleri belirleyen, devletin kuruluşunu, organlarını ve idaresini ele alan hukuk kurallarının tümüne **"kamu hukuku"** adı verilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6.

- Ölüm gerçek kişiliği sona erdiren hukuki bir olaydır.
- Ölümüne kesin gözle bakılacak bir hâlde kaybolan ve cesedi bulunamayan kişi ölmüş sayılır. Buna "ölüm karinesi" adı verilir.
- Birden fazla kişiden hangisinin önce hangisinin sonra öldüğü ispat edilemezse hepsi aynı anda ölmüş sayılır. Buna "birlikte ölüm karinesi" adı verilir.
- Ölüm karinesi ve birlikte ölüm karinesi **adi karinedir.**
- Ölen bir kişinin kişilik hakları sona ererken mal varlığı hakları kanuni mirasçılarına geçer.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. Gaiplik kararının istenebilmesi için, ölüm tehlikesi içinde kaybolma hâlinde en az **1 yıl,** uzun zamandan beri haber alınamama durumunda ise en az **5 yıl** üzerinden süre geçmiş olmalıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. Birden fazla kişiden hangisinin önce hangisinin sonra öldüğü ispat edilemezse, hepsi aynı anda ölmüş sayılır. Buna **"birlikte ölüm karinesi"** adı verilir.

Birlikte ölüm karinesine göre, aynı anda ölen kişiler birbirinin mirasçısı olamazlar.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

9. Bir gerçek kişinin ölümünden sonra para ile ölçülebilen bütün hak ve borçlarının kimlere ve nasıl geçeceğini düzenleyen hukuk dalına **"miras hukuku"** adı verilir.

Mirasçı, ölen kimsenin mirasının (terekesinin) geçtiği gerçek veya tüzel kişidir.

Ölmüş olması sebebiyle terekesi mirasçılarına geçen kimseye **miras bırakan (muris),** onun mirasa konu olan bütün hak ve borçlarının toplamına da **tereke** veya **miras** denir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

10. Haklara ve borçlara sahip olabilen varlıklara "kişi" denir. Kişiler, "gerçek kişiler" ve "tüzel kişiler" olmak üzere ikiye ayrılır.

Hak sahibi olan varlıkların (kişilerin) türlerini, ehliyetlerini, kişisel durumlarını, yakınları ile olan ilişkilerini, belli bir yer ile olan ilgilerini (yerleşim yeri); kişiliğin başlangıcı, sona ermesi ve korunmasını düzenleyen hukuk dalı ise **kişiler hukukudur.**

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

11. Ölmüş olması sebebiyle terekesi mirasçılarına geçen kimseye miras bırakan (muris), onun mirasa konu olan bütün hak ve borçlarının toplamına da **tereke** veya **miras** denir.

Karz: Borçlar Kanunu'muza göre ödünç sözleşmesidir.

Ariyet: Belli bir taşınır malın kullanılmasının geri verilmek şartıyla bedelsiz olarak bir kimseye bırakılması.

Yeddiemin: Hukuki olarak hiç bir tarafa kesin bir şekilde ait olmayan bir malın sorumluluğunu devralan kişi.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Ölümüne kesin gözle bakılan durumda kaybolan ve cesedi bulunamayan kişiler ölmüş sayılır ve buna **"ölüm karinesi"** adı verilir.

Ölüm karinesinde herhangi bir süre koşulu yoktur. Sürelerin arandığı gaipliktir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. Ticaret hukuku 6 bölüme ayrılır;

- Ticari işletme hukuku
- Şirketler hukuku
- Kıymetli evrak hukuku
- Deniz ticareti hukuku
- Sigorta hukuku
- Taşıma işleri hukukudur.

E seçeneğinde yer alan **borçlar hukuku** özel hukuk dalları arasındadır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Tacir: Bir ticari işletmeyi kısmen dahi olsa kendi adına işleten kimsedir.

Esnaf: İster gezici olsun, ister bir dükkânda veya bir sokağın belli bir yerinde sabit olsun, iktisadi faaliyeti nakdi sermayeden çok bedeni çalışmasına dayanan ve kazancı ancak geçimini sağlamaya yetecek derecede az olan sanat ve ticaret sahipleridir.

Mümessil: Temsilci demektir.

Zilyed: Bir şeyi elinde bulunduran kişidir.

Acente: Bir kuruluşun mali veya ticari işlerini kazanç karşılığında yürüten ticarethanedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. Ölüm tehlikesi içinde kaybolma hâlinde 1 yıl, uzun zamandan beri haber alınamama hâlinde ise son haber alma tarihinden itibaren 5 yıl geçmiş olması hâlinde mahkemece (sulh hukuk mahkemesi) gaiplik kararı verilebilir.

- Mahkeme (sulh hukuk mahkemesi) gaiplik kararı vermeden önce, yapacağı iki ilan ile ilgililerden gaip hakkında haberleri varsa bildirmelerini ister. İki ilan arasında **en az 6 ay** olmalıdır.
- Tüm bunlara rağmen gaip hakkında bilgi alınamazsa kişinin gaipliğine karar verilir.
- Gaibin mirası, mirasçılara teminat karşılığında teslim edilebilir, ancak miras kesin olarak mirasçıların olmaz.
- Ölüm tehlikesi içinde kaybolmada 5 yıl, uzun zamandan beri haber alınamamada ise 15 yıl geçtikten sonra ve her hâlde en çok gaibin 100 yaşına varmasına kadar geçecek süreler sonunda mirasçılar mirası kesin olarak kazanırlar.
- Gaiplik kararı ile gaibin evliliği kendiliğinden sona ermez. Ayrıca bunun için evliliğin feshi kararı gerekir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

1. **Ölüm karinesinde ölüm kaydını aşağıdakilerden hangisinin emri ile düşülür?**

A) Sulh hukuk mahkemesi
B) Asliye hukuk mahkemesi
C) Anayasa mahkemesi
D) İçişleri Bakanlığı
E) En büyük mülki amir

2. **Havada infilak edip parçalanarak denize düşen bir uçakta yolculuk etmekte olan ve cesedi bulunamayan Veli'nin mirasçıları hangi karineden yararlanarak Veli'nin mirasından yararlanabilirler?**

A) Mirasçılık karinesi
B) Gaiplik karinesi
C) Birlikte ölüm karinesi
D) Ölüm karinesi
E) İspat edilme karinesi

3. **Kişilik haklarına ilişkin aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Kişilik hakları kişiye sıkı sıkıya bağlı haklardandır.
B) Kişilik hakları devredilemeyen haklar arasındadır.
C) Kişilik hakları miras yolu ile mirasçılara geçmeyen haklardandır.
D) Kişilik hakları doğumla başlayan ve ölümle sona eren haklardandır.
E) Kişilik hakları nispi haklardandır.

4. Ali, Barış ve İsmail av mevsiminin açılması ile birlikte ormanlık alanda geyik avlamaya çıkmışlar ve kötü hava şartlarından dolayı daha rahat avlanabilmek için üç farklı bölgeye ayrılmışlardır. Havanın kararması ile birlikte Barış ve İsmail evlerine dönmüşler fakat Ali'den ailesi haber alamamıştır.

Yukarıdaki bilgiye göre, Ali'nin eşi ve ailesi aşağıdaki hukuki yollardan hangisini izlemelidir?

A) Ali'nin eşinin beş yıl bekledikten sonra mahkemeye başvurarak gaiplik kararı aldırması gerekmektedir.
B) Ali'nin eşinin bir yıl bekledikten sonra mahkemeye başvurarak gaiplik kararı aldırması gerekmektedir.
C) Ali'nin eşinin herhangi bir işlem yapmasına gerek olmadan beş yıl sonra gaipliği kendiliğinden doğar.
D) Ali'nin öldüğüne kesin gözle bakılacağından dolayı herhangi bir işlem yapılması mümkün değildir.
E) Ali'nin eşinin hiç beklemeden kaybolduğunu ispatlaması ile birlikte gaiplik kararı verilir.

5. Aksi ispat edilebilen karinelere "adi karine" adı verilmektedir.

I. Ölüm karinesi
II. Birlikte ölüm karinesi
III. Gaiplik karinesi

Yukarıdakilerden hangileri aksi ispatlanabilen yani adi karineler içerisinde yer almaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. **Gerçek kişiliğin başlangıç anı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çocuğun sağ olarak tamamıyla doğduğu an
B) Çocuğun ölü olsa da tamamıyla doğduğu an
C) Çocuğun ana rahmine düştüğü an
D) Mahkemenin karar anı
E) Nüfus kütüğüne kaydedildiği an

CBA Yayınları

7. **Aşağıdakilerden hangisinde hak ehliyeti ile ilgili geçerli olan ilkeler birlikte ve doğru olarak verilmiştir?**

A) Mutlaklık ve eşitlik
B) Genellik ve eşitlik
C) Genellik ve tek taraflılık
D) Kişisellik ve orantılılık
E) Kişisellik ve öznellik

8. **Bir kimsenin bizzat kendi fiil ve işlemleri ile kendi lehine haklar, aleyhine borçlar yaratabilme iktidarına ne ad verilir?**

A) Fiil ehliyeti B) Hak ehliyeti
C) Ayni hak D) Nispi hak
E) Mutlak hak

9. I. Ayırt etme gücüne sahip olmak
II. Ergin olmak
III. Kısıtlı olmamak

Yukarıdakilerden hangileri "fiil ehliyeti" **için aranan şartlar arasında yer alır?**

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

10. **Aşağıdakilerden hangisi ayırt eme gücünü ortadan kaldıran durumlardan biri değildir?**

A) Yaş küçüklüğü B) Kötü yaşam tarzı
C) Akıl hastalığı D) Akıl zayıflığı
E) Sarhoşluk

11. **Aşağıdakilerden hangisi kısıtlanma nedenleri arasında yer alır?**

A) İşsizlik B) Savurganlık C) Küçüklük
D) Sarhoşluk E) Erginlik

12. Hâkim kararı ile kazanılan erginliğe "kaza-i rüşt" adı verilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi kaza-i rüşt ile ilgili yanlış bir bilgidir?

A) 15 yaşını doldurmuş bir küçük kendi isteği, velisinin izni ve mahkeme kararı ile ergin kılınabilir.
B) Küçüğün ergin kılınabilmesi için isteği dışında menfaati olmalıdır.
C) Küçük vesayet altında ise vesayet dairelerinin izni gereklidir.
D) Hâkim kararı ile kazanılan erginlik, tekrar hâkim kararı ile geri alınabilir.
E) Küçük velayet altında ise velisinin rızası aranır.

13. **Bir kimsenin olağanüstü evlenme erginliği kaç yaşının doldurulması ile başlar?**

A) 14 B) 15 C) 16
D) 17 E) 18

14. I. Vasiyetname yazabilmek için 15 yaşını doldurmuş olmak gerekir.
II. Vasi olarak atanabilmek için 18 yaşını doldurmuş olmak gerekir.
III. Hak ehliyeti haklara ve borçlara sahip olabilme ehliyetidir.
IV. Kanunun aradığı koşulları taşıyanların hak ehliyeti vardır.

Yukarıda ehliyet ile ilgili verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I, II ve III E) II, III ve IV

15. **Tam ehliyetsizler ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Ayırt etme gücü olmayan kişilerdir.
B) Ceza ehliyetleri yoktur.
C) Dava ehliyetleri yoktur.
D) Fiil ehliyetleri bazı konularda sınırlandırılmıştır.
E) Haksız fiiller ile işledikleri suçlardan dolayı sorumlulukları yoktur.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

ÇÖZÜMLER

1. Bir kimse ölümüne kesin gözle bakılmayı gerektiren durumlar içinde kaybolursa, cesedi bulunamamış olsa bile gerçekten ölmüş sayılır. Buna "**ölüm karinesi**" denir.

Bu kimsenin kütüğüne o yerin **en büyük mülki amirinin** emriyle ölüm kaydı düşürülür.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Bir kimse, ölümüne kesin gözle bakılmayı gerektiren durumlar içinde kaybolursa, cesedi bulunamamış olsa bile gerçekten ölmüş sayılır. Bu kimsenin kütüğüne o yerin en büyük mülkiye amirinin emriyle ölüm kaydı düşürülür. Buna **ölüm karinesi** denir.

Örneğin; havada infilak edip parçalanarak denize düşen bir uçakta yolculuk etmekte olan ve cesedi de bulunamayan bir kimsenin ölmüş olduğunu ispat etmek, imkânsız denecek kadar güçtür. Kanun bu hâlde ölüm karinesi ile ilgilileri ispat yükünden kurtarmaktadır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3.
- Kişilik hakları **mutlak haklardandır.**
- Kişilik hakları kişiye sıkı sıkıya bağlı haklardandır.
- Kişilik hakları devredilemeyen haklar arasındadır.
- Kişilik hakları miras yolu ile mirasçılara geçmeyen haklardandır.
- Kişilik hakları doğumla başlayan ve ölümle sona eren haklardandır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Ali ölüm tehlikesi içinde kaybolduğundan dolayı eşinin **bir yıl** bekledikten sonra mahkemeye başvurarak gaiplik kararı aldırması yeterlidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Aksi ispat edilebilen karinelere **"adi karine"** adı verilmektedir.

Adi karineler;
- Ölüm karinesi
- Birlikte ölüm karinesi
- Gaiplik karinesi
- Babalık karinesi
- Mülkiyet karinesi
- İyi niyet karinesi
- Ayırt etme gücü karinesi gibi.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Gerçek kişilik; çocuğun **sağ olarak tamamıyla doğduğu anda** başlar.

Doğduktan kısa bir süre sonra çocuk ölse dahi kişiliğini kazanmış olarak kabul edilir. Buna karşılık ölü doğan çocuk kişiliğini kazanamaz.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. **Hak ehliyetine iki ilke egemendir;**

1. **Genellik İlkesi:** Herkes, medeni haklardan yararlanır. Her insanın hak ehliyeti vardır. Hak ehliyetini kazanabilmenin tek koşulu, gerçek kişiler için sağ olarak doğmuş olmak, tüzel kişiler için ise, kanunun öngördüğü **şekilde kurulmuş olmaktır.**
2. **Eşitlik İlkesi:** Haklara ve borçlara sahip olmak konusunda herkes eşittir. Buna göre kişinin Türk-yabancı, okumuş - cahil, kadın - erkek, reşit - küçük gibi farklılıklara sahip olmasının bir önemi yoktur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

8. **Fiil ehliyeti:** Bir kimsenin bizzat kendi fiil ve işlemleri ile kendi lehine haklar, aleyhine borçlar yaratabilme iktidarıdır.

Hak ehliyeti: Herkes sağ doğmak koşulu ile ana rahmine düştüğü andan itibaren sahip olduğu ehliyet türüdür.

Ayni hak: Eşyalar üzerinden herkese karşı ileri sürülebilen haklardır.

Nispi hak: Belli kişi ve kişilere karşı ileri sürülebilen haklardır.

Mutlak hak: Sahibine maddi ve maddi olmayan mallar ile kişiler üzerinde geniş yetkiler veren ve herkese karşı ileri sürülebilen haklardır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

9. **Hak ehliyetine herkes sahiptir ancak fiil ehliyetine bir kimsenin sahip olabilmesi için;**

- Ayırt etme gücüne sahip
- Ergin
- Kısıtlı olmaması gerekmektedir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. **Ayırt etme gücünü ortadan kaldıran durumlar;**

- Akıl hastalığı
- Akıl zayıflığı
- Yaş küçüklüğü
- Sarhoşluktur.

Kötü yaşam tarzı ayırt etme gücünü ortadan kaldıran bir durum değil doğrudan bir kimsenin kısıtlanma nedenleri arasında yer almaktadır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. **Kısıtlılık hâlleri şunlardır;**

- Akıl hastalığı
- Akıl zayıflığı
- Savurganlık
- Alkol ve uyuşturucu madde bağımlılığı
- Kötü yaşama tarzı
- Kötü yönetim
- 5 yıl ve daha uzun süreli özgürlüğü bağlayıcı cezaya mahkûm olma (mahkeme kararı ile)
- Yaşlılık, sakatlık, deneyimsizlik ve ağır hastalık sebebiyle işlerini gerektiği gibi yönetemediğini ispat eden erginin kısıtlanmasını istemesi hâllerinden ibarettir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. **Kaza-i Rüşt için aranan şartlar;**

- 15 yaşını doldurmuş bir küçük kendi isteği, velisinin iznine mahkeme kararı ile ergin kılınabilir.
- Küçüğün ergin kılınabilmesi için isteği dışında menfaati olmalıdır.
- Küçük velayet altında ise velisinin rızası aranır.
- Küçük vesayet altında ise vesayet dairelerinin izni de gereklidir.
- Hâkim kararı ile kazanılan erginlik kesindir, tekrar hâkim kararı ile geri alınamaz.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. **Erginlik yaşları;**

- Normal erginlik yaşı, 18 yaşının doldurulmasıdır.
- Olağan evlenme yaşı, 17 yaşının doldurulmasıdır.
- Olağanüstü evlenme yaşı, **16 yaşının doldurulmasıdır.**
- Ergin kılınma yaşı, 15 yaşının doldurulmasıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14.

- Herkesin hak ehliyeti vardır.
- Vasiyetname yazabilmek için 15 yaşını doldurmuş olmak gerekir.
- Vasi olarak atanabilmek için 18 yaşını doldurmuş olmak gerekir.
- Hak ehliyeti haklara ve borçlara sahip olabilme ehliyetidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

15. **Tam Ehliyetsizler;**

- Ayırt etme gücü olmayan kişilerdir.
- Fiil ehliyetleri yoktur.
- Dava ehliyetleri yoktur.
- Ceza ehliyetleri yoktur.
- Haksız fiiller ile işledikleri suçlardan dolayı sorumlulukları yoktur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

1. **Küçüğün ergin kılınabilmesi için doldurması gereken yaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) 12 B) 13 C) 14 D) 15 E) 16

2. **Aşağıda verilenlerden hangisi sınırlı ehliyetlidir?**

A) Kötü yaşam tarzı nedeniyle kısıtlanan kişi
B) Ergin olmayan kişi
C) Kendisine yasal danışman atanmış kişi
D) Mahkeme kararı ile ergin kılınan kişi
E) 17 yaşındaki kişi

3. I. 5 yaşındaki Furkan
II. 34 yaşında olan Ali
III. Ayırt etme gücüne sahip, kendisine yasal danışman atanan İbrahim
IV. 30 yaşında akıl hastası olan Veli

Yukarıdakilerden hangileri "tam ehliyetsiz" **kategorisinde değerlendirilir?**

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) II ve IV

4. I. Kısıtlılar
II. Ayırt etme gücüne sahip küçükler
III. Kendilerine yasal danışman atanan kişiler
IV. Ayırt etme gücüne sahip olmayan kişiler

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri "sınırlı ehliyetsiz" **kategorisinde değerlendirilir?**

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) I ve II E) II, III ve IV

5. **Sınırlı ehliyetsiz bir kimsenin yasal temsilcisinden, önceden izin almadan yaptığı bir borç işlemi aşağıdaki yaptırım türlerinden hangisine tabidir?**

A) Askıda hükümsüzlük
B) Kesin hükümsüzlük
C) Kısmen hükümsüzlük
D) İptal edilebilirlik
E) Sürekli geçersizlik

6. **Sınırlı ehliyetsizler aşağıdakilerden hangisini hiç yapamazlar?**

A) Kefalet sözleşmesi
B) Hizmet sözleşmesi
C) Eser sözleşmesi
D) Satım sözleşmesi
E) Kira sözleşmesi

7. **17 yaşını tamamlamış ve ayırt etme gücü bulunan Ali'nin fiil ehliyeti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?**

A) Ali'nin fiil ehliyeti tamdır.
B) Ali'nin haksız fiil ehliyeti yoktur.
C) Ali, sınırlı ehliyetlidir.
D) Ali, kendisini borç altına sokan işlemleri tek başına yapamaz.
E) Ali, kendisine bağışlanmış bulunan telefonu tek başına kabul edemez.

8. Dürüstlük kuralı gereğince, bir sözleşme yapıldıktan sonra şartlarda büyük ölçüde değişiklik olduğundan borçlunun durumu ağırlaşsa dahi, kural olarak sözleşmenin aynen yerine getirilmesi gerekir.

Yukarıda verilen bilgiler ile aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Emprevizyon teorisi
B) Sorumluluk ilkesi
C) Ahde vefa ilkesi
D) Hüsnüniyet ilkesi
E) İfa borcu teorisi

CBA Yayınları

9. **Bir hakkın dürüstlük kurallarına apaçık derecede aykırı surette ve özellikle amacı dışında kullanılmış ve bundan da başkalarının zarar görmüş veya zarar görme tehlikesiyle karşılaşmış olması hâline ne ad verilir?**

A) Öngöremezlik teorisi
B) Hakkın kötüye kullanılması
C) Zaruret hâli
D) İhkak-ı hak
E) Ahde vefa ilkesi

10. **Ferhat ile eşi Şirin'in erkek kardeşi Kerem arasındaki hısımlık ilişkisi bakımından aşağıdakilerden hangisi doğrudur?**

A) İkinci dereceden yan soy tam kan hısımlığı
B) İkinci dereceden yan soy yarım kan hısımlığı
C) İkinci dereceden yan soy kayın hısımlığı
D) Üçüncü dereceden yan soy tam kan hısımlığı
E) Üçüncü dereceden üst soy tam kan hısımlığı

11. **Evlat edinmeden doğan hısımlık ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Evlatlık ve alt soyu evlat edinen kişinin mirasçılarının mirasçısı olabilir.
B) Evlatlık ile evlat edinen kişinin arasında evlilik yasaktır.
C) Evlat edinmeden doğan hısımlık mahkeme kararına dayanır.
D) Evlatlık ilişkisi hâkim kararı ile kaldırılabilir.
E) Evlatlık ile evlat edinen arasındaki hısımlık, evlatlığın kan bağı ile bağlı olduğu kişilerle olan hısımlık ilişkisini ortadan kaldırmaz.

12. **Kerem ile Aslı evlendikten sonra, Aslı'nın kardeşinin kızı Şirin ile Kerem arasındaki hısımlığın derecesi ve türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İkinci dereceden tam kan hısımlığı
B) İkinci dereceden yarım kan hısımlığı
C) İkinci dereceden kayın hısımlığı
D) Üçüncü dereceden kayın hısımlığı
E) Üçüncü dereceden yarım kan hısımlığı

13. I. Kardeşler
II. Yeğenler
III. Kuzenler

Yukarıdakilerden hangisi bir kişinin dördüncü dereceden yan soy hısımıdır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. **Ortak bir kökten gelenler arasındaki hısımlık türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Altsoy hısımlığı
B) Üstsoy hısımlığı
C) Yansoy hısımlığı
D) Kayın hısımlığı
E) Evlat edinme hısımlığı

15. I. Vakıflar
II. Şirketler
III. Üniversiteler
IV. Dernekler

Yukarıdakilerden hangileri özel hukuk tüzel kişilerinden kişi topluluğu niteliğindedir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

ÇÖZÜMLER

1. Erginlik yaşları;

- Ergin kılınma yaşı, **15 yaşının doldurulmasıdır.**
- Olağanüstü evlenme yaşı, 16 yaşının doldurulmasıdır.
- Olağan evlenme yaşı, 17 yaşının doldurulmasıdır. (Evlenme kişiyi ergin kılar)
- Normal erginlik yaşı, 18 yaşının doldurulmasıdır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. **Sınırlı ehliyetliler;**

- Kendisine yasal danışman atanmış kişilerdir.

Evli kişilerin **sınırlı ehliyetliler** grubunda yer alıp almadığı oldukça tartışmalı bir konudur. Türk hukukunda evli kişilerin sınırlı ehliyetliler grubunda olmadığı görüşü yaygındır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3.

- 5 yaşındaki Furkan: **Tam Ehliyetsiz**
- 34 yaşında olan Ali: **Tam Ehliyetli**
- Ayırt etme gücüne sahip, kendisine yasal danışman atanan İbrahim: **Sınırlı Ehliyetli**
- 30 yaşında akıl hastası olan Veli: **Tam Ehliyetsiz**

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. **Sınırlı ehliyetsizler;**

- Ayırt etme gücüne sahip küçükler
- Ayırt etme gücüne sahip kısıtlılardır.

Kendilerine yasal danışman atanan kişiler sınırlı ehliyetlidirler.

Ayırt etme gücüne sahip olmayan kişiler ise tam ehliyetsizdirler.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Sınırlı ehliyetsizlerin kendilerini borç altına sokarak yaptıkları işlemleri yasal temsilcileri izin verinceye kadar **"askıda geçersiz"** işlemlerdir. Yasal temsilcileri onay verirse işlem geçerli, onay vermezse geçersiz olacaktır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. Sınırlı ehliyetsizler; satım, kira, hizmet ve eser sözleşmelerini veli ve vasilerinin izni olmadan yapamazlar.

Sınırlı ehliyetsizler; vakıf kurma, bağışta bulunma ve kefil olmayı **hiç yapamazlar.**

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. Ali, 18 yaşını tamamlamadığı için ergin değildir ve sınırlı ehliyetsizdir. Sınırlı ehliyetsiz bir kimse kendisini **borç altına sokan işlemleri tek başına yapamazlar.** Mutlaka veli ve vasilerinin izni gereklidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Dürüstlük kuralı gereğince, bir sözleşme yapıldıktan sonra şartlarda büyük ölçüde değişiklik olduğundan borçlunun durumu ağırlaşsa dahi, kural olarak sözleşmenin aynen yerine getirilmesi gerekir, Buna **ahde vefa ilkesi** denir.

Ancak sözleşme yapılırken önceden tahmin edilemeyen olağanüstü bir hâlin sonradan ortaya çıkması yüzünden taahhüdün borçlu tarafından eski şartlarla aynen yerine getirilmesi, onun çok büyük bir zarara uğramasına sebep olabilir. İşte bu gibi hâllerde hâkimin, borçlunun talebi üzerine sözleşmeyi yeni durum ve şartlara uydurmak amacıyla değiştirebilmesi veya tamamen ortadan kaldırabilmesi (feshedebilmesi) mümkündür. Bu görüşe **emprevizyon nazariyesi (öngöremezlik teorisi)** denir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

9. Bir hakkın dürüstlük kurallarına apaçık derecede aykırı surette ve özellikle amacı dışında kullanılmış ve bundan da başkalarının zarar görmüş veya zarar görme tehlikesiyle karşılaşmış olmalarına **"hakkın kötüye kullanılması"** denir.

Örnek; iki bina arasına 2 metrelik bir güvenlik duvarı inşa etmek yeterli olacağı hâlde sırf diğer binanın manzarasını kapatmak amacıyla 20 metrelik duvar örülmesi hakkın kötüye kullanılmasıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10.
- Evlenme ile doğan hısımlığa "kayın hısımlığı" adı verilir.
- Kardeşler arasındaki hısımlık ise 2. dereceden yan soy hısımlığıdır.
- Şirin'in kardeşi Kerem ile hısımlığı 2. dereceden yan soy hısımlığı olduğuna göre, Ferhat
- Şirin'in kardeşi Kerem ile de **2. dereceden yan soy kayın hısımlığı doğar.**

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Medeni Kanun'umuza göre, evlatlık evlat edinenin mirasçısıdır ancak bu ilişki sadece tek taraflıdır.

Çünkü Medeni Kanun'umuza göre, **evlat edinen kişi evlatlığın mirasçısı olamaz.** Aynı zamanda evlatlık ve alt soyu sadece evlat edinen kişinin mirasçısı olabilir yani evlat edinen kişinin mirasçılarının mirasçısı asla olamaz.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Aslı'nın kardeşinin kızı Şirin, Aslı'nın yeğeni olduğuna göre arasında **3. dereceden yansoy hısımlığı** vardır.

Kerem ile Aslı evli olduğuna göre aralarında kayın hısımlığı vardır ve Aslı'nın yeğeni ile aynı dereceden kayın hısımlığına sahiptir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. **Kardeşler:** 2. dereceden yan soy

Yeğenler: 3. dereceden yan soy

Kuzenler: 4. dereceden yan soy

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. **Altsoy-Üstsoy Hısımlığı:** Birbirinden üreyen kişiler arasındaki hısımlıktır.

Yansoy Hısımlığı: Ortak bir kökten gelenler arasındaki hısımlıktır.

Kayın Hısımlığı: Evlenme ile doğan hısımlıktır.

Evlat Edinme Hısımlığı: Mahkeme kararı ile doğan suni = yapay hısımlıktır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. Dernekler ve şirketler özel hukuk tüzel kişilerinden **kişi** topluluğu niteliğindedir.

Vakıflar ise özel hukuk tüzel kişilerinden **mal** topluluğu niteliğindedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

1. **Dernekler ve sendikalar en az kaç kişi ile kurulabilir?**

A) 1 B) 3 C) 5 D) 7 E) 9

2. I. İl özel idaresi
II. Belediye idaresi
III. Köy idaresi

Yukarıda verilenlerden hangileri kamu hukuku tüzel kişilerinden kişi topluluğu niteliğindedir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. **Bir borç ilişkisinde alacaklının borçludan isteyebileceği, borçlunun da yerine getirmekle yükümlü olduğu davranış biçimine ne ad verilir?**

A) Kusur B) Haksız fiil C) Edim
D) Sorumluluk E) Ödeme

4. **Aşağıdakilerden hangisi borçlar hukukuna hâkim olan ilkelerden biri değildir?**

A) Dürüstlük ilkesi
B) Nispilik ilkesi
C) Sözleşmelerde karşılık ilkesi
D) Kusurlu sorumluluk ilkesi
E) Alacaklının ikametgâhında ödeme ilkesi

5. Adem'in Havva'ya 5000 TL borcu vardır. Ancak Adem ölmüş ve mirasını Havva'ya bırakmıştır.

Yukarıdaki bilgiye göre Adem'in Havva'ya olan borcunun aşağıdakilerden hangisi ile sona erdiği söylenebilir?

A) İfa B) Yenileme C) Birleşme
D) Tecdit E) Zamanaşımı

6. I. Hukuki işlemlerden doğan borçlar
II. Haksız fiilden doğan borçlar
III. Sebepsiz zenginleşmeden doğan borçlar

Yukarıdakilerden hangileri borcun kaynakları arasında yer almaktadır?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. **Aşağıdakilerden hangisi borcu sona erdiren nedenlerden biri değildir?**

A) Takas
B) Dürüstlük
C) Kusursuz imkânsızlık
D) İfa
E) İbra

8. **Aşağıdakilerden hangisi haksız fiilden bir borç doğabilmesi için gereken koşullar arasında yer almaz?**

A) Haklı bir sebebin bulunmaması
B) Hukuka aykırı bir fiil
C) Kusur
D) Zarar
E) İlliyet bağı

CBA Yayınları

9. **Kanunda aksine bir düzenleme yoksa, borçlar için genel zamanaşımı süresi kaç yıldır?**

A) 1 B) 3 C) 5 D) 10 E) 15

10. I. Bir sözleşmenin yapılabilmesi için zaman bakımından önce yapılan irade beyanı

II. İrade ile irade açıklaması arasında istemeden meydana gelen uygunsuzluk

III. Bireyin tecrübesizliğinden yararlanarak edimler arasında yaratılan orantısızlık

IV. İrade ile irade açıklaması arasında isteyerek meydana gelen uygunsuzluk

Yukarıdakilerden hangisinin aşağıda karşılığı verilmemiştir?

A) İcap
B) Gabin
C) Muvazaa
D) Mutlak butlan
E) İrade bozukluğu

11. Bir kimsenin mal varlığının haklı bir sebep olmaksızın diğer bir kimsenin mal varlığının aleyhine olarak çoğalmasına "sebepsiz zenginleşme" adı verilir.

Yukarıdaki bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi sebepsiz zenginleşmenin şartlarından biri değildir?

A) Fakirleşme
B) Hukuki fiil
C) Zenginleşme
D) İlliyet bağı
E) Haklı bir sebebin bulunmaması

12. **Hukuk düzeninin izin vermediği zarar verici eylemlere ne ad verilir?**

A) Haksız fiil
B) Sebepsiz zenginleşme
C) Hukuki olay
D) Hukuki fiil
E) İrade beyanı

13. **Ödeme zamanı gelmiş, ifası istenebilecek borç aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Temerrüt B) İbra
C) İfa D) Müeccel borç
E) Muaccel borç

14. **Aşağıdakilerden hangisi** "uyrukluk" **ile ilgili yanlış bir bilgidir?**

A) Doğumla kazanılan uyrukluğa asli uyrukluk denir.
B) Kişinin doğumdan sonra kazandığı uyrukluğa kazanılmış uyrukluk adı verilir.
C) Devlete uyrukluk bağı ile bağlı olan gerçek kişilere vatandaş adı verilir.
D) Uyrukluk sadece gerçek kişiler için söz konusudur.
E) Uyrukluk bağı ile gemi ve uçaklarda devlete bağlanır.

15. **Yerleşim yeri ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Vesayet altındaki bir kişinin yerleşim yeri vasinin yerleşim yeridir.
B) Velayet altındaki bir kişinin yerleşim yeri velilerinin yerleşim yeridir.
C) Herkesin mutlaka bir yerleşim yeri olmalıdır.
D) Bir kimsenin birden çok yerleşim yeri olamaz.
E) Eşler ayrı bir yerleşim yeri seçebilirler.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

ÇÖZÜMLER

1. Dernekler ve sendikalar en az **7 kişi** ile kurulur.

   Dernekler ve sendikalar hiçbir yerden izin almadan serbest kurulur.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. **İl özel idaresi, belediye idaresi** ve **köy idaresi** kamu hukuku tüzel kişileri arasında kişi topluluğudur.

   Kamu kurumları ise kamu hukuku tüzel kişileri arasında mal topluluğu niteliğindedir.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. Bir borç ilişkisinde alacaklının borçludan isteyebileceği, borçlunun da yerine getirmekle yükümlü olduğu davranış biçimine **"edim"** adı verilir.

   Edim hukuka ve ahlaka aykırı olamayacağı gibi imkânsız olmamalıdır.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. **Borçlar hukukuna hâkim olan ilkeler;**
   - Nispilik ilkesi
   - İrade özerkliği ilkesi
   - Dürüstlük ilkesi
   - Kusurlu sorumluluk ilkesi
   - Üçüncü kişi aleyhine borç kurulamaması ilkesi
   - Sözleşmelerde karşılık (ivaz) ilkesi
   - Borçlunun ikametgâhında (yerleşim yerinde) ifa ilkesi

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Alacak ve borç ilişkisinin tek bir tarafta toplanması ile borcun sona erdirilmesine **"birleşme"** denir.

   Adem'in ölümü ile birlikte Havva'nın borcu da kendisine kalmıştır. Çünkü Adem mirasçısı olarak Havva'yı tayin etmiştir.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Borcun kaynakları;
   1. **Hukuki işlemlerden doğan borçlar:** Belirli bir hukuki sonuç doğmasına yönelik irade beyanıdır.
   2. **Haksız fiilden doğan borçlar:** Hukuk düzeninin izin vermediği zarar verici davranışlardır.
   3. **Sebepsiz zenginleşmeden doğan borçlar:** Bir kimsenin mal varlığının haklı bir sebep olmaksızın diğer bir kimsenin mal varlığı aleyhine çoğalmasıdır.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. **Borcu Sona Erdiren Nedenler;**
   - İfa
   - İbra
   - Yenileme
   - Kusursuz imkânsızlık
   - Alacaklı ve borçlu sıfatının birleşmesi
   - Takastır.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. **Haksız fiilden bir borç doğabilmesi için gereken koşullar;**
   - Kusur
   - Zarar
   - İlliyet bağı
   - Hukuka aykırı bir fiildir.

   Haklı bir sebebin bulunmaması ise sebepsiz zenginleşmeden doğan borçlar için gereken bir koşuldur.

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

9. Kanunda aksine bir düzenleme yoksa **10 yıl** geçmekle borçlar zamanaşımına uğrar. Bu 10 yıllık süre genel zamanaşımı süresidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

10. **İcap:** Bir sözleşmenin yapılabilmesi için zaman bakımından önce yapılan irade beyanı

İrade bozukluğu: İrade ile irade açıklaması arasında istemeden meydana gelen uygunsuzluk

Gabin: Bireyin tecrübesizliğinden yararlanarak edimler arasında yaratılan orantısızlık

Muvazaa: İrade ile irade açıklaması arasında isteyerek meydana gelen uygunsuzluk

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Kişinin iradesi ile gerçekleşen ve hukuki sonuç bağlanan insan davranışlarına "hukuki fiil" adı verilir. Hukuki fiil sebepsiz zenginleşme şartları arasında yer almaz. Hukuki fiil hakların kazanılmasında geçerli olan bir ilkedir.

Sebepsiz zenginleşmenin şartları;

- Fakirleşme
- Zenginleşme
- İlliyet bağı
- Haklı bir sebebin bulunmamasıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Hukuk düzeninin izin vermediği zarar verici eylemlere **haksız fiil** denir. Haksız fiil borcun kaynakları arasında yer alır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. Ödeme zamanı gelmiş, ifası istenebilecek borca **"muaccel borç"** adı verilir.

Ödeme zamanı gelmemiş, ifası istenemeyecek borca **"müeccel borç"** adı verilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14.

- Kişileri veya şeyleri devlete bağlayan hukuki veya siyasi bağa "uyrukluk" denir.
- Devlete uyrukluk bağı ile bağlı olan gerçek kişilere "vatandaş" adı verilir.
- Kişiler, **gerçek** ve **tüzel kişiler** iken, şeyler gemi ve uçaklardır.
- Doğumla kazanılan uyrukluğa "asli uyrukluk" denir.
- Kişinin doğumdan sonra kazandığı uyrukluğa "kazanılmış uyrukluk" adı verilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

15. Vesayet altındaki bir kişinin yerleşim yeri **vesayet makamının yani sulh hukuk mahkemesinin bulunduğu yer** onların yerleşim yeridir.

Velayet altındaki bir kişinin yerleşim yeri velilerinin yerleşim yeridir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

1. **Aşağıdakilerden hangisi teokratik devleti açıklamaktadır?**

A) Hükümdarın saltanat haklarının kanuni bir sınırlandırmaya tabi tutulmadığı idare şeklidir.

B) Egemenliğin belli bir kişiye veya zümreye değil, toplumun tümüne ait olduğu idare biçimidir.

C) Bütün siyasi güçlerin, hiç kimseye veya kurula karşı sorumlu olmayan bir hükümdar elinde toplandığı yönetim biçimidir.

D) Devletin her türlü eylem ve işlemlerinde dinî kurallara uyduğu siyasi idaredir.

E) Devlet iktidarının bir sınıf veya zümre elinde bulunduğu idare biçimidir.

2. **Devlet etkinliklerinin tek merkezden yürütüldüğü devlet yapısı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Üniter devlet B) Bölgeli devlet

C) Federal devlet D) Konfederal devlet

E) Birleşik devlet

3. **Aşağıda verilenlerden hangisi yarı doğrudan demokrasi araçlarından biri <u>değildir</u>?**

A) Temsilcilerin azli

B) Referandum

C) Kanuni hâkim güvencesi

D) Halk vetosu

E) Halk girişimi

4. **Aşağıdakilerden hangisi temsili demokrasiyi tanımlar?**

A) Halkın tamamının alınan kararlara katılmasıdır.

B) Halkın seçtiği temsilcilerin, halk adına karar almasıdır.

C) Egemenliğin kullanılmasının halk ile temsilcileri arasında paylaşıldığı demokrasi modelidir.

D) Seçmenlerin temsilcilerini doğrudan doğruya seçmesidir.

E) Bir devletin anayasasını yapma veya değiştirme, o devletin temel siyasal yapısını belirleme iktidarıdır.

5. **Aşağıdakilerden hangisi devletin unsurları arasında <u>yer almaz</u>?**

A) Millet B) Toprak C) Egemenlik

D) Yazılı anayasa E) İktidar

6. I. Parlamenter sistem

II. Meclis hükûmeti

III. Mutlak monarşi

Yukarıdaki hükûmet sistemlerinden hangileri kuvvetler birliği sistemini benimsemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III

D) I ve II E) I, II ve III

7. **Yasama ve yürütme yetkilerinin yürütme organında birleştiği hükûmet sistemi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Meclis hükûmeti

B) Monarşi

C) Parlamenter sistem

D) Yarı başkanlık sistemi

E) Başkanlık sistemi

8. **Parlamenter sistemi <u>ilk kez</u> kabul eden anayasamız aşağıdakilerden hangisidir?**

A) 1876 B) 1921 C) 1924

D) 1961 E) 1982

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

9. I. Başkanlık sistemi
II. Yarı başkanlık sistemi
III. Parlamenter sistem

Yukarıdaki hükûmet sistemlerinden hangilerinde yürütme organı iki başlıdır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Darbe, ihtilal, savaş gibi benzeri nedenlerden sonra, anayasayı yeniden yapma gücüne sahip iktidar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kurulmuş iktidar
B) Kurucu iktidar
C) Asli kurucu iktidar
D) Tali kurucu iktidar
E) Askerî iktidar

11. I. Yasama ve yürütme yetkileri yasamada toplanır.
II. Meclis, yürütme organını denetleyebilir.
III. Meclis, çalışmalarına ara vermeden devam eder.
IV. Meclisi feshetme yetkisi, meclisin kendisine aittir.
V. Yürütmeyi meclis seçer.

Yukarıda özellikleri verilen hükûmet sistemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Başkanlık sistemi
B) Yarı başkanlık sistemi
C) Parlamenter sistem
D) Mutlak monarşi
E) Meclis hükûmeti

12. Başkanlık sistemi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Kuvvetlerin sert ayırımı vardır.
B) Başkan halk tarafından seçilir.
C) Aynı kişi hem yasama da hem de yürütmede yer alabilir.
D) Yürütme organı tek başlıdır.
E) Yasama ve yürütme organları ayrı ayrı seçilir.

13. Ali Öğretmen sınıfta öğrencilerine meclis hükümeti sistemini anlatmaktadır.

Yukarıdaki bilgiye göre, Ali Öğretmen hangi anayasadan bahsetmektedir?

A) 1982 Anayasası
B) 1961 Anayasası
C) 1924 Anayasası
D) 1921 Anayasası
E) 1876 Kanunuesasi

14. Aşağıda verilen bilgilerden hangisi parlamenter sistem ile ilgili yanlış bir bilgidir?

A) Kuvvetlerin yumuşak ve dengeli ayrımı vardır.
B) Yürütme organı tek başlıdır.
C) Cumhurbaşkanı meclis tarafından seçilir.
D) Yasama organı, güvensizlik oyu ile Bakanlar Kurulunu düşürebilir.
E) Aynı kişi hem yasama organında hem de yürütme organında görev alabilir.

15. Bir devletin anayasasını yapma veya değiştirme, o devletin temel siyasal yapısını belirleme iktidarına ne ad verilir?

A) Kurucu iktidar
B) Kurulmuş iktidar
C) Asli kurucu iktidar
D) Tali kurucu iktidar
E) Anayasal iktidar

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

ÇÖZÜMLER

1.
- **Teokrasi:** Devletin her türlü eylem ve işlemlerinde dinî kurallara uyduğu siyasi idaredir.
- **Monarşi:** Bütün siyasi güçlerin, hiç kimseye veya kurula karşı sorumlu olmayan bir hükümdar elinde toplandığı yönetim biçimidir.
- **Mutlak Monarşi:** Hükümdarın saltanat haklarının kanuni bir sınırlandırmaya tabi tutulmadığı monarşi şeklidir. Bu monarşi türünde hükümdar yasama, yürütme ve yargı yetkilerini elinde toplar ve gücü başka bir organ ile paylaşmaz.
- **Meşruti Monarşi:** Hükümdarın saltanat haklarının kanuni bir sınırlandırmaya tabi tutulduğu monarşidir.
- **Oligarşi:** Devlet iktidarının bir sınıf veya zümre elinde bulunduğu idare biçimidir.
- **Cumhuriyet:** Egemenliğin belli bir kişiye veya zümreye değil, toplumun tümüne ait olduğu idare biçimidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2.
- Devlet etkinliklerinin tek merkezden yönetildiği devlet **üniter devlettir**.
- Üniter devlette; tek ülke, tek millet ve tek egemenlik vardır.
- Devleti oluşturan unsurlar tektir ve bölünmez bir bütündür.
- Türkiye, Yunanistan, Fransa, İngiltere, İsrail, Norveç, Danimarka üniter devlete örnek olarak gösterilebilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. Yarı doğrudan demokrasinin araçları;
- **Referandum (halk oylaması):** Bir konuda zorunlu ve ihtiyari olarak halka başvurulmasıdır.
- **Halk vetosu:** Bir konunun halk tarafından yürürlükten kaldırılmasına imkân veren yoldur.
- **Halk girişimi:** Halkın istediği kanun teklifinin mecliste görüşülmesini sağlayan yarı doğrudan demokrasi aracıdır.
- **Temsilcilerin azli:** Halkın bazı durumlarda temsilcilerin görevlerine son vermesidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. **Demokrasi türleri;**
- **Temsili demokrasi:** Halkın seçtiği temsilcilerin, halk adına karar almasıdır.
- **Doğrudan demokrasi:** Halkın tamamının alınan kararlara katılmasıdır.
- **Yarı doğrudan demokrasi:** Egemenliğin kullanılmasının halk ile temsilcileri arasında paylaşıldığı demokrasi modelidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. **Devletin unsurları;**
- Millet (topluluk)
- Toprak (ülke)
- İktidar (egemenlik)

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. **Kuvvetler birliği sistemi;**
- Meclis hükûmeti
- Mutlak monarşi
- Diktatörlüktür.

Parlamenter sistemde ise kuvvetler ayrı devlet oranlarında toplanmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7.
- Yasama ve yürütme yetkilerinin yürütme organında birleştiği hükûmet sistemi **monarşi** ve **diktatörlüktür.**
- Yasama ve yürütme yetkilerinin yasama organında birleştiği hükûmet sistemi meclis hükûmetidir.
- Parlamenter, yarı başkanlık ve başkanlık sistemlerinde kuvvetler ayrılığı benimsenmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. Parlamenter sistemi ilk kez kabul eden anayasamız **1961 Anayasası'dır.**

1961 ve 1982 anayasaları parlamenter sistemi uygulamıştır. **(24 Haziran 2018 tarihine kadar)**

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

9. **Başkanlık sistemi:** Yürütme organı tek başlıdır. (devlet başkanı)

Yarı başkanlık sistemi: Yürütme organı iki başlıdır. (devlet başkanı ve bakanlar kurulu)

Parlamenter sistem: Yürütme organı iki başlıdır. (cumhurbaşkanı ve bakanlar kurulu)

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi: Yürütme organı tek başlıdır. (cumhurbaşkanı yani devlet başkanı)

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. **Asli kurucu iktidar:** Bir devletin anayasasının tümden yapılması veya yeniden yapılması sürecidir. Darbe, ihtilal, savaş gibi benzeri nedenlerden sonra, kurulan iktidardır.

Tali kurucu iktidar: Bir ülkenin anayasasının, o anayasada belirlenmiş usullere uyulmak suretiyle değiştirilmesidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. **Meclis hükûmetinin özellikleri;**

- 1921 Anayasası tarafından benimsenmiştir.
- Yasama ve yürütme yetkileri yasamada toplanır.
- Meclis, yürütme organını denetleyebilir.
- Meclis, çalışmalarına ara vermeden devam eder.
- Meclisi feshetme yetkisi, meclisin kendisine aittir.
- Yürütmeyi meclis seçer.
- Meclisin üstünlüğü ilkesine dayanır.
- Yürütme organı, yasamayı feshedemez.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

12. **Başkanlık sisteminin özellikleri;**

- Kuvvetlerin sert ayırımı vardır.
- Yasama organı yürütmenin görevine, yürütme organı da yasama organının görevine son veremez.
- Aynı kişi hem yürütmede hem de yasamada yer alamaz.
- Başkan halk tarafından seçilir.
- Başkan tüm yetkileri elinde bulundurur.
- Kuvvetler birbirlerinin çalışmalarına katılamazlar.
- Yasama ve yürütme organları ayrı ayrı seçilir.
- Yürütme organı tek başlıdır. Sadece devlet başkanından oluşur. Bakanlar Kurulu yoktur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. **1921 Anayasası**'nın hükümet sistemi meclis hükümetidir. Meclis hükümeti sisteminde kuvvetler yasamada toplanır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. Parlamenter sistem;

- Türkiye'de 1961 ve 1982 anayasaları parlamenter sistemi benimsemiştir.
- Kuvvetlerin yumuşak ve dengeli ayrımı vardır.
- Yürütmenin yasama ile yasamanın yürütme ile ilgili görevleri vardır.
- Yürütme organı **iki başlıdır.** (Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu)
- Cumhurbaşkanının siyasal sorumluluğu yoktur.
- Cumhurbaşkanı meclis tarafından seçilir.
- Yasama organı, güvensizlik oyu ile Bakanlar Kurulunu düşürebilir.
- Aynı kişi hem yasama organında hem de yürütme organında görev alabilir. (Bir milletvekilinin bakan olması gibi)

Dikkat edelim !..

Sevgili arkadaşlar 24 Haziran 2018 tarihine kadar 1982 Anayasası "Parlamenter Sistemi" benimsemiştir. Ancak 24 Haziran itibariyle artık T.C.'nin hükümet sistemi "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi"dir. Burada dikkat etmemiz gereken yer ise; Parlamenter sistem T.C. artık evet uygulanmıyor ancak diğer ülkelerde uygulanmaya devam ettiği için hükümet sistemleri içerisinde ÖSYM hala daha soru sorabilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Bir devletin anayasasını yapma veya değiştirme, o devletin temel siyasal yapısını belirleme iktidarına **"kurucu iktidar"** denir.

Kurucu iktidar 2'ye ayrılır: Asli Kurucu İktidar ve Tali (türevsel) Kurucu İktidardır.

Asli kurucu iktidar; bir devletin anayasasının tümden yapılması veya yeniden yapılması sürecidir.

Tali kurucu iktidar; bir ülkenin anayasasının, o anayasada belirlenmiş usullere uyulmak suretiyle değiştirilmesidir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

1. Ali Öğretmen, KPSS öğrencilerine 1982 Anayasası'nın 2. maddesi ile ilgili bilgiler vermektedir.

Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'nın 2. maddesi olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel niteliklerinden biri değildir?

A) İnsan haklarına saygılı devlet
B) Atatürk milliyetçiliğine bağlı devlet
C) Kuvvetler ayrılığına dayalı devlet
D) Demokratik devlet
E) Sosyal devlet

2. **Aşağıdakilerden hangisi laik devletin unsurları arasında sayılamaz?**

A) Resmî bir devlet dininin olmaması
B) Din ve mezhep ayrımının yapılmaması
C) Devlet yönetiminin din kurallarına dayalı olmaması
D) Din kurumları ile devlet kurumlarının birbirinden ayrılmış olması
E) Din hizmetlerinin, kamu hizmeti olarak kabul edilmemesi

3. **Aşağıdakilerden hangisi demokrasinin özellikleri arasında yer almaz?**

A) Seçimler düzenli aralıklarla tekrarlanır.
B) Muhalefetin iktidar olma şansı yoktur.
C) Kamu hakları güvence altına alınmıştır.
D) Birden çok siyasal parti vardır.
E) Siyasal makamlar seçimle işbaşına gelirler.

4. 1982 Anayasası'na göre; seçimler, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır.

Yukarıdaki bilgiye göre seçimlerin yargısal denetimini aşağıdakilerden hangisi yapar?

A) Uyuşmazlık Mahkemesi
B) Cumhurbaşkanı
C) Anayasa Mahkemesi
D) Yüksek Seçim Kurulu
E) Hâkimler ve Savcılar Kurulu

5. **Devletin sosyal barışı ve sosyal adaleti sağlamak amacıyla sosyal ve ekonomik hayata aktif müdahalesini meşru ve gerekli gören devlet anlayışına ne ad verilir?**

A) Sosyal devlet
B) Demokratik devlet
C) Hukuk devleti
D) Üniter devlet
E) Federal devlet

6. **Türkiye'de gizli oy, açık sayım ve döküm ilkesi ne zaman kabul edilmiştir?**

A) 1934 B) 1937 C) 1946 D) 1950 E) 1961

7. **Demokratik, sosyal ve hukuk devleti ilkeleri ilk kez ne zaman anayasaya girmiştir?**

A) 1924 Anayasası
B) 1961 Anayasası
C) 1982 Anayasası
D) 1961 Anayasası'nda 1971 değişikliği
E) 1982 Anayasası'nda 2001 değişikliği

8. **Din, servet, vergi, öğrenim durumu ve cinsiyet gibi sınırlamalar olmaksızın bütün vatandaşların oy hakkına sahip olmalarına ne ad verilir?**

A) Eşit oy
B) Genel oy
C) Gizli oy
D) Tek dereceli seçim
E) Açık sayım ve döküm

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranley.org

9. I. Temel hakların güvence altına alınması
II. Kanuni hâkim güvencesi
III. Vergi adaletinin sağlanması
IV. Yargı bağımsızlığının sağlanması

Yukarıdakilerden hangileri hukuk devletinin unsurlarındandır?

A) I ve II B) I ve III C) I, II ve III
D) I, II ve IV E) II, III ve IV

10. Laiklik ilkesi anayasaya ne zaman girmiştir?

A) 1921 Anayasası'nda 1923 değişikliği
B) 1924 Anayasası'nda 1928 değişikliği
C) 1924 Anayasası'nda 1937 değişikliği
D) 1924 Anayasası'nda 1946 değişikliği
E) 1961 Anayasası'nda 1973 değişikliği

11. Halkın devlet yönetimine katılması esasına dayanan devlet sistemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Laik devlet
B) Sosyal devlet
C) Demokratik devlet
D) Hukuk devleti
E) İnsan haklarına saygılı devlet

12. Kadınlar için genel oy ilkesi ne zaman kabul edilmiştir?

A) 1923 B) 1924 C) 1930
D) 1933 E) 1934

13. Seçmenlerin temsilcilerini doğrudan seçtiği demokratik devlet unsuru aşağıdakilerden hangisidir?

A) Genel oy
B) Tek dereceli seçim
C) Gizli oy
D) Açık sayım ve döküm
E) Eşit oy

14. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk milliyetçiliğine bağlı devletin unsurlarından biri değildir?

A) Sınıf kavramına dayalıdır.
B) Akılcı ve çağdaştır.
C) Milliyetçiliği reddeden akımlara karşıdır.
D) Barışçıdır.
E) Türk devletinin vatan ve milletiyle bölünmez bir bütün olduğunu kabul eder.

15. Toplumun ekonomik kaynaklarının, ekonomik kalkınmayı sağlamak amacıyla, bilimsel ve akılcı biçimde kullanılabilmesini sağlayan sosyal devlet unsuru aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kamulaştırma
B) Devletleştirme
C) Vergi adaleti
D) Planlama
E) Sosyal haklar

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

ÇÖZÜMLER

1. **Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel nitelikleri;**

- İnsan haklarına saygılı devlet
- Atatürk milliyetçiliğine bağlılık
- Demokratik devlet
- Laiklik devlet
- Sosyal devlet
- Hukuk devletidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. **Laik devletin unsurları;**

- Resmî bir devlet dininin olmaması
- Din ve mezhep ayrımının yapılmaması
- Devlet yönetiminin din kurallarına dayalı olmaması
- Din kurumları ile devlet kurumlarının birbirinden ayrılmış olması
- Din hizmetlerinin de bir kamu hizmeti olarak kabul edilmesidir.

Cumhurbaşkanlığına bağlı Diyanet İşleri Başkanlığının genel idare içinde yer alması, din hizmetlerinin bir **kamu hizmeti olarak kabul edilmesine örnek** teşkil eder.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. **Demokrasinin özellikleri;**

- Seçimler düzenli aralıklarla tekrarlanır.
- Muhalefetin iktidar olma şansı vardır.
- Kamu hakları güvence altına alınmıştır.
- Birden çok siyasal parti vardır.
- Siyasal makamlar seçimle işbaşına gelirler.
- Seçimler serbesttir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. 1982 Anayasası'na göre; seçimler, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır.

Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve TBMM üyelerinin seçim tutanaklarını ve Cumhurbaşkanlığı seçim tutanaklarını kabul etme görevi **Yüksek Seçim Kurulunundur.**

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Devletin sosyal barışı ve sosyal adaleti sağlamak amacıyla sosyal ve ekonomik hayata aktif müdahalesini meşru ve gerekli gören devlete **"sosyal devlet"** adı verilir.

Sosyal devlet ilk kez 1961 Anayasası ile gelmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. **1928 yılında:** "Devletin dini İslam'dır." İfadesi Anayasa'dan çıkarılmıştır.

1937 yılında: Laiklik ilkesi Anayasa'ya girmiştir.

1946 yılında: Tek dereceli seçim ve çok partili siyasal hayata geçilmiştir.

1950 yılında: Gizli oy, açık sayım ve döküm ilkesi kabul edilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Demokratik devlet, sosyal devlet ve hukuk devleti ilk kez **1961 Anayasası** ile gelmiştir.

Ancak ilk kez 1982 Anayasası ile değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez hükümler arasına girmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

8. Din, servet, vergi, öğrenim durumu ve cinsiyet gibi sınırlamalar olmaksızın bütün vatandaşların oy hakkına sahip olmalarına **"genel oy"** denir.

Her seçmenin tek oya sahip olmasına ise **"eşit oy"** adı verilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

9. **Hukuk devletinin unsurları;**

- Yasama ve yürütme işlemlerinin yargısal denetimi
- Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı
- Kuvvetler ayrılığı
- Yargı bağımsızlığı
- Kanuni hâkim güvencesi
- Adil yargılama hakkının olması
- Kamu Denetçiliği Kurumu
- Ceza sorumluluğunun ilkeleri
- Hukukun genel ilkelerine bağlılık
- Kanunların anayasaya uygunluğu
- Kanunların genel olması
- İdarenin mali sorumluluğu

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

10. Laiklik ilkesi 1924 Anayasası'nda **1937 değişikliği** ile anayasamıza dâhil edilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Halkın devlet yönetimine katılması esasına dayanan devlet **"demokratik devlet"** sistemidir.

Demokratik devlet 1982 Anayasası'nın ikinci maddesi içerisinde yer alır yani değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif dâhi edilemez.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. **Genel oy ilkesi;**

- 1924 yılında, erkekler için genel oy hakkı kabul edilmiştir.
- 1934 yılında, kadınlar için genel oy hakkı tanınmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. Seçmenlerin temsilcilerini doğrudan seçtiği demokratik devlet unsuru **tek dereceli seçim sistemidir.**

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. **Atatürk milliyetçiliğine bağlı devletin unsurları;**

- Sınıf kavramını reddeder.
- Saldırganlığa ve şovanizme karşıdır.
- Milliyetçiliği reddeden akımlara karşıdır.
- Barışçıdır.
- Laiktir.
- İleriye dönüktür.
- Türk devletinin vatan ve milletiyle bölünmez bir bütün olduğunu kabul eder.
- Birleştiricidir.
- Irkçılığı reddeder.
- Akılcı ve çağdaştır.
- Demokratik ve insancıldır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. Toplumun ekonomik kaynaklarının, ekonomik kalkınmayı sağlamak amacıyla, bilimsel ve akılcı biçimde kullanılabilmesini sağlayan sosyal devlet unsuruna **"planlama"** denir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

1. **Türk tarihindeki ilk anayasal belge aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Islahat Fermanı
B) Tanzimat Fermanı
C) Senediittifak
D) I. Meşrutiyet
E) II. Meşrutiyet

2. **Birçok muhtemel durumları düzenleyen, uzun ve ayrıntılı anayasaya verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kazuistik anayasa
B) Çerçeve anayasası
C) Otoriter anayasa
D) Yumuşak anayasa
E) Sert anayasa

3. **En yumuşak anayasamız aşağıdakilerden hangisidir?**

A) 1876 Kanunuesasi
B) 1921 Anayasası
C) 1924 Anayasası
D) 1961 Anayasası
E) 1982 Anayasası

4. **1921 Anayasası ile ilgili aşağıdaki seçeneklerden hangisi yanlıştır?**

A) Seçimlerin dört yılda bir yapılacağı kararlaştırılmıştır.
B) Millî egemenlik ilkesi kabul edilmiştir.
C) Yasama ve yürütme kuvvetleri TBMM'de toplanmıştır.
D) Meclis hükûmeti sisteminin tipik bir örneğidir.
E) Temel hak ve hürriyetler ile yargıdan hiç söz etmeyen anayasadır.

5. **Osmanlı tarihinde ilk kez 1876 Kanunuesasi ile oluşturulan meclis aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Heyeti Âyan
B) Heyeti Mebusan
C) Meclisi Umumi
D) Millet Meclisi
E) Monarşik Meclis

6. I. 1876 Kanunuesasi
II. 1921 Anayasası
III. 1924 Anayasası
IV. 1961 Anayasası
V. 1982 Anayasası

Yukarıdaki anayasalardan hangileri çift meclis sistemini benimsemiştir?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II, III ve IV E) III, IV ve V

7. **Aşağıdakilerden hangisi 1921 Anayasası'nda yapılan 1923 değişikliklerinden biri değildir?**

A) Devletin şekli Cumhuriyet'tir.
B) Devletin dini İslam'dır.
C) Devletin resmî dili Türkçedir.
D) Devlet başkanı TBMM başkanıdır.
E) Bakanlar, Başbakan tarafından ve TBMM üyeleri içinden seçilir.

8. **Sadece genel ilkeleri düzenleyen ve bunların uygulanma biçimlerini kanunlara bırakan anayasaya ne ad verilir?**

A) Yumuşak anayasa
B) Kazuistik anayasa
C) Sert anayasa
D) Kurucu anayasa
E) Çerçeve anayasa

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

9. **Aşağıdakilerden hangisi 1924 Anayasası ile ilgili yanlış bir bilgidir?**

A) 1924 Anayasası'nın hükûmet sistemi meclis hükûmeti ile parlamenter rejim arasında karma bir sistemdir.

B) Çoğulcu demokrasi anlayışını yansıtır.

C) Sert anayasa sistemini benimsemiştir.

D) Seçimler dört yılda bir yapılır.

E) Anayasanın üstünlüğü ilkesini benimsemiş ancak kanunların anayasaya uygunluğunu denetleyecek bir Anayasa Mahkemesi kurulmamıştır.

10. I. En devrimci ilkesi millî egemenliktir.

II. Seçimler iki yılda bir yapılır.

III. Temel haklardan hiç söz etmemiştir.

Yukarıdaki bilgiler aşağıdaki anayasalardan hangisini açıklar?

A) 1982 Anayasası

B) 1961 Anayasası

C) 1924 Anayasası

D) 1921 Anayasası

E) 1876 Anayasası

11. I. Değiştirilemeyecek maddeler anayasaya girdi.

II. Başkent Ankara anayasaya girdi.

Yukarıdaki ifadeler anayasamıza ilk kez ne zaman dâhil edilmiştir?

A) 1921 Anayasası

B) 1924 Anayasası

C) 1961 Anayasası

D) 1982 Anayasası

E) 1987 Değişiklikleri

12. **1921 Anayasası ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Kuvvetler birliği görevler ayrılığı vardır.

B) Anayasa Mahkemesi kurulmuştur.

C) Temel haklardan ve yargıdan söz etmemiştir.

D) Demokratik devlet anayasada yer almıştır.

E) Laiklik ilkesi anayasaya girmiştir.

13. **İstiklâl Marşı ilk kez hangi anayasada yer almıştır?**

A) 1876 Kanunuesasi

B) 1921 Anayasası

C) 1924 Anayasası

D) 1961 Anayasası

E) 1982 Anayasası

14. **1982 Anayasası'na göre Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının en az ne kadarı ile toplanır?**

A) 1/3 B) 1/2 C) 1/4 D) 2/3 E) 3/5

15. **Kanunuesaside yapılan 1909 değişikliklerinden meclislerce kabul edilen bir kanunun, padişahça ne kadar sürede onaylanması gerekmektedir?**

A) 2 ay B) 4 ay C) 6 ay D) 1 yıl E) 3 yıl

CBA Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

ÇÖZÜMLER

1. Türk tarihindeki anayasal ilk belge **1808 Senediittifaktır.** Senediittifak Osmanlı sadrazamı Mustafa Alemdar Paşa'nın Rumeli ve Anadolu âyanlarını İstanbul'da toplayarak yapmış olduğu anayasal nitelikler içeren bir anlaşmadır.

Hukuk devletine geçişin birinci adımı ise 1839 Tanzimat Fermanıdır. Tanzimat Fermanı ile padişah ilk kez kanun üstünlüğünü kabul etmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Daha uzun ve ayrıntılı olarak düzenlenen anayasaya **"kazuistik anayasa"** adı verilir.

- Genel ilkeleri düzenleyen ve bunların uygulanma biçimlerini kanunlara bırakan anayasaya "çer**çeve anayasa"** adı verilir.
- Değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif dahi edilemeyecek hükümler içeren anayasaya "sert anayasa" adı verilir.
- Değiştirilebilmesi kolay olan anayasaya "yumu**şak anayasa"** adı verilir.
- En kazuistik ve sert anayasamız 1982 Anayasası
- En yumuşak ve çerçeve anayasa 1921 Anayasası

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. **1921 Anayasası** en yumuşak tek anayasamızdır. 1876 Kanunuesasi, 1924 Anayasası, 1961 Anayasası ve 1982 Anayasalarımız sert anayasadır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. 1921 Anayasası'nda seçimler **2 yılda bir** yapılır ve çift dereceli seçim sistemini benimsemiştir.

1924 Anayasası'nda seçimler **4 yılda bir** yapılır ve 1946 değişikliği ile birlikte tek dereceli seçim sistemine geçilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Osmanlı tarihinde 1876 Kanunuesasi ile oluşturulan meclis **Meclisi Umumidir.**

Meclisi Umumi, Heyeti Âyan ve Heyeti Mebusan olmak üzere iki kanattan oluşmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. 1876 Kanunuesasi ve 1961 Anayasası **çift meclis** sistemini benimsemiştir.

- 1876 Kanunuesasi'de; Heyeti Âyan + Heyeti Mebusan
- 1961 Anayasası'nda; Millet Meclisi + Cumhuriyet Senatosu

1921, 1924 ve 1982 anayasaları ise **tek meclis** sistemini benimser.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. **1921 Anayasası'nda yapılan 1923 değişiklikleri;**

- Devletin şekli cumhuriyettir.
- Devletin dini İslam'dır.
- Devletin resmî dili Türkçedir.
- Devletin başkanı cumhurbaşkanıdır.
- Cumhurbaşkanı, TBMM üyeleri içinden ve TBMM tarafından seçilir.
- Başbakan, cumhurbaşkanı tarafından ve TBMM üyeleri içinden seçilir.
- Bakanlar, başbakan tarafından ve TBMM üyeleri içinden seçilir. Cumhurbaşkanı meclis onayına sunar.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Genel ilkeleri düzenleyen ve bunların uygulanma biçimlerini kanunlara bırakan anayasaya **"çerçeve anayasa"** adı verilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

9. 1924 Anayasası **çoğunlukçu demokrasi** modelini benimsemiştir.

Çoğunlukçu demokrasi veya mutlak demokrasi çoğunluğun kararlarının uygulandığı ve bu kararların mutlak olduğu demokrasi çeşididir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. 1921 Anayasası;

- En devrimci ilkesi millî egemenliktir.
- Seçimler iki yılda bir yapılır.
- Temel haklardan hiç söz etmemiştir.
- Devlet başkanlığı makamı yoktur.
- Meclis hükûmeti sistemini benimser.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Değiştirilemeyecek maddeler ve başkent Ankara hükmü ilk kez **1924 Anayasası** ile anayasaya girmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Temel haklardan ve yargıdan söz etmeyen anayasa 1921 Anayasasıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. İstiklâl Marşı ilk kez **1982 Anayasası'**nda yer almıştır.

İstiklâl Marşı 1982 Anayasası'nın 3. maddesi içerisinde yer alır. Değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif dahi edilemez.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. 1982 Anayasası'nda TBMM'nin çalışması;

- **Toplantı yeter sayısı:** TBMM üye tam sayısının en az **1/3'ü** (200 milletvekili) ile toplanır.
- **Karar yeter sayısı:** Toplantıya katılanların salt çoğunluğudur.
- **Karar için en az çoğunluk:** TBMM üye tam sayısının 1/4'ünün bir fazlasından az olamaz. (151 milletvekili)

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. 1909 değişikliği ile meclislerce kabul edilen bir kanunun padişahça ya **2 ay** içinde onaylanması ya da bir kere daha görüşülmek üzere meclislere geri göndermesi hükmü konulmuştur. Geri gönderme hâlinde ise bu metnin kanunlaşabilmesi için meclislerin 2/3 çoğunluğu gerekli idi.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. I. Devlet başkanlığı yoktur.
II. Meclis hükûmeti sistemini benimsemiştir.
III. Millî Güvenlik Kurulu kurulmuştur.
IV. Anayasa Mahkemesine meclis tarafından üye seçilmesine son verilmiştir.

Yukarıdakilerden hangileri 1961 Anayasası'nın özellikleri arasında yer alır?

A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve III
D) I, II ve III E) II, III ve IV

2. **1982 Anayasası'na göre siyasi parti grupları kaç üyeden oluşmaktadır?**

A) 5 B) 10 C) 15 D) 20 E) 30

3. **Aşağıdakilerden hangisi 1961 Anayasası'nın getirdiği yeniliklerden birisi değildir?**

A) Kuvvetler ayrılığı
B) Laik devlet
C) Parlamenter sistem
D) Çoğulcu demokrasi
E) Sosyal devlet

4. **Aşağıdakilerden hangisi 1961 ile 1982 anayasalarının yapım süreçlerindeki farklardan biri değildir?**

A) 1961 Anayasası'nda halkoyuna sunulan anayasa tasarısının kabul edilmemesi durumunda ne yapılacağı belirtilmişken, 1982 Anayasası'nda halkoyuna sunulan anayasa tasarısının kabul edilmemesi hâlinde ne yapılacağı belirtilmemiştir.
B) 1961 Anayasası çoğulcu demokrasi modelini benimserken, 1982 Anayasası çoğunlukçu demokrasi modelini benimsemiştir.
C) 1961 Anayasası askerî müdahale sonucu hazırlanmışken, 1982 Anayasası askerî müdahaleye gerek kalmaksızın Danışma Meclisi tarafından hazırlanmıştır.
D) 1961 halk oylamasında siyasi partiler kamuoyu oluşturmakta aktif iken, 1982 Anayasası'nda siyasi partiler feshedildiği için anayasanın hazırlanmasında siyasi partilerin roller almamıştır.
E) 1961 halk oylamasının aksine, 1982 halk oylamasında Anayasanın kabulü, Cumhurbaşkanlığının seçimiyle birleşmiştir.

5. **Aşağıdakilerden hangisi 1961 Anayasasında 1971-1973 değişikliklerinden biri değildir?**

A) Vergi, resim ve harçların muafiyet ve istisnaları ile nispet ve hadlerine ilişkin hükümlerde değişiklik yapmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.
B) Genel sınırlama sebepleri kabul edildi.
C) Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurulmuştur.
D) Cumhurbaşkanına kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.
E) Memurların sendika kurma hakkı kaldırılmıştır.

6. **Aşağıdakilerden hangisi 1961 ve 1982 anayasalarının ilk şekillerine göre benzer özelliklerinden biri değildir?**

A) Her iki Anayasa, parlamenter sistemini benimsemiştir.
B) Her iki Anayasa, askerî müdahaleler sonucu oluşmuştur.
C) Her iki Anayasa, halkoyuna sunulmuştur.
D) Her iki Anayasa, kurucu meclis tarafından hazırlanmıştır.
E) Her iki Anayasa, yasama organını çift başlı olarak oluşturmuştur.

7. I. İnsan haklarına saygılı devlet
II. Demokratik devlet
III. Atatürk milliyetçiliğine bağlı devlet
IV. Sosyal devlet

Yukarıdakilerden hangileri ilk kez 1961 Anayasası'nda yer almıştır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) III ve IV E) I, II ve IV

CBA Yayınları

8. **Aşağıdakilerden hangisi 1961 Anayasası ile ilgili doğru bir bilgi değildir?**

A) TRT ve üniversitelere özerklik verilmiştir.

B) Sivil kanat olan Temsilciler Meclisi halk tarafından seçilmemiştir.

C) Hâkimlerin bağımsızlığını sağlamak üzere Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu oluşturulmuştur.

D) Sert anayasa sistemini benimser.

E) Temel hak ve özgürlükler ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

9. I. Anayasa değişikliklerine onay safhasının eklenmesi

II. Değiştirilemeyecek ve değiştirilmesi teklif edilemeyecek hükümlerin olması

III. Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları cumhurbaşkanının tekrar görüşülmek üzere meclise geri gönderebilmesi

Yukarıdaki bilgilerden hangisi bir anayasanın sert olması için aranan koşullar arasında yer alır?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

10. **Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'nda değiştirilemez maddeler arasında yer almaz?**

A) Başkent Ankara'dır.

B) Resmî dili Türkçedir.

C) Millî marşı "İstiklâl Marşı" dır.

D) Bayrağı, şekli kanunda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır.

E) Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

11. **Anayasa Mahkemesi ne zaman kurulmuştur?**

A) 1982 Anayasası

B) 1961 Anayasası

C) 1924 Anayasası

D) 1921 Anayasası

E) 1876 Kanunuesasi

12. **Aşağıdaki anayasalardan hangisi** "parlamenter hükûmet sistemini" **benimsemiştir?**

A) 1921 Anayasası

B) 1924 Anayasası

C) 1924 ve 1961 anayasaları

D) 1961 ve 1982 anayasaları

E) 1924, 1961 ve 1982 anayasaları

13. **Diyanet İşleri Başkanlığı ilk kez aşağıdaki anayasalardan hangisinde yer almıştır?**

A) 1924 Anayasası

B) 1961 Anayasası

C) 1982 Anayasası

D) 1961 Anayasası'nda 1971 değişikliği

E) 1982 Anayasası'nda 1995 değişikliği

14. **Devlet Güvenlik Mahkemeleri 1982 Anayasası'nda hangi yıl yapılan değişiklikle kaldırılmıştır?**

A) 1987 B) 1995 C) 2001 D) 2004 E) 2007

15. **Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'nın özellikleri arasında yer almaz?**

A) En sert anayasadır.

B) Uzun ve ayrıntılı bir anayasadır.

C) Otorite-hürriyet dengesinde otoritenin ağırlığını artırmıştır.

D) Yasama organını ve özellikle yasama organının içinde milletvekillerini güçlendirmiştir.

E) Siyasal karar alma mekanizmalarındaki tıkanıklıkları giderici hükümler getirmiştir.

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. I, II, III ve IV. öncüllere tek tek bakalım.

1921 Anayasası: Devlet başkanlığı yoktur.

1921 Anayasası: Meclis hükûmeti sistemini benimsemiştir.

1961 Anayasası: Millî Güvenlik Kurulu kurulmuştur.

1982 Anayasası: Anayasa Mahkemesine meclis tarafından üye seçilmesine son verilmiştir. Bütün üyeler cumhurbaşkanı tarafından seçilir ifadesi gelmiştir. (1982 Anayasası'nın ilk hali)

Dikkat edelim !..

1982 Anayasasında 2010 değişikliği ile birlikte TBMM'ye Anayasa Mahkemesine üç üye seçme yetkisi verilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. 1961 Anayasası'na göre siyasi parti grupları **10 üyeden** oluşurken, 1982 Anayasası ile **20 üyeye** çıkarılmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Laiklik ilkesi **1924 Anayasası'nda 1937 yılındaki değişiklik ile** ilk kez gelmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. 1961 ve 1982 anayasaları **askerî müdahale** sonucu hazırlanmıştır.

1961 Anayasası döneminde askerî kanat Millî Birlik Komitesi, sivil kanat temsilciler meclisidir.

1982 Anayasası döneminde ise, askerî kanat Millî Güvenlik Konseyi, sivil kanat Danışma Meclisidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. **1961 Anayasası'nda yapılan 1971 – 1973 değişiklikleri;**

- **Bakanlar Kuruluna** KHK çıkarma yetkisi verilmiştir. (2017 değişikliği ile kanun hükmünde kararnameler kaldırılmıştır.)
- TRT'nin özerkliği kaldırıldı.
- Üniversitelerin özerkliği zayıflatıldı.
- Vergi, resim ve harçların muafiyet ve istisnaları ile nispet ve hadlerine ilişkin hükümlerde değişiklik yapmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.
- Genel sınırlama sebepleri kabul edildi.
- Memurların sendika kurma hakkı kaldırılmıştır.
- Tabii yargı yolu yerine kanuni yargı yolu getirilmiştir.
- Küçük partilerin Anayasa Mahkemesinde dava açmaları engellenmiştir.
- Anayasa Mahkemesi, anayasa değişikliğine ilişkin iptal davalarını sadece şekil yönünden inceleyebilir.
- Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurulmuştur.
- Askerî Yüksek İdare Mahkemesi kurularak asker kişiler ile ilgili davalar Danıştay'ın görev alanından çıkarılmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. **1961 ve 1982 anayasalarının ilk şekillerine göre benzer özellikleri;**

- Her iki Anayasa, askerî müdahaleler sonucu oluşmuştur.
- Her iki Anayasa, bir kanadı askerî (Millî Birlik Komitesi ve Millî Güvenlik Konseyi) diğer kanadı ise sivillerden (Temsilciler Meclisi ve Danışma Meclisi) oluşan Kurucu Meclisler tarafından hazırlanmıştır.
- Her iki durumda da Kurucu Meclisin sivil kanadı seçimle oluşmamıştır.
- Her iki durumda da Kurucu Meclisçe hazırlanan anayasa, halkoyuna sunulmak suretiyle kesinleşmiştir.
- Her iki durumda da sivil kanadın, Bakanlar Kurulunun kurulması ve düşürülmesine ilişkin yetkileri yoktur.
- Her iki Anayasa, sert anayasadır.
- Her iki Anayasa, parlamenter hükûmet sistemini benimsemiştir.
- Her iki Anayasa, anayasanın üstünlüğü ilkesini benimsemiştir.

1961 Anayasası'nda yasama organı çift başlıdır. Ancak 1982 Anayasası Cumhuriyet Senatosunu kaldırarak çift başlı yasamaya son vermiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. **İlk kez 1961 Anayasası'nda yer alan ilkeler;**

- İnsan haklarına dayalı devlet
- Demokratik devlet
- Sosyal devlet
- Hukuk devleti

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

8. **1961 Anayasası'nın özellikleri;**

- Sert anayasa sistemini benimser.
- Kazuistik bir anayasadır.
- Sivil kanat olan Temsilciler Meclisi halk tarafından seçilmemiştir.
- Temel hak ve özgürlükler ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.
- İşçilere ve kamu görevlilerine sendika kurma hakkı tanınmıştır.
- Herkese önceden izin almaksızın dernek kurma hakkı tanınmıştır.
- Hâkimlerin bağımsızlığını sağlamak üzere **Yüksek Hâkimler Kurulu** oluşturulmuştur.
- Çoğulcu demokrasi anlayışını benimsemiştir.
- Siyasi partiler hakkında düzenlemelere ilk kez yer verilmiş ve siyasi partilerin demokratik devlet ilkesinin vazgeçilmez unsurlarından biri olduğu belirtilmiştir.
- Özerk statüye sahip kamu kuruluşları oluşturulmuştur.
- TRT ve üniversitelere özerklik verilmiştir.
- Diyanet İşleri Başkanlığı ile Millî Güvenlik Kurulu ilk kez 1961 Anayasası'nda yer almıştır.
- Anayasa Mahkemesi kurulmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

9.

- Anayasa değişikliklerine onay safhasının eklenmesi
- Değiştirilemeyecek ve değiştirilmesi teklif edilemeyecek hükümlerin olması
- Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları cumhurbaşkanının tekrar görüşülmek üzere meclise geri gönderebilmesi koşulları bir anayasanın **sert** olduğunu gösterir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Anayasamızın değiştirilemeyecek ve değiştirilmesi teklif edilemeyecek 3. maddesi;

- Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür.
- Dili Türkçedir.
- Başkenti Ankara'dır.
- Millî marşı "İstiklal Marşı" dır.
- Bayrağı, şekli kanunda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır.

1982 Anayasası'nın ilk 3 maddesi değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez.

Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir ifadesi Anayasamızın **6. maddesi** içerisinde yer almaktadır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

11. Anayasa Mahkemesi **1961 Anayasası** ile kurulmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. 1921 Anayasası **"meclis hükûmeti"** sistemini benimsemiştir.

1924 Anayasası **"meclis hükûmeti ile parlamenter sistem arasında karma hükûmet"** sistemini benimsemiştir.

1961 ve 1982 anayasaları **"parlamenter sistemi"** benimsemiştir.

1982 Anayasası 24 Haziran 2018'e kadar parlamenter sistemi benimsemiş olduğunu unutmayınız.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. Diyanet İşleri Başkanlığı ile Millî Güvenlik Kurulu ilk kez **1961 Anayasası'**nda yer almıştır.

Diyanet İşleri Başkanlığı, 3 Mart 1924 tarihinde Şer'iye ve Evkaf Vekâleti'nin yerine kurulmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. Devlet Güvenlik Mahkemeleri 1961 Anayasası'nda 1973 değişikliği ile kurulmuştur.

Ancak Devlet Güvenlik Mahkemeleri 1982 Anayasası'nda **2004 yılında** yapılan değişiklikle kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

15. **1982 Anayasası'nın özellikleri;**

- 24 Haziran 2018'e kadar hükümet sistemi; parlamenter sistemdir.
- Kazuistik (uzun ve ayrıntılı) anayasadır.
- Değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif dahi edilemez hükümlere yer verdiğinden dolayı sert anayasadır.
- Yürütme organını ve özellikle yürütme organının içinde **Cumhurbaşkanlığı makamını güçlendirmiştir.**
- Bir geçiş dönemi öngörmüştür.
- Otorite – hürriyet dengesinde otoritenin ağırlığını artırmıştır.
- Siyasal karar alma mekanizmalarındaki tıkanıklıkları giderici hükümler getirmiştir.
- Daha az katılımcı bir demokrasi modelini benimsemiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Temel hak ve hürriyetler aşağıdaki hâllerden hangisinde durdurulamaz?**

A) Savaş
B) Seferberlik
C) Savaş tehditi
D) Olağan hâller
E) Olağanüstü hâller

2. **Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması ilk kez ne zaman gelmiştir?**

A) 2001 değişikliği
B) 2004 değişikliği
C) 2007 değişikliği
D) 1982 Anayasası
E) 1961 Anayasası

3. **Aşağıdakilerden hangisi çekirdek haklar arasında yer almaz?**

A) Kimsenin yaşama hakkına dokunulamaz.
B) Suç ve cezalar geçmişe yürütülemez.
C) Suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.
D) Savaş hâli dışında kişilerin yaşama haklarına dokunulamaz.
E) Kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz.

4. I. Grev ve lokavt hakkı
II. Kanuni hâkim güvencesi
III. Vergi ödevi
IV. Kamu hizmetlerine girme hakkı

Yukarıdakilerden hangileri "siyasi hak ve ödevler" **arasında yer alır?**

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I, II ve III E) II, III ve IV

5. **Aşağıdakilerden hangisi** "kişi hak ve ödevleri" **arasında yer almaz?**

A) Konut dokunulmazlığı
B) Düşünce ve kanaat hürriyeti
C) Toprak mülkiyeti
D) İspat hakkı
E) Yerleşme ve seyahat hürriyeti

6. **Aşağıdakilerden hangisi** "sosyal ve ekonomik hak ve ödevler" **arasında yer almaz?**

A) Sanatın ve sanatçının korunması
B) Çalışma ve dinlenme hakkı
C) Kıyılardan yararlanma
D) Ücrette adaletin sağlanması
E) Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı

7. **Aşağıdakilerden hangisi** "siyasi hak ve ödevler" **arasında yer alır?**

A) Mal bildirimi
B) Konut hakkı
C) Toprak mülkiyeti
D) Mülkiyet hakkı
E) Konut dokunulmazlığı

8. **Aşağıdakilerden hangisi** "sosyal ve ekonomik hak ve ödevler" **arasında yer alır?**

A) Süreli ve süresiz yayın hakkı
B) Hak arama hürriyeti
C) Siyasi faaliyette bulunma hakkı
D) Eğitim ve öğretim hakkı
E) Kamu hizmetlerine girme hakkı

CBA Yayınları

9. I. Dilekçe hakkı
II. İspat hakkı
III. Bilgi edinme hakkı
IV. Türk Vatandaşlığı

Yukarıdakilerden hangileri "siyasi hak ve ödevler" **içerisinde yer almaktadır?**

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) I, II ve IV E) I, III ve IV

10. I. Mal bildirimi
II. Bilgi edinme hakkı
III. Kamu denetçisine başvuru hakkı
IV. Dilekçe hakkı

Yukarıdaki siyasi hak ve ödevlerden hangileri 2010 Anayasa değişikliği ile gelmiştir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I, II ve III E) II, III ve IV

11. I. Siyasi parti kurma hakkı
II. Sendika kurma hakkı
III. Dernek kurma hakkı

Yukarıdakilerden hangileri "kişi hak ve ödevleri" **arasında yer alır?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. **Aşağıdakilerden hangisi** "sosyal ve ekonomik hak ve ödevler" **arasına 2010 Anayasa değişikliği ile dâhil edilmiştir?**

A) Toplu sözleşme hakkı
B) Sosyal güvenlik hakkı
C) Çalışma ve sözleşme hürriyeti
D) Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması
E) Konut hakkı

13. **Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması hâlinde taraflar aşağıdakilerden hangisine başvurabilirler?**

A) Yüksek Seçim Kurulu
B) Yüksek Hakem Kurulu
C) Uyuşmazlık Mahkemesi
D) Anayasa Mahkemesi
E) Kamu Görevlileri Hakem Kurulu

14. "Aynı zamanda ve aynı iş kolunda birden fazla sendikaya üye olunamaz" **ifadesi ne zaman anayasadan çıkarılmıştır?**

A) 1987 B) 1995 C) 2004
D) 2007 E) 2010

15. **Kamu baş denetçisini aşağıdakilerden hangisi seçer?**

A) Halk
B) Cumhurbaşkanı
C) TBMM
D) Adalet Bakanı
E) Devlet Denetleme Kurulu

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. **Temel hak ve hürriyetler;**

- Olağanüstü hâllerde milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlal edilmemek kaydıyla kısmen veya tamamen durdurulabilir.
- Dikkat edilecek en önemli yer; Savaş, savaş tehditi, seferberlik, ayaklanma, şiddet hareketlerinin yaygınlaşması, kamu düzeninin bozulması, tabi afet, ağır ekonomik bunalım, tehlikeli saldın hastalıklar vb. olağanüstü hal ilanı olduğuna göre bu sebeplerle de temel hak ve hürriyetler durdurulabilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması ilk kez **1982 Anayasası**'nda yer almıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. **Çekirdek haklar (dokunulamayacak haklar);**

- Kişilerin yaşama haklarına dokunulamaz.
- Kişilerin maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne dokunulamaz.
- Suç ve cezalar geçmişe yürütülemez.
- Kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz.
- Suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz. (Masumiyet Karinesi)

Savaş hâlinde dahi hiçbir şekilde kişilerin yaşama haklarına dokunulamaz.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4.

- **Grev ve lokavt hakkı:** Sosyal ve ekonomik hak ve ödev
- **Kanuni hâkim güvencesi:** Kişi hak ve ödevi
- **Vergi ödevi:** Siyasi hak ve ödev
- **Kamu hizmetlerine girme hakkı:** Siyasi hak ve ödev

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Toprak mülkiyeti **"sosyal ve ekonomik hak ve ödevler"** arasında yer almaktadır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı **"kişi hak ve ödevleri"** arasında yer almaktadır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7.

- **Mal bildirimi:** Siyasi hak ve ödev
- **Konut hakkı:** Sosyal ve ekonomik hak ve ödev
- **Toprak mülkiyeti:** Sosyal ve ekonomik hak ve ödev
- **Mülkiyet hakkı:** Kişi hak ve ödevi
- **Konut dokunulmazlığı:** Kişi hak ve ödevi

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

8.
- **Süreli ve süresiz yayın hakkı:** Kişi hak ve ödevi
- **Hak arama hürriyeti:** Kişi hak ve ödevi
- **Siyasi faaliyette bulunma hakkı:** Siyasi hak ve ödev
- **Eğitim ve öğretim hakkı:** Sosyal ve ekonomik hak ve ödev
- **Kamu hizmetlerine girme hakkı:** Siyasi hak ve ödev

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

9. İspat hakkı **"kişi hak ve ödevleri"** arasında yer almaktadır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Siyasi hak ve ödevlere 2010 Anayasa değişikliği ile eklenenler;
- Bilgi edinme hakkı
- Kamu denetçisine başvuru hakkıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11.
- **Siyasi parti kurma hakkı:** Siyasi hak ve ödev
- **Sendika kurma hakkı:** Sosyal ve ekonomik hak ve ödev
- **Dernek kurma hakkı:** Kişi hak ve ödevi

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. Sosyal ve ekonomik hak ve ödevlere 2010 Anayasa değişikliği ile eklenenler;
- Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı
- Ailenin korunması ve çocuk haklarıdır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. 2010 Anayasa değişikliği ile Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması hâlinde taraflar **Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna** başvurabilirler.

Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Aynı zamanda ve aynı iş kolunda birden fazla sendikaya üye olunamaz ifadesi **2010 Anayasa değişikliği** ile kaldırılmıştır.

Bu Anayasa değişikliğine göre, bir kişi aynı zamanda ve aynı iş kolunda birden fazla sendikaya üye olabilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

15. Kamu Baş Denetçiliği;
- Kamu baş denetçisi **TBMM** tarafından 4 yıl için seçilir.
- TBMM'ye bağlı anayasal bir kurumdur.
- Vatandaşların kamu kurumları ile ilgili sorunlarını en geç 6 ay içinde çözer.
- Başvurunun yapılabilmesi için daha önce bu konuda dava açılmamış olmalıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Siyasi partilerin mali denetimini aşağıdakilerden hangisi yapar?**

A) Yargıtay
B) Sayıştay
C) Danıştay
D) Anayasa Mahkemesi
E) Asliye hukuk mahkemesi

2. **Siyasi partiler, en az kaç T.C. vatandaşı ile kurulabilir?**

A) 5 B) 10 C) 15 D) 20 E) 30

3. **Türk vatandaşlığı ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Türk ana-babanın çocuğu Türk'tür.
B) Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapalıdır.
C) Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz.
D) Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür.
E) Türk vatandaşlığı hakkı siyasi hak ve ödevler arasında yer alır.

4. **Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri aşağıdakilerden hangisi ile konulur?**

A) Kanun
B) Cumhurbaşkanlığı kararnamesi
C) Yönetmelik
D) Mahkeme kararı ile
E) İçişleri bakanı kararı ile

5. **Aşağıdakilerden hangisi önceden izin almadan kurulamaz?**

A) Sendikalar B) Siyasi partiler
C) Basımevleri D) Dernekler
E) Vakıflar

6. **Aşağıdakilerde hangisi siyasi partilere üye olabilir?**

A) Devlet memurları
B) Hâkimler ve savcılar
C) Yükseköğrenim öğrencileri
D) Sayıştay üyeleri
E) Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları

7. **Siyasi partiler ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Anayasa Mahkemesi siyasi partiyi kapatmak veya devlet yardımından yoksun bırakmak için beşte üç oy çoğunluğu ile karar almalıdır.
B) Siyasi partiler yabancı devletlerden maddi yardım alamazlar.
C) Ülkemizdeki seçimlerde nispi temsil sistemi uygulanmaktadır.
D) Genel seçimlerde ülke genelinde, geçerli oyların yüzde yedisini geçemeyen siyasi partiler milletvekili çıkaramazlar.
E) Siyasi partiler ticari faaliyette bulunamazlar.

8. **Dernek kurma hakkı aşağıdakilerden hangisi ile sınırlandırılamaz?**

A) Millî güvenliğin sağlanması
B) Devlet sırlarının açıklanmaması
C) Genel ahlakın korunması
D) Suç işlenmesinin önlenmesi
E) Kamu düzeninin sağlanması

CBA Yayınları

9. I. Seçmen kütüğüne kayıtlı olmayanlar
II. Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları
III. Askerî öğrenciler
IV. Silahaltındaki er ve erbaşlar
V. İşçi niteliği taşımayan kamu görevlileri

Yukarıdakilerden hangileri seçimlerde oy kullanamaz?

A) I ve IV B) I, III ve V C) I, III ve IV
D) II, III ve IV E) III, IV ve V

10. Siyasi partilerin kapatılması davası aşağıdaki mahkemelerden hangisinde açılabilir?

A) Uyuşmazlık Mahkemesi
B) Anayasa Mahkemesi
C) Sayıştay
D) Yargıtay
E) Danıştay

11. Uluslararası Ceza Divanına taraf olmanın getirdiği yükümlülükler hariç, vatandaş suç sebebiyle yabancı ülkeye verilemez.

Yukarıdaki suç ve cezalara ilişkin ifade hangi yıl yapılan anayasa değişikliği ile yürürlüğe girmiştir?

A) 2004 B) 2005 C) 2007
D) 2010 E) 2011

12. Siyasi partilere üye olabilmek için kaç yaşının doldurulması gerekmektedir?

A) 15 B) 16 C) 17 D) 18 E) 25

13. Aşağıdakilerden hangisi suç ve cezalara ilişkin esaslardan biri değildir?

A) Kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular delil olarak kabul edilemez.
B) Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri idarenin düzenleyici işlemleri ile konulur.
C) Uluslararası Ceza Divanına taraf olmanın getirdiği yükümlülükler hariç, vatandaş suç sebebiyle yabancı ülkeye verilemez.
D) Hiç kimse yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü yerine getirmemesinden dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz.
E) Genel müsadere cezası verilemez.

14. Bir kimsenin "yerleşme hürriyeti" **aşağıdaki hâllerin hangisinde sınırlandırılamaz?**

A) Kamu mallarını korumak
B) Sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak
C) Sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek
D) Suç soruşturmasının yapılması
E) Suç işlenmesini önlemek

15. Siyasi partilerin kapatılması davasını aşağıdakilerden hangisi açar?

A) Anayasa Mahkemesi başkanı
B) Yargıtay Cumhuriyet başsavcısı
C) Adalet bakanı
D) Cumhurbaşkanı
E) Cumhurbaşkanı yardımcıları

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Siyasi partilerin mali denetimini **Anayasa Mahkemesi** yapar.

Anayasa Mahkemesi siyasi partilerin mali denetimini yaparken Sayıştay'dan yardım alır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Siyasi partiler, partiye üye olma yeterliliğine sahip **en az 30 T.C. vatandaşı** tarafından kurulur.

Siyasi parti grupları ile karıştırılmamalıdır. Çünkü siyasi parti grupları en az 20 milletvekili ile kurulur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. Türk ana-babanın çocuğu Türk'tür.

- Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı yargı yolu **kapatılamaz.**
- Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz.
- Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür.
- Türk vatandaşlığı hakkı siyasi hak ve ödevler arasında yer alır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. 1982 Anayasası'na göre, ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak **"kanunla"** konulur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5.

- Dernekler
- Sendikalar
- Basımevleri
- Siyasi partiler **önceden izin almadan kurulular.**

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. **Siyasi partilere üye olamayanlar;**

- T.C. vatandaşı olmayanlar
- 18 yaşını doldurmayanlar
- Kısıtlılar
- Askerî öğrenciler
- Hâkimler ve savcılar
- Yüksek yargı organı mensupları
- Sayıştay üyeleri
- Devlet memurları
- İşçi niteliği taşımayan kamu görevlileri
- Silahlı kuvvetler mensupları
- Yükseköğrenim öncesi öğrenciler

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. **Siyasi Partiler;**

- Ticari faaliyette bulunamazlar.
- Yabancı devletlerden maddi yardım alamazlar.
- Siyasi partilere üye olma yaşı 18 yaşının doldurulmasıdır.
- Siyasi partilerin mali denetimini Anayasa Mahkemesi yapar.
- Anayasa Mahkemesi siyasi partiyi kapatmak veya devlet yardımından yoksun bırakmak için **2/3 oy çoğunluğu** ile karar almalıdır.
- Ülkemizdeki seçimlerde nispi temsil sistemi uygulanmaktadır.
- Genel seçimlerde ülke genelinde, geçerli oyların %7'sini geçemeyen siyasi partiler milletvekili çıkaramazlar.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

8. **Dernek kurma hakkı;**

- Millî güvenlik
- Genel sağlık
- Genel ahlak
- Kamu düzeni
- Suç işlenmesinin önlenmesi
- Başkalarının hürriyetlerinin korunması sebepleriyle ancak kanunla sınırlandırılabilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

9. **Seçimlerde oy kullanamayanlar;**

- T.C. vatandaşı olmayanlar
- 18 yaşını doldurmayanlar
- Kısıtlılar
- Askerî öğrenciler
- Seçmen kütüğüne kayıtlı olmayanlar
- Silahaltındaki er ve erbaşlar
- Taksirli suçlar hariç, hükümlüler

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Siyasi partilerin kapatılması davası **Anayasa Mahkemesi**'nde açılır.

Davayı açma yetkisi ise Yargıtay Cumhuriyet başsavcısına aittir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. **Suç ve cezalara ilişkin esaslardan 2004 değişiklikleri;**

- Uluslararası Ceza Divanına taraf olmanın getirdiği yükümlülükler hariç, vatandaş suç sebebiyle yabancı ülkeye verilemez.
- Ölüm cezası verilemez.
- Genel müsadere cezası verilemez.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12.

- **Ergin kılınma yaşı:** 15
- **Olağanüstü evlenme erginliği:** 16
- **Olağan evlenme erginliği:** 17
- **Siyasi partiye üye olma yaşı:** 18
- **Milletvekili seçilme yaşı:** 18

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. **Suç ve cezalara ilişkin esaslar;**

- Kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular delil olarak kabul edilemez.
- Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri **kanunla** konulur.
- Uluslararası Ceza Divanına taraf olmanın getirdiği yükümlülükler hariç, vatandaş suç sebebiyle yabancı ülkeye verilemez.
- Hiç kimse yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü yerine getirmemesinden dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz.
- Genel müsadere cezası verilemez.
- Ölüm cezası verilemez.
- Kimse, kendisi veya yakınlarını suçlayıcı beyanda bulunmaya ve bu yolda delil göstermeye zorlanamaz.
- Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. **Yerleşme hürriyetinin sınırlandırıldığı hâller;**

- Suç işlenmesini önlemek
- Kamu mallarını korumak
- Sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak
- Sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek

Seyahat hürriyetinin sınırlandırıldığı hâller;

- Suç soruşturması
- Suç kovuşturması
- Suç işlenmesini önlemek

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

15. Siyasi partilerin kapatılması davasını **"Yargıtay Cumhuriyet başsavcısı"** açar.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. Ali Öğretmen sınıfta öğrencilerine siyasi partiler hakkında soru sormaktadır ve sorularına doğru veya yanlış demelerini istemiştir.

Ali Öğretmen aşağıda öğrencilerine sorduğu sorulardan hangisine yanlış cevabını almıştır?

A) Ülkemizdeki seçimlerde nispi temsil sistemi uygulanmaktadır.

B) Siyasi partiler yabancı devletlerden maddi yardım alamazlar.

C) Siyasi partilerin kapatılması davasını Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı açar.

D) Bir siyasi partinin devlet yardımı alabilmesi için ise geçerli oyların yüzde üçünü almış olması gerekmektedir.

E) Genel seçimlerde ülke genelinde, geçerli oyların yüzde onunu geçemeyen siyasi partiler milletvekili çıkaramazlar.

2. **Aşağıda verilenlerden hangisi yanlış bir bilgidir?**

A) Memurlar ve diğer kamu görevlileri toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

B) Kamu baş denetçiliği idarenin işleyişi ile ilgili şikâyetleri inceler.

C) Aynı iş kolunda birden fazla sendikaya üye olunabilir.

D) Toplu sözleşmelerin yapılması sırasında çıkan uyuşmazlıklar için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına başvurulur.

E) Herkes bilgi edinme ve kamu baş denetçisine başvurma hakkına sahiptir.

3. **Kamu baş denetçisinin görev süresi aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?**

A) 1 yıl B) 3 yıl C) 4 yıl D) 5 yıl E) 7 yıl

4. **Aşağıdakilerden hangisi** "kişi hak ve ödevleri" **arasında yer almaz?**

A) Düzeltme ve cevap hakkı

B) Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması

C) Temel hak ve hürriyetlerin korunması

D) Hak arama hürriyeti

E) Kişi hürriyeti ve güvenliği

5. **Aşağıdakilerden hangisi** "sosyal ve ekonomik hak ve ödevler" **arasında yer almaz?**

A) Türk vatandaşlığı

B) Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması

C) Sanatın ve sanatçının korunması

D) Sporun geliştirilmesi

E) Ücrette adaletin sağlanması

6. **Aşağıdakilerden hangisi** "siyasi hak ve ödevler" **arasında yer almaz?**

A) Vergi ödevi

B) Siyasi partilerin uyacakları esaslar

C) Ailenin korunması ve çocuk hakları

D) Kamu hizmetlerine girme hakkı

E) Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları

7. **Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğru bir bilgidir?**

A) Vatan hizmeti - Siyasi hak ve ödev

B) Dinlenme hakkı - Kişi hak ve ödevi

C) İspat hakkı - Sosyal ve ekonomik hak ve ödev

D) Özel hayatın gizliliği - Siyasi hak ve ödev

E) Zorla çalıştırma yasağı - Siyasi hak ve ödev

CBA Yayınları

8. **Aşağıdakilerden hangisi siyasi partilere üye olabilir?**

A) Silahlı kuvvetler mensubu olan Serdar
B) Kötü yaşam tarzı nedeniyle kısıtlanan Okan
C) T.C. vatandaşı olmayan Hakkı
D) Devlet memuru olan Ayşe
E) Vatani hizmetini yapan Barış

9. I. Grev ve lokavt hakkı
II. Bilgi edinme hakkı
III. Bilim ve sanat hürriyeti
IV. Kanuni hâkim güvencesi

Yukarıdakilerden hangileri "kişi hak ve ödevleri" **içerisinde yer almaktadır?**

A) I ve II B) II ve IV C) III ve IV
D) I, II ve IV E) I, III ve IV

10. **Aşağıdakilerden hangisi devletin müdahale edemeyeceği hak ve ödevlere verilen isimdir?**

A) Negatif Statü Hakları
B) Pozitif Statü Hakları
C) Aktif Statü Hakları
D) Çekirdek Statü Hakları
E) İstenilen Statü Hakları

11. I. Dilekçe hakkı
II. Hak arama hürriyeti
III. Toplu iş sözleşmesi hakkı

Yukarıdakilerden hangileri "siyasi hak ve ödevleri" **arasında yer alır?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. **Aşağıdakilerden hangisi** "sosyal ve ekonomik hak ve ödevler" **arasında yer almaz?**

A) Konut hakkı
B) Bilgi edinme hakkı
C) Sporun geliştirilmesi
D) Sanatın ve sanatçının korunması
E) Sendika kurma hakkı

13. **Aşağıdakilerden hangisi seçimlerde oy kullanma hakkına sahiptir?**

A) Askeri okulda okumakta olan Erdinç
B) Seçmen kütüğünde kaydı bulunmayan Kemal
C) On sekiz yaşını doldurmamış olan Furkan
D) Anayasa Mahkemesi başkanı Zühtü
E) T.C. vatandaşı olmayan Oğuz

14. "Suçluluğu mahkeme kararı ile ispatlanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz." **ifadesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yetkide paralellik
B) Suçsuzluk ispatı
C) Doğal yargıç
D) Kanuni hâkim güvencesi
E) Masumiyet karinesi

15. **Aşağıdakilerden hangisi önceden izin almadan düzenlenen bir haktır?**

A) Süreli ve süresiz yayın hakları
B) Vergi ödevi
C) Toplantı ve gösteri yürüyüşü
D) Greve katılma ve teşvik
E) Sendikalara üyelik hakları

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. "Genel seçimlerde ülke genelinde, geçerli oyların yüzde onunu geçemeyen siyasi partiler milletvekili çıkaramazlar" ifadesine öğrenciler "yanlış" cevabını vermiştir. Çünkü geçerli oyların **yüzde yedisini** geçemeyen siyasi partiler milletvekili çıkaramazlar.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Toplu sözleşmelerin yapılması sırasında çıkan uyuşmazlıklar için **Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna** başvurulur ve Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir yani toplu sözleşme hükmündedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Kamu baş denetçisi TBMM tarafından **4 yıl** için seçilir. TBMM'ye bağlı anayasal bir kurumdur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması **"sosyal ve ekonomik hak ve ödevler"** arasında yer almaktadır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Türk vatandaşlığı **"siyasi hak ve ödevler"** arasında yer almaktadır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. Ailenin korunması ve çocuk hakları **"sosyal ve ekonomik hak ve ödevler"** arasında yer almaktadır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7.
- **Vatan hizmeti:** Siyasi hak ve ödev
- **Dinlenme hakkı:** Sosyal ve ekonomik hak ve ödev
- **İspat hakkı:** Kişi hak ve ödevi
- **Özel hayatın gizliliği:** Kişi hak ve ödevi
- **Zorla çalıştırma yasağı:** Kişi hak ve ödevi

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. **Silahaltındaki er ve erbaşlar** siyasi partilere üye olabilir. Unutulmamalıdır ki buradaki askerler vatani hizmetini yapmaktadırlar ve sürelerinin sonlarında evlerine geri döneceklerdir.

Bu yüzden E seçeneğinde verilen Vatani hizmetini yapan Barış siyasi parti üyesi olabilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

9. Bilim ve sanat hürriyeti ve kanuni hâkim güvencesi **"kişi hak ve ödevleri"** arasında yer almaktadır.

- **Grev ve lokavt hakkı:** Sosyal ve ekonomik hak ve ödev
- **Bilgi edinme hakkı:** Siyasi hak ve ödev

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Devletin müdahale edemeyeceği hak ve ödevler **Negatif Statü Hakları**'dır. Kişi hak ve ödevleri bu haklar arasında yer almaktadır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

11. Dilekçe hakkı **"siyasi hak ve ödevler"** arasında yer almaktadır.

- **Hak arama hürriyeti:** Kişi hak ve ödevi
- **Toplu iş sözleşmesi hakkı:** Sosyal ve ekonomik hak ve ödev

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Bilgi edinme hakkı **"siyasi hak ve ödevler"** arasında yer almaktadır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

13. Yüksek yargı organı mensupları siyasi partilere üye olamaz ancak oy kullanabilir.

D seçeneğinde verilen **Anayasa Mahkemesi başkanı Zühtü** oy kullanabilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

14. Suçluluğu mahkeme kararı ile ispatlanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz ifadesine **Masumiyet Karinesi** adı verilir.

Hiç kimse kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir mercii önüne çıkarılamaz ifadesine ise "kanuni hâkim güvencesi" adı verilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

15. **Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı** önceden izin almadan düzenlenir.

A seçeneğinde verilen "süreli ve süresiz yayın hakkı" önceden izin almadan kullanılan bir haktır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

1. **Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç kaç saat içinde hâkim önüne çıkarılır?**

A) 12 saat B) 24 saat
C) 36 saat D) 48 saat
E) 72 saat

2. "İdare, kişi hürriyetinin kısıtlanması sonucunu doğuran bir müeyyide uygulayamaz" **ifadesinin istisnası aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Silahlı Kuvvetler
B) Devlet Denetleme Kurulu
C) Emniyet Genel Müdürlüğü
D) Milli Eğitim Bakanı
E) Türkiye Büyük Millet Meclisi

3. **Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti aşağıdaki hangi amaç ile <u>sınırlandırılamaz</u>?**

A) Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması
B) Suçluların cezalandırılması
C) Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması
D) Suçların önlenmesi
E) Başkalarının hürriyetlerinin korunması

4. **Türk toplumunun temeli aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Eş B) Aile C) Çocuk
D) Ana-baba E) Bayrak

5. **Taraflar arasındaki uyuşmazlıkların devlet mahkemeleri yerine hakem adı verilen kimseler aracılığı ile nihai olarak çözümlenmesine ne ad verilir?**

A) Savcı B) Hâkim C) Tahkim
D) Bilirkişi E) Arabulucu

6. **Grev ve lokavtın yasaklandığı hallerde veya ertelendiği durumlarda ertelemenin sonunda, uyuşmazlık aşağıdakilerden hangisi tarafından çözülür?**

A) Kamu Görevlileri Hakem Kurulu
B) Yüksek Seçim Kurulu
C) Yüksek Hakem Kurulu
D) Devlet Denetleme Kurulu
E) Hâkimler ve Savcılar Kurulu

7. **1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi kişinin yaşam hakkına müdahale edilerek öldürme fiilinin işlenmesinin haklı gerekçelerinden biri <u>değildir</u>?**

A) Ayaklanma bastırılması
B) Meşrû müdafaa
C) Kişinin rızası
D) İsyanın bastırılması
E) Bir tutuklunun kaçmasını önlemek

CBA Yayınları

8. **Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı aşağıdaki sebeplerden hangisi ile sınırlandırılamaz?**

A) Suçluların cezalandırılması
B) Başkalarının hürriyetlerinin korunması
C) Suç işlenmesinin önlenmesi
D) Genel ahlâkın korunması
E) Genel sağlığın korunması

9. **Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Cumhurbaşkanı
B) Cumhurbaşkanı Yardımcısı
C) Türkiye Büyük Millet Meclisi
D) Hazine ve Maliye Bakanı
E) Sayıştay

10. **Aşağıdaki haklardan hangisinde karşılıklılık esası gözetilir?**

A) Kamu denetçisine başvuru hakkı
B) Vergi ödevi
C) Mal bildirimi
D) Dilekçe hakkı
E) Siyasi faaliyette bulunma hakkı

11. **İdarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceleyen ve TBMM'ye bağlı olan kurum aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı
B) Kamu Başdenetçisi
C) Anayasa Mahkemesi
D) TBMM Komisyonları
E) Adalet Bakanlığı

12. **Seyahat hürriyeti aşağıdaki sebeplerden hangisi ile sınırlandırılabilir?**

A) Kamu güvenliğinin sağlanması
B) Kamu düzenini sağlamak
C) Millî güvenlik
D) Genel ahlâkın korunması
E) Suç işlenmesini önlemek

13. **Aşağıdakilerden hangisi sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler arasında yer almaz?**

A) İşçiler B) Sakatlar C) Gaziler
D) Yaşlılar E) Çocuklar

14. **Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlış bir bilgidir?**

A) Türk vatandaşlığı - Siyasi hak ve ödev
B) Çalışma ve dinlenme hakkı - Kişi hak ve ödevi
C) Grev ve lokavt hakkı - Sosyal ve ekonomik hak ve ödev
D) Basın hürriyeti - Kişi hak ve ödev
E) Mal bildirimi - Siyasi hak ve ödev

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç **kırksekiz saat** ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok **dört gün** içinde hâkim önüne çıkarılır. Kimse, bu süreler geçtikten sonra hâkim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamaz.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. İdare, kişi hürriyetinin kısıtlanması sonucunu doğuran bir müeyyide uygulayamaz. **Silahlı Kuvvetlerin** iç düzeni bakımından bu hükme kanunla istisnalar getirilebilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. **Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti;**
   - Millî güvenlik
   - Kamu düzeni
   - Kamu güvenliği
   - Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması
   - Suçların önlenmesi
   - Suçluların cezalandırılması
   - Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması
   - Başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. **Aile**, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Spor federasyonlarının spor faaliyetlerinin yönetimine ve disiplinine ilişkin kararlarına karşı ancak zorunlu tahkim yoluna başvurulabilir. Tahkim kurulu kararları kesin olup bu kararlara karşı hiçbir yargı merciine başvurulamaz.

Tahkim: Taraflar arasındaki uyuşmazlıkların devlet mahkemeleri yerine hakem adı verilen kimseler aracılığı ile nihai olarak çözümlenmesidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Grev ve lokavtın yasaklandığı hallerde veya ertelendiği durumlarda ertelemenin sonunda, uyuşmazlık **Yüksek Hakem Kurulunca** çözülür. Uyuşmazlığın her safhasında taraflar da anlaşarak Yüksek Hakem Kuruluna başvurabilir. Yüksek Hakem Kurulunun kararları kesindir ve toplu iş sözleşmesi hükmündedir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

7. Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tâbi tutulamaz.

Öldürme Fiilinin İşlenmesinin Haklı Gerekçeleri;

- Meşrû müdafaa hali
- Yakalama ve tutuklama kararlarının yerine getirilmesi
- Bir tutuklu veya hükümlünün kaçmasının önlenmesi
- Bir ayaklanma veya isyanın bastırılması
- Olağanüstü hallerde yetkili merciin verdiği emirlerin uygulanması sırasında silah kullanılmasına kanunun izin verdiği zorunlu durumlar

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ancak,

- Millî güvenlik
- Kamu düzeni
- Suç işlenmesinin önlenmesi
- Genel sağlığın korunması
- Genel ahlâkın korunması
- Başkalarının hürriyetlerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

9. Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi **cumhurbaşkanına** verilebilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir. Bu hak siyasi hak ve ödevlerin içinde yer alan **dilekçe hakkıdır**.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan **Kamu Denetçiliği Kurumu** idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler. Kamu Başdenetçisi Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gizli oyla dört yıl için seçilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

12. Seyahat hürriyetinin sınırlandırılması;

- Suç soruşturması
- Suç kovuşturması
- Suç işlenmesini önlemek amacıyla kanunla sınırlandırılabilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. Devlet, harp ve vazife şehitlerinin **dul ve yetimleriyle, malûl ve gazileri, sakatları, yaşlıları, korunmaya muhtaç çocukları** korur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

14. Çalışma ve dinlenme hakkı, "**sosyal ve ekonomik hak ve ödevler**" arasında yer alır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

1. **1982 Anayasası'na göre yasama yetkisi Türk Milleti adına kime aittir?**

A) Cumhurbaşkanı
B) Türkiye Büyük Millet Meclisi
C) Cumhurbaşkanı yardımcıları
D) Cumhurbaşkanı'nın görevlendireceği bir bakan
E) Bağımsız ve tarafsız mahkemeler

2. **1982 Anayasası'na göre Türkiye Büyük Millet Meclisi kaç milletvekilinden oluşmaktadır?**

A) 350 B) 400 C) 450 D) 550 E) 600

3. **TBMM ve Cumhurbaşkanı seçimlerinin yenilenmesi ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) TBMM veya Cumhurbaşkanı tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde, TBMM genel seçimi ile Cumhurbaşkanı seçimi birlikte yapılır.
B) TBMM veya Cumhurbaşkanı tarafından seçimlerin yenilenmesi halinde, doksanıncı günü takip eden ilk Pazar günü seçim yapılır.
C) Cumhurbaşkanının ikinci döneminde TBMM tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde, cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir.
D) Seçimlerinin birlikte yenilenmesine karar verilen meclisin ve cumhurbaşkanının görev ve yetkileri, yeni meclisin ve cumhurbaşkanının göreve başlamasına kadar devam eder.
E) Bir kimse aynı anda hem milletvekili hem de cumhurbaşkanı adayı olamaz.

4. Dr. Okan Bey milletvekili seçilmek için A partisinden adaylığını koyuştur.

1982 Anayasası'na göre, Dr. Okan Bey'in milletvekili seçilebilmesi için kaç yaşını doldurmuş olması gerekmektedir?

A) 16 B) 17 C) 18 D) 20 E) 22

5. **Üzerinde hiçbir işaret bulunmayan yuvarlakların kürsüden kutuya atılması suretiyle yapılan oylama çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Gizli oylama
B) Açık oylama
C) Genel oylama
D) İşaretle oylama
E) Kademeli oylama

6. I. Yasamanın genelliği
II. Temsilde adalet
III. Yönetimde istikrar
IV. Yasamanın asliliği

Yukarıdakilerden hangileri 1982 Anayasası'nda seçim kanunları için öngörülen ilkeler arasında yer alır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) II, III ve IV

7. **Türkiye Büyük Millet Meclisinin ele aldığı bir konuyu araya başka bir işlem girmeden düzenleyebilmesine ne ad verilir?**

A) Yasamanın genelliği
B) Yasamanın asliliği
C) Yasamanın denetlenebilirliği
D) Yasamanın devredilmezliği
E) Yasamanın sürekliliği

CBA Yayınları

8. **Milletvekillerinin mazbatalarını aşağıdakilerden hangisi verir?**

A) Yüksek Seçim Kurulu
B) İl Seçim Kurulu
C) Türkiye Büyük Millet Meclisi
D) İçişleri Bakanlığı
E) Anayasa Mahkemesi

9. **Aşağıdaki sebeplerden hangisi ile yeni seçimlerin yapılmasına imkân görülmez ise, TBMM seçimleri erteleme kararı alabilir?**

A) Tatbikat
B) Olağan hâller
C) Olağanüstü hâller
D) Savaş
E) Seferberlik

10. I. Süresi biten milletvekilleri yeniden seçilebilir.
II. Bir kimse aynı anda hem milletvekili hem de cumhurbaşkanı adayı olamaz.
III. TBMM ve cumhurbaşkanı seçimleri dört yılda bir ve birlikte yapılır.

Yukarıda verilen bilgilerden hangisi veya hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

11. **Yenilenmesine karar verilen meclisin ve cumhurbaşkanının yetkileri ne zaman sona erer?**

A) Yeni meclisin ve cumhurbaşkanının göreve başlamasıyla
B) Cumhurbaşkanı tarafından bakanların atanmasıyla
C) TBMM Başkanı'nın seçilmesiyle
D) Resmî Gazete'de yayımlanmasıyla
E) Seçim sonuçlarının açıklanmasıyla

12. **Ara seçimler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) İki milletvekili genel seçimi arasında TBMM üyeliklerinde boşalma olması hâlinde sadece boşalan üyelikler için yapılan seçim ara seçimdir.
B) Her seçim döneminde sadece bir defa yapılan seçimdir.
C) Genel seçimlerden bir yıl geçmeden ara seçim yapılamaz.
D) Genel seçimlerden otuz ay geçmedikçe ara seçime gidilemez.
E) Genel seçimlere bir yıl kala ara seçim yapılamaz.

13. **Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir yasama dönemi olarak adlandırılan kaç yıldır?**

A) 3 ay B) 6 ay C) 1 yıl
D) 4 yıl E) 5 yıl

14. **Aşağıdakilerden hangisi** "yasamanın genelliği" **ilkesini ifade eden doğru bir kavramdır?**

A) Yasama organının anayasaya aykırı olmamak kaydı ile her konuda ayrıntılı düzenleme ve kanun yapabilmesidir.
B) TBMM'nin iç yapısına ve çalışma düzenine ilişkin düzenlemelerdir.
C) Yasama yetkisinin hiçbir şekilde kesintiye uğramamasıdır.
D) TBMM'nin bir konuyu araya başka işlem girmeden düzenlenmesidir.
E) İki milletvekili genel seçimi arasında TBMM üyeliklerinde boşalma olması hâlinde sadece boşalan bu üyeliklerde yapılan seçimlerdir.

15. **Aşağıdakilerden hangisi seçimlerde oy kullanabilir?**

A) Askerî okulda öğrenci olan Efe
B) Ayırt etme gücüne sahip ancak kısıtlı olan Nil
C) 19 yaşındaki devlet memuru olan Ayça
D) Seçmen kütüğüne kayıtlı olmayan Deniz
E) Vatani görevini yapmakta olan Ali

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Yasama yetkisi Türk Milleti adına **Türkiye Büyük Millet Meclisine aittir** ve bu yetki devredilemez.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. 1982 Anayasası'nda meclisin oluşumu;

- 1982 Anayasası'nın ilk şekline göre TBMM 400 milletvekilinden oluşur.
- 1982 Anayasası'nda 1987 değişikliğine göre TBMM 450 milletvekilinden oluşur.
- 1982 Anayasası'nda 1995 değişikliğine göre TBMM 550 milletvekilinden oluşur.
- 1982 Anayasası'nda 2017 değişikliğine göre TBMM **600 milletvekilinden** oluşur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. **TBMM ve Cumhurbaşkanı seçimlerinin yenilenmesi (2017 değişikliği);**

- TBMM veya Cumhurbaşkanı tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde, TBMM genel seçimi ile Cumhurbaşkanı seçimi birlikte yapılır.
- TBMM veya Cumhurbaşkanı tarafından seçimlerin yenilenmesi halinde, **60. günü** takip eden ilk Pazar günü seçim yapılır.
- Cumhurbaşkanının ikinci döneminde TBMM tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde, cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir.
- Seçimlerinin birlikte yenilenmesine karar verilen meclisin ve cumhurbaşkanının görev ve yetkileri, yeni meclisin ve cumhurbaşkanının göreve başlamasına kadar devam eder.
- Bir kimse aynı anda hem milletvekili hem de cumhurbaşkanı adayı olamaz.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. Milletvekili seçilebilmek için **18 yaşının doldurulmuş olması** gerekir ifadesi 2017 yılında yapılan anayasa değişikliği ile anayasamıza dâhil edilmiştir.

2017 anayasa değişikliğinden önce milletvekili seçilme yaşı 25 yaşının doldurulması idi.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Üzerinde hiçbir işaret bulunmayan yuvarlakların kürsüden kutuya atılması suretiyle yapılan oylamaya **"gizli oylama"** adı verilir.

Beyaz yuvarlak olumlu, yeşil yuvarlak çekimser ve kırmızı yuvarlak olumsuz oy anlamına gelir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. **1982 Anayasası'nda seçim kanunları için öngörülmüş ilkeler;**

- Temsilde adalet
- Yönetimde istikrardır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Türkiye Büyük Millet Meclisinin ele aldığı bir konuyu araya başka bir işlem girmeden düzenleyebilmesine **"yasamanın asliliği (ilk elliği)"** denir.

Örneğin; Türkiye Büyük Millet Meclisi kanunları doğrudan araya başka bir işlem girmeden hazırlar. İşte bu durum yasamanın asliliği ilkesidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. Milletvekili mazbataları **İl Seçim Kurulu** tarafından düzenlenir.

İl seçim kurulu, iki yılda bir ocak ayının son haftasında, il merkezinde görev yapan en kıdemli hâkimin başkanlığında merkez ilçe seçim kurulu başkanlarından sonra gelen en kıdemli iki üyeden oluşur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

9. **Savaş** sebebiyle yeni seçimlerin yapılmasına imkân görülmez ise, TBMM seçimlerin 1 yıl geriye bırakılmasına karar verebilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

10.
- Süresi biten milletvekilleri yeniden seçilebilir.
- Bir kimse aynı anda hem milletvekili hem de cumhurbaşkanı adayı olamaz.
- TBMM ve cumhurbaşkanı seçimleri **beş yılda** bir ve birlikte yapılır.

Dikkat edelim !..

2017 anayasa değişikliği ile birlikte TBMM ve Cumhurbaşkanı seçimleri 5 yılda bir ve aynı gün yapılır ifadesi anayasaya eklenmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde meclisin ve cumhurbaşkanının görevi **yeni meclisin ve cumhurbaşkanının göreve başlamasına kadar devam eder.**

Seçimlerin yenilenmesi kararını; TBMM veya Cumhurbaşkanı verebilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. **Ara seçim;**
- İki milletvekili genel seçimi arasında TBMM üyeliklerinde boşalma olması hâlinde sadece boşalan üyelikler için yapılan seçim ara seçimdir.
- Her seçim döneminde sadece bir defa yapılan seçimdir.
- Genel seçimlerden **otuz ay geçmedikçe** ara seçime gidilemez.
- Genel seçimlere bir yıl kala ara seçim yapılamaz.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. 1982 Anayasası'nda 2017 değişikliğine göre TBMM seçimleri **5 yılda bir** yapılır.

Bir yasama dönemi de 5 yıldır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. **Yasamanın Genelliği:** Yasama organının anayasaya aykırı olmamak kaydı ile her konuda ayrıntılı düzenleme ve kanun yapabilmesidir.

Parlamento Kararları: TBMM'nin içyapısına ve çalışma düzenine ilişkin düzenlemelerdir.

Yasamanın Sürekliliği: Yasama yetkisinin hiçbir şekilde kesintiye uğramamasıdır.

Yasamanın Genelliği: TBMM'nin bir konuyu araya başka işlem girmeden düzenlenmesidir.

Ara Seçim: İki milletvekili genel seçimi arasında TBMM üyeliklerinde boşalma olması hâlinde sadece boşalan bu üyeliklerde yapılan seçimlerdir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. **Seçimlerde oy kullanamayan kişiler;**
- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayanlar
- 18 yaşını doldurmayanlar
- Kısıtlılar
- Askerî öğrenciler
- Seçmen kütüğüne kayıtlı olmayanlar
- Silahaltındaki er ve erbaşlar
- Taksirli suçlar hariç, hükümlüler

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. 1982 Anayasası'na göre, TBMM seçimleri beş yılda bir yapılır.

1982 Anayasası'na göre, aşağıdakilerden hangileri bu süre dolmadan seçimlerin yenilenmesine karar verebilir?

A) TBMM ve Cumhurbaşkanı
B) TBMM ve en az 20 milletvekili
C) Cumhurbaşkanı ve cumhurbaşkanı yardımcıları
D) Cumhurbaşkanı ve TBMM başkanı
E) TBMM başkanı ve en az 20 milletvekili

2. **1982 Anayasası'na göre, TBMM en az kaç milletvekili ile seçimlerin yenilenmesine karar verebilir?**

A) 151 B) 200 C) 301
D) 360 E) 400

3. Terör eylemleri nedeniyle ceza almış olan Ali Koç, milletvekili olmak istemektedir.

Yukarıdaki bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Milletvekili seçilebilir.
B) Cezasını tamamlamışsa milletvekili seçilebilir.
C) Anayasa Mahkemesi kararı ile milletvekili olabilir.
D) Affa uğramış olsa bile milletvekili seçilemez.
E) Bir yıl yasaklı kaldıktan sonra milletvekili seçilebilir.

4. Seçimlere 1 yıl kala ara seçim yapılamaz.

Ara seçim ile ilgili yukarıdaki kuralın istisnası aşağıdakilerden hangisidir?

A) TBMM üyeliklerinde yüzde on beş boşalma olması hâlinde
B) Bir ilin veya seçim çevresinin TBMM'de üyesi kalmazsa
C) TBMM üyeliklerinde yüzde beş boşalma olması hâlinde
D) Bir ilin veya seçim çevresinin TBMM'de yirmi üyesinin istifa etmesi hâlinde
E) TBMM üyeliklerinde yüzde on boşalma olması hâlinde

5. Kural olarak parlamento kararları yargısal denetime tabi değildir. Ancak bu kuralın Anayasamızda üç istisnası vardır ve bu istisnaları Anayasa Mahkemesi denetlemektedir.

Yukarıdaki bilgiye göre, aşağıdaki parlamento kararlarından hangisi yargısal denetime tabidir?

A) TBMM üyeliğinin düşmesine ilişkin kararlar
B) Cumhurbaşkanı yardımcıları veya bakanların yüce divana sevk kararı
C) TBMM ve Cumhurbaşkanı seçimlerinin yenilemesi kararları
D) Olağanüstü hal ilanının onaylanması veya uzatılması kararı
E) TBMM başkanının ve Başkanlık Divanının seçimi ile ilgili kararlar

6. **1982 Anayasası'na göre, TBMM tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde TBMM ve Cumhurbaşkanı seçimleri ne zaman yapılır?**

A) 45. günü takip eden ilk Pazar günü
B) 45. günü takip eden son Pazar günü
C) 60. günü takip eden ilk Pazar günü
D) 60. günü takip eden son Pazar günü
E) 90. günü takip eden ilk Pazar günü

7. **Anayasaya aykırı olmamak kaydıyla her konunun yasama organınca istenilen ölçüde ve ayrıntılı olarak düzenlenebilmesine ne ad verilir?**

A) Yasama yetkisinin sürekliliği
B) Yasama yetkisinin devredilmezliği
C) Yasama yetkisinin asliliği
D) Yasama yetkisinin genelliği
E) Yasama yetkisinin ilk elliği

8. **Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Seçimleri TBMM istediği zaman beşte üç çoğunluk ile yenileyebilir.
B) Ara seçim her seçim döneminde bir defa yapılır.
C) Genel seçimlere bir yıl kala ara seçim yapılamaz.
D) Genel seçimlerden otuz ay geçmeden ara seçim yapılamaz.
E) Seçimler olağanüstü hâllerde bir yıl ertelenebilir.

CBA Yayınları

9. **Aşağıdakilerden hangisi** "yöntemsel bağımsızlık" **ilkesini tanımlar?**

A) Yasama organının bir konuyu araya başka bir işlem girmeksizin, ilkelden kendisinin düzenleyebilmesidir.

B) Anayasa aykırı olmamak kaydıyla her konunun yasama organınca istenilen ölçüde ve ayrıntılı olarak düzenlenebilmesidir.

C) Milletvekillerinin meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, ileri sürdükleri düşüncelerinden, o oturumdaki Başkanlık Divanının önerisi üzerine bir karar alınmadıkça, bunları meclis dışında tekrarlamalarından sorumlu tutulamamalarıdır.

D) Bir üyenin kendisine yürütme organı tarafından verilen ve altı ayı geçmemek üzere bir görevi kabul edebilmesi için, TBMM kararı gerekliliğidir.

E) TBMM'nin çalışma, toplanma, oylama usulleri yani TBMM'nin kendi çalışma düzenini kendisinin oluşturmasıdır.

10. **Aşağıdakilerden hangisi parlamento kararı niteliğindedir?**

A) Genel ve özel af ilanına karar vermek

B) Para basılmasına karar vermek

C) Yasama dokunulmazlığının kardırılması kararı

D) Bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşüp, kabul etmek

E) Milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak

11. I. TBMM iç tüzüğü Resmî Gazete'de cumhurbaşkanı tarafından yayınlanır.

II. TBMM iç tüzüğünü TBMM'nin bizzat kendisinin yapması, TBMM'nin yürütme organı karşısındaki bağımsızlığını gösterir.

III. İç tüzük değişikliklerinin kabulü için TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğunun oyu gereklidir.

IV. TBMM iç tüzükleri bir parlamento kararı olduğundan yargısal denetimi yoktur.

TBMM İç Tüzüğü ile ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

A) II, III ve IV B) I, II ve III C) III ve IV
D) Yalnız II E) Yalnız I

12. **Genel seçimlerden kaç ay geçmeden ara seçim yapılamaz?**

A) 6 ay B) 10 ay C) 12 ay
D) 15 ay E) 30 ay

13. **Her partinin aldığı oy oranında milletvekili çıkarması fikrini içeren seçim sistemine ne ad verilir?**

A) Tek isim usulü sistemi

B) Tek turlu çoğunluk sistemi

C) İki turlu çoğunluk sistemi

D) Liste usulü sistemi

E) Nispi temsil sistemi

14. I. TBMM seçimleri beş yılda bir ve cumhurbaşkanı seçimi ile birlikte yapılır.

II. Seçimlerin yenilenmesine TBMM veya Cumhurbaşkanı karar verir.

III. Yenilenmesine karar verilen meclisin yetkileri, yenileme kararı ile sona erer.

Yukarıdaki TBMM seçim dönemi ile ilgili ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. **Aşağıdakilerden hangisi parlamento kararlarının özellikleri arasında yer almaz?**

A) Parlamento kararları meclisin kendi işleyişine yönelik düzenlemeleri kapsar.

B) Parlamento kararları, TBMM Başkanlığınca, TBMM kararı adı altında Resmî Gazete'de yayımlanır.

C) Parlamento kararları, TBMM Genel Kurulunun kararlarıdır.

D) Cumhurbaşkanının imzasına gerek yoktur.

E) Parlamento kararlarının tümü Anayasa Mahkemesi tarafından denetlenir.

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. 1982 Anayasası'na göre, TBMM seçimleri beş yılda bir ve cumhurbaşkanı seçimleri ile birlikte yapılır.

   1982 Anayasası'na göre, **TBMM veya Cumhurbaşkanı** tarafından bu süre dolmadan seçimlerin yenilenmesine karar verebilir.

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. TBMM üye tam sayısının **3/5 (360 milletvekili) çoğunluğu** ile seçimlerin yenilenmesine karar verebilir. Bu durumda TBMM genel seçimi ile Cumhurbaşkanı seçimi birlikte yapılır.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Zimmet, ihtilas, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçları işlememiş olmak ve kaçakçılık, resmi ihale ve alım satım işlerine fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu eylemlere teşvik suçlarından biriyle hüküm giymemiş olmak ifadesinde bu suçlardan herhangi biri ile hüküm giyenler **affa uğramış olsalar bile milletvekili seçilemezler.**

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. Seçimlere 1 yıl kala ara seçim yapılamaz. İstisnası; **bir ilin veya seçim çevresinin TBMM'de üyesi kalmazsa** seçime 1 yıl kalmış olsa dahi ara seçim zorunludur.

   Genel seçimlerden 30 ay geçmeden ara seçim yapılamaz. İstisnası; TBMM üyeliklerinde %5 boşalma olması hâlinde ve bir ilin veya seçim çevresinin TBMM'de üyesi kalmazsa seçimin üzerinden henüz 30 ay geçmemiş olsa dahi ara seçim zorunludur.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. İstisnaları hariç olmak üzere, parlamento kararları yargısal denetime tabi değildir.

   İstisnaları;

   - Yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin kararlar
   - Üyeliğin düşmesine ilişkin kararlar
   - Yasama meclisi iç tüzükleri parlamento kararıdır ve yargı denetimine tabidir.

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. 1982 Anayasası'na göre, TBMM tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde TBMM ve Cumhurbaşkanı seçimleri **60. günü takip eden ilk Pazar günü** birlikte yapılır.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Anayasa aykırı olmamak kaydıyla her konunun yasama organınca istenilen ölçüde ve ayrıntılı olarak düzenlenebilmesine **"yasama yetkisinin genelliği"** ilkesi adı verilir.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Seçimler olağanüstü hâllerde değil sadece **savaş** hâlinde 1 yıl TBMM tarafından ertelenebilir.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

9. **Yasamanın Asliliği:** Yasama organının bir konuyu araya başka bir işlem girmeksizin, ilkelden kendisinin düzenleyebilmesidir.

   Yasamanın Genelliği: Anayasa aykırı olmamak kaydıyla her konunun yasama organınca istenilen ölçüde ve ayrıntılı olarak düzenlenebilmesidir.

   Yasama Sorumsuzluğu: Milletvekillerinin meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, ileri sürdükleri düşüncelerinden, o oturumdaki Başkanlık Divanının önerisi üzerine bir karar alınmadıkça, bunları meclis dışında tekrarlamalarından sorumlu tutulamamalarıdır.

   Yasama Uyumsuzluğu: Bir üyenin kendisine yürütme organı tarafından verilen ve altı ayı geçmemek üzere bir görevi kabul edebilmesi için, TBMM kararı gerekliliğidir.

   Yöntemsel Bağımsızlık: TBMM'nin çalışma, toplanma, oylama usulleri yani TBMM'nin kendi çalışma düzenini kendisinin oluşturmasıdır.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

10. **Kanunla yapılan işlemler;**

- Genel ve özel af ilanına karar vermek
- Para basılmasına karar vermek
- Bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşüp, kabul etmek
- Milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. "TBMM İç Tüzüğü Resmî Gazete'de cumhurbaşkanı tarafından yayınlanır." ifadesi yanlıştır çünkü TBMM İç Tüzükleri cumhurbaşkanı tarafından değil TBMM başkanlığınca yayımlanır. TBMM İç Tüzüğü'nü TBMM'nin bizzat kendisinin yapması, TBMM'nin yürütme organı karşısındaki bağımsızlığını gösterir ifadesi **doğrudur.**

İç tüzük değişikliklerinin kabulü için TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğunun oyu gereklidir ifadesi yanlıştır çünkü TBMM İç Tüzük değişikliğinin kabulü için 151 milletvekilinin onayından az olmamak kaydıyla toplantıya katılanların salt çoğunluğunun oyu gereklidir.

TBMM İç Tüzükleri bir parlamento kararı olduğundan yargısal denetimi yoktur ifadesi yanlıştır çünkü parlamento kararlarından üç istisnasının yargısal denetimi vardır ve bu istisnalardan birisi de TBMM İç Tüzükleridir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

12.

- Genel seçimlerden **30 ay geçmedikçe** ve genel seçimlere 1 yıl kala ara seçim yapılamaz.
- Ancak, boşalan üyeliklerin sayısı, üye tam sayısının %5'ini bulduğu hâllerde 3 ay içinde seçimlerin yapılmasına karar verilir.
- Bir ilin veya seçim çevresinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesi kalmazsa ve TBMM üyeliklerinde %5 boşalma olmuşsa 30 ay geçmese dahi ara seçim zorunludur.
- Bir ilin veya seçim çevresinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde üyesi kalmaması durumunda ise, seçimlere 1 yıl kalmış olması hâlinde yine ara seçim zorunludur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13.

- **Nispi temsil sisteminde,** her parti aldığı oy oranında milletvekili çıkarır.
- **Tek turlu çoğunluk sisteminde,** bir seçim çevresinde oyların çoğunu alan parti, o çevrenin bütün milletvekillerini kazanır.
- **İki turlu çoğunluk sisteminde,** ilk turda geçerli oyların mutlak çoğunluğunu alan partinin adayları seçilmiş olur.
- **Liste usulü sisteminde,** seçim çevreleri nüfuslarına göre değişen sayıda olmak üzere, birden çok milletvekili çıkarırlar.
- **Tek isim usulü sisteminde,** her seçim çevresinden sadece tek bir milletvekili seçilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Yenilenmesine karar verilen meclisin görev ve yetkileri **yenisi seçilinceye kadar devam eder.**

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. **Parlamento kararlarının özellikleri;**

- Meclisin kendi işleyişine yönelik düzenlemeleri kapsar.
- Yargısal denetime tabi **değildir.** (3 istisnası hariç)
- TBMM Genel Kurulunun kararlarıdır.
- Cumhurbaşkanının imzasına gerek yoktur.
- TBMM Başkanlığınca, TBMM kararı adı altında Resmî Gazete'de yayımlanır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Ara seçimler ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliklerinde boşalma olması hâlinde, boşalan milletvekillerinin yerine ve tüm yurtta yapılan seçimdir.

B) Ancak, boşalan üyeliklerin sayısı, üye tam sayısının yüzde beşini bulduğu hâllerde üç ay içinde seçimlerin yapılmasına karar verilir.

C) Bir ilin veya seçim çevresinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesi kalmazsa ve TBMM üyeliklerinde yüzde beş boşalma olmuşsa otuz ay geçmese dahi ara seçim zorunludur.

D) Bir ilin veya seçim çevresinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesi kalmaması durumunda ise, seçimlere bir yıl kalmış olması hâlinde yine ara seçim zorunludur.

E) Genel seçimlerden otuz ay geçmedikçe ve genel seçimlere bir yıl kala ara seçim yapılamaz.

2. **Anayasa değişikliğinin yapılabilmesi için teklif yeter sayısı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) 184 milletvekili B) 200 milletvekili
C) 276 milletvekili D) 330 milletvekili
E) 367 milletvekili

3. I. TBMM Genel Kurulu kararlarıdır.
II. Resmî Gazete'de yayımlanır.
III. Yargısal denetime tabi değildir.

Yukarıda "parlamento kararları" ile ilgili verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. **Aşağıdakilerden hangisi TBMM tarafından seçilenler arasında yer almaz?**

A) TBMM başkanı
B) Sayıştay başkanı
C) Yargıtay cumhuriyet başsavcısı
D) Kamu baş denetçisi
E) RTÜK üyeleri

5. I. Milletvekillerinin meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, ileri sürdükleri düşüncelerinden, o oturumdaki Başkanlık Divanının önerisi üzerine bir karar alınmadıkça, bunları meclis dışında tekrarlamalarından sorumlu tutulamamalarıdır.
II. Milletvekilliği sona erse dahi sorumsuzluğu devam eder.
III. Yalnızca cezai bakımdan koruma sağlar.
IV. Yasama sorumsuzluğu TBMM'ce kaldırılamaz.
V. Ağır cezayı gerektiren suçüstü hâli ve seçimden önce soruşturmasına başlanmış olmak şartıyla Anayasa'nın 14. Maddesindeki hâllerde kendiliğinden ortadan kalkar.

Yukarıdakilerden hangileri yasama sorumsuzluğu ile ilgili doğru bir ifadedir?

A) I, II ve IV B) I, III ve IV C) I, II ve III
D) II, IV ve V E) II, III, IV ve V

6. I. Milletvekilliğinden istifa
II. Partisinden istifa
III. Dokunulmazlığının kaldırılması
IV. Devamsızlık

Yukarıdakilerden hangilerinde milletvekilliği TBMM kararı ile sona erer?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve IV
D) I, II ve IV E) II, III ve IV

7. Devamsızlık nedeniyle milletvekilinin milletvekilliği TBMM kararı ile düşürülebilir.

Devamsızlığın ne kadar olması hâlinde yukarıdaki kural geçerli olur?

A) 1 ayda 3 birleşim B) 1 ayda 5 birleşim
C) 1 ayda 15 birleşim D) 2 ayda 1 birleşim
E) 2 ayda 5 birleşim

8. **Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'na göre milletvekili seçilme şartlarından biri değildir?**

A) Kısıtlı olmamak
B) Otuz yaşını doldurmuş olmak
C) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak
D) Kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak
E) En az ilkokul mezunu olmak

CBA Yayınları

9. **Aşağıdakilerden hangisi yasama dokunulmazlığı ile ilgili yanlış bir bilgidir?**

A) Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar yasama dokunulmazlığından yararlanamazlar.

B) Yasama dokunulmazlığı yalnızca üyelik süresinde devam eder.

C) Yasama dokunulmazlığı yalnızca cezai bakımdan koruma sağlar.

D) TBMM'deki siyasi parti gruplarınca, yasama dokunulmazlığı ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.

E) Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir milletvekili, meclis kararı olmadıkça; tutulamaması, sorgulanamaması, tutuklanamaması ve yargılanamamasına yönelik yasama bağışıklığıdır.

10. Milletvekili olan İsmail'in dokunulmazlığı Meclis Genel Kurul kararı ile kaldırılmıştır. Dokunulmazlığı kaldırılan İsmail'in milletvekilliği devam etmektedir.

Dokunulmazlığı kaldırılan milletvekili İsmail, bu durumun iptali için davayı nerede açmalıdır?

A) Yargıtay

B) Danıştay

C) Ağır Ceza Mahkemesi

D) Uyuşmazlık Mahkemesi

E) Anayasa Mahkemesi

11. I. Hâkim ve savcılar

II. Yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları

III. Yükseköğretim Kurulu üyeleri

IV. Yüksek yargı organı mensupları

V. Kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri

Yukarıdakilerden hangileri milletvekili seçilebilmek için görevlerinden ayrıldıktan sonra bir daha görevlerine dönemezler?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV D) II ve V E) II ve IV

12. **Aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin görev ve yetkilerinden biri değildir?**

A) Bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşüp, kabul etmek

B) Cumhurbaşkanı, cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanların yüce divanda yargılanmalarına karar vermek

C) TBMM ve Cumhurbaşkanı seçimlerinin yenilenmesine karar vermek

D) Sayıştay başkanını ve üyelerini seçmek

E) Milletlerarası antlaşmaları onaylamak

13. **Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine verilecek ödenek ve yolulukların en fazla kaç aylığı önceden verilebilir?**

A) 3 B) 4 C) 6 D) 9 E) 10

14. **Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konuları ile ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama, TBMM üyelerinin ve cumhurbaşkanı seçim tutanaklarını kabul etme görevi aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Yargıtay

B) Danıştay

C) Yüksek Seçim Kurulu

D) Uyuşmazlık Mahkemesi

E) Anayasa Mahkemesi

15. Seçimlerden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir milletvekili meclis kararı olmadıkça tutuklanamaz, sorgulanamaz ve yargılanamaz. Buna "yasama dokunulmazlığı" adı verilir.

Yukarıdaki bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi yasama dokunulmazlığının kendiliğinden kalktığı hâllerden biridir?

A) Seçimden önce soruşturmasına başlanması koşuluyla Anayasa'nın 14. Maddesinde yasaklanan eylemler içerisindeki suçlar

B) Milletvekili seçildikten sonra işlenmesi koşuluyla Anayasa'nın 14. maddesinde yasaklanan eylemler içerisindeki suçlar

C) Taksirli suçlar

D) Ağır Ceza Mahkemesinde yargılanması gereken bütün suçlar

E) Yüz kızartıcı suçlar

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Ara seçim;

- Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliklerinde boşalma olması hâlinde, **sadece boşalan milletvekilliklerinin yerine ve o yerde yapılan seçimdir.**
- Her seçim döneminde sadece bir defa yapılır.
- Genel seçimlerden 30 ay geçmedikçe ve genel seçimlere 1 yıl kala ara seçim yapılamaz.
- Ancak, boşalan üyeliklerin sayısı, üye tam sayısının %5'ini bulduğu hâllerde 3 ay içinde seçimlerin yapılmasına karar verilir.
- Bir ilin veya seçim çevresinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesi kalmazsa ve TBMM üyeliklerinde %5 boşalma olmuşsa 30 ay geçmese dahi ara seçim zorunludur.
- Bir ilin veya seçim çevresinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesi kalmaması durumunda ise, seçimlere 1 yıl kalmış olması hâlinde yine ara seçim zorunludur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. Anayasanın değiştirilebilmesi için TBMM üye tam sayısının **en az 1/3'ü (200 milletvekili)** tarafından yazı ile teklif edilebilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. **Parlamento kararları;**

- TBMM'nin iç yapısına ve çalışma düzenine ilişkin düzenlemelerdir.
- TBMM Genel Kurulu kararlarıdır.
- Cumhurbaşkanının imzalamasına gerek yoktur.
- Yargısal denetime tabi değildir.
- TBMM Başkanlığınca, TBMM kararı adı altında Resmî Gazete'de yayımlanır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. **TBMM tarafından seçilenler;**

- TBMM başkanı
- RTÜK üyeleri
- Sayıştay üyeleri ve başkanı
- Kamu baş denetçisi
- Anayasa mahkemesine 3 üye
- HSK'ye 7 üye

Dikkat edelim !..

C seçeneğinde verilen Yargıtay cumhuriyet başsavcısını ise cumhurbaşkanı seçer.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. **Yasama Sorumsuzluğu;** Milletvekillerinin meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, ileri sürdükleri düşüncelerinden, o oturumdaki Başkanlık Divanının önerisi üzerine bir karar alınmadıkça, bunları meclis dışında tekrarlamalarından sorumlu tutulamamalarıdır. Yasama sorumsuzluğu, yasama dokunulmazlığından farklı olarak milletvekillerine, geçmişe dönük soruşturmayı önleyen mutlak muaflık verir. Mutlak ve süreklidir. Yasama sorumsuzluğu her zaman devam eder. (Milletvekilliği sona erse dahi sorumsuzluğu devam eder.) Meclis tarafından kaldırılamaz. Yasama sorumsuzluğu hukuki ve cezai bakımdan koruma sağlar.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. Milletvekilliğinin TBMM kararı ile sona erdiği durumlar;

1. **Milletvekilliğinden istifa** (Milletvekilliğinden istifa eden milletvekilinin milletvekilliği istifasının Genel Kurul tarafından kabul edilmesi ile düşer.)
2. **Devamsızlık** (Meclis çalışmalarına özürsüz ve izinsiz olarak bir ayda beş birleşim günü katılmayan milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesine TBMM Genel Kurulu üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verir.)
3. **Milletvekilliği ile bağdaşmayan görevi sürdürmekte ısrar etmesi** (Milletvekilliği ile bağdaşmayan bir görevi sürdürmekte ısrar eden milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesine, yetkili komisyonun bu durumu tespit eden raporu üzerine TBMM Genel Kurulu gizli oyla karar verir.)

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Milletvekili meclis çalışmalarına **1 ay içinde toplam 5 birleşim günü** katılmaması hâlinde TBMM Başkanlık Divanı bu durumu tespit ettikten sonra, TBMM Genel Kurulunun salt çoğunluğunun oyu ile milletvekilliğinin düşürülmesine karar verir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. 1982 Anayasası'na göre, milletvekili seçilme yaşı **18 yaşının doldurulmasıdır.**

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

9. **Yasama dokunulmazlığı;**

- Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir milletvekili, meclis kararı olmadıkça; tutulamaması, sorgulanamaması, tutuklanamaması, yargılanamamasına yönelik yasama bağışıklığıdır.
- Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlarda yasama dokunulmazlığından yararlanırlar.
- Yasama dokunulmazlığı, nispi bir koruma sağlar.
- Yasama dokunulmazlığı yalnızca cezai bakımdan koruma sağlar.
- Nispi ve geçicidir.

CBA Yayınları

- Ağır cezayı gerektiren suçüstü hâli ve seçimden önce soruşturmasına başlanmış olmak şartıyla Anayasa'nın 14. Maddesindeki hâllerde kendiliğinden ortadan kalkar.
- Yasama dokunulmazlığı yalnızca üyelik süresinde devam eder.
- Meclis tarafından kaldırılabilir.
- TBMM'ndeki siyasi parti gruplarınca, yasama dokunulmazlığı ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. Meclis Genel Kurul kararının alındığı tarihten itibaren **7 gün** içinde ilgili milletvekili kararın, anayasaya, kanuna ve iç tüzüğe aykırılığını ileri sürüp **Anayasa Mahkemesinden iptalini isteyebilir.**

Anayasa Mahkemesi ise bu durumu 15 gün içinde karara bağlar.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

11. Milletvekili adayı olmak için görevlerinden çekilmeleri gerekenler;

- Hâkim ve savcılar
- Yüksek yargı organı mensupları
- Silahlı kuvvetler mensupları
- Yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları
- Yükseköğretim kurulu üyeleri
- Kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri
- Yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri

Ancak; **hâkim ve savcılar, yüksek yargı organı mensupları** ile **silahlı kuvvetler mensupları** görevlerinden çekildikten sonra bir daha görevlerine dönemezler.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. **TBMM'nin görev ve yetkileri;**

- Kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak
- Savaş ilanına karar vermek
- Para basılmasına karar vermek
- Milletlerarası Antlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak
- Genel ve özel af ilanına karar vermek (TBMM üye tam sayısının 3/5'i ile)
- Seçim kanunlarını hazırlamak
- Bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşüp, kabul etmek
- Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına izin vermek
- TBMM ve Cumhurbaşkanı seçimlerinin yenilenmesine karar vermek
- Yabancı ülkelere asker göndermek
- Yabancı ülkelerden gelen askerlerin Türkiye'de kalmasına izin vermek
- Olağanüstü hal kararlarını onaylamak ve süresini uzatmak
- Cumhurbaşkanı, cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanların yüce divanda yargılanmalarına karar vermek
- Milletvekillerinin yasama dokunulmazlığını kaldırmak
- Milletvekilliğinin düşmesine karar vermek
- TBMM Başkanını seçmek
- Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) üyelerini seçmek
- Sayıştay başkanını ve üyelerini seçmek
- Kamu baş denetçisini seçmek (2010 değişikliği)
- Anayasa Mahkemesine üç üye seçmek (2010 değişikliği)
- Hâkimler ve Savcılar Kuruluna yedi üye seçmek (2017 değişikliği)

E seçeneği Milletlerarası antlaşmaların onaylanması dediği için yanlıştır. Çünkü TBMM, **Milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulur.**

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

13. TBMM üyelerinin ödenek, yolluk ve emeklilik işlemleri kanunla düzenlenir.

Ödenek ve yollukların en çok **3 aylığı** önceden verilebilir.

Ödeneğin aylık tutarı, en yüksek devlet memurunun almakta olduğu miktarı, yolluk da ödenek miktarının yarısını aşamaz.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

14. Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konuları ile ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama, TBMM üyelerinin ve cumhurbaşkanı seçim tutanaklarını kabul etme görevi **"Yüksek Seçim Kuruluna"** aittir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. Seçimden önce soruşturmasına başlanması koşuluyla **Anayasa'nın 14. maddesinde yasaklanan eylemler içerisindeki suçlar ve ağır cezayı gerektiren suçüstü hâllerinde** dokunulmazlık kendiliğinden ortadan kalkar.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

1. **Meclis kararı ile milletvekilliği düşürülen bir milletvekili kaç gün içinde ve nerede iptal davası açabilir?**

A) 3 gün – Anayasa Mahkemesi
B) 3 gün – Uyuşmazlık Mahkemesi
C) 7 gün – Anayasa Mahkemesi
D) 15 gün – Anayasa Mahkemesi
E) 15 gün – Uyuşmazlık Mahkemesi

2. I. Milletvekilinin ölümü
II. Milletvekilinin istifası
III. Milletvekilinin devamsızlığı
IV. Milletvekilinin cumhurbaşkanı olması

Yukarıdakilerden hangilerinde milletvekilliği TBMM kararı olmadan kendiliğinden sona erer?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve IV
D) I, II ve IV E) II, III ve IV

3. **Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'na göre milletvekili seçilme şartlarından biri değildir?**

A) Kaçakçılık, resmî ihale ve alım satım işlerine fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu eylemlere teşvik suçlarından biriyle hüküm giymemiş olmak
B) Kısıtlı olmamak
C) Askerlik hizmetini yapmış olmak
D) Kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak
E) Yüz kızartıcı suçlardan hüküm giymemiş olmak

4. **Aşağıdakilerden hangisi milletvekili olabilmek için görevinden çekildikten sonra bir daha geri dönemez?**

A) Yükseköğretim Kurulu üyeleri
B) Yüksek yargı organı mensupları
C) Kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri
D) Yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları
E) Yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri

5. **Aşağıdakilerden hangisi yasama sorumsuzluğu ile ilgili yanlış bir bilgidir?**

A) Yasama sorumsuzluğu her zaman devam eder.
B) Yasama sorumsuzluğu meclis tarafından kaldırılamaz.
C) Yasama sorumsuzluğu, yasama dokunulmazlığından farklı olarak milletvekillerine, geçmişe dönük soruşturmayı önleyen mutlak muaflık verir.
D) Milletvekillerinin meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, ileri sürdükleri düşüncelerinden, o oturumdaki Başkanlık Divanının önerisi üzerine bir karar alınmadıkça, bunları meclis dışında tekrarlamalarından sorumlu tutulamamalarıdır.
E) Yasama sorumsuzluğu sadece cezai bakımdan koruma sağlar.

6. **1982 Anayasası'na göre, bir kimse taksirli suçlar hariç toplam en az ne kadar süre hapis cezası alan bir kimse milletvekili olamaz?**

A) 1 ay B) 3 ay C) 4 ay
D) 6 ay E) 1 yıl

7. **Aşağıda verilen ara seçim ile ilgili bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliklerinde boşalma olması hâlinde, sadece boşalan milletvekillerinin yerine ve o yerde yapılan seçimdir.
B) Bir ilin veya seçim çevresinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesi kalmaması durumunda ise, seçimlere bir yıl kalmış olması hâlinde yine ara seçim zorunludur.
C) Her seçim döneminde sadece bir defa yapılır.
D) Boşalan üyeliklerin sayısı, üye tam sayısının %5'ini bulduğu hâllerde beş ay içinde seçimlerin yapılmasına karar verilir.
E) Bir ilin veya seçim çevresinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesi kalmazsa ve TBMM üyeliklerinde %5 boşalma olmuşsa 30 ay geçmese dahi ara seçim zorunludur.

CBA Yayınları

8. **1982 Anayasası'na göre, TBMM tarafından Anayasa Mahkemesine kaç üye seçilir?**

A) 3 B) 5 C) 9 D) 12 E) 15

9. **Yüksek Seçim Kurulu kaç asıl ve kaç yedek üyeden oluşmaktadır?**

A) 12 asıl ve 12 yedek üye
B) 7 asıl ve 4 yedek üye
C) 22 asıl ve 12 yedek üye
D) 14 asıl ve 1 yedek üye
E) 5 asıl ve 4 yedek üye

10. **Türkiye Büyük Millet Meclisi uygun bulunan milletlerarası antlaşmaların yargısal denetimini aşağıdakilerden hangisi yapar?**

A) Sayıştay
B) Yargıtay
C) Danıştay
D) Anayasa Mahkemesi
E) Yargısal denetime tabi değildir.

11. I. Milletvekilinin TBMM başkanı olması
II. Milletvekilinin cumhurbaşkanı yardımcısı olması
III. Milletvekilinin bakan olması
IV. Milletvekilinin cumhurbaşkanı olması

Yukarıdakilerden hangileri ile milletvekilliği sona erer?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) Yalnız IV
D) I, II ve III E) II, III ve IV

12. I. Genel veya özel af ilanı
II. Bir bakanın Yüce Divana sevki
III. Milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak
IV. Bir milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılması

Yukarıdakilerden hangilerini TBMM, nitelikli bir çoğunluk ile yapabilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

13. **Meclis çalışmalarına özürsüz veya izinsiz olarak bir ay içerisinde toplam beş birleşim günü katılmayan milletvekilinin düşmesine Genel Kurulda karar verilebilmesi için aranan çoğunluk ne kadardır?**

A) Üye tam sayısının 1/3'ü
B) Üye tam sayısının yarısı
C) Üye tam sayısının salt çoğunluğu
D) Üye tam sayısının 2/3'ü
E) Oy birliği

14. I. Olağanüstü hâl kararlarını onaylamak ve süresini uzatmak
II. Bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşüp, kabul etmek
III. Üst kademe yöneticilerini seçmek
IV. Yabancı ülkelerden gelen askerlerin Türkiye'de kalmasına izin vermek
V. Olağanüstü hâl ilan etmek

Yukarıdakilerden hangileri TBMM'nin görev ve yetkileri arasında yer almaz?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) I, II ve IV

15. **Milletvekillerinin herhangi bir yürütme görevini kabul etmelerini önlemek suretiyle yürütme organı karşısında tam bir bağımsızlığa sahip olabilmelerini amaçlayan müessese aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

A) Yasama dokunulmazlığı
B) Genel görüşme
C) Yasama sorumsuzluğu
D) Yasama uyumsuzluğu
E) Meclis araştırması

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Milletvekilliği düşürülen bir milletvekili Meclis Genel Kurul kararının alındığı tarihten itibaren **7 gün** içinde bu kararın anayasaya, kanuna ve iç tüzüğe aykırılığını ileri sürüp **Anayasa Mahkemesinde** iptali davası açabilir. Anayasa Mahkemesi 15 gün içinde kararını verir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. **Milletvekilliğinin kendiliğinden düştüğü hâller;**
   - Milletvekilinin ölümü veya gaipliğine karar verilmesi
   - T.C vatandaşlığının kaybedilmesi
   - Mahalli idare organlarına seçilme
   - Seçimlerin yenilenmesi
   - Milletvekilliğinin kısıtlanması
   - Milletvekilinin kesin hüküm giymesi
   - Milletvekilinin Cumhurbaşkanı olması
   - Milletvekilinin Bakan olması
   - Milletvekilinin Cumhurbaşkanı yardımcısı olması

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. **1982 Anayasası'na göre milletvekili seçilme şartları;**
   1. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak
   2. 18 yaşını doldurmuş olmak (2017 değişikliği)
   3. En az ilkokul mezunu olmak
   4. Kısıtlı olmamak
   5. Kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak
   6. **Askerlik ile ilişiğinin bulunmaması** (2017 değişikliği)
   7. Taksirli suçlar hariç toplam 1 yıl ve daha fazla süre ile hapis cezası almamış olmak
   8. Zimmet, ihtilas, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçları işlememiş olmak
   9. Kaçakçılık, resmî ihale ve alım satım işlerine fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu eylemlere teşvik suçlarından biriyle hüküm giymemiş olmak

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. **Hâkim ve savcılar, yüksek yargı organı mensupları** ve **silahlı kuvvetler mensupları** milletvekili olabilmek için görevinden çekildikten sonra bir daha geri dönemez.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. **Yasama sorumsuzluğu;**
   - Yasama sorumsuzluğu **hukuki** ve **cezai** bakımdan koruma sağlar.
   - Milletvekillerinin meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, ileri sürdükleri düşüncelerinden, o oturumdaki Başkanlık Divanının önerisi üzerine bir karar alınmadıkça, bunları meclis dışında tekrarlamalarından sorumlu tutulamamalarıdır.
   - Yasama sorumsuzluğu, yasama dokunulmazlığından farklı olarak milletvekillerine geçmişe dönük soruşturmayı önleyen mutlak muaflık verir.
   - Mutlak ve süreklidir.
   - Yasama sorumsuzluğu her zaman devam eder.
   - Meclis tarafından kaldırılamaz.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. 1982 Anayasası'na göre, bir kimse taksirli suçlar hariç toplam **bir yıl** ve daha fazla süre ile hapis cezası almamış olma şartı ile milletvekili seçilebilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Boşalan üyeliklerin sayısı, üye tam sayısının %5'ini bulduğu hâllerde **üç ay** içinde seçimlerin yapılmasına karar verilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

8. 1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesi 15 üyeden oluşur. Bu 15 üyenin **3 üyesi TBMM,** 12 üyesi cumhurbaşkanı tarafından seçilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

9. Yüksek Seçim Kurulu **7 asıl** ve **4 yedek** üyeden oluşur.

Üyelerinin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tam sayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir. Bu üyeler, salt çoğunluk ve gizli oy ile aralarından bir başkan ve bir başkanvekili seçerler.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. Anayasaya göre usulüne göre yürürlüğe konulmuş bulunan milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir. Bu antlaşmaların Anayasa'ya aykırılığı iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Çünkü **yargı denetimine tabi değildir.**

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

11. Milletvekilliğinin düşmediği hâller;

- Milletvekilinin partisinden istifa etmesi
- Milletvekilinin dokunulmazlığının kalkması
- Milletvekilinin TBMM Başkanı olması
- 2010 Anayasa değişikliğine göre; beyan ve eylemleri ile partisinin kapatılmasına sebep olan milletvekilinin milletvekilliğinin düşeceği hükmü kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

12. Genel veya özel af ilanı **(TBMM üye tam sayısının 3/5'i)**

Bir bakanın Yüce Divana sevki **(TBMM üye tam sayısının 2/3'ü)**

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. Milletvekilinin meclis çalışmalarına bir ay içinde toplam beş birleşim günü katılmaması hâlinin TBMM Başkanlık Divanı tarafından tespit edildikten sonra, TBMM Genel Kurulunun **salt çoğunluğunun oyu** ile milletvekilliğinin düşmesine karar verilir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

14. Üst kademe yöneticileri seçmek ve olağanüstü hâl ilan etmek **cumhurbaşkanına** ait bir görevdir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

15. Milletvekillerinin herhangi bir yürütme görevini kabul etmelerini önlemek suretiyle yürütme organı karşısında tam bir bağımsızlığa sahip olabilmelerini amaçlayan ifadeye **"yasama uyumsuzluğu"** denir.

Yasama uyumsuzluğunun amacı, milletvekillerinin yürütme organı karşısında tam bir bağımsızlığa sahip olabilmelerini sağlamaktır. TBMM üyeleri, yürütme organının teklif, atama ve onamasına bağlı resmî veya özel herhangi bir işle görevlendirilemezler.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

1. **Milletlerarası antlaşmaları aşağıdakilerden hangisi onaylanmasını uygun bulur?**

A) Milli Savunma Bakanı
B) TBMM
C) Cumhurbaşkanı
D) İlgili bakan
E) Genelkurmay başkanı

2. **1982 Anayasası'na göre, TBMM tarafından HSK'ye kaç üye seçilir?**

A) 3 B) 5 C) 7 D) 9 E) 13

3. I. Anayasa Mahkemesi
II. Uyuşmazlık Mahkemesi
III. Yargıtay
IV. Danıştay

Yüksek Seçim Kurulu üyeleri yukarıdaki yargı organlarının hangileri arasından seçilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. **Aşağıdakilerden hangisinin milletvekili adayı olmak için görevlerinden çekilmesine gerek yoktur?**

A) Kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri
B) Yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşıyan kamu görevlileri
C) Yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları
D) Yüksek yargı organı mensupları
E) Hâkim ve savcılar

5. **Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına aşağıdakilerden hangisi izin verir?**

A) Genelkurmay başkanı
B) Millî Savunma bakanı
C) Cumhurbaşkanı
D) Türkiye Büyük Millet Meclisi başkanı
E) Türkiye Büyük Millet Meclisi

6. **2010 Anayasa değişikliği ile gelen Kamu Kurumu Denetçiliği ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Kamu Başdenetçisi ve kamu denetçilerinin nitelikleri, seçimi ve özlük haklarına ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.
B) İlk iki oylamada üye tamsayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır. Dördüncü oylamada da salt çoğunluk sağlayan aday seçilmiş olur.
C) Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.
D) TBMM Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.
E) Kamu başdenetçisi TBMM tarafından gizli oy ile dört yıl için seçilir.

7. **Aşağıdakilerden hangisi TBMM'de yer alan komisyonlardan biri değildir?**

A) Bilgi Edinme Komisyonu
B) Anayasa Komisyonu
C) Çevre Komisyonu
D) Adalet Komisyonu
E) Milli Savunma Komisyonu

8. **Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'nda siyasi partilerin meclis grubu kurmalarının güçleştirilmiş olmasının nedenlerinden biridir?**

A) Siyasi parti gruplarının meclis çalışmalarını engellemesini azaltmak
B) Meclis başkanının tarafsızlığını sağlamak
C) Muhalefet partilerinin daha rahat çalışmasını temin etmek
D) Siyasal partilerin meclisteki etkinliğini arttırmak
E) Seçmenlerin yönetime katılımını kolaylaştırmak

CBA Yayınları

9. **Aşağıdakilerden hangisi siyasi parti gruplarına tanınmış bazı yetki ve ayrıcalıklar arasında sayılamaz?**

A) Siyasi parti grupları, genel görüşme ve meclis araştırması açılmasını isteyebilirler.

B) Siyasi parti grupları, üye sayıları oranında Meclis Başkanlık Divanına katılırlar.

C) Siyasi parti grupları, Bütçe Komisyonunda oranlarına göre temsil edilirler.

D) Siyasi parti grupları, mecliste kapalı oturum yapılmasını isteyebilirler.

E) Siyasi parti grupları, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında görüşme yaparlar ancak karar alamazlar.

10. **TBMM genel ve özel af ilanına en az hangi oy ile karar verebilir?**

A) 1/3 B) 3/5 C) 2/3 D) 3/4 E) Salt çoğunluk

11. Milletvekili olan Ali Öğretmen KPSS atamaları ile ilgili bir kanun projesi hazırlayıp meclise sunmuştur.

Milletvekili olan Ali Öğretmen'in hazırlayıp meclise sunduğu kanun projesine ne ad verilir?

A) Kanun teklifi

B) Kanun tasarısı

C) Kanun antlaşması

D) Kanun hükmü

E) Kanun layihası

12. I. Bütçe Kanunlarına karşı Sayıştay'da iptal davası açılır.

II. Bütçe Kanunlarına bütçe dışında hüküm konulamaz.

III. Bütçe Kanunlarını cumhurbaşkanı veto edemez.

Yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

13. **Yasama ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Millî güvenliğin sağlanmasından ve silahlı kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından dolayı TBMM'ye karşı cumhurbaşkanı sorumludur.

B) Savaş ilanına ve silahlı kuvvetlerin yabancı ülkelere gönderilmesine TBMM karar verir.

C) TBMM tatilde veya ara vermede iken ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması hâlinde silahlı kuvvetlerin kullanılmasına cumhurbaşkanı onay verir.

D) TBMM üyelerine ödenecek olan ödeneklerin aylık tutarı, en yüksek Devlet memurunun almakta olduğu miktarı, yolluk da ödenek miktarının yarısını aşamaz.

E) TBMM üyelerinin ödenek, yolluk ve emeklilik işlemleri cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenir.

14. **Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde veya ara vermede iken ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması ve bu sebeple silahlı kuvvetlerin kullanılmasına derhâl karar verilmesinin kaçınılmaz olması hâlinde aşağıdakilerden hangisi Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verebilir?**

A) Millî savunma bakanı

B) Cumhurbaşkanı

C) Adalet bakanı

D) Genelkurmay başkanı

E) Millî Güvenlik Kurulu

15. I. Ekonomik, teknik ve ticari ilişkileri düzenleyen

II. Süresi iki yılı aşmayan

III. Devlet maliyesi bakımından bir yüklenme getirmeyen

IV. Kişi hâllerine ve Türklerin yabancı ülkelerdeki mülkiyet haklarına dokunmayan antlaşmalar

Yukarıdaki milletlerarası antlaşmalardan hangisini Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından uygun bulunma koşulu aranmaz?

A) I, II ve III B) I, III ve IV C) I, II ve IV D) II, III ve IV E) I, II, III ve IV

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. **Milletlerarası antlaşmalar;**
   - **TBMM** bir kanunla onaylanmasını uygun bulur.
   - Cumhurbaşkanı tarafından onaylanır ve resmî gazetede yayımlanır.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. 1982 Anayasası'na göre, TBMM HSK'ye **7 üye** seçer.

   Dikkat edelim !...

   1982 Anayasası'na göre, HSK 13 üyeden oluşur ve bunların 7 üyesi TBMM, 4 üyesi ise cumhurbaşkanı tarafından seçilir. Aynı zamanda HSK başkanı Adalet Bakanı ve HSK tabi üyesi Adalet Bakanlığı ilgili bakan yardımcısı da üyeler arasındadır.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerinin altısı **Yargıtay,** beşi **Danıştay** Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tam sayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği **taşımayan** diğer kamu görevlileri milletvekili seçilmek için görevinden ayırılması gerekmemektedir.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına **"Türkiye Büyük Millet Meclisi"** izin verir.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. - Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.
   - TBMM Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.
   - Kamu Başdenetçisi TBMM tarafından gizli oy ile dört yıl için seçilir.
   - İlk iki oylamada üye tamsayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır. Dördüncü oylamada **en fazla oy alan** aday seçilmiş olur.
   - Bu madde de sayılan hakların kullanılma biçimi, Kamu Denetçiliği Kurumunun kuruluşu, görevi, çalışması, inceleme sonucunda yapacağı işlemler ile Kamu Başdenetçisi ve kamu denetçilerinin nitelikleri, seçimi ve özlük haklarına ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. **TBMM İhtisas Komisyonları;**
   - Adalet Komisyonu
   - Anayasa Komisyonu
   - Avrupa Birliği Uyum Komisyonu
   - Bayındırlık, İmar, Ulaştırma Ve Turizm Komisyonu
   - Çevre Komisyonu
   - Dışişleri Komisyonu
   - Dijital Mecralar Komisyonu
   - Dilekçe Komisyonu
   - Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu
   - İçişleri Komisyonu
   - İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu
   - Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu
   - Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu
   - Milli Eğitim, Kültür, Gençlik Ve Spor Komisyonu
   - Milli Savunma Komisyonu
   - Plan Ve Bütçe Komisyonu
   - Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
   - Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu
   - Tarım, Orman Ve Köyişleri Komisyonu

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

8. 1982 Anayasası'nda siyasal partilerin meclis grubu kurmalarının güçleştirilmiş olmasının nedeni; **siyasi parti gruplarının meclis çalışmalarını engellemesini azaltmaktır.**

1961 Anayasası'nda siyasi parti grupları 10 üyeden oluşurken 1982 Anayasası'nda 20 üyeye çıkarılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

9. Siyasi parti gruplarına tanınmış bazı yetki ve ayrıcalıklar;

- Siyasi parti grupları, genel görüşme ve meclis araştırması açılmasını isteyebilirler.
- Siyasi parti grupları, üye sayıları oranında Meclis Başkanlık Divanına katılırlar.
- Siyasi parti grupları, mecliste kapalı oturum yapılmasını isteyebilirler.
- Siyasi parti grupları, Bütçe Komisyonunda oranlarına göre temsil edilirler.
- Siyasi parti grupları, meclis görüşmelerinde diğer milletvekillerinden öncelikli söz hakkına sahiptirler.

E seçeneğindeki siyasi parti grupları, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında görüşme yaparlar ancak karar alamazlar ifadesi yanlıştır. Çünkü yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında **görüşme yapamadıkları gibi karar da alamazlar.**

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. TBMM genel ve özel af ilanına TBMM üye tam sayısının en az **3/5 (360 milletvekili)** oyu ile karar verir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. Milletvekillerinin hazırlayıp meclise sunduğu kanun projelerine **"kanun teklifi"** adı verilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Bütçe Kanunlarına karşı **Anayasa Mahkemesinde** iptal davası açılabilir.

İnkılap Kanunlarına karşı Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Demek ki yargısal denetimi yapılamayan tek kanun İnkılap Kanunlarıdır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13.

- Millî güvenliğin sağlanmasından ve silahlı kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından dolayı TBMM'ye karşı cumhurbaşkanı sorumludur.
- Savaş ilanına ve silahlı kuvvetlerin yabancı ülkelere gönderilmesine TBMM karar verir.
- TBMM tatilde veya ara vermede iken ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması hâlinde silahlı kuvvetlerin kullanılmasına cumhurbaşkanı onay verir.
- TBMM üyelerine ödenecek olan ödeneklerin aylık tutarı, en yüksek Devlet memurunun almakta olduğu miktarı, yolluk da ödenek miktarının yarısını aşamaz.
- TBMM üyelerinin ödenek, yolluk ve emeklilik işlemleri **kanunla** düzenlenir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına Türkiye Büyük Millet Meclisi izin verir. Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde veya ara vermede iken ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması ve bu sebeple silahlı kuvvetlerin kullanılmasına derhâl karar verilmesinin kaçınılmaz olması hâlinde **cumhurbaşkanı**'da, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verebilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından uygun bulunma koşulu aranmayan milletlerarası antlaşmalar;

- Ekonomik, teknik ve ticari ilişkileri düzenleyen,
- Süresi **1 yılı aşmayan,**
- Devlet maliyesi bakımından bir yüklenme getirmeyen,
- Kişi hâllerine ve Türklerin yabancı ülkelerdeki mülkiyet haklarına dokunmayan milletlerarası antlaşmaların, TBMM tarafından uygun bulunma koşulu aranmaz.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Türkiye Büyük Millet Meclisi bir yasama yılında en çok ne kadar tatil yapabilir?**

A) 1 ay B) 2 ay C) 3 ay
D) 4 ay E) 6 ay

2. **1982 Anayasası'na göre kanunları veya anayasa değişikliklerini tekrar görüşmek üzere aşağıdakilerden hangisi TBMM'ye geri gönderilir?**

A) TBMM başkanı
B) Adalet bakanı
C) Milletvekili
D) Cumhurbaşkanı
E) Halk

3. **Aşağıdakilerden hangisi TBMM tarafından gizli oylama ile yapılan bir işlem değildir?**

A) Cumhurbaşkanının seçimi
B) Meclis başkanının seçimi
C) Anayasa değişikliklerinin maddelerinin veya tümünün kabul edilmesi
D) Anayasa Mahkemesine üye seçimi
E) Üyelikle bağdaşmayan bir görevde ısrar nedeniyle milletvekilliğinin düşürülmesi

4. **1982 Anayasası'na göre, halkoyuna sunulan anayasa değişikliğinin yürürlüğe girebilmesi için aşağıdakilerden hangisi gereklidir?**

A) Halkoylamasında geçerli oyların dörtte birinin kabul oyu
B) Halkoylamasında geçerli oyların dörtte üçünün kabul oyu
C) Halkoylamasında geçerli oyların beşte üçünün kabul oyu
D) Halkoylamasında geçerli oyların yarısından fazlasının kabul oyu
E) Halkoylamasında geçerli oyların üçte birinin kabul oyu

5. **Yüksek Seçim Kurulu ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Yüksek Seçim Kurulu üyeleri Yargıtay ve Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tam sayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir.
B) Yüksek Seçim Kurulu 1950 yılında kurulmuştur.
C) Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur.
D) Yüksek Seçim Kurulu kararları kesindir.
E) Yüksek Seçim Kurulu kararlarına karşı Anayasa Mahkemesine başvurulur.

6. **Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından reddedilen kanun teklifleri, reddedildiklerinden itibaren ne kadar süre geçmeden yeniden verilemez?**

A) 3 ay B) 6 ay C) 1 yıl
D) 3 yıl E) 5 yıl

7. **Kanunların yürürlüğe girmesi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?**

A) Kanunlar cumhurbaşkanı tarafından onaylandığı gün yürürlüğe girer.
B) Kanunlar resmi gazetede yayımından kırkbeş gün sonra yürürlüğe girer.
C) Kanunlar resmi gazetede yayımından altmış gün sonra yürürlüğe girer.
D) Kanunlar aksi belirtilmemişse resmi gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girer.
E) Kanunlar TBMM'ce yapıldığı gün yürürlüğe girer.

8. **1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisinde TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğunun oyu ile karar verilmesi aranmaz?**

A) Kamu baş denetçisi seçiminin üçüncü turunda
B) Meclis başkanı seçiminin üçüncü turunda
C) Milletvekilinin yasama dokunulmazlığının kaldırılması
D) Meclis soruşturması açılmasını isteme
E) Devamsızlık nedeniyle milletvekilinin milletvekilliğinin düşürülmesi

CBA Yayınları

9. **Bütçe Kanunu ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?**

A) Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, mali yılbaşından yetmiş beş gün önce TBMM'ye sunar.

B) Bütçe teklifi elli beş gün bütçe komisyonunda incelenir ve karara bağlanır.

C) Bütçe komisyonu tarafından kabul edilen bütçe teklifi yirmi gün TBMM genel kurulunda görüşülür.

D) Bütçe Kanunu'na karşı Anayasa Mahkemesinde şekil ve esas yönünden iptal davası açılabilir.

E) Merkezi yönetim kesin hesap kanun teklifi, ilgili olduğu mali yılın sonundan başlayarak en geç dört ay sonra cumhurbaşkanı tarafından TBMM'ye sunulur.

10. **1982 Anayasası'na göre, cumhurbaşkanı tarafından kanunlar kaç gün içinde onaylanır ve Resmi Gazete'de yayımlanır?**

A) 10 gün B) 15 gün C) 30 gün
D) 45 gün E) 60 gün

11. 2004 yılında yapılan Anayasa değişikliğine göre, "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi hâlinde milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınır."

Temel hak ve özgürlükler dışında kalan yerlerde milletlerarası antlaşmalar hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kanunlara eşit güçteki normdur.

B) Kanunların üstünde yer alan normdur.

C) Yönetmeliklere eşit güçteki normdur.

D) Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine eşit güçteki normdur.

E) Milletlerarası antlaşmalar normlar hiyerarşisinde bulunmaz.

12. **Bütçenin mali denetimini TBMM adına aşağıdakilerden hangisi yapar?**

A) Sayıştay

B) Anayasa Mahkemesi

C) Cumhurbaşkanı

D) Hazine ve Maliye Bakanlığı

E) Devlet Denetleme Kurulu

13. **TBMM başkanının, TBMM Genel Kurulunu olağanüstü toplantıya çağırabilmesi için en az kaç milletvekilinin talepte bulunması gerekir?**

A) 55 B) 120 C) 139
D) 200 E) 330

14. **Aşağıdakilerden hangisi ile TBMM olağanüstü toplantı yapabilir?**

A) Doğrudan cumhurbaşkanının çağrısı üzerine

B) Doğrudan cumhurbaşkanı yardımcısının çağrısı üzerine

C) Doğrudan Adalet Bakanının çağrısı üzerine

D) Cumhurbaşkanı yardımcılarının isteği ile cumhurbaşkanı tarafından

E) TBMM'nin en az üçte ikisinin isteği ile TBMM başkanı tarafından

15. I. TBMM, geri gönderilen kanunu üye tam sayısının salt çoğunluğu ile aynen kabul ederse, kanun cumhurbaşkanınca yayımlanır; Meclis, geri gönderilen kanunda yeni bir değişiklik yaparsa cumhurbaşkanı değiştirilen kanunu tekrar meclise geri gönderebilir.

II. Kanunlar aksi belirtilmemişse resmi gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler.

III. Yayımlanmış olan bir kanun, metninde ne zaman yürürlüğe gireceği gösterilmemiş ise, Resmî Gazete'de yayımını izleyen günden başlamak üzere 45 gün sonra yürürlüğe girer.

Yukarıda kanunlarla ilgili olarak verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. TBMM her yıl, ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır. Meclis en çok bir yasama yılında **üç ay** tatil yapar. Meclis, çalışmalarına on beş günü geçmemek üzere ara verebilir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Kanunları ve Anayasa değişikliklerini **cumhurbaşkanı** tekrar görüşmek üzere TBMM'ye geri gönderebilir.

Unutulmaması gereken en önemli yer ise, Cumhurbaşkanı anayasadaki şartlar altında anayasa değişikliklerini halkoyuna sunabilmesine karşı kanunlar halkoyuna sunulamaz.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. **TBMM tarafından gizli oylama yapılan işler;**
   - Anayasa değişikliklerinin maddelerinin veya tümünün kabul edilmesi
   - Cumhurbaşkanının yüce divana sevk kararı
   - Üyelikle bağdaşmayan bir görevde ısrar nedeniyle milletvekilliğinin düşürülmesi
   - Anayasa Mahkemesine üye seçimi
   - Yüce Divana sevke ilişkin oylamalar
   - Meclis Başkanının seçimi
   - Kamu baş denetçisinin seçimi
   - Sayıştay başkanının ve üyelerinin seçimi

A seçeneğindeki Cumhurbaşkanı seçimini TBMM değil halk yapar.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Anayasa değişiklikleri Cumhurbaşkanı tarafından halkoyuna sunulması hâlinde **geçerli oyların yarısından fazlasının kabul oyunu alması** gerekmektedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. - Yüksek Seçim Kurulu kararlarına karşı **yargı yolu kapalıdır.**
   - Yüksek Seçim Kurulu kararları kesindir.
   - Yüksek Seçim Kurulu 1950 yılında kurulmuştur.
   - Yüksek Seçim Kurulu başkanı ve başkanvekili ad çekmeye girmezler.
   - Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur.
   - Üyelerinin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tam sayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir.
   - Bu üyeler, salt çoğunluk ve gizli oy ile aralarından bir başkan ve bir başkanvekili seçerler.
   - Yüksek Seçim Kuruluna, Yargıtay ve Danıştay'dan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye ayrılır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. TBMM'ce reddedilmiş bulunan kanun teklifleri, reddedildikleri tarihten itibaren **bir yıl** geçmedikçe yeniden verilemezler.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. 1982 Anayasası'na göre, kanunlar **aksi belirtilmemişse resmi gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girer.**

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Milletvekilinin yasama dokunulmazlığının kaldırılabilmesi için üye tam sayısının değil **toplantıya katılanların salt çoğunluğu** aranır. Bu çoğunluk TBMM üye tam sayısının dörtte birinden bir fazla olamaz.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

9. **Bütçe Kanunu;**

- Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, mali yılbaşından 75 gün önce, TBMM'ne sunar.
- Bütçe teklifi 55 gün Bütçe Komisyonunda incelenir ve karara bağlanır.
- Bütçe Komisyonunun kabul ettiği bütçe teklifi 20 gün TBMM Genel Kurulu'nda görüşülür ve mali yılbaşına kadar karara bağlanır.
- Bütçe kanunun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır.
- Geçici bütçe kanunu da çıkarılamazsa, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerleme oranına göre artırılarak uygulanır.
- TBMM Genel Kurulunda bütçenin görüşülmesi sırasında TBMM üyeleri giderleri arttırıcı ve gelirleri azaltıcı önerilerde bulunamazlar.
- Merkezi yönetim kesin hesap kanunu teklifi, ilgili olduğu mali yılın sonundan başlayarak en geç **6 ay sonra** Cumhurbaşkanı tarafından TBMM'ye sunulur.
- Sayıştay genel uygunluk bildirimini, ilişkin olduğu kesin hesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak en geç 75 gün içinde TBMM'ye sunar.
- Kesin hesap kanun teklifi, yeni yıl bütçe kanunu teklifiyle birlikte görüşülür ve karara bağlanır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Cumhurbaşkanı tarafından kanunlar **15 gün** içinde Resmi Gazete'de yayımlanır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. 2004 yılında yapılan Anayasa değişikliğine göre, "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi hâlinde milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınır."

Milletlerarası antlaşmalar **kanunlara eşit güçte normdur.**

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Bütçenin mali denetimini TBMM adına **Sayıştay** yapar.

Anacak siyasi partilerin mali denetimini Anayasa Mahkemesi yapar.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. TBMM Başkanı Meclisi tatil veya ara verme sırasında doğrudan doğruya veya meclis üyelerinin **1/5'inin (120 milletvekilinin)** yazılı başvurusu üzerine meclisi toplantıya çağırabilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. **TBMM'nin olağanüstü toplantıya çağırılması;**

Cumhurbaşkanı ve TBMM başkanının isteği ile **doğrudan** toplantıya çağırabilir.

TBMM üye tam sayısının 1/5'inin yazılı isteği ile TBMM başkanı tarafından **dolaylı** olarak olağanüstü toplantıya çağırır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. TBMM, geri gönderilen kanunu üye tam sayısının salt çoğunluğu ile aynen kabul ederse, kanun cumhurbaşkanınca yayımlanır; Meclis, geri gönderilen kanunda yeni bir değişiklik yaparsa cumhurbaşkanı değiştirilen kanunu tekrar meclise geri gönderebilir.

Kanunlar **aksi belirtilmemişse resmi gazetede yayımlandıkları gün** yürürlüğe girerler. Ancak, cumhurbaşkanının bütçe kanunlarını geri gönderme yetkisi yoktur.

TBMM'ce kabul olunan kanunları cumhurbaşkanı 15 gün içinde yayımlar.

Kanunlar, Resmî Gazete'de yayımlanır. Cumhurbaşkanı yayımlanmasını uygun bulmadığı kanunları bir daha görüşülmek üzere gösterdiği gerekçeyle birlikte aynı süre içinde TBMM'ye geri gönderir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Bütçe kanun teklifleri aşağıdakilerden hangisi tarafından hazırlanır?**

A) Ticaret Bakanlığı
B) Türkiye Büyük Millet Meclisi
C) Cumhurbaşkanı
D) Merkez Bankası
E) Maliye ve Hazine Bakanlığı

2. **TBMM Başkanlık seçiminin tamamlanma süresi ne kadardır?**

A) Aday gösterme süresinin bitiminden itibaren, iki gün içinde tamamlanır.
B) Aday gösterme süresinin bitiminden itibaren, üç gün içinde tamamlanır.
C) Aday gösterme süresinin bitiminden itibaren, beş gün içinde tamamlanır.
D) Meclisin toplandığı ilk günden itibaren bir ay içinde tamamlanır.
E) Meclisin toplandığı ilk günden itibaren iki ay içinde tamamlanır.

3. **Milletlerarası antlaşmalar ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Anayasaya göre usulüne göre yürürlüğe konulmuş bulunan milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir.
B) Anayasaya aykırılığı iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz.
C) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi hâlinde milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınır.
D) Cumhurbaşkanı tarafından onaylanır.
E) Ekonomik, teknik ve ticari ilişkileri düzenleyen, süresi 1 yılı aşmayan, devlet maliyesi bakımından bir yüklenme getirmeyen, kişi hâllerine ve Türklerin yabancı ülkelerdeki mülkiyet haklarına dokunmayan antlaşmalar, TBMM tarafından kanunla uygun bulunduktan sonra cumhurbaşkanı tarafından onaylanır.

4. I. TBMM başkanı
II. Bakanlar
III. Cumhurbaşkanı

Yukarıdakilerden hangileri olağanüstü hâllerde TBMM'yi doğrudan doğruya toplantıya çağırabilir?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. **Yargısal denetimi olmayan tek kanun aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bütçe kanunu
B) Af kanunu
C) Para basılma kanunu
D) İnkılâp kanunu
E) Kesin hesap kanunu

6. **Türkiye Büyük Millet Meclisi aşağıdakilerden hangisi ile ilgili karar alamaz?**

A) Yönetmelik
B) İç tüzük
C) Genel ve özel af
D) Kanun
E) Anayasa değişikliği

7. I. Taksirli suçlar
II. Zimmet
III. Dolandırıcılık
IV. Yüz kızartıcı suçlar

Yukarıdaki suçlardan hangileri milletvekili seçilmeye engel bir suç değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

CBA Yayınları

8. **TBMM başkanlık divanı kararlarını aşağıdakilerden hangisi uygular?**

A) Cumhurbaşkanı
B) Adalet Bakanı
C) TBMM Başkanı
D) Anayasa Mahkemesi Komisyonu
E) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı

9. **TBMM'nin toplantı ve karar yeter sayıları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

A) Toplantı 184 – Karar 139
B) Toplantı 200 – Karar 151
C) Toplantı 330 – Karar 367
D) Toplantı 139 – Karar 330
E) Toplantı 301 – Karar 367

10. **Aşağıdakilerden hangisi TBMM Başkanlık Divanı içerisinde yer almaz?**

A) Kâtip üyeler
B) Disiplin amirleri
C) TBMM başkanı
D) TBMM başkan vekilleri
E) İdare amirleri

11. **Kanunlarla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?**

A) Cumhurbaşkanı kanunları on gün içinde Resmi Gazete'de yayımlar.
B) Cumhurbaşkanı kendisine gelen bir kanununu kabul edip Resmî Gazete'de yayımlamak zorundadır.
C) Kanunların yargısal denetimi Danıştay tarafından yapılır.
D) Cumhurbaşkanı tarafından TBMM'ye geri gönderilen kanunu TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğu ile aynen kabul ederse Cumhurbaşkanı kanunu yayımlamak zorundadır.
E) Cumhurbaşkanı kanunları Resmî Gazete'de kırk beş gün içinde yayımlar.

12. **Bütçe kanun teklifleri bütçe komisyonunda kaç gün görüşülür?**

A) 20 gün B) 45 gün C) 55 gün
D) 75 gün E) 90 gün

13. I. Bütçe Kanunu
II. Kesin Hesap Kanunu
III. Milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulma

Yukarıdakilerden hangileri özel nitelikli kanunlar içerisindedir?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

14. **TBMM Başkanlığı için bir yasama döneminde kaç seçim yapılır?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

15. **Aşağıdakilerden hangisi Meclis başkanının görevleri arasında yer almaz?**

A) Meclis toplantılarına başkanlık etmek ve meclisi temsil etmek
B) Meclisi tatil veya ara verme sırasında doğrudan veya meclis üyelerinin beşte birinin yazılı başvurusu üzerine toplantıya çağırmak
C) Meclisin idari ve mali işleri ile kolluk işlerini yürütmek ve denetlemek
D) Başkanlık divanının gündemini hazırlamak
E) Hastalık veya yurt dışına çıkma hallerinde görevine dönünceye kadar, ölüm veya istifa hallerinde yerine yenisi seçilinceye kadar cumhurbaşkanına vekâlet etmek

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Merkezî yönetim bütçe teklifi ile millî bütçe tahminlerini gösteren raporu **Cumhurbaşkanı,** mali yılbaşından en az 75 gün önce TBMM'ne sunar.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. TBMM'nin toplandığı günden itibaren beş gün içinde TBMM başkan adayları Başkanlık Divanına bildirilir. Başkan seçimi ise, aday gösterme süresinin bitiminden itibaren, **beş gün** içinde tamamlanır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Ekonomik, teknik ve ticari ilişkileri düzenleyen, süresi 1 yılı aşmayan, devlet maliyesi bakımından bir yüklenme getirmeyen, kişi hâllerine ve Türklerin yabancı ülkelerdeki mülkiyet haklarına dokunmayan antlaşmaları **TBMM'nin uygun bulması gerekmez.**

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. **Cumhurbaşkanı** ve **TBMM başkanının** isteği ile doğrudan olağanüstü toplantıya çağırır.

TBMM üye tam sayısının 1/5'inin yazılı isteği ile TBMM başkanı tarafından dolaylı olarak olağanüstü toplantıya çağırır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Yargısal denetimi olmayan tek kanun **İnkılâp Kanunudur.**

A seçeneğindeki Bütçe Kanunu işaretleyen sevgili arkadaşlarım eminim ki vardır. Bütçe Kanunu cumhurbaşkanı tarafından geri gönderilemeyen tek kanundur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. TBMM **yönetmelik** hakkında karar alamaz.

Çünkü yönetmelikler;

- Cumhurbaşkanı
- Bakanlıklar
- Kamu tüzel kişileri tarafından çıkarılır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. **Milletvekili seçilebilmek için;**

- **Taksirli suçlar hariç** toplam bir yıl ve daha fazla süre ile hapis cezası almamış olmak
- Zimmet, ihtilas, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçları işlememiş olmak
- Kaçakçılık, resmî ihale ve alım satım işlerine fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu eylemlere teşvik suçlarından biriyle hüküm giymemiş olmak
- Zimmet, ihtilas, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçları işlememiş olmak ve kaçakçılık, resmi ihale ve alım satım işlerine fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu eylemlere teşvik suçlarından biriyle hüküm giymemiş olmak ifadesinde bu suçlardan herhangi biri ile hüküm giyenler affa uğramış olsalar bile milletvekili seçilemezler.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Başkanlık divanının gündemini hazırlamak ve başkanlık divanı kararlarını uygulamak **TBMM Başkanı**'nın görevidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

9. Meclis bütün iş ve işlemlerinde üye tam sayısının **1/3'ü (200 milletvekili)** ile toplanır.

Anayasada aksi belirtilmemiş ise toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alınır. Ancak bu karar yeter sayısı üye tam sayısının **1/4'ünün bir fazlasından (151 milletvekili)** az olamaz.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. **TBMM Başkanlık Divanı;**

- Meclis başkanı
- Başkan vekilleri
- Kâtip üyeler
- İdare amirlerinden oluşur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. TBMM'ne sunulan kanun tekliflerinin TBMM'de görüşülme usul ve esasları **TBMM İçtüzüğünde** düzenlenir.

Cumhurbaşkanı kendisine gelen bir kanununu kabul edip Resmî Gazete'de yayımlamak istemiyorsa **tekrar görüşülmek üzere meclise geri gönderebilir.**

Kanunların yargısal denetimini **Anayasa Mahkemesi** yapar.

Cumhurbaşkanı tarafından TBMM'ye geri gönderilen kanunu **TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğu (301 milletvekili) oyu ile aynen kabul ederse** Cumhurbaşkanı kanunu yayımlamak zorundadır.

Cumhurbaşkanı kanunları Resmî Gazete'de **on beş gün** içinde yayımlar.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

12. Bütçe kanun teklifleri bütçe komisyonunda **55 gün,** TBMM Genel Kurulunda ise 20 gün görüşülür ve mali yılbaşında yürürlüğe girer.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. **Özel nitelikli kanunlar;**

- Bütçe Kanunu
- Kesin Hesap Kanunu
- Milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulma
- Para basılmasına karar verme

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. TBMM Başkanlık Divanı için, bir yasama döneminde **iki** seçim yapılır. İlk seçilenlerin görev süresi iki yıldır. İkinci devre seçilenlerin görev süresi ise, o yasama döneminin sonuna kadar devam eder. (2010 değişikliği)

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

15. **Meclis Başkanının Görevleri;**

1. Meclis toplantılarına başkanlık etmek ve meclisi temsil etmek
2. Meclisi tatil veya ara verme sırasında doğrudan veya meclis üyelerinin beşte birinin yazılı başvurusu üzerine toplantıya çağırmak
3. TBMM komisyonlarını denetlemek
4. Meclisin idari ve mali işleri ile kolluk işlerini yürütmek ve denetlemek
5. Başkanlık divanının gündemini hazırlamak
6. Başkanlık divanı kararlarını uygulamak
7. Tutanak dergisi ile tutanak özetinin düzenlemesini denetlemek

E seçeneğindeki hastalık veya yurt dışına çıkma hallerinde görevine dönünceye kadar, ölüm veya istifa hallerinde yerine yenisi seçilinceye kadar cumhurbaşkanına vekâlet etme görevi Cumhurbaşkanı Yardımcılarına aittir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

1. **Aşağıdaki suçlardan hangisinden dolayı hüküm giyenler affa uğramış olsalar dahi milletvekili seçilemeyecekleri yüz kızartıcı suçlar arasında yer almaz?**

A) Rüşvet
B) Dolandırıcılık
C) Tecavüz
D) Zimmet
E) Sahtekarlık

2. **Aşağıdakilerden hangisinin milletvekili olması zorunludur?**

A) Cumhurbaşkanı
B) Cumhurbaşkanı yardımcısı
C) Bakanlar
D) TBMM Başkanı
E) Genelkurmay Başkanı

3. **İç tüzüğün yargısal denetimini aşağıdakilerden hangisi yapar?**

A) Anayasa Mahkemesi
B) Uyuşmazlık Mahkemesi
C) Danıştay
D) Yargıtay
E) Sayıştay

4. **Aşağıdakilerden hangisi anayasa değişikliği teklifinde bulunabilir?**

A) İktidar partisi
B) TBMM başkanı
C) Cumhurbaşkanı
D) TBMM'nin 1/3'ü
E) TBMM'nin 2/3'ü

5. Milletvekili olan Ali Bey, Spinal Musküler Atrofi olarak adlandırılan SMA hastalarının gen tedavilerinin SGK kapsamına alınıp alınmayacağı hakkında Sağlık Bakanlığı'ndan yazılı olarak bilgi istemiştir.

TBMM'nin bilgi edinme ve denetim yolları arasında yer alan yazılı sorular en geç kaç gün içinde cevaplandırılır?

A) 5 B) 7 C) 10 D) 15 E) 30

6. **Anayasa'nın değiştirilme usulleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) TBMM üye tam sayısının en az beşte üçü tarafından kabul edilen anayasa değişikliklerinin halkoyuna sunulması cumhurbaşkanının isteğine bağlıdır.
B) Anayasa değişikliklerine ilişkin teklifler TBMM Genel Kurulunda iki defa görüşülür.
C) Cumhurbaşkanı anayasa değişiklikleri hakkındaki kanunları tekrar görüşülmek üzere TBMM'ye iade edebilir.
D) Anayasa değişiklikleri TBMM üye tam sayısının en az üçte biri tarafından teklif edilebilir.
E) Değişiklik tekliflerinin kabulü için TBMM üye tamsayısının en az beşte üçünün kabulü gereklidir.

7. **1982 Anayasası'na göre, TBMM'nin kuruluşu ve faaliyetleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?**

A) TBMM bir yasama yılında en çok iki ay tatil yapabilir.
B) TBMM her durumda üye tam sayısının en az dörtte biri ile toplanır.
C) TBMM'de üye tam sayısının yüzde beşinin boşalması hâlinde altı ay içinde ara seçime gidilir.
D) TBMM her yıl Ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır.
E) TBMM Başkanlık Divanı için bir yasama döneminde iki seçim yapılır ve ilk seçilenlerin görev süresi üç yıldır.

CBA Yayınları

8. **Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında görevleriyle ilgili suç işledikleri iddiasının araştırılmasını sağlayan denetim aracı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Meclis soruşturması
B) Meclis araştırması
C) Genel görüşme
D) Yazılı soru
E) Gensoru

9. I. TBMM, savaş sebebiyle seçimleri bir yıl geriye bırakabilir.
II. Ara seçim, her seçim döneminde bir defa yapılır.
III. Yüksek Seçim Kurulu üyeleri, Yargıtay ve Danıştay Genel Kurullarınca gösterilen adaylar arasından cumhurbaşkanı tarafından seçilir.

Yukarıdaki bilgilerden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. I. Cumhurbaşkanı
II. Siyasi parti grupları
III. En az yirmi milletvekili

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri "meclis araştırması ve genel görüşme" **açılmasını isteyebilir?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. I. Cumhurbaşkanı
II. Siyasi Parti Grupları
III. En az 200 milletvekili
IV. En az 301 milletvekili
V. En az 400 milletvekili

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri "meclis soruşturması" **açılmasını isteyebilir?**

A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I, II ve III
D) I, II ve IV E) I, II ve V

12. **Aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin hükûmeti denetleme yollarından biri değildir?**

A) Meclis soruşturması
B) Meclis araştırması
C) Gizli görüşme
D) Genel görüşme
E) Yazılı soru

13. **TBMM Başkanlık Divanı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) TBMM başkan ve başkan vekilleri TBMM'de oy kullanamaz.
B) TBMM başkan ve başkan vekilinin milletvekili olması zorunludur.
C) TBMM başkan ve başkan vekilleri, üyesi bulunduğu siyasi partinin meclis içinde veya dışındaki faaliyetlerine katılamaz.
D) TBMM başkan vekilleri, sadece yönettikleri oturumlarda oy kullanamaz.
E) TBMM Başkanı, başkanlık süresi boyunca bir parti grubu adına hareket edemez.

14. **Toplumu ve devlet faaliyetlerini ilgilendiren bir konunun, TBMM Genel Kurulunda görüşülmesi TBMM'nin denetim yollarından hangisini ifade eder?**

A) Yazılı soru
B) Meclis araştırması
C) Genel görüşme
D) Gizli görüşme
E) Meclis soruşturması

15. **TBMM'nin bilgi edinme ve denetim yollarından hangisi, belli bir konuda bilgi edinilmek için yapılan incelemedir?**

A) Meclis soruşturması
B) Meclis araştırması
C) Genel görüşme
D) Gensoru
E) Yazılı soru

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçları işlememiş olmak ve kaçakçılık, resmi ihale ve alım satım işlerine fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu eylemlere teşvik suçlarından biriyle hüküm giymemiş olmak ifadesinde bu suçlardan herhangi biri ile hüküm giyenler **affa uğramış olsalar bile milletvekili seçilemezler.**

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. **TBMM Başkanı'**nın milletvekili olması zorunludur.

Ülkemizde uygulanan hükümet sistemi Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi olduğuna göre aynı kişi hem yasama hem de yürütmede görev alamaz. Bu durumda cumhurbaşkanı, cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakan olan bir kişinin varsa milletvekilliği kendiliğinden sona erer.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Kanunların, Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin, TBMM İç Tüzüklerinin yargısal denetimini **"Anayasa Mahkemesi"** yapar.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Anayasa'nın değiştirilebilmesi için TBMM üye tam sayısının **1/3'ü (200 milletvekili)** yazı ile teklif edebilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Yazılı olarak en geç **15 gün** içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. TBMM üye tam sayısının en az beşte üçü tarafından kabul edilen anayasa değişikliklerinin halkoyuna sunulması cumhurbaşkanının isteğine bağlıdır ifadesi yanlıştır.

Çünkü TBMM üye tam sayısının **en az üçte ikisi** tarafından kabul edilen anayasa değişikliklerinin halkoyuna sunulması zorunludur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. TBMM her yıl Ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır ifadesi doğrudur.

TBMM bir yasama yılında en çok **üç ay** tatil yapabilir.

TBMM her durumda üye tam sayısının en az **üçte biri** ile toplanır.

TBMM'de üye tam sayısının yüzde beşinin boşalması hâlinde **üç ay** içinde ara seçime gidilir.

TBMM Başkanlık Divanı için bir yasama döneminde iki seçim yapılır ve ilk seçilenlerin görev süresi **iki yıldır.**

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. **Meclis soruşturması:** Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında görevleriyle ilgili suç işledikleri iddiasıyla, TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir.

Ayrıca dikkat edilmesi gereken yer ise, E seçeneğinde verilen "gensoru" ifadesinin 2017 değişikliği ile birlikte kaldırılmış olmasıdır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

9. Yüksek Seçim Kurulu üyeleri, Yargıtay ve Danıştay Genel Kurullarınca gösterilen adaylar arasından cumhurbaşkanı tarafından değil, Yargıtay ve Danıştay Genel Kurulları tarafından **kendi üyeleri arasından seçilir.**

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. Belli bir konuda bilgi edinilmek için yapılan incelemeye "meclis araştırması", toplumu veya devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun, TBMM Genel Kurulunda görüşülmesine ise "genel görüşme" adı verilir.

Meclis araştırması ve genel görüşme açılmasını;

- Siyasi parti grupları
- En az 20 milletvekili isteyebilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında görevleriyle ilgili **suç** işledikleri iddiasıyla, TBMM üye tam sayısının **salt çoğunluğunun** vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir.

Meclis, önergeyi en geç **1 ay** içinde görüşür ve üye tam sayısının **3/5'inin (360 milletvekili) gizli oyuyla** soruşturma açılmasına karar verebilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. TBMM'nin bilgi edinme ve denetim yolları;

- Yazılı soru
- Meclis araştırması
- Genel görüşme
- Meclis soruşturmasıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13.

- TBMM Başkanı, TBMM'nde **oy kullanamaz. TBMM Başkanvekilleri, sadece yönettikleri oturumlarda oy kullanamazlar.**
- TBMM başkan ve başkan vekilinin milletvekili olması zorunludur.
- TBMM Başkan ve Başkanvekilleri, üyesi bulunduğu siyasi partinin meclis içinde veya dışındaki faaliyetlerine katılamazlar.
- TBMM Başkanı, başkanlık süresi boyunca bir parti grubu adına hareket edemez.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

14. Toplumu ve devlet faaliyetlerini ilgilendiren bir konunun, TBMM Genel Kurulunda görüşülmesine **"genel görüşme"** adı verilir.

Genel görüşme açılıp açılmamasına TBMM Genel Kurulu karar verir. Genel Kurul, genel görüşme açılıp açılmamasına "işaretle oylama" ile karar verir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. Belli bir konuda bilgi edinilmek için yapılan incelemeye **"meclis araştırması"** adı verilir. Meclis araştırması açılmasını siyasi parti grupları ve en az 20 milletvekili isteyebilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

1. **1982 Anayasası'na göre yürütme yetkisi aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Cumhurbaşkanı
B) TBMM
C) Genelkurmay Başkanı
D) Cumhurbaşkanı ve Bakanlar
E) Cumhurbaşkanı ve TBMM

2. **Bir kimsenin cumhurbaşkanı seçilebilmesi için kaç yaşını doldurmuş olması gereklidir?**

A) 18 B) 25 C) 40 D) 45 E) 65

3. **1982 Anayasası'na göre, cumhurbaşkanını aşağıdakilerden hangisi seçer?**

A) TBMM B) Bakanlar
C) Milletvekilleri D) Halk
E) Siyasi partiler

4. Cumhurbaşkanı olarak seçilen ve Yüksek Seçim Kurulu tarafından hazırlanan Ali Koç'un mazbatası TBMM Başkanlığına teslim edilmiştir.

Yukarıdaki bilgiye göre Ali Koç'un görev süresi kaç yıldır?

A) 2 B) 4 C) 5 D) 7 E) 9

5. I. Siyasi parti grupları
II. En son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler
III. En az yüz bin seçmen aday gösterebilir.

1982 Anayasası'na göre yukarıda verilenlerden hangisi cumhurbaşkanlığına aday gösterebilir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. **Cumhurbaşkanı'nın yurt dışına çıkma veya hastalık gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hâlinde, görevine dönesiye kadar; ölüm, çekilme veya başka bir sebeple Cumhurbaşkanlığı makamının boşalması hâlinde, yenisi seçilinceye kadar aşağıdakilerden hangisi cumhurbaşkanına vekâlet eder?**

A) Cumhurbaşkanı yardımcıları
B) Adalet bakanı
C) TBMM başkanı
D) Genelkurmay başkanı
E) MGK genel sekreteri

7. **Cumhurbaşkanı ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) TBMM üyesi olmayan bir kişi Cumhurbaşkanı seçilemez.
B) Bir kimse aynı anda hem cumhurbaşkanı adayı hem de milletvekili adayı olamaz.
C) Cumhurbaşkanı, TBMM çalışmalarında oy kullanamaz.
D) Cumhurbaşkanı seçilen bir kimsenin varsa partisi ile ilişiği devam eder ancak milletvekilliği sona erer.
E) Cumhurbaşkanı seçilebilmek için yükseköğrenim görmüş olmak şarttır.

CBA Yayınları

8. **Cumhurbaşkanı'nın görev süresinin dolması halinde, yenisi göreve başlayıncaya kadar aşağıdakilerden hangisi göreve devam eder?**

A) Genelkurmay başkanı
B) Adalet bakanı
C) TBMM başkanı
D) Cumhurbaşkanı yardımcısı
E) Mevcut cumhurbaşkanı

9. **1982 Anayasası'na göre en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az ne kadarını almış olan siyasi partiler cumhurbaşkanlığı için aday gösterebilir?**

A) %1 B) %3 C) %5 D) %7 E) %9

10. **Aşağıdakilerden verilenlerden hangisi cumhurbaşkanı tarafından seçilir?**

A) Belediye başkanı
B) Milletvekillerini
C) Anayasa Mahkemesinin üç üyesini
D) Hâkimler ve Savcılar Kurulunun yedi üyesini
E) Üst kademe yöneticilerini

11. I. Bir kişiyi birden fazla siyasi parti grubu aday gösteremez.
II. Her siyasi parti grubu ancak bir aday için başvuruda bulunabilir.
III. TBMM'de grubu bulunan siyasi partiler grup kararı ile cumhurbaşkanlığına aday gösterebilirler.

Cumhurbaşkanlığına siyasi parti gruplarının aday göstermesi ile ilgili olarak yukarıda verilen bilgilerden hangisi veya hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

12. "Yürütme yetkisinin tek bir kişide (devlet başkanı) olduğu yürütme sistemidir."

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda bulunan tanımın karşılığıdır?

A) Meclis hükûmeti
B) Başkanlık sistemi
C) Monist yürütme
D) Düalist yürütme
E) Mutlak monarşi

13. **1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisinin ülkemizde bir bakanlığı yoktur?**

A) Gümrük Bakanlığı
B) Ticaret Bakanlığı
C) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
D) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
E) Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

14. Kanunları yayımlıyorum, Milletlerarası Antlaşmaları onaylıyorum, milli güvenlik politikalarını belirliyorum, ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında meclise mesaj veriyorum.

Yukarıdaki bilgilere göre ben aşağıdakilerden hangisiyim?

A) Cumhurbaşkanı
B) İçişleri Bakanı
C) Dışişleri Bakanı
D) Milli Savunma Bakanı
E) TBMM Başkanı

15. **1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanlığı makamında bir boşalma olması ve genel seçimlere bir yıldan fazla kalması durumunda seçim kaç gün içindeki son Pazar günü yapılır?**

A) 15 B) 45 C) 60 D) 90 E) 120

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. 1982 Anayasası'na göre yürütme yetkisi **Cumhurbaşkanı'**na aittir. Yani yürütme organı tek başlı yapıya sahiptir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. Yaşlara kısaca bakalım;
   - Cumhurbaşkanı seçilme yaşı, **40 yaşının doldurulmasıdır.**
   - Anayasa Mahkemesi üyesi seçilme yaşı, 45 yaşının doldurulmasıdır.
   - Milletvekili seçilme yaşı, 18 yaşının doldurulmasıdır. **(2017 değişikliği)**
   - Normal erginlik yaşı, 18 yaşının doldurulmasıdır.
   - Olağan evlenme yaşı, 17 yaşının doldurulmasıdır.
   - Olağanüstü evlenme yaşı, 16 yaşının doldurulmasıdır.
   - Ergin kılınma yaşı, 15 yaşının doldurulmasıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. 1982 Anayasası'na göre, cumhurbaşkanı **halk** tarafından seçilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. 1982 Anayasası'na göre, cumhurbaşkanının görev süresi **beş yıldır.**

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. **Cumhurbaşkanlığına aday gösterebilenler;**
   - Siyasi parti grupları
   - En son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler
   - En az yüz bin seçmen aday gösterebilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Cumhurbaşkanının yurt dışına çıkma veya hastalık gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hâlinde, görevine dönesiye kadar; ölüm, çekilme veya başka bir sebeple Cumhurbaşkanlığı makamının boşalması hâlinde, yenisi seçilinceye kadar **Cumhurbaşkanı Yardımcıları** Cumhurbaşkanlığına vekillik eder, Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. TBMM üyesi olmayan bir kişi cumhurbaşkanı seçilemez ifadesi yanlıştır. Çünkü bir kimse TBMM **içinden** veya **dışından** da cumhurbaşkanlığına aday gösterilebilir. Ancak cumhurbaşkanı seçildiğinde varsa TBMM üyeliği sona erer.
   - Bir kimse aynı anda hem cumhurbaşkanı adayı hem de milletvekili adayı olamaz. **(2017 değişikliği)**
   - Cumhurbaşkanı, TBMM çalışmalarında oy kullanamaz.
   - Cumhurbaşkanı seçilen bir kimsenin varsa partisi ile ilişiği devam eder milletvekilliği sona erer. Partisi ile ilişiğinin devam etmesi 16 Nisan 2017 referandumu ile mümkün hale gelmiştir.
   - Cumhurbaşkanı seçilebilmek için yükseköğrenim görmüş olmak şarttır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Cumhurbaşkanının görev süresinin dolması, seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi ya da seçimlerin tamamlanamaması halinde, yenisi göreve başlayıncaya kadar **mevcut cumhurbaşkanının görevi devam eder.**

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

9. 1982 Anayasası'na göre, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az **%5'ini** almış olan siyasi partiler cumhurbaşkanlığı için aday gösterebilir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Üst kademe yöneticileri **cumhurbaşkanı** tarafından seçilir.

- Belediye başkanını: Halk seçer.
- Milletvekillerini: Halk seçer.
- Anayasa Mahkemesinin üç üyesini: TBMM seçer.
- Hâkimler ve Savcılar Kurulunun yedi üyesini: TBMM seçer.

Dikkat edelim !...

Cumhurbaşkanı tarafından Anayasa Mahkemesine oniki üye, Hâkimler ve Savcılar Kuruluna ise dört üye seçilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

11. Siyasi partiler cumhurbaşkanı adaylarını nasıl gösterir?

- TBMM'de grubu bulunan siyasi partiler; grup kararı ile
- TBMM'deki diğer siyasi partiler; tüzüklerinde gösterilen yetkili organlarının kararı ile cumhurbaşkanlığına aday gösterebileceklerdir.
- Her siyasi parti veya parti grubu ancak bir aday için başvuruda bulunabilecektir.
- Bir kişiyi birden fazla siyasi parti grubu veya siyasi parti **aday gösterebilir.**

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

12. Monist yürütmede, yürütme yetkisinin tümü, tek bir organa aittir. (Bu tek organ devlet başkanıdır)

Düalist yürütmede ise yürütme yetkisi bir kişi (devlet başkanı) ile bir kurul (Bakanlar Kurulu) arasında bölüşülmüştür.

Dikkat edelim !...

T.C. 2017 anayasa değişikliği ile birlikte monist yürütme yetkisine geçmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. Ülkemizdeki bakanlıklar;

- Adalet Bakanlığı
- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
- Hazine ve Maliye Bakanlığı
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
- İçişleri Bakanlığı
- Dışişleri Bakanlığı
- Sağlık Bakanlığı
- Millî Eğitim Bakanlığı
- Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı
- Tarım ve Orman Bakanlığı
- Gençlik ve Spor Bakanlığı
- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
- Millî Savunma Bakanlığı
- Kültür ve Turizm Bakanlığı
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- Ticaret Bakanlığı

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

14. Kanunları yayımlayan, Milletlerarası Antlaşmaları onaylayan, milli güvenlik politikalarını belirleyen, ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında meclise mesaj veren bir kişi **cumhurbaşkanıdır.**

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. Cumhurbaşkanı makamı herhangi bir nedenle boşalmış ve;

- Genel seçimlere 1 yıl ve daha az kalmışsa; cumhurbaşkanı seçimi, makamın boşaldığı günden sonra gelen 60. günü takip eden ilk Pazar günü TBMM genel seçimiyle birlikte yapılır.
- Genel seçimlere 1 yıldan fazla kalmışsa; cumhurbaşkanı seçimi, makamın boşaldığı günden sonra gelen **45 gün içindeki son Pazar günü yapılır.**

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. I. En son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler cumhurbaşkanlığına aday gösterebilirler.

II. Cumhurbaşkanının ikinci döneminde TBMM tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde, cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir.

III. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları arasından, 40 yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından, halk tarafından, beş yıllığına seçilir.

IV. Bir kimse en fazla bir defa cumhurbaşkanı seçilebilir.

Cumhurbaşkanının seçimi ile ilgili yukarıdaki bilgilerden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız III B) Yalnız IV C) II ve III
D) III ve IV E) II, III ve IV

2. **Aşağıdakilerden hangisinin başkanını seçme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir?**

A) Anayasa Mahkemesi
B) Sayıştay
C) TBMM
D) Uyuşmazlık Mahkemesi
E) Devlet Denetleme Kurulu

3. **16 Nisan 2017 referandumu sonrası aşağıda verilenlerden hangisi yürütme bölümünde yapılmış bir değişikliktir?**

A) Cumhurbaşkanı halk tarafından seçilir.
B) Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır.
C) Cumhurbaşkanı seçilecek bir kimsenin partisinin genel başkanı olması gerekir.
D) Cumhurbaşkanı seçilen bir kimsenin varsa milletvekilliği sona ermez.
E) Cumhurbaşkanı seçilen bir kimsenin varsa partisi ile ilişiği kesilmez.

4. **Bakanlar aşağıdakilerden hangisi tarafından atanır ve görevden alınır?**

A) Cumhurbaşkanı
B) TBMM
C) Halk
D) Cumhurbaşkanı yardımcıları
E) Siyasi Parti Grupları

5. **Cumhurbaşkanı yardımcıları hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Cumhurbaşkanına karşı sorumludurlar.
B) Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde ant içerler.
C) Görevleriyle ilgili olmayan suçlarda yasama dokunulmazlığından yararlanırlar.
D) Seçildikleri anda siyasi partileri ile ilişiği kesilir ancak milletvekillikleri devam eder.
E) Cumhurbaşkanı tarafından atanır ve görevden alınırlar.

6. **Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında görevleriyle ilgili suç işledikleri iddiasıyla aşağıdaki hangi denetim yollarından hangisine başvurulur?**

A) Genel görüşme
B) Meclis soruşturması
C) Meclis araştırması
D) Yazılı soru
E) Genel soru

7. **Bakanlar hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Bakan olarak atanan bir kimsenin varsa milletvekilliği kendiliğinden sona erer.
B) Bakanların milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olmaları gerekir.
C) Bakanlar, TBMM önünde ant içerler.
D) Bakanlar, cumhurbaşkanı tarafından atanır ve görevden alınırlar.
E) Bakanlar, görevleriyle ilgili olmayan suçlardan dolayı yasama dokunulmazlığından yararlanamazlar.

CBA Yayınları

8. **İdarenin hukuka uygun ve düzenli çalışmasını sağlamak amacıyla cumhurbaşkanına bağlı olarak aşağıdakilerden hangisi denetim, inceleme ve araştırma yapar?**

A) Sermaye Piyasası Kurulu
B) Sayıştay
C) Devlet Denetleme Kurulu
D) Yatırım Ofisi
E) Finans Ofisi

9. I. Cumhurbaşkanı seçildikten sonra bir veya birden fazla cumhurbaşkanı yardımcısı atayabilir.
II. Cumhurbaşkanı anayasa değişikliklerini halkoyuna sunabilir.
III. TBMM tatilde veya ara verme sırasında ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması hâlinde cumhurbaşkanı Türk Silahlı Kuvvetlerini kullanabilir.
IV. Cumhurbaşkanı seçimlerine tek adayın kalması halinde doğrudan cumhurbaşkanı seçilmiş olur.

Yukarıda verilen cumhurbaşkanı ile ilgili bilgilerden hangileri doğrudur?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) I, II ve III E) II, III ve IV

10. I. Kanunları tekrar görüşülmek üzere TBMM'ye geri gönderir.
II. RTÜK üyelerini atamak ve istifalarını kabul etmek
III. Devlet Denetleme Kurulu başkan ve üyelerini seçmek
IV. Anayasa Mahkemesinde iptal davası açmak
V. Milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak

1982 Anayasasına göre yukarıdakilerden hangileri cumhurbaşkanının görevleri arasında yer almaz?

A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) I, II ve IV E) II, III, IV ve V

11. **Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ilk kez aşağıdaki anayasalardan hangisinde düzenlenmiştir?**

A) 1982 Anayasası B) 1961 Anayasası
C) 1924 Anayasası D) 1921 Anayasası
E) 1876 Kanunuesasi

12. **1982 Anayasası'na göre Devlet Denetleme Kurulu başkanını aşağıdakilerden hangisi seçer?**

A) Cumhurbaşkanı
B) TBMM
C) Hazine ve Maliye Bakanı
D) Ekonomik ve Sosyal Konsey
E) Kendi üyeleri içinden kendileri

13. **Bakanlıkların kurulması ve kaldırılması aşağıdakilerden hangisi ile olur?**

A) Parlamento kararı
B) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
C) Anayasa
D) Yönetmelik
E) Kanun

14. **Cumhurbaşkanlığına bağlı olan Devlet Denetleme Kurulu aşağıdakilerden hangisinde inceleme, araştırma ve denetleme yapamaz?**

A) Kamuya yararlı vakıflar
B) Kamuya yararlı dernekler
C) Anayasa Mahkemesi
D) İşçi ve işveren sendikaları
E) Türkiye Barolar Birliği

15. I. Yüksek Seçim Kurulu üyeleri
II. Genelkurmay başkanı
III. Hâkimler ve Savcılar Kuruluna dört üye
IV. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı

Yukarıdakilerden hangilerinin göreve gelmesinde Cumhurbaşkanının yetkisi yoktur?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. **Cumhurbaşkanının seçilme yeterliliği;**

- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları arasından,
- Yükseköğrenim yapmış,
- 40 yaşını doldurmuş,
- Milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından,
- Halk tarafından,
- 5 yıllığına seçilir.
- Bir kimse **en fazla iki defa** cumhurbaşkanı seçilebilir.
- Cumhurbaşkanının ikinci döneminde TBMM tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde, cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir.
- En son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler cumhurbaşkanlığına aday gösterebilirler.
- Cumhurbaşkanı seçilen kişinin; TBMM üyeliği sona erer ancak 2017 değişikliği ile birlikte partisi ile ilişiği kesilmez.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Devlet Denetleme Kurulu başkan ve 8 üyeden oluşur ve doğrudan cumhurbaşkanına bağlıdır. Devlet Denetleme Kurulunun başkan ve üyeleri **cumhurbaşkanı** tarafından atanır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. 16 Nisan 2017 referandumu ile **cumhurbaşkanı seçilen bir kimsenin partisi ile ilişiği kesilmez.**

Dikkat edelim; partisi ile ilişiği kesilmez ancak varsa milletvekilliği sona erer.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlar, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından **cumhurbaşkanı** tarafından atanır ve görevden alınır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Cumhurbaşkanı yardımcıları;

- Cumhurbaşkanına karşı sorumludurlar.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde ant içerler.
- Görevleriyle ilgili olmayan suçlarda yasama dokunulmazlığından yararlanırlar.
- Seçildikleri anda TBMM üyelikleri **sona erer.**
- Cumhurbaşkanı tarafından atanır ve görevden alınırlar.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında görevleriyle ilgili suç işledikleri iddiasıyla başvurulacak denetim yolu **"meclis soruşturması"**dır.

Yüce divanda seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakanın görevi sona erer.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Bakanlar;

- Bakanlık merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.
- Bakanlar, cumhurbaşkanı tarafından atanır ve görevden alınırlar.
- Bakan olarak atanan bir kimsenin varsa milletvekilliği kendiliğinden sona erer.
- Bakanların milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olmaları gerekir.
- Bakanlar, TBMM önünde ant içerler.
- Bakanlar, bakanlık kuruluşunun en üst amiri olup, bakanlık icraatından ve emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden sorumludur.
- Bakanlar, görevleriyle ilgili olmayan suçlardan dolayı **yasama dokunulmazlığından yararlanırlar.**

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

8. İdarenin hukuka uygun ve düzenli çalışmasını sağlamak amacıyla Cumhurbaşkanına bağlı olarak **Devlet Denetleme Kurulu** denetim, inceleme ve araştırma yapar.

Devlet Denetleme Kurulu Cumhurbaşkanlığına bağlı üst denetleme organıdır. 2017 değişikliği ile birlikte idari soruşturma yapma yetkisine de sahiptir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

9. Cumhurbaşkanı seçildikten sonra bir veya birden fazla cumhurbaşkanı yardımcısı atayabilir.

Cumhurbaşkanı anayasa değişikliklerini halkoyuna sunabilir.

TBMM tatilde veya ara verme sırasında ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması hâlinde cumhurbaşkanı Türk Silahlı Kuvvetlerini kullanabilir.

Cumhurbaşkanı seçimlerine tek adayın kalması halinde doğrudan cumhurbaşkanı seçilmiş olur ifadesi yanlıştır çünkü seçimlere tek adayın kalması halinde; bu oylama **referandum** şeklinde yapılır. Aday, geçerli oyların salt çoğunluğunu aldığı takdirde cumhurbaşkanı seçilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

10. RTÜK üyelerini atama ve Milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulma görevi **TBMM**'ye aittir.

Ancak dikkat edelim milletlerarası antlaşmaların onaylanması cumhurbaşkanına aittir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ilk kez **1982 Anayasası** ile düzenlenmiştir.

Cumhurbaşkanlığı kararnameleri yayımından sonraki bir tarih belirlenmemişse resmi gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Devlet Denetleme Kurulunun başkan ve üyeleri **Cumhurbaşkanı** tarafından atanır. Devlet Denetleme Kurulu başkan ve 8 üyeden oluşur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görev ve yetkileri ile teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması **Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi** ile düzenlenir.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri **Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi** ile düzenlenir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. **Devlet Denetleme Kurulunun denetiminde olan yerler;**

- Tüm kamu kurum ve kuruluşları ile sermayesinin yarısından fazlası bunlara ait olan her türlü kuruluşu
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını
- Her düzeydeki işçi ve işveren meslek kuruluşlarını
- Kamuya yararlı dernek ve vakıfları denetleyebilir.

Devlet Denetleme Kurulu; **yargı organlarını denetleyemez.**

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. Yüksek Seçim Kurulu 7 asıl ve 4 yedek toplam 11 üyeden oluşur. Yüksek Seçim Kurulunun üyelerinin **altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca** kendi üyeleri arasından üye tam sayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir. Bu üyeler, salt çoğunluk ve gizli oy ile aralarından bir başkan ve bir başkanvekili seçerler. Yüksek Seçim Kuruluna Yargıtay ve Danıştay'dan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye ayrılır. Yüksek Seçim Kurulu başkanı ve başkanvekili ad çekmeye girmezler.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi cumhurbaşkanının görev ve yetkilerinden biri değildir?**

A) Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.

B) Kanunların, TBMM iç tüzüğünün tümünün veya belirli hükümlerinin anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açar.

C) Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü TBMM'de açılış konuşmasını yapar.

D) Kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunar.

E) Millî güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.

2. **1982 Anayasası'na göre hakkında bir suç işlediği iddiasıyla cumhurbaşkanı yüce divana en az kaç milletvekili tarafından gönderilebilir?**

A) 120 B) 151 C) 200 D) 301 E) 400

3. **Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Sadece olağanüstü hallerde çıkarılan cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin yargısal denetimi yoktur.

B) Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır.

C) Anayasada özellikle kanunla düzenlenmesi gereken konularda cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.

D) Anayasada yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile siyasi haklar ve ödevler olağan dönemlerde cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenebilir.

E) TBMM'nin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir.

4. **Milli Eğitim Bakanı aşağıdakilerden hangisi tarafından atanır?**

A) Cumhurbaşkanı

B) TBMM Başkanı

C) Vali

D) Kaymakam

E) İçişleri Bakanı

5. **Devlet denetleme kurulu üyeleri ve başkanı, yükseköğrenimlerini bitirip devlet hizmetinde en az kaç yıl çalışmış olmaları koşulu ile atanırlar?**

A) 5 B) 10 C) 12 D) 15 E) 20

6. I. Cumhurbaşkanı

II. Belediye idaresi

III. İçişleri bakanlığı

Yukarıdakilerden hangileri yönetmelik çıkarma yetkisine sahiptir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

7. **Üst kademe kamu yöneticileri aşağıdakilerden hangisi tarafından atanır?**

A) Vali

B) Kaymakam

C) İçişleri Bakanı

D) Cumhurbaşkanı

E) TBMM

8. **Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmeliklerin yargısal denetimini aşağıdakilerden hangisi yapar?**

A) Anayasa Mahkemesi

B) Asliye Hukuk Mahkemesi

C) Danıştay

D) Yargıtay

E) Sulh Hukuk Mahkemesi

CBA Yayınları

9. I. Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görev ve yetkileri ile teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması kanunla ile düzenlenir.

II. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, görevleriyle ilgili olmayan suçlarda yasama dokunulmazlığından yararlanırlar.

III. TBMM üyeleri, cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakan olarak atandıkları anda TBMM üyelikleri sona erer.

IV. Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlar, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından TBMM tarafından atanır.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I, III ve IV E) II, III ve IV

10. **TBMM adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin başkomutanlığını aşağıdakilerden hangisi temsil eder?**

A) Genelkurmay Başkanı
B) TBMM Başkanı
C) Cumhurbaşkanı
D) Millî Savunma Bakanı
E) Jandarma Genel Komutanı

11. **Millî güvenliğin sağlanmasından ve silahlı kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, Cumhurbaşkanı aşağıdakilerden hangisine karşı sorumludur?**

A) TBMM
B) İçişleri bakanı
C) Genelkurmay başkanı
D) Adalet bakanı
E) Millî Güvenlik Kurulu

12. **Cumhurbaşkanı tarafından tekrar görüşülmek üzere geri gönderilen kanunu TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğu ile aynen kabul ederse cumhurbaşkanı ne yapabilir?**

A) Cumhurbaşkanı 15 gün içinde kanunu yeniden TBMM'ye geri gönderebilir.
B) Cumhurbaşkanı, 45 gün içinde kanunu yeniden TBMM'ye geri gönderebilir.
C) Kanun cumhurbaşkanınca yayımlanmak zorundadır.
D) Cumhurbaşkanı, kanunu halk oylamasına sunmak zorundadır.
E) Cumhurbaşkanı isterse kanunu halk oylamasına sunabilir.

13. I. Silahlı kuvvetler
II. Kamuya yararlı vakıflar
III. Kamuya yararlı dernekler
IV. İşçi ve işveren meslek kuruluşları
V. Yargı organları

Yukarıdakilerden hangileri Devlet Denetleme Kurulunun denetime tabidir?

A) I ve V B) II ve III C) II, III ve V
D) I, II, III ve IV E) II, III, IV ve V

14. **1982 Anayasası'na göre, bir kimse en fazla kaç defa Cumhurbaşkanı seçilebilir?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

15. **Yönetmelikler aşağıdakilerden hangisinin uygulanmasını sağlamak üzere çıkarılan düzenleyici bir işlemdir?**

A) Kanun ve milletlerarası antlaşmaların
B) Kanun ve cumhurbaşkanlığı kararnameleri
C) Anayasa ve kanunların
D) Genelge ve kanunların
E) Olağanüstü hal cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve milletlerarası antlaşmaların

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri;

- Devlet başkanı sıfatıyla T.C. ve Türk milletinin birliğini temsil eder.
- Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.
- Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü TBMM'de açılış konuşmasını yapar.
- Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında meclise mesaj verir.
- Kanunları yayımlar.
- Kanunları tekrar görüşülmek üzere TBMM'ye geri gönderir.
- Kanunların, TBMM iç tüzüğünün tümünün veya belirli hükümlerinin anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açar.
- Cumhurbaşkanı yardımcıları ile bakanları atar ve görevlerine son verir.
- Üst kademe kamu yöneticilerini atar ve görevlerine son verir.
- Yabancı devletlere T.C.'nin temsilcilerini gönderir.
- T.C.ye gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul eder.
- Milletlerarası antlaşmaları onaylar ve yayımlar.
- Anayasa değişikliğine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunar.
- Millî güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.
- TBMM adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil eder.
- Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.
- Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır.
- Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanı Kararnamesi çıkarabilir.
- Cumhurbaşkanı, kanunların uygulanmasını sağlamak amacıyla ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelik çıkarabilir.
- Anayasa Mahkemesine 12 üye seçmek
- Danıştay üyelerinin 1/4'ünü seçmek
- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısını ve başsavcı vekilini seçmek
- Cumhurbaşkanı, ayrıca anayasa ve kanunlarda verilen seçme ve atama görevleri ile diğer görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. 1982 Anayasasına göre hakkında bir suç işlediği iddiasıyla cumhurbaşkanı yüce divana en az TBMM üye tam sayısının **2/3'ünün (400 milletvekili)** gizli oyuyla yüce divana sevk edilebilir.

Yüce divan yargılaması 3 ay içinde tamamlanır.

Yüce divan yargılaması 3 ay içinde tamamlanmazsa bir defaya mahsus olmak üzere 3 aylık ek süre verilir. Yargılama bu sürede kesin olarak tamamlanır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi;

- İlk kez 1982 Anayasası ile düzenlenmiştir.
- Anayasada yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile siyasi haklar ve ödevler olağan dönemlerde cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile **düzenlenemez.**

Dikkat edelim !...

Olağanüstü hallerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile sert çekirdek haklara dokunulmamak şartıyla temel haklar, kişi hakları ve siyasi haklar düzenlenebilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından **cumhurbaşkanı** tarafından atanır ve görevden alınır.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, cumhurbaşkanına karşı sorumludur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Devlet Denetleme Kurulu, idarenin hukuka uygun ve düzenli çalışmasını sağlamak amacıyla denetim, inceleme ve araştırma yapar.

Devlet Denetleme Kurulu Başkanı ve üyeleri, yükseköğrenimlerini bitirdikten sonra en az **12 yıl** devlet hizmetinde başarıyla çalışmış kimseler arasından cumhurbaşkanı tarafından atanır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

6. Yönetmelikler; **Cumhurbaşkanı, bakanlıklar** ve **kamu tüzel kişilerince** çıkarılır.

Dikkat edelim !...

İl özel idaresi, belediye idaresi ve köy idaresinin kamu tüzel kişiliği vardır ve yönetmelik çıkarabilirler.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Üst kademe kamu yöneticileri **cumhurbaşkanı** tarafından atanır ve görevlerine son verilir.

Kamu kurum ve kuruluşlarındaki genel müdürler, vali, kaymakam, büyükelçiler vb. üst kademe yöneticileri arasında sayılmaktadır.

Üst kademe kamu yöneticilerinin atamalarına ilişkin usul ve esasları **Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi** ile düzenlenir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmeliklerin hepsi ilk derece mahkemesi olarak **Danıştay** denetimine tabidir.

Bakanlıklar ve Kamu Tüzel Kişileri tarafından çıkarılan yönetmelikler, belli yörede uygulanacaksa yargısal denetimini **İdare Mahkemesi**, ülke çapında uygulanacaksa yargısal denetimini **Danıştay** yapar.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

9. Soruda verilen öncüllere sırası ile bakalım;

- Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görev ve yetkileri ile teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması **Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi** ile düzenlenir.
- Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, görevleriyle ilgili olmayan suçlarda yasama dokunulmazlığından yararlanırlar.
- TBMM üyeleri, cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakan olarak atandıkları anda TBMM üyelikleri sona erer.
- Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlar, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından **cumhurbaşkanı** tarafından atanır ve görevden alınır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. Başkomutanlık, TBMM'nin manevi varlığından ayrılamaz ve **cumhurbaşkanı** tarafından temsil olunur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Anayasa göre; millî güvenliğin sağlanmasından ve silahlı kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, **TBMM**'ye karşı Cumhurbaşkanı sorumludur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Cumhurbaşkanı tarafından tekrar görüşülmek üzere geri gönderilen kanunu TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğu ile aynen kabul ederse **cumhurbaşkanı bu kanunu yayımlamak zorundadır.**

Ancak geri gönderilen kanunu TBMM değiştirerek kabul ederse, cumhurbaşkanı tekrar görüşülmek üzere bir daha meclise geri gönderebilir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. Devlet Denetleme Kurulu **yargı organlarını** denetleyemez.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. Cumhurbaşkanı beş yıllık süre için halk tarafından seçilir ve bir kimse en fazla **iki defa** seçilebilir.

Cumhurbaşkanının ikinci döneminde TBMM tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde, cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. **Kanunların** ve **Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin** uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelik çıkarılabilir.

Hangi yönetmeliklerin resmi gazetede yayımlanacağı **kanunda** belirtilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. Genelkurmay başkanı aşağıdakilerden hangisine karşı sorumludur?

A) Türkiye Büyük Millet Meclisine
B) Cumhurbaşkanı yardımcılarına
C) Cumhurbaşkanına
D) Adalet bakanına
E) Millî Savunma bakanına

2. Yurdun tamamında veya bir bölgesinde, olağanüstü hâli aşağıdakilerden hangisi ilan eder?

A) Cumhurbaşkanı
B) TBMM
C) Kuvvet Komutanları
D) TBMM başkanı
E) Genelkurmay başkanı

3. I. Kişi hakları ve ödevleri
II. Sosyal ve ekonomik hak ve ödevler
III. Siyasi haklar ve ödevler

Yukarıdakilerden hangileri olağan dönemlerde Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. Başkomutanlık aşağıdaki durumların hangisinde Genelkurmay Başkanına geçer?

A) Ağır ekonomik bunalım
B) Kamu düzeninin bozulması
C) Ayaklanma
D) Savaş
E) Tehlikeli salgın hastalıklar

5. Cumhurbaşkanının katılmadığı Millî Güvenlik Kurulu aşağıdakilerden hangisinin başkanlığı altında toplanır?

A) TBMM başkanı
B) Cumhurbaşkanı yardımcısı
C) Genelkurmay başkanı
D) Jandarma Genel komutanı
E) Adalet bakanı

6. 1982 Anayasası'nda yapılan 2001 değişikliği ile aşağıdakilerden hangisi Millî Güvenlik Kuruluna dâhil olmuştur?

A) İçişleri Bakanı
B) Dışişleri Bakanı
C) Adalet Bakanı
D) Millî Savunma Bakanı
E) Sağlık Bakanı

7. 1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanı ile ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Olağanüstü hâl TBMM tarafından ilan edilir ve cumhurbaşkanı tarafından süresi uzatılır.
B) Danıştay üyelerinin dörtte biri cumhurbaşkanı tarafından seçilir.
C) Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebepleri ile belirli kişilerin cezalarını cumhurbaşkanı hafifletebilir veya kaldırabilir.
D) Cumhurbaşkanı seçilen bir kimsenin varsa milletvekilliği sona erer.
E) Millî güvenliğin sağlanmasından ve silahlı kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından TBMM'ye karşı cumhurbaşkanı sorumludur.

8. Yönetmeliklerle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Yönetmelikler için yayımından sonraki bir tarih belirlenmemişse, resmi gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler.
B) Hangi yönetmeliklerin resmi gazetede yayımlanacağı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile belirlenir.
C) Cumhurbaşkanı tarafından da yönetmelik çıkarılabilir.
D) Kanunların ve cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere çıkarılır.
E) Kanunlara ve cumhurbaşkanlığı kararnamelerine aykırı olamaz.

CBA Yayınları

9. **Millî Güvenlik Kurulunun gündemi aşağıdakilerden hangisi tarafından düzenlenir?**

A) Cumhurbaşkanı
B) Genelkurmay başkanı
C) Cumhurbaşkanı yardımcıları
D) Kara kuvvetleri komutanı
E) MİT başkanı

10. I. Anayasada yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile siyasi haklar ve ödevler olağan dönemlerde cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenemez.
II. TBMM'nin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, yürürlüğe giren kanun hükümsüz hale gelir.
III. İlk kez 1982 Anayasası ile düzenlenmiştir.
IV. Sadece olağanüstü hallerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin yargısal denetimi yoktur.

Yukarıdaki Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri hakkında verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I, III ve IV E) I, II, III ve IV

11. **Sırasıyla aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'nda 2017 anayasa değişikliği ile birlikte Milli Güvenlik Kuruluna giren ve çıkan üyelerdir?**

A) Jandarma Genel Komutanı - Cumhurbaşkanı yardımcıları
B) Cumhurbaşkanı yardımcıları - Jandarma Genel Komutanı
C) Adalet bakanı - Cumhurbaşkanı yardımcıları
D) Adalet bakanı - Jandarma Genel Komutanı
E) Adalet Bakanı - İçişleri bakanı

12. I. Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır.
II. Tutanak dergisi ile tutanak özetinin düzenlenmesini denetler.
III. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanların yüce divanda yargılanmalarına karar vermek
IV. Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü TBMM'de açılış konuşmasını yapmak

Yukarıda verilenlerden hangileri cumhurbaşkanının görev ve yetkileri arasında yer alır?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve IV
D) I, III ve IV E) II, III ve IV

13. **Yönetmelikler ne zaman yürürlüğe girerler?**

A) Yayımından sonraki bir tarih belirlenmemişse, Resmî Gazete'de yayımlandıkları gün
B) Yayımından sonraki bir tarih belirlenmişse, Resmî Gazete'de yayımlandıkları gün
C) Resmî Gazete'de yayımlandığı gün
D) Resmî Gazete'de yayımından 45 gün sonra
E) Resmî Gazete'de yayımından 60 gün sonra

14. **Millî Güvenlik Kurulu Genel sekreterinin asker olma şartı hangi anayasa değişikliği ile kaldırılmıştır?**

A) 2001 B) 2003 C) 2007
D) 2010 E) 2017

15. **Aşağıdakilerden hangisi Millî Güvenlik Kurulu üyeleri arasında bulunmaz?**

A) Jandarma genel komutanı
B) Millî Savunma bakanı
C) Genelkurmay başkanı
D) Adalet bakanı
E) Cumhurbaşkanı yardımcısı

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. 1982 Anayasası'na göre, Genelkurmay başkanı, cumhurbaşkanı tarafından atanır.

   Genelkurmay Başkanlığı ile Kara, Hava ve Deniz Kuvvet Komutanlıkları **Millî Savunma Bakanlığına** bağlıdır ve ayrı ayrı **Millî Savunma Bakanına** karşı sorumludurlar.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Yurdun tamamında veya bir bölgesinde, süresi altı ayı geçmemek üzere **cumhurbaşkanı** olağanüstü hal ilan edebilir.

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. Olağan hallerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile anayasada belirtilen **temel haklar, kişi hakları ve siyasi haklar** düzenlenemez. Ancak sınırlandırma yapılmamak kaydıyla **sosyal ve ekonomik haklar** düzenlenebilir.

   Hemen küçük bir hatırlatma yapalım; "konut hakkı", "eğitim ve öğrenim hakkı", çalışma ve dinlenme hakkı", "grev ve lokavt hakkı", "toplu sözleşme hakkı", "sendika kurma hakkı", "kıyılardan yararlanma hakkı" gibi haklar sosyal ve ekonomik hak ve ödevler içerisinde yer almaktadır.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. Başkomutanlık, TBMM'nin manevi varlığından ayrılamaz ve cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur.

   Ancak **savaş** hâlinde Başkomutanlık görevi Genelkurmay başkanına ait olur.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Millî Güvenlik Kurulu cumhurbaşkanı başkanlığında toplanır.

   Cumhurbaşkanının katılmadığı zamanlarda Millî Güvenlik Kurulu **Cumhurbaşkanı yardımcısı** başkanlığında toplanır.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. 2001 Anayasa değişikliği ile Millî Güvenlik Kuruluna **Adalet bakanı** dâhil olmuştur.

   2001 Anayasa değişikliğine göre; Millî Güvenlik Kurulu devletin millî güvenlik siyasetinin tayini, tespiti ve uygulanması ile ilgili alınan tavsiye kararları ve gerekli koordinasyonun sağlanması konusundaki görüşlerini bildirir.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Olağanüstü hâl en fazla 6 ay için **cumhurbaşkanı** tarafından ilan edilir.

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Yönetmelikler;
   - Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri tarafından çıkarılır.
   - Kanunların ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla çıkarılır.
   - Hangi yönetmeliklerin resmi gazetede yayımlanacağı **kanunda** belirtilir.
   - Yönetmelikler için yayımından sonraki bir tarih belirlenmemişse, resmi gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

9. Millî Güvenlik Kurulunun gündemi **cumhurbaşkanı** tarafından düzenlenir.

Cumhurbaşkanı yardımcıları, kurul üyesi bakanlar ile diğer bakanlar ve Genelkurmay Başkanının gündeme girmesini istedikleri konular Genel Sekreter vasıtasıyla cumhurbaşkanına iletilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. TBMM'nin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, **cumhurbaşkanlığı kararnamesi** hükümsüz hale gelir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. 2017 anayasa değişikliği ile birlikte Milli Güvenlik Kuruluna **cumhurbaşkanı yardımcıları** girmiş ve **Jandarma Genel Komutanı** çıkmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletmek veya kaldırmak, Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü TBMM'de açılış konuşmasını yapma görevi cumhurbaşkanına aittir.

Tutanak dergisi ile tutanak özetinin düzenlenmesini denetleme görevi **TBMM Başkanına** aittir.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanların yüce divanda yargılanmalarına karar verme görevi **TBMM**'ye aittir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

13. Hangi yönetmeliklerin resmi gazetede yayımlanacağı kanunla belirtilir.

Yönetmelikler için **yayımından sonraki bir tarih belirlenmemişse, Resmî Gazete'de yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler.**

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

14. Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterinin asker olma şartı **2003 Anayasa değişikliği ile** kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. **Millî Güvenlik Kurulu cumhurbaşkanı başkanlığında;**

- Cumhurbaşkanı yardımcıları
- Adalet bakanı
- İçişleri bakanı
- Dışişleri bakanı
- Millî Savunma bakanı
- Genelkurmay başkanı
- Kara Kuvvetleri komutanı
- Hava Kuvvetleri komutanı
- Deniz Kuvvetleri komutanı

A seçeneğinde verilen "Jandarma Genel Komutanı" 2017 anayasa değişikliği ile birlikte MGK üyeleri arasından çıkarılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **1982 Anayasası'na göre cumhurbaşkanı tarafından <u>en fazla</u> ne kadar süre için olağanüstü hâl ilan edebilir?**

A) 7 gün B) 15 gün C) 2 ay
D) 4 ay E) 6 ay

2. **Aşağıdakilerden hangisi olağanüstü hâl ilan nedenleri arasında <u>yer almaz</u>?**

A) Savaşı gerektirecek bir durumun baş göstermesi
B) Şiddet nedeniyle kamu düzeninin bozulması
C) Ağır ekonomik bunalım
D) Tehlikeli salgın hastalıklar
E) Sıkıyönetim

3. **1982 Anayasası'na göre Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri aşağıdakilerden hangisi ile düzenlenir?**

A) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
B) Milletlerarası antlaşmalar
C) Anayasa
D) Yönetmelik
E) Kanun

4. **Yüksek Askeri Şura ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Cumhurbaşkanı'nın katılmadığı toplantılarda, görevlendirdiği yardımcısı başkanlık eder.
B) Bütün üyelerin katılımı ile toplanır.
C) Toplantıları gizli yapılır.
D) Kararlarını toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğu ile alır.
E) Savaş zamanlarında görev yapmak üzere kurulmuştur.

5. **Millî Güvenlik Kurulu genel sekreteri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Asker olma zorunluluğu kaldırılmıştır.
B) Genelkurmay başkanına karşı sorumludur.
C) Millî Güvenlik Kurulu toplantılarına katılır.
D) Millî Güvenlik Kurulunda oy kullanamaz.
E) Cumhurbaşkanına karşı sorumludur.

6. **Aşağıdakilerden hangisi Yüksek Askeri Şura üyeleri arasında <u>yer almaz</u>?**

A) Ulaştırma ve Altyapı Bakanı
B) Millî Eğitim bakanı
C) Hazine ve Maliye Bakanı
D) Genelkurmay Başkanı
E) Millî Savunma Bakanı

7. **Aşağıdakilerden hangisini seçme yetkisi cumhurbaşkanına aittir?**

A) Sayıştay başkanını
B) Sayıştay üyelerini
C) Kamu baş denetçisini
D) Yargıtay cumhuriyet başsavcısını
E) Belediye başkanını

8. **Aşağıdakilerden hangisi yönetmelik çıkarma yetkisine sahip <u>değildir</u>?**

A) Cumhurbaşkanı
B) Milli Eğitim Bakanı
C) Çanakkale İl Özel İdaresi
D) Celal Bayar Üniversitesi
E) Celal Bayar Üniversitesi İktisat Fakültesi

CBA Yayınları

9. **Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve Devlet Denetleme Kurulu hangi anayasa ile birlikte Türk hukuk sistemine girmiştir?**

A) 1876 Kanunuesasi
B) 1921 Anayasası
C) 1924 Anayasası
D) 1961 Anayasası
E) 1982 Anayasası

10. **1982 Anayasası'na göre Milli Güvenlik Kurulu ne kadar sürede bir cumhurbaşkanı başkanlığında toplanır?**

A) Her ay
B) 2 ayda bir
C) 4 ayda bir
D) 6 ayda bir
E) Her yıl

11. **1982 Anayasası'na göre olağanüstü hâlin süresini aşağıdakilerden hangisi uzatabilir?**

A) Vali
B) Kaymakam
C) TBMM
D) Cumhurbaşkanı
E) Kara Kuvvetleri Komutanı

12. **1982 Anayasası'na göre olağanüstü hâlin süresi uzatılırken aşağıdakilerden hangisinde süre koşulu <u>aranmaz</u>?**

A) Savaş
B) Seferberlik
C) Ayaklanma
D) Ağır ekonomik bunalım
E) Tabi afet

13. **1982 Anayasası'na göre olağanüstü hâl rejimini <u>en fazla</u> kaç ay süre ile uzatabilir?**

A) 2 ay
B) 3 ay
C) 4 ay
D) 6 ay
E) 12 ay

14. **Olağanüstü hal ilanı kararı verildiği gün resmi gazetede yayımlanır ve aşağıdakilerden hangisinin onayına sunulur?**

A) Cumhurbaşkanı
B) TBMM
C) Genelkurmay Başkanı
D) Millî Savunma Bakanı
E) Jandarma Genel Komutanı

15. **1982 Anayasası'na göre olağanüstü hal ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Olağanüstü hâl sırasında çıkarılan cumhurbaşkanlığı kararnameleri altı ay içinde TBMM'de görüşülür.
B) Olağanüstü hâl ilanı kararı verildiği gün resmi gazetede yayımlanır.
C) Olağanüstü hâl altı ay için ilan edilir.
D) Olağanüstü hâl resmi gazetede yayımlandığı gün TBMM'nin onayına sunulur.
E) Olağanüstü hâlin süresini TBMM her defasında dört ayı geçmemek üzere cumhurbaşkanı talebi üzerine uzatabilir.

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Cumhurbaşkanı tarafından en fazla **6 ay** için olağanüstü hâl ilan edebilir.

   Olağanüstü hâl hemen Resmî Gazete'de yayımlanır ve TBMM'nin onayına sunulur.

   Gerektiğinde Cumhurbaşkanının talebi üzerine olağanüstü hâlin süresini TBMM 4 ay uzatma yetkisi vardır.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. **Olağanüstü hal ilan sebepleri;**
   - Savaş hali
   - Savaşı gerektirecek bir durumun baş göstermesi
   - Seferberlik
   - Ayaklanma
   - Vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma
   - Ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması
   - Anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinin ortaya çıkması
   - Şiddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması
   - Tabi afet
   - Tehlikeli salgın hastalıklar
   - Ağır ekonomik bunalım

   E seçeneğindeki "sıkıyönetim" ifadesi 2017 anayasa değişikliği ile birlikte kaldırılmıştır.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. 1982 Anayasası'na göre, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri **Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi** ile düzenlenir.

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. **Yüksek Askeri Şura;**
   - Cumhurbaşkanı'nın katılmadığı toplantılarda, görevlendirdiği yardımcısı başkanlık eder.
   - Bütün üyelerin katılımı ile toplanır.
   - Toplantıları gizli yapılır.
   - Kararlarını toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğu ile alır.
   - Yalnızca **barış** zamanlarında görev yapmak üzere kurulmuştur.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. **Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri;**
   - 2003 Anayasa değişikliği ile asker olma zorunluluğu kaldırılmıştır.
   - **Cumhurbaşkanına** karşı sorumludur.
   - Millî Güvenlik Kurulu toplantılarına katılır.
   - Millî Güvenlik Kurulunda oy kullanamaz.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. **Yüksek Askerî Şûra üyeleri;**
   - Cumhurbaşkanı Yardımcıları
   - Adalet Bakanı
   - İçişleri Bakanı
   - Dışişleri Bakanı
   - Hazine ve Maliye Bakanı
   - Millî Eğitim Bakanı
   - Millî Savunma Bakanı
   - Genelkurmay Başkanı
   - Kara Kuvvetleri Komutanı
   - Hava Kuvvetleri Komutanı
   - Deniz Kuvvetleri Komutanından oluşur.

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. **Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısını** ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcı vekilini cumhurbaşkanı seçer.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

8. Yönetmelikler cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri tarafından çıkarılır. O halde A ve B seçeneklerini doğrudan eliyoruz.

İl Özel İdaresi, Belediye İdaresi ve Köy İdaresinin de kamu tüzel kişiliği olduğuna göre C seçeneğini de eliyoruz.

Sevgili arkadaşlar üniversitelerin kamu tüzel kişiliği vardır ancak üniversite içindeki **fakültelerin** kamu tüzel kişiliği olmadığı için cevabımız E seçeneği olur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

9. Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve devlet denetleme kurulu **1982 Anayasası** ile birlikte Türk hukuk sistemine girmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. 1982 Anayasası'na göre, **2 ayda bir** toplanan Milli Güvenlik Kurulu, alanında, Devlet'in en üst koordinasyon kurulu olup, Cumhurbaşkanı'nın başkanlığında ilgili bakanlar ile Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanlarının anayasal bir platformda bir araya gelmelerini sağlamaktadır. Kurul toplantıları vasıtasıyla, karşılıklı fikir alışverişi ile milli güvenliğe ilişkin sorunların en üst seviyede görüşüldüğü ve tartışıldığı bir ortam sağlanmaktadır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. Olağanüstü hâlin süresini cumhurbaşkanının talebi **TBMM** ile uzatabilir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. Olağanüstü hâl süresini TBMM tarafından uzatılırken **savaş** halinde süre koşulu aranmaz. Yani savaş bitinceye kadar uzatılabilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. Olağanüstü hâl ve Cumhurbaşkanı tarafından 6 ay için ilan edilir. Olağanüstü hâlin süresini **4 ay** süre ile TBMM uzatabilir. (Savaş koşulunda 4 ay aranmaz.)

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. Olağanüstü hal ilanı kararı verildiği gün resmi gazetede yayımlanır ve aynı gün **TBMM'**nin onayına sunulur. TBMM tatilde ise toplantıya çağırılır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Olağanüstü hal sırasında çıkarılan cumhurbaşkanlığı kararnameleri **3 ay** içinde TBMM'de görüşülür.

- Olağanüstü hal ilanı kararı verildiği gün resmi gazetede yayımlanır.
- Olağanüstü hal altı ay için ilan edilir.
- Olağanüstü hal resmi gazetede yayımlandığı gün TBMM'nin onayına sunulur.
- Olağanüstü halin süresini TBMM her defasında dört ayı geçmemek üzere cumhurbaşkanı talebi üzerine uzatabilir.

Dikkat edelim!...

Savaş ve mücbir sebeplerle TBMM'nin toplanamaması hariç olmak üzere; olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri 3 ay içinde TBMM'de görüşülür ve karara bağlanır. Aksi halde olağanüstü hallerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi kendiliğinden yürürlükten kalkar.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Aşağıdakilerden hangisi** "mahkemelerin bağımsızlığı" **ile ilgili yanlış bir bilgidir?**

A) Bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa hâkim ve savcılar aylık, ödenek ve diğer özlük haklarından yoksun kılınamazlar.

B) Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

C) Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.

D) Görülmekte olan bir dava hakkında yasama meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

E) Hâkimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler.

2. **Hangi durumda asker kişilerin görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevli askeri mahkemeler kurulabilir?**

A) Tatbikat durumları

B) Seferberlik ilanı

C) Savaş halleri

D) Ekonomik bunalım halleri

E) Mücbir sebep durumları

3. **Hâkimler ve savcılar idari görevleri yönünden aşağıdakilerden hangisine bağlıdırlar?**

A) Cumhurbaşkanı

B) Adalet Bakanı

C) Hâkimler ve Savcılar Kurulu

D) TBMM

E) Anayasa Mahkemesi Başkanlığı

4. **1982 Anayasası'na göre aşağıda verilenlerden hangisi yüksek bir mahkeme değildir?**

A) Uyuşmazlık Mahkemesi

B) Anayasa Mahkemesi

C) Danıştay

D) Sayıştay

E) Yargıtay

5. **1982 Anayasasına göre adliye mahkemelerince verilen karar ve hükümlerin son inceleme mercii aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yargıtay

B) Danıştay

C) Sayıştay

D) Anayasa Mahkemesi

E) Bölge idare mahkemesi

6. I. Yargıtay
II. Asliye ceza mahkemesi
III. Disiplin mahkemeleri
IV. Ağır ceza mahkemesi

Yukarıdakilerden hangileri adli yargıdaki mahkemeler arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I, II ve IV E) I, II ve III

7. **Yargıtay üyelerinin tamamını seçme yetkisi aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Cumhurbaşkanı

B) TBMM

C) Adalet Bakanlığı

D) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

E) Hâkimler ve Savcılar Kurulu

CBA Yayınları

8. **İdari yargıdaki en yüksek mahkeme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yargıtay
B) Danıştay
C) Sayıştay
D) Anayasa Mahkemesi
E) Uyuşmazlık Mahkemesi

9. **Aşağıdakilerden hangisi Danıştay'ın görevleri arasında yer almaz?**

A) Kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz sözleşmeleri hakkında iki ay içinde düşüncesini bildirmek
B) Yüksek mahkemeler arasındaki uyuşmazlıkları kesin olarak çözmek
C) Kanunla gösterilen diğer işleri yapmak
D) İdari davaları görmek
E) İdari uyuşmazlıkları çözmek

10. **Danıştay üyelerinin dörtte üçünü aşağıdakilerden hangisi seçer?**

A) Hâkimler ve Savcılar Kurulu
B) Cumhurbaşkanı
C) Anayasa Mahkemesi
D) Türkiye Büyük Millet Meclisi
E) Millî Güvenlik Kurulu

11. I. Vergi mahkemesi
II. Çocuk mahkemesi
III. İdare mahkemesi
IV. Yargıtay

Yukarıdakilerden hangisi idari yargıdaki mahkemeler arasında yer alır?

A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve II
D) I ve III E) II ve IV

12. I. Küçüklerin yargılanması
II. Genel ahlakın kesin olarak gerekli kıldığı hâller
III. Kamu yararının gerekli kıldığı hâller
IV. Kamu güvenliğinin kesin olarak gerekli kıldığı hâller

Mahkemelerde duruşmalar herkese açık olarak yapılır. Ancak duruşmaların bir kısmının veya tamamının kapalı olarak yapılabilmesine yukarıdakilerden hangileri ile karar verilebilir?

A) III ve IV B) I, II ve III
C) I, II ve IV D) II, III ve IV
E) I, II, III ve IV

13. **Yargıtay ve Danıştay üyelerinin görev süresi kaç yıldır?**

A) 4 B) 5 C) 7 D) 12 E) 15

14. **Yargıtay Cumhuriyet başsavcısı ve Cumhuriyet başsavcı vekili, Yargıtay Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından gizli oy ile belirleyeceği beşer aday arasından kim tarafından seçilir?**

A) Yargıtay Genel Kurulu
B) Yargıtay başkanı
C) Yargıtay kendi üyeleri arasından
D) Adalet bakanı
E) Cumhurbaşkanı

15. **Aşağıdakilerden hangisi** "hâkimlik teminatı" **ile ilgili yanlış bir bilgidir?**

A) Bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa, aylıklarından, ödeneklerinden ve özlük haklarından yoksun bırakılamaz.
B) Hâkimlerin görevlerini, herhangi bir baskı ya da tehditle karşılaşmaksızın tam bir serbestlik, tarafsızlık ve huzur ortamı içinde gerçekleştirebilmeleri için öngörülen önlemlerin bütünüdür.
C) Hâkimler azlolunamazlar.
D) Kendileri istemedikçe Anayasa'da gösterilen yaştan önce emekliye sevk edilemez.
E) Hâkimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasa'ya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler.

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. **Mahkemelerin bağımsızlığı;**

- Hâkimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler.
- Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.
- Görülmekte olan bir dava hakkında yasama meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.
- Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.

A seçeneğindeki bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa hâkim ve savcılar aylık, ödenek ve diğer özlük haklarından yoksun kılınamazlar ifadesi mahkemelerin bağımsızlığı değil **hâkimlik ve savcılık teminatı** içerisinde yer alır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. 2017 değişikliği ile Anayasanın 142. Maddesine "Disiplin mahkemeleri dışında askeri mahkemeler kurulamaz. Ancak **savaş** halinde, asker kişilerin görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevli askeri mahkemeler kurulabilir" hükmü eklenmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Hâkimler ve savcılar idari görevleri yönünden **Adalet Bakanlığına** bağlıdırlar.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. **1982 Anayasası'na göre yüksek mahkemeler;**

- Anayasa Mahkemesi
- Yargıtay
- Danıştay
- Uyuşmazlık Mahkemesidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Adliye mahkemelerince verilen karar ve hükümlerin son inceleme mercii **Yargıtay**'dır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. **Adli yargıdaki mahkemeler;**

- Yargıtay
- Bölge adliye mahkemesi
- Asliye hukuk mahkemesi
- Sulh hukuk mahkemesi
- Tüketici Mahkemeleri
- Ticaret Mahkemeleri
- İcra Mahkemeleri
- Aile Mahkemeleri
- Asliye ceza mahkemesi
- Ağır ceza mahkemesi
- Çocuk Mahkemeleri

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Yargıtay üyelerinin tamamı **Hâkimler ve Savcılar Kurulu** tarafından seçilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

8. İdari yargıdaki en yüksek mahkeme **Danıştay**'dır.

Danıştay, idari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir.

Danıştay üyelerinin 1/4'ünü Cumhurbaşkanı ve 3/4'ünü Hâkimler ve Savcılar Kurulu seçer.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

9. **Danıştay'ın görevleri;**

- İdari davaları görmek
- Kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz sözleşmeleri hakkında iki ay içinde düşüncesini bildirmek
- İdari uyuşmazlıkları çözmek
- Kanunla gösterilen diğer işleri yapmak

B seçeneğinde verilen "yüksek mahkemeler arasındaki uyuşmazlıkları kesin olarak çözmek" ifadesi yanlıştır. Çünkü adli ve idari yargıdaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını Uyuşmazlık Mahkemesi çözer.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. Danıştay'ın 1/4'ünü cumhurbaşkanı, **3/4'ünü Hâkimler ve Savcılar Kurulu** seçer.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

11. **İdari yargıdaki mahkemeler;**

- Danıştay
- İdare mahkemesi
- Vergi mahkemesi
- Bölge idare mahkemesidir.

II ve IV. öncüllerde verilen Çocuk Mahkemesi ve Yargıtay ise adli yargıdaki mahkemelerdir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

12. Mahkemelerde **duruşmalar herkese açık** olarak yapılır. Ancak duruşmaların bir kısmının veya tamamının kapalı olarak yapılabilmesine;

- Küçüklerin yargılanması
- Genel ahlakın kesin olarak gerekli kıldığı hâller
- Kamu güvenliğinin kesin olarak gerekli kıldığı hâllerde karar verilebilir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. Yargıtay ve Danıştay üyelerinin görev süresi **12 yıldır.** Ancak başkanlarının görev süresi 4 yıldır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. Yargıtay Cumhuriyet başsavcısı ve Cumhuriyet başsavcı vekili, Yargıtay Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından gizli oy ile belirleyeceği beşer aday arasından **cumhurbaşkanı** tarafından dört yıl için seçilirler.

Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

15. Hâkimlerin görevlerini, herhangi bir baskı ya da tehditle karşılaşmaksızın tam bir serbestlik, tarafsızlık ve huzur ortamı içinde gerçekleştirebilmeleri için öngörülen önlemlerin bütününe **"hâkimlik teminatı"** adı verilir.

Hâkimler ve Savcılar;

- Hâkimler ve savcılar azlolunamaz.
- Kendileri istemedikçe Anayasada gösterilen yaştan önce emekliye sevk edilemez.
- Bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa, aylıklarından, ödeneklerinden ve özlük haklarından yoksun bırakılamaz.

E seçeneğindeki hâkimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler ifadesi **mahkemelerin bağımsızlığı** içerisinde yer alır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili olan mahkeme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Anayasa Mahkemesi
B) Uyuşmazlık Mahkemesi
C) Askerî Yargıtay
D) Yargıtay
E) Danıştay

2. **Uyuşmazlık Mahkemesi başkanını aşağıdakilerden hangisi seçer?**

A) Cumhurbaşkanı
B) Adalet bakanı
C) Hâkimler ve Savcılar Kurulu
D) Anayasa Mahkemesi
E) Uyuşmazlık Mahkemesi kendi üyeleri

3. **Uyuşmazlık Mahkemesi üye sayısı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

A) 13 üye
B) 15 üye
C) 17 üye
D) 7 asıl ve 4 yedek üye
E) 6 asıl ve 6 yedek üye

4. **Aşağıdakilerden hangisi Anayasa Mahkemesi kararlarının özellikleri arasında <u>yer almaz</u>?**

A) Anayasa Mahkemesi kararları kesindir.
B) Anayasa Mahkemesi kararları bağlayıcıdır.
C) Anayasa Mahkemesi kararlarının Resmî Gazete'de yayımlanır.
D) Anayasa Mahkemesi kararları belli kurumlara karşı etki eder.
E) Anayasa Mahkemesi kararları gerekçeli olarak yazılır.

5. Hüsamettin Öğretmen Anayasa Mahkemesine üye olmak istemektedir.

Hüsamettin Öğretmen'in Anayasa Mahkemesine üye olabilmesi için kaç yaşını doldurmuş olması gerekmektedir?

A) 25 B) 30 C) 40 D) 45 E) 65

6. **Aşağıdakilerden hangisi Anayasa Mahkemesinin oluşumu ile ilgili doğru bir bilgi <u>değildir</u>?**

A) Anayasa Mahkemesi on yedi üyeden oluşur.
B) Anayasa Mahkemesi başkanının görev süresi dört yıldır.
C) Bir kimse birden fazla Anayasa Mahkemesine başkan olarak seçilebilir.
D) Anayasa Mahkemesi üyeleri on iki yıl için seçilir.
E) Bir kimse birden fazla Anayasa Mahkemesine üye olarak seçilemez.

7. **1982 Anayasası'na göre, Cumhurbaşkanı tarafından Anayasa Mahkemesine kaç üye seçilir?**

A) 3 B) 10 C) 12 D) 15 E) 17

8. I. Anayasa değişiklikleri
II. Olağanüstü hâllerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri
III. TBMM İç Tüzüğü
IV. İstisnaları hariç parlamento kararları
V. Milletlerarası antlaşmalar

Yukarıdakilerden hangisi Anayasa Mahkemesinin denetimine tabi <u>değildir</u>?

A) I ve III B) I, II ve IV C) II, IV ve V
D) III, IV ve V E) I, III, IV ve V

CBA Yayınları

9. **Anayasa Mahkemesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Üyelerinin tamamı TBMM tarafından seçilir.
B) Yüksek mahkemeler arasında yer alır.
C) Siyasi partilerin kapatılması davasına bakar.
D) Anayasa değişikliklerini şekil bakımından inceler.
E) Kanunların yargısal denetimini yapar.

10. **Anayasa Mahkemesine üye seçilebilmek için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Anayasa Mahkemesi Raportörlerinin en az beş yıl Raportörlük mesleğini yapmış olmak
B) Birinci sınıf hâkim ve savcıların adaylık dâhil en az yirmi yıl çalışmış olmak
C) Avukatların en az on beş yıl fiilen avukatlık yapmış olmak
D) Yükseköğretim kurumları öğretim üyelerinin profesör ve doçent unvanını kazanmış olmak
E) Üst kademe yöneticilerinin yükseköğrenim görmüş ve en az yirmi yıl kamu hizmetlerinde fiilen çalışmış olmak

11. **Cumhurbaşkanı aşağıdakilerden hangisinden Anayasa Mahkemesine üye seçme yetkisi yoktur?**

A) Sayıştay
B) Danıştay
C) Yargıtay
D) Serbest Avukatlar
E) Anayasa Mahkemesi raportörleri

12. **Aşağıdakilerden hangisinde en fazla bir defa seçilme ve atanma kuralı geçerlidir?**

A) Yargıtay başkanlığı
B) Danıştay başkanlığı
C) Anayasa Mahkemesi başkanlığı
D) Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyeliği
E) Anayasa Mahkemesi üyeliği

13. **Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve TBMM İç Tüzüğü için şekil ve esas bakımından, Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren kaç içinde iptal davası açılır?**

A) 90 gün B) 60 gün C) 45 gün
D) 15 gün E) 10 gün

14. **Şekil bakımından kanunlar için Resmî Gazete'de yayımlanmalarından itibaren kaç gün içinde iptal davası açılabilir?**

A) 5 gün B) 10 gün C) 15 gün
D) 45 gün E) 60 gün

15. **Şekil bakımından anayasa değişiklikleri için Resmî Gazete'de yayımlanmalarından itibaren kaç gün içinde iptal davası açılabilir?**

A) 10 gün B) 15 gün C) 30 gün
D) 45 gün E) 60 gün

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili bağımsız yüksek mahkeme **Uyuşmazlık Mahkemesidir.**

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Uyuşmazlık Mahkemesi, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili bağımsız yüksek bir mahkemedir.

Uyuşmazlık Mahkemesi başkanı, **Anayasa Mahkemesince** kendi asıl ve yedek üyeleri arasından seçilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Uyuşmazlık Mahkemesi **6 asıl ve 6 yedek üyedir.**

Uyuşmazlık Mahkemesine, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu ile Danıştay Genel Kurulunca kendi daire başkan ve üyeleri arasından üçer asıl, üçer yedek üye seçilir. Toplantı yetersayısı, asıl üyelerin mazeretleri halinde yedek üyeler alınmak suretiyle sağlanır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. **Anayasa Mahkemesi kararlarının özellikleri;**

- Anayasa Mahkemesi kararları kesindir.
- Anayasa Mahkemesi kararları bağlayıcıdır.
- Anayasa Mahkemesi kararlarının Resmî Gazete'de yayımlanır.
- Anayasa Mahkemesi kararları **herkese karşı etki eder.**
- Anayasa Mahkemesi kararları gerekçeli olarak yazılır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Anayasa Mahkemesine bir kimsenin üye seçilebilmesi için **45 yaşını doldurmuş** olması gerekmektedir.

Anayasa Mahkemesi üyeleri 65 yaşını doldurunca emekliye ayrılırlar.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. **Anayasa Mahkemesi;**

- 2017 değişikliği ile birlikte Anayasa Mahkemesi **15** üyeden oluşur.
- Anayasa Mahkemesi başkanının görev süresi dört yıldır ve bir kimse birden fazla Anayasa Mahkemesine başkan olarak seçilebilir.
- Anayasa Mahkemesi üyeleri on iki yıl için seçilir ve bir kimse birden fazla Anayasa Mahkemesine üye olarak seçilemez.

A seçeneğindeki Anayasa Mahkemesi 17 üyeden oluşur ifadesi 2017 referandumu ile son bulmuş ve değişiklik ile birlikte Anayasa Mahkemesi 15 üyeden oluşur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. 2017 değişikliği ile birlikte askeri mahkemeler kaldırıldığı için artık Cumhurbaşkanı buralardan Anayasa Mahkemesine üye seçememektedir.

1982 Anayasası'na göre, Cumhurbaşkanı Anayasa Mahkemesine **12 üye** seçer.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. **Anayasa Mahkemesinin denetimine tabi olmayan işlemler;**

- Milletlerarası antlaşmalar
- Olağanüstü hâllerde çıkarılan cumhurbaşkanlığı kararnameleri
- Üç istisna dışında parlamento kararları

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

9. Anayasa Mahkemesinin **3 üyesini TBMM, 12 üyesini cumhurbaşkanı** seçer.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. Anayasa Mahkemesine üye seçilebilmek için;

- 45 yaşını doldurmuş olmak
- Birinci sınıf hâkim ve savcıların adaylık dâhil en az 20 yıl çalışmış
- Avukatların **en az 20 yıl** fiilen avukatlık yapmış
- Üst kademe yöneticilerinin yükseköğrenim görmüş ve en az 20 yıl kamu hizmetlerinde fiilen çalışmış
- Yükseköğretim kurumları öğretim üyelerinin profesör ve doçent unvanını kazanmış
- Anayasa Mahkemesi Raportörlerinin en az 5 yıl raportörlük mesleğini yapmış olması şarttır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Anayasa Mahkemesine;

2 üyeyi **Sayıştay,** genel kurulunca kendi başkan ve üyeleri arasından her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden,

1 üyeyi avukatlar, baro başkanlarınca avukatlar arasından her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden yapacağı gizli oylama ile seçer.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. 1982 Anayasası'nda yapılan 210 değişikliği ile birlikte, **Anayasa Mahkemesi üyeleri** 12 yıl için seçilirler ve bir kimse iki defa Anayasa Mahkemesine üye seçilemez.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve TBMM İç Tüzüğü için; şekil ve esas bakımından, Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren **60 gün** içinde dava açılır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. Kanun için; **şekil** bakımından, Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren **10 gün** içinde, Kanun için; esas bakımından, Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren 60 gün içinde iptal davası açılır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Anayasa değişiklikleri için; **şekil** bakımından, Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren **10 gün** içinde, ancak anayasa değişiklikleri için; esas bakımından iptal davası açılamaz.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Anayasa Mahkemesi başkan ve başkan vekillerinin görev süresi kaç yıldır?**

A) 2 B) 3 C) 4 D) 9 E) 12

2. **Cumhurbaşkanı, Anayasa Mahkemesine Yargıtay içinden kaç üye atar?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

3. **Anayasa değişikliklerinde iptale, siyasi partilerin kapatılmasına ya da devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin ne kadarının oyu aranır?**

A) 1/3 oy çoğunluğu
B) 2/3 oy çoğunluğu
C) 3/5 oy çoğunluğu
D) 3/4 oy çoğunluğu
E) Salt çoğunluğu

4. **Aşağıdakilerden hangisi Anayasa Mahkemesinin görev ve yetkilerinden biri değildir?**

A) Anayasa değişikliklerini esas ve şekil yönünden anayasa uygunluğunu denetlemek
B) Siyasi partilerin mali denetimini yapmak
C) Milletvekillerinin yasama dokunulmazlığının kaldırılması ve üyeliklerinin düşmesi kararlarına karşı açılan iptal davalarına bakmak
D) Uyuşmazlık Mahkemesine başkanlık edecek üyeyi kendi üyeleri arasından görevlendirmek
E) Siyasi partilerin kapatılması hakkındaki davalara bakmak

5. **Anayasaya aykırılık, ön meselesinin oluşması hâlinde Anayasa Mahkemesi, işin kendisine gelişinden başlamak üzere ne kadar içinde kararını verir ve açıklar?**

A) 1 ay B) 2 ay C) 4 ay
D) 5 ay E) 10 yıl

6. **Aşağıdakilerden hangisi Anayasa Mahkemesinin çalışma esasları hakkında yanlış bir bilgidir?**

A) Bireysel başvurularda duruşma yapılmasına karar verilebilir.
B) Anayasa Mahkemesi, üç bölüm ve Genel Kurul hâlinde çalışır.
C) Bölümler ve genel kurul, kararlarını salt çoğunluk ile alır.
D) Siyasi partilere ilişkin dava ve başvurulara, iptal ve itiraz davaları ile Yüce Divan sıfatıyla yürütülecek yargılamalara genel kurul tarafından bakılır ancak bireysel başvurular ise bölümlerce karara bağlanır.
E) Bölümler başkanvekili başkanlığında dört üyenin katılımıyla toplanır.

7. I. Genelkurmay Başkanı
II. Jandarma Genel Komutanı
III. Kara Kuvvetleri Komutanı
IV. TBMM Başkanı
V. HSK Başkanı

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri 2017 değişikliği ile birlikte Yüce Divanda yargılanacaklar arasından çıkarılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III
D) I, II ve III E) II, IV ve V

CBA Yayınları

8. **Anayasa Mahkemesi aşağıdakilerden hangisini denetleme yetkisine sahip değildir?**

A) Yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin TBMM kararı
B) Milletvekilliğinin düşürülmesine ilişkin TBMM kararı
C) Olağanüstü hal cumhurbaşkanlığı kararnameleri
D) Kanun
E) Anayasa değişikliği

9. Kural olarak parlamento kararlarının yargısal denetimi yoktur. Ancak bu kuralın üç istisnası bulunmaktadır.

Yukarıdaki bilgiye göre, aşağıdaki parlamento kararlarından hangisinin yargısal denetimini Anayasa Mahkemesi yapar?

A) Savaş ilanı kararları
B) Olağanüstü hâlin onaylanması
C) TBMM iç tüzüğü
D) Sayıştay başkan ve üyelerini seçmek
E) Erken seçim kararının alınması

10. **Anayasa Mahkemesi raportörlerinin, Anayasa Mahkemesine üye seçilebilmesi için raportörlük mesleğini kaç yıl yapmış olmaları aranır?**

A) 5 B) 7 C) 10 D) 15 E) 20

11. 1982 Anayasası'na 2010 yılında yapılan değişiklikle birlikte "Herkes, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki anayasal hak ve özgürlüklerden birinin ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir" ifadesi eklenmiştir.

1982 Anayasası'na eklenen bu bilginin karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anayasa şikâyeti
B) Anayasa referandumu
C) Kanuni idare
D) Yetkide paralellik
E) Yerindelik denetimi

12. **1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesi aşağıdakilerden hangisini sadece şekil yönünden denetleyebilir?**

A) Cumhurbaşkanlığı kararnamesi
B) TBMM iç tüzüğü
C) Kanunlar
D) Parlamento kararları
E) Anayasa değişiklikleri

13. **Anayasa Mahkemesi aşağıdakilerden hangisini Yüce Divan sıfatı ile yargılayamaz?**

A) Yargıtay Cumhuriyet başsavcısını
B) Yükseköğretim Kurulu üyelerini
C) Anayasa Mahkemesi başkan ve üyelerini
D) Sayıştay üyelerini
E) Genelkurmay başkanını

14. **1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesi kaç üyeden oluşur?**

A) 15 asıl üye
B) 22 asıl üye
C) 11 asıl ve 4 yedek üye
D) 22 asıl ve 12 yedek üye
E) 12 asıl ve 12 yedek üye

15. I. Cumhurbaşkanı
II. TBMM başkanı
III. TBMM'de en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubu
IV. TBMM üye tam sayısının 1/5'i

Yukarıdakilerden hangileri Anayasa Mahkemesinde iptal davası açabilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) I, II ve III E) I, III ve IV

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Anayasa Mahkemesi üyeleri 12 yıl için seçilirler ve süresi biten üyeler tekrar seçilemezler.

   Anayasa Mahkemesi **başkan ve başkanvekilleri 4 yıl** için seçilir ve süresi bitenler tekrar seçilebilir.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Cumhurbaşkanı, Anayasa Mahkemesine Yargıtay içinden **3 üye** atar.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Anayasa değişikliklerinde iptale, siyasi partilerin kapatılmasına ya da devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin **2/3 oy çokluğu** aranır.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. **Anayasa Mahkemesinin görev ve yetkileri;**
   - Anayasa değişikliklerini **sadece şekil yönünden** anayasa uygunluğunu denetlemek
   - Kanunların, Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin,
   - TBMM İç Tüzüğü'nün anayasaya şekil ve esas bakımından uygunluğunu denetler.
   - Siyasi partilerin mali denetimini yapmak
   - Siyasi partilerin kapatılması hakkındaki davalara bakmak
   - Uyuşmazlık Mahkemesine başkanlık edecek üyeyi kendi üyeleri arasından görevlendirmek
   - Milletvekillerinin yasama dokunulmazlığının kaldırılması ve üyeliklerinin düşmesi kararlarına karşı açılan iptal davalarına bakmak
   - Anayasada belirtilen kişileri Yüce Divan sıfatıyla yargılamak

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Anayasaya aykırılık, ön meselesinin oluşması hâlinde Anayasa Mahkemesi, işin kendisine gelişinden başlamak üzere **5 ay** içinde kararını verir ve açıklar.

   Bu süre içinde karar verilmezse mahkeme davayı yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandırır. Ancak Anayasa Mahkemesinin kararı, esas hakkındaki kararı kesinleşinceye kadar gelirse, mahkeme buna uymak zorundadır.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. **Anayasa Mahkemesinin çalışma esasları;**
   - Bireysel başvurularda duruşma yapılmasına karar verilebilir.
   - Anayasa Mahkemesi, **iki bölüm** ve **genel kurul hâlinde çalışır.**
   - Bölümler başkanvekili başkanlığında dört üyenin katılımıyla toplanır.
   - Genel kurul mahkeme başkanının veya başkanın belirleyeceği başkanvekilinin başkanlığında en az on üye ile toplanır.
   - Bölümler ve genel kurul, kararlarını salt çoğunluk ile alır.
   - Siyasi partilere ilişkin dava ve başvurulara, iptal ve itiraz davaları ile Yüce Divan sıfatıyla yürütülecek yargılamalara genel kurul tarafından bakılır ancak bireysel başvurular ise bölümlerce karara bağlanır.
   - Anayasa değişikliğinde iptale, siyasi partilerin kapatılmasına veya devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin 2/3 oy çoğunluğu şarttır.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. 16 Nisan 2017 referandumu sonrasında yapılan değişiklik ile birlikte **"Jandarma Genel Komutanı"** yüce divanda yargılananlar arasından çıkarılmıştır.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

8. **Olağanüstü hâllerde çıkarılan cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin** yargısal denetimi yoktur. Anayasada kanunla düzenlenmesi gereken konularda cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

9. Kural olarak parlamento kararlarının yargısal denetimi yoktur. Ancak bu kuralın **üç istisnası** bulunmaktadır.

- TBMM İç Tüzüğü
- Yasama dokunulmazlığının kaldırılması
- Milletvekilliğinin düşmesi Anayasa Mahkemesinin denetimine tabidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Avukatların en az 20 yıl fiilen avukatlık yapmış, üst kademe yöneticilerinin yükseköğrenim görmüş ve en az 20 yıl kamu hizmetlerinde fiilen çalışmış, birinci sınıf hâkim ve savcıların adaylık dâhil en az 20 yıl çalışmış, Anayasa Mahkemesi Raportörlerinin en az **5 yıl raportörlük mesleğini yapmış olması** şarttır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

11. 1982 Anayasası'na 2010 yılında yapılan değişiklikle birlikte **"Herkes, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi** kapsamındaki anayasal hak ve özgürlüklerden birinin ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir" ifadesine **"Anayasa Şikâyeti"** veya **"Bireysel Başvuru"** adı verilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Anayasa Mahkemesi; **Anayasa değişikliklerini** sadece **şekil** yönünden denetler.

Kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve TBMM İç Tüzüğü'nü ise hem şekil hem de esas yönünden inceleyebilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. **Anayasa Mahkemesinin, Yüce Divan sıfatıyla yargıladıkları;**

- Cumhurbaşkanı
- TBMM başkanı
- Cumhurbaşkanı yardımcıları
- Bakanlar
- Anayasa Mahkemesi başkan ve üyeleri
- Yargıtay üyelerini, başkanlarını ve başsavcılarını
- Danıştay üyelerini, başkanlarını ve başsavcılarını
- Yargıtay Cumhuriyet başsavcısı
- Yargıtay Cumhuriyet başsavcı vekili
- Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyelerini ve başkanlarını
- Sayıştay üyelerini ve başkanlarını
- Genelkurmay başkanı
- Kara Kuvvetleri komutanı
- Hava Kuvvetleri komutanı
- Deniz Kuvvetleri komutanı

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. Anayasa Mahkemesi **15 üyeden** oluşur ve yedek üyelik yoktur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. **Anayasa Mahkemesinde iptal davası açabilecek olanlar;**

- Cumhurbaşkanı
- TBMM üye tam sayısının 1/5'i
- TBMM'de en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubu açabilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Anayasa Mahkemesinin bir kanun hakkında Anayasa'ya aykırılık konusunda verdiği ret kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak kaç yıl geçmedikçe, aynı kanun hükmünün Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvurulamaz?**

A) 1 B) 2 C) 5 D) 7 E) 10

2. **1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi Yüce Divanda yargılanır?**

A) Milletvekilleri
B) Jandarma Genel Komutanı
C) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
D) Milli Eğitim Bakanı
E) Sermaye Piyasası Kurulu

3. **Anayasa Mahkemesi genel kurulu en az kaç üye ile toplanır?**

A) 4 B) 7 C) 10 D) 12 E) 15

4. **Sayıştay ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?**

A) Sayıştay üyelerinin hepsini Türkiye Büyük Millet Meclisi seçer.
B) İdare mahkemelerinin kararlarına karşı Sayıştay'a itirazda bulunulabilir.
C) Sayıştay, yüksek mahkemeler arasında sayılmıştır.
D) Siyasi partilerin mali denetimini yapar.
E) Mahalli idarelerin hesap ve işlemlerinin denetimi ve kesin hükme bağlanması Sayıştay'ın görev alanından çıkarılmıştır.

5. I. Siyasi partilerin mali denetimi yapmak
II. Anayasa değişikliklerini sadece şekil yönünden anayasa uygunluğunu denetlemek
III. Milletlerarası antlaşmalar aleyhine açılacak davaları beş ay içinde karara bağlamak

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri Anayasa Mahkemesinin görevleri arasında yer almaz?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. **Uyuşmazlık Mahkemesi ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Altı asıl ve altı yedek üyeden oluşur.
B) Görev süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir.
C) Uyuşmazlık Mahkemesi başkanı, Anayasa Mahkemesi tarafından seçilir.
D) Uyuşmazlık Mahkemesinin başkanı, başkan vekili ve üyeleri dört yıl için seçilir.
E) Adli, idari ve askeri yargı arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmekle görevli yüksek bir mahkemedir.

7. **1982 Anayasası'na göre Hâkimler ve Savcılar Kurulu kaç üyeden oluşur?**

A) 13 üye
B) 15 üye
C) 17 üye
D) 12 asıl ve 12 yedek üye
E) 22 asıl ve 12 yedek üye

CBA Yayınları

8. **1982 Anayasası'na göre Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki kaç gün içinde yapılır?**

A) 15 B) 30 C) 45 D) 60 E) 90

9. **Hâkimler ve Savcılar Kuruluna bağlı olan genel sekreteri atama yetkisi aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Kuruldaki en kıdemli üye
B) Anayasa Mahkemesi
C) Cumhurbaşkanı
D) Adalet Bakanlığı ilgili bakan yardımcısı
E) Adalet bakanı

10. **Adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakil işlemleri aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Türkiye Büyük Millet Meclisine
B) Hâkimler ve Savcılar Kuruluna
C) Adalet Bakanlığına
D) Anayasa Mahkemesine
E) Bölge idare mahkemelerine

11. **1982 Anayasası'na göre, Hâkimler ve Savcılar Kurulu daire sayısı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) 2 B) 4 C) 6 D) 8 E) 10

12. **1982 Anayasası'na göre Hâkimler ve Savcılar Kurulu başkanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Adalet Bakanı
B) İçişleri Bakanı
C) Cumhurbaşkanı
D) TBMM Başkanı
E) Anayasa Mahkemesi Başkanı

13. **Hâkimler ve Savcılar Kurulunun aşağıdaki hangi kararına karşı yargı yolu açıktır?**

A) Geçici yetki verilmesi
B) Terfi etmeleri
C) Meslekten çıkarma
D) Atama
E) Eğitim programlarına katılmamaları

14. **Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Hâkimler ve Savcılar Kuruluna üye seçimi ile ilgili yanlış bir bilgidir?**

A) Kurulun TBMM tarafından seçilecek üyeliklerine ilişkin başvurular, Cumhurbaşkanlığına yapılır.
B) Başvurular Anayasa ve Adalet Komisyonları üyelerinden kurulu karma komisyona gönderir.
C) Komisyon her bir üyelik için üç adayı, üye tam sayısının üçte iki çoğunluğuyla belirler.
D) TBMM, komisyon tarafından belirlenen adaylar arasından, her bir üye için ayrı ayrı gizli oy ile seçim yapar.
E) Üyeler, dört yıl için seçilir ve süresi biten üyeler yeniden seçilebilirler.

15. **Hâkimler ve Savcılar Kurulu başkanını aşağıdakilerden hangisi seçer?**

A) Cumhurbaşkanı
B) Adalet Bakanı
C) Anayasa Mahkemesi
D) Uyuşmazlık Mahkemesi
E) HSK kendi üyeleri arasından

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Somut norm denetimi bakımından 1961 ve 1982 Anayasaları arasındaki belki en önemli fark, 1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından sonra **10 yıl** geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunamayacağıdır. 10 yıllık süre, Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararları için geçerlidir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. "Cumhurbaşkanı, TBMM başkanı, Cumhurbaşkanı yardımcıları, **Bakanlar,** Anayasa Mahkemesi başkan ve üyeleri, Yargıtay üyeleri, başkanları ve başsavcıları, Danıştay üyeleri, başkanları ve başsavcıları, Yargıtay Cumhuriyet başsavcısı, Yargıtay Cumhuriyet başsavcı vekili, HSK üyeleri ve başkanı, Sayıştay üyeleri ve başkanı, Genelkurmay başkanı, Kara Kuvvetleri komutanı, Hava Kuvvetleri komutanı, Kuvvetleri komutanı" yüce divanda yargılanır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3.
- Anayasa Mahkemesi, iki bölüm ve Genel Kurul hâlinde çalışır.
- Bölümler, başkan vekili başkanlığında dört üyenin katılımıyla toplanır.
- 2017 yılındaki değişiklik ile birlikte Anayasa Mahkemesi genel kurulu, mahkeme başkanının veya başkanın belirleyeceği başkan vekilinin başkanlığında **en az 10 üye** ile toplanır.
- Bölümler ve Genel Kurul kararlarını salt çoğunlukla alır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Sayıştay üyelerini ve başkanını **Türkiye Büyük Millet Meclisi** seçer.

B seçeneğinin doğrusu; İdare mahkemelerinin kararlarına karşı Sayıştay'a itirazda **bulunulamaz.**

C seçeneğinin doğrusu; Sayıştay yüksek mahkemeler arasında **yer almaz.**

D seçeneğinin doğrusu; Siyasi partilerin mali denetimini **Anayasa Mahkemesi** yapar.

E seçeneğinin doğrusu; Mahalli idarelerin hesap ve işlemlerinin denetimi ve kesin hükme bağlanması Sayıştay'ın görev alanına **2005 değişikliği ile girmiştir.**

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. B seçeneğindeki **milletlerarası antlaşmalar** aleyhine açılacak davaları beş ay içinde karara bağlamak görevi Anayasa Mahkemesine ait değildir. Çünkü **milletlerarası antlaşmalar aleyhine yargı yolu kapalıdır.**

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. **Uyuşmazlık Mahkemesi;**
- 6 asıl ve 6 yedek üyeden oluşur.
- Görev süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir.
- Uyuşmazlık Mahkemesi başkanı, Anayasa Mahkemesi tarafından seçilir.
- Uyuşmazlık Mahkemesinin başkanı, başkan vekili ve üyeleri dört yıl için seçilir.
- **Adli ve idari** yargı arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmekle görevli yüksek bir mahkemedir.

Dikkat edelim !...

16 Nisan 2017 referandumu sonrası "Askeri Mahkemeler" kaldırıldığı için Uyuşmazlık Mahkemesinin görev alanından da çıkarılmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. 1982 Anayasası'na göre, Hâkimler ve Savcılar Kurulu **13 üyeden** oluşur. Yedek üyelik yoktur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

8. **HSK üye seçiminde süre;**

Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki **30 gün** içinde yapılır. Seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan kurul üyeliğinin boşalması durumunda, bunu takip eden **30 gün** içinde yeni üyelerin seçimi yapılır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

9. Genel Sekreter, birinci sınıf hâkim ve savcılardan Kurulun teklif ettiği üç aday arasından **kurul başkanı (Adalet Bakanı)** tarafından atanır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. **Hâkimler ve Savcılar Kurulu,** adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar.

Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesindeki konusundaki tekliflerini karara bağlar.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. Hâkimler ve Savcılar Kurulu **2 daireden** oluşmaktadır.

Hâkim ve savcılarla ilgili olarak birinci daire; atama ve nakletme, geçici yetki verme, kadro dağıtma, yıllık ve mazeret izinleri dışında her türlü izin verme yetkisine sahiptir.

Hâkim ve savcılarla ilgili olarak ikinci daire; hâkim ve savcıların; her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma işlemlerini yapma, görevlerinden dolayı veya görevleri sırasındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturması sonucu hakkında karar verme, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme yetkisine sahiptir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Hâkimler ve Savcılar Kurulu başkanı **Adalet Bakanı'**dır. Genel sekreterin atamasını da Adalet Bakanı yapar.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. 1982 Anayasası'nda 2010 yılında yapılan değişiklik ile Hâkim ve Savılar Kurulunun sadece **meslekten çıkarma** cezalarına karşı yargı yolu açılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. **TBMM'nin HSK'ye üye seçmesi ile ilgili bilgiler;**

- Kurulun TBMM tarafından seçilecek üyeliklerine ilişkin başvurular, **Meclis Başkanlığına** yapılır.
- Meclis Başkanlığı, başvuruları Anayasa ve Adalet Komisyonları üyelerinden kurulu karma komisyona gönderir.
- Komisyon her bir üyelik için üç adayı, üye tam sayısının üçte iki çoğunluğuyla belirler.
- TBMM, komisyon tarafından belirlenen adaylar arasından, her bir üye için ayrı ayrı gizli oy ile seçim yapar.
- Üyeler, dört yıl için seçilir ve süresi biten üyeler yeniden seçilebilirler.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. Hâkimler ve Savcılar Kurulu başkanı Adalet Bakanı olduğuna göre bakanları **cumhurbaşkanı** seçer ve atar.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **İdare hukukunun konusu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Birey
B) Devlet
C) Yasama
D) Yargı
E) Hukukun üstünlüğü

2. **Aşağıdakilerden hangisi idare hukukunun özelliklerinden biri değildir?**

A) Genç bir hukuk dalıdır.
B) İçtihatlara dayanan bir hukuk dalıdır.
C) Tedvin edilmiş bir hukuk dalıdır.
D) Temel amacı kamu yararının sağlanmasıdır.
E) İdare hukukundan doğan uyuşmazlıklar idari yargıda çözümlenir.

3. **Aşağıdakilerden hangisi TC. Devleti idaresinin faaliyetlerinden biri değildir?**

A) Kolluk faaliyetleri
B) Planlama faaliyetleri
C) İç düzen faaliyetleri
D) Özendirme ve destekleme faaliyetleri
E) Kazanç elde etme faaliyetleri

4. **İdarenin doğrudan doğruya kamuya yönelik olmayan faaliyetleri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kolluk faaliyetleri
B) Planlama faaliyetleri
C) Özendirme faaliyetleri
D) İç düzen faaliyetleri
E) Millî güvenliğin korunması

5. **Kamu yararının gerektirdiği hâllerde, bedeli peşin ödenmek şartı ile özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların tamamının veya bir kısmının devlet mülkiyetine geçmesine ne ad verilir?**

A) Devletleştirme
B) Kamulaştırma
C) Özelleştirme
D) İstimval
E) Geçici işgal

6. Kural olarak kamulaştırma bedeli peşin olarak ödenir. Ancak bazı hallerde taksitlendirme yapılabilmesi mümkündür.

Yukarıdaki bilgiye göre taksitle yapılacak kamulaştırmalarda taksit süresi ne kadardır?

A) 3 ay B) 6 ay C) 1 yıl D) 3 yıl E) 5 yıl

7. "İdarenin kamu yararını gerçekleştirilebilmesi için özel kişiler karşısında sahip olduğu üstün yetki ve ayrıcalıklardır" **ifadesi aşağıdakilerden hangi kavramı tanımlar?**

A) Kamu çıkarı
B) Kamu fonksiyonu
C) Kamu otoritesi
D) Kamu gücü
E) Kamu ölçütü

8. **İdarenin toplumun gündelik düzenini korumak üzere giriştiği faaliyetlere ne ad verilir?**

A) Planlama faaliyetleri
B) Kolluk faaliyetleri
C) Kamu hizmetlerinin yürütülmesi faaliyetleri
D) İç düzen faaliyetleri
E) Özendirme ve destekleme faaliyetleri

CBA Yayınları

9. **Geçici işgal isteminin yapılma sebebi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Taşınır mal
B) Kamu yararı
C) Tarım işi
D) Taşınmaz mülkiyeti
E) Bayındırlık işi

10. **Devlete olağanüstü durumlarda, bazı taşınır malların mülkiyetini ya da kullanma hakkını; taşınmazların ise sadece kullanma hakkını kazandıran mal edinme yolu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kamulaştırma
B) Özelleştirme
C) Devletleştirme
D) İstimval
E) Geçici işgal

11. **Aşağıdakilerden hangisi geçici işgale konu olabilir?**

A) Depo
B) Konut
C) Kum ocağı
D) Bahçe
E) Boş arsa veya arazi

12. **Kamulaştırma ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Kamulaştırma yapma yetkisi devlet veya kamu tüzel kişilerine aittir.
B) Kamulaştırılacak taşınmazın karşılığı peşin ve nakden ödenir.
C) Kamulaştırma sadece kamu yararı için yapılabilir.
D) Kamulaştırma, sadece özel mülkiyette bulunan taşınmaz mallar üzerinde uygulanabilir.
E) Kamulaştırma, devlete olağanüstü durumlarda bazı taşınır malların mülkiyetini ya da kullanma hakkını sağlar.

13. **Aşağıdakilerden hangisi idari kararların özelliklerinden biri değildir?**

A) Yargısal denetime tabi olma
B) Hukuka uygunluk karinesinden yararlanma
C) İdarenin bütünlüğünün sağlanması
D) İcrailik
E) Tek yanlılık

14. **İdari fonksiyonun amacı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kamusal hizmetlerin görülmesi
B) Hükûmet programının hazırlanması
C) Kamu yararının sağlanması
D) Bakanlar Kurulunun oluşturulması
E) Kanun taslaklarının hazırlanması

15. Kamulaştırma bedeli kural olarak peşin ödenir. Ancak peşin ödemenin istisnaları vardır ve belli hâllerde kamulaştırma bedeli taksitle de ödenebilir.

Yukarıdaki bilgiye göre aşağıdaki kamulaştırmalardan hangisinin taksitle ödenebilmesi mümkün değildir?

A) Tarım reformunun uygulanması
B) Yeni ormanların yetiştirilmesi
C) Kıyıların korunması
D) Küçük çiftçiye ait topraklar
E) Turizm amacı

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. İdare hukukunun konusu **Devlet İdaresidir.** Amacı ise kamu yararının sağlanmasıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. **İdare Hukukunun Özellikleri;**

- Genç bir hukuk dalıdır.
- İçtihatlara dayanan bir hukuk dalıdır.
- Tedvin **edilmemiş** bir hukuk dalıdır.
- Temel amacı kamu yararının sağlanmasıdır.
- İdare hukukunun konusunu devlet idaresi oluşturur.
- İdare hukukundan doğan uyuşmazlıklar idari yargıda çözümlenir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. **Türkiye Cumhuriyeti İdaresinin görevleri;**

- Millî güvenliğin korunması
- Kolluk faaliyetleri
- Kamu hizmetlerinin yürütülmesi
- Özendirme ve destekleme (teşvik) faaliyetleri
- İç düzen (özyönetim) faaliyetleri
- Planlama faaliyetleridir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. **İç düzen (Özyönetim) faaliyetleri;** TC. Devleti idaresi, görevlerini yerine getirmek için bir alt yapıyı oluşturması zorunludur. Gerekli teşkilatın, personelin, maddi hususların tesisi için devlet iç düzen faaliyetleri yürütür. Diğer faaliyetlerden farklı olarak bunlar **kamuya yönelik faaliyetler değildir.**

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Kamu yararının gerektirdiği hâllerde, bedeli peşin ödenmek şartı ile özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların tamamının veya bir kısmının devlet mülkiyetine geçmesine **"kamulaştırma"** denir.

Olağanüstü hâllerde taşınır mallara idarenin el koyması usulüne ise, "istimval" adı verilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. İstisnai durumlarda kamulaştırma bedelinin taksitle ödenmesi hâllerinde, taksitlendirme süresi **5 yılı** geçemez.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. **Kamu Gücü:** İdarenin kamu yararını gerçekleştirilebilmesi için özel kişiler karşısında sahip olduğu üstün yetki ve ayrıcalıklardır.

Kamu Yararı: Toplum için yaşamsal bir değer ve önem taşıyan bazı faaliyetlerin kar amacı gözetilmeksizin, idarece yürütülmek suretiyle toplumun bu hizmetlerden faydalandırılmasıdır.

İdari İşlem: İdare fonksiyonunun yerine getirilmesi için kamu gücü kullanılarak yapılan kamu hukuku işlemleridir.

Kamu Hizmeti: İdare veya idarenin gözetim ve denetimi altında özel teşebbüs tarafından kamu yararının gerçekleştirilmesi ve toplumsal ihtiyaçların karşılanması amacı ile yapılan her türlü faaliyete kamu hizmeti denir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. İdarenin toplumun gündelik düzenini korumak üzere giriştiği faaliyetlere **"kolluk faaliyetleri"** adı verilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

9. Bir **bayındırlık** hizmetinin görülmesi sırasında bu hizmetin görülmesi için ihtiyaç duyulan maddelerin elde edilmesi için özel mülkiyette bulunan taşınmaza idarece el konulması işlemine "geçici işgal" denir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Devlete olağanüstü durumlarda, bazı taşınır malların mülkiyetini ya da kullanma hakkını; taşınmazların ise sadece kullanma hakkını kazandıran mal edinme yoluna **"istimval"** adı verilir.

İstimvalin temel ilkeleri;

- İstimval yetkisinin kullanılabilmesi için **yasal bir dayanağa gerek vardır.**
- İstimvale ancak **olağanüstü** durumlarda başvurulabilir.
- Taşınır malın değeri ya da karşılığı **idarece ödenir.**
- İstimval işlemi de hukuka uygunluk yönünden idari **yargı denetimine tabidir.**

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Geçici işgalin konusu, bir bayındırlık işinde gerekli olan ahşaptan başka her türlü gayri mamul taş, kum, kireç vs. gibi iptidai maddelerin hazırlanması ve temini ya da bir bayındırlık işi için gerekli olan malzemenin depo edilmesi için, özel mülkiyette bulunan bir taşınmazı işgal etmek ve bundan yararlanmaktadır.

Bu nedenle, geçici işgalin konusu olan taşınmaz **boş bir arsa** ya da **arazi** olup, konutlar ve bunların eklentileri olan avlu veya bahçeler geçici işgale konu olamazlar.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

12. Kamulaştırma sadece özel mülkiyette bulunan **taşınmaz mallar** için geçerlidir.

Devlete, olağanüstü durumlarda, bazı taşınır malların mülkiyetini ya da kullanma hakkını kazandıran mal edinme yolu "istimval"dir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. **İdari Kararların Özellikleri;**

- Tek yanlılık ve icrailik,
- Hukuka uygunluk karinesinden yararlanma
- Yargısal denetime tabi olmadır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. İdari fonksiyonun amacı; **kamu yararını sağlamaktır.** Kamu yararı dışında hiçbir işlem veya eylemde bulunamaz. Kamu yararı dışında işlem veya eylemde bulunulursa amaç sakatlığı yani yetki saptırması ortaya çıkar.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. **Taksitlendirme yolu ile yapılabilen kamulaştırmalar;**

- Tarım reformunun uygulanması
- Büyük enerji projeleri
- Büyük sulama projeleri
- Yeni ormanların yetiştirilmesi
- İskân projelerinin gerçekleştirilmesi
- Kıyıların korunması
- Turizm amacı ile yapılan kamulaştırmalar taksitle de ödenebilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Aşağıdakilerden hangisi genel idare kolluk makamlarından biri değildir?**

A) İçişleri bakanı
B) Belediye encümeni
C) Cumhurbaşkanı
D) Valiler
E) Kaymakamlar

2. **Aşağıdakilerden hangisi kamu düzeninin ögeleri arasında yer almaz?**

A) Güvenlik
B) Düzenlilik
C) Genel ahlâk
D) Genel sağlık
E) Dirlik ve esenlik

3. **Aşağıdakilerden hangisi kamu hizmetlerine egemen olan ilkelerden değildir?**

A) Bedelsizlik
B) Değişkenlik
C) Güvenlik
D) Eşitlik
E) Süreklilik

4. **İdari işlem ve eylemlerden dolayı kişisel hakları ihlal edilenler tarafından açılan dava aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tespit davası
B) Tam yargı davası
C) İptal davası
D) İstihkak davası
E) Düzeltme davası

5. **Adli kolluk görevlilerinin işledikleri suçlar için aşağıdakilerden hangisi tarafından dava açılabilir?**

A) Cumhurbaşkanı
B) HSK başkanı
C) TBMM başkanı
D) Adalet Bakanı
E) Cumhuriyet savcısı

6. **Aşağıdaki ifadelerden hangisi idari fonksiyonun amaç ya da özelliklerinden biri değildir?**

A) İdari fonksiyon, kamu gücü kullanılarak yerine getirilir.
B) İdari fonksiyon, idari işlemlerle yerine getirilir.
C) İdari fonksiyon sürekli bir devlet fonksiyonudur.
D) İdari fonksiyon hükûmetin siyasi denetimi ile görevlidir.
E) İdari fonksiyonun amacı kamu yararının gerçekleştirilmesidir.

7. **İdarenin görev alanına giren bir alanda yetkisiz bir merci veya idareye yabancı kişi tarafından karar alınması hâlinde ortaya çıkan sakatlık türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yetki sorunu
B) Yetki devri
C) Yetki gaspı
D) Görev gaspı
E) Fonksiyon gaspı

CBA Yayınları

8. **Bir işlemin yapılması için yetkili olan makam, kanunda aksine hüküm yoksa o işlemin değiştirilmesi veya geri alınması için yetkili olmasına ne ad verilir?**

A) Yöntemsel bağımsızlık
B) Yetki paralelliği
C) İdari işlemlerin devredilmezliği
D) Kusursuz imkânsızlık
E) İdari vesayet

9. **İdari kolluk ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Kamu düzenini bozan ve suç olarak kabul edilen eylemlerin gerçekleştirildikten sonra, bunların araştırılması ve bulunacak idari yargı mercilerine teslim edilmesidir.
B) Uyuşmazlıklar idari yargıda çözümlenir.
C) İdari kolluk, idari makamların emrinde çalışır.
D) İdari kolluğun görevi, kamu düzeninin bozulmasını önlemektir.
E) Görev sırasında işlenen suçlardan dolayı, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

10. **Belli kişi ve durumlara ilişkin olarak yapılan idari işlemlere ne ad verilir?**

A) Bireysel idari işlem
B) Düzenleyici işlemler
C) Soyut idari işlem
D) Genel idari işlem
E) Şart işlem

11. **Aşağıdakilerden hangisi kamulaştırmanın aşamaları arasında yer almaz?**

A) Kamulaştırmayı yapacak idarenin belirlenmesi
B) Kamulaştırma bedeli için ödenek temin edilmesi
C) Kamulaştırma kararının alınması
D) Kamulaştırılacak taşınmazın belirlenmesi
E) Kamu yararı kararının alınması

12. **Birden fazla iradenin aynı anda ve aynı yönde açıklanması ile meydana gelen işlemlere ne ad verilir?**

A) Kolektif işlemler
B) Karma İşlemler
C) Basit işlemler
D) Düzenleyici işlemler
E) Belirleyici işlemler

13. **Siyasi polis (Millî İstihbarat Teşkilatı) aşağıdakilerden hangisine bağlı bir kuruluştur?**

A) Emniyet Genel Müdürlüğüne
B) Cumhurbaşkanlığına
C) İçişleri Bakanlığına
D) Dışişleri Bakanlığına
E) Adalet Bakanlığına

14. **Aşağıdakilerden hangisi** "idarenin bütünlüğü" **ilkesi ile ilgili olarak yanlış bir bilgidir?**

A) İdare kuruluş ve görevleri ile bir bütündür.
B) İdarenin kuruluş ve görevleri yönetmelik ile düzenlenir.
C) Merkezi idare ile taşra teşkilatı arasındaki bütünlük, yetki genişliği ilkesine göre hiyerarşik denetim ile sağlanır.
D) Merkezi yönetim ile yerinden yönetim kuruluşları arasındaki bütünlük, vesayet denetimi ile sağlanır.
E) İdari teşkilat, üniter devlet ilkesi gereğince, bir uyum ve bütünlük içerisinde çalışmalıdır.

15. **Kişiler arasındaki özel hukuk uyuşmazlıklarını çözmek ve Türk Ceza Kanunu'nu uygulamak aşağıdakilerden hangisinin görevidir?**

A) Adli yargı
B) İdari yargı
C) Anayasa yargısı
D) Seçim yargısı
E) Uyuşmazlık yargısı

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. **Genel İdari Kolluk Makamları;**

- Cumhurbaşkanı
- İçişleri bakanı
- Valiler
- Kaymakamlardır.

Belediye meclisi, belediye encümeni, belediye başkanı ve başkan yardımcıları belediyelerin kolluk makamları arasındadır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. **Kamu düzeninin ögeleri;**

- Güvenlik
- Genel sağlık
- Genel ahlâk
- Dirlik ve esenliktir.

B seçeneğindeki "düzenlilik" kamu hizmetlerine egemen olan ilkeler arasında yer alır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. **Kamu hizmetlerine egemen olan ilkeler;**

- Süreklilik (kesintisizlik) ve Düzenlilik
- Değişkenlik (uyarlama)
- Nesnellik ve eşitlik
- Bedelsizlik

C seçeneğindeki "güvenlik" kamu hizmetine egemen olan bir ilke değil doğrudan **kamu düzeninin unsurları** arasında yer almaktadır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. İdari işlem ve eylemlerden dolayı kişisel hakları ihlal edilenler tarafından açılan dava **tam yargı davasıdır.** Tam yargı davasının açılabilmesi için, idari işlem ve eylemlerden zarar doğmasıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Adli kolluk, kamu düzenini bozan ve de suç sayılan eylemlerin işlenmesi hâlinde harekete geçerek, suç faillerini ve delillerini araştırır bulur ve bunları adli mercilere teslim ve tevdi eder.

Adli kolluk görevlilerinin işledikleri suçlar için **cumhuriyet savcısı** tarafından dava açılır.

Toplumu ilgilendiren durumlar söz konusu olduğunda ve bu olay üzerinden suç işlendiğinde, kamu veya devletin zarar görmesi durumunda Cumhuriyet savcısı tarafından açılan dava da kamu davası olarak adlandırılır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. **İdari fonksiyonun özellikleri;**

- İdari fonksiyon, kamu gücü kullanılarak yerine getirilir.
- İdari fonksiyon, idari işlemlerle yerine getirilir.
- İdari fonksiyon sürekli bir devlet fonksiyonudur.
- İdari fonksiyonun amacı kamu yararının gerçekleştirilmesidir.
- İdari fonksiyon kendiliğinden harekete geçer.
- İdari fonksiyon bütün bireyleri kapsar.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. **Yetki Gaspı:** İdarenin görev alanına giren bir alanda yetkisiz bir merci veya idareye yabancı kişi tarafından karar alınması hâlinde ortaya çıkan ve alınan kararın yok sayıldığı sakatlık hâlidir.

Yetki Tecavüzü: İdare adına irade açıklamaya yetkili bir merci veya kamu görevlisi tarafından başka bir idare mercii veya kamu görevlisinin görev alanına giren bir konu hakkında karar alınması hâlinde görülebilen sakatlık hâlidir.

Fonksiyon Gaspı (Görev Gaspı): İdarenin genel olarak görevli olmadığı, bir başka devlet organının görev alanı içine giren konularda işlem tesis etmesi dolayısıyla ortaya çıkan yetki sakatlığı olarak adlandırılmaktadır.

Yetki Devri: Kanunun açıkça öngördüğü hâllerde bir makam veya görevlinin bir başka makam veya görevliye yetkisini devretmesidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. Bir işlemin yapılması için yetkili olan makam, kanunda aksine hüküm yoksa o işlemin değiştirilmesi veya geri alınması için yetkili olmasına **Yetki Paralelliği** denir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

9. **İdari Kolluk;**

- Amacı kamu düzeninin bozulmasını önlemek, kanunların suç saydığı eylemlerin henüz ortaya çıkmadan bunları oluşturacak tehlike ve tehditleri önlemektir.
- Uyuşmazlıklar idari yargıda çözümlenir.
- İdari kolluk, idari makamların emrinde çalışır.
- İdari kolluğun görevi, kamu düzeninin bozulmasını önlemektir.

CBA Yayınları

- Görev sırasında işlenen suçlardan dolayı, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

A seçeneğindeki kamu düzenini bozan ve suç olarak kabul edilen eylemlerin gerçekleştirildikten sonra, bunların araştırılması ve bulunacak adli yargı mercilerine teslim edilmesi **"adli kolluk"** görevidir.

İdari kolluk, kamu düzeninin bozulmasını önlerken; adli kolluk, suçun durdurulması ve bastırılması görevini üstlenir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. **Bireysel idari işlemler;** belli kişi ve durumlara ilişkin olarak yapılan idari işlemlerdir. Bu işlemlere örnek olarak atama işlemi, kamulaştırma işlemi verilebilir.

Düzenleyici idari işlemler; belli kişi ve durumlara ilişkin olmayıp, genel ve soyut hukuk kuralları koyan işlemlerdir. Bu işlemlere örnek olarak yönetmelikler verilebilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

11. **Kamulaştırmanın aşamalarında idari ve adli süreçler;**

- Kamulaştırma bedeli için yeterli ödenek temin edilmesi
- Kamu yararı kararının alınması
- Kamulaştırılacak taşınmazın belirlenmesi
- Kamulaştırma kararının alınması
- Satın alma usulünün uygulanmasının denenmesi
- Kamulaştırma işlemi hakkında iptal davası
- Malikin geri alma hakkı
- Kamulaştırma bedelinin mahkemece tespiti ve taşınmaz malın idare adına tescili

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. **Kolektif işlemler:** Birden fazla iradenin aynı anda ve aynı yönde açıklanması ile meydana gelen işlemlerdir.

Karma İşlemler: Aynı yönde, aynı konu ve amaca yönelik birden fazla iradenin bir sıra izlenerek açıklanması sonucu meydana gelen işlemlerdir.

Basit işlemler: Bir tek idari merciin iradesini açıklaması ile meydana gelen işlemlerdir.

Düzenleyici işlemler: İdarenin, Anayasa ve kanunların verdiği yetki ile yaptığı işlemlerdir.

Belirleyici işlemler: Yeni bir hukuki durum yaratmayan, önceden doğmuş olan bir hukuki durumu belirleyen işlemlerdir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. **Siyasi Polis (MİT):** Cumhurbaşkanlığına bağlıdır.

İdari Kolluk: Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlıdır.

Adli Kolluk: Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlıdır.

Emniyet Genel Müdürlüğü: İçişleri Bakanlığına bağlıdır.

Jandarma: İçişleri Bakanlığına bağlıdır.

Sahil Güvenlik Komutanlığı: İçişleri Bakanlığına bağlıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. **İdarenin bütünlüğü ilkesi;**

- İdare kuruluş ve görevleri ile bir bütündür.
- İdarenin kuruluş ve görevleri **kanunla** düzenlenir.
- Merkezi idare ile taşra teşkilatı arasındaki bütünlük, yetki genişliği ilkesine göre hiyerarşik denetim ile sağlanır.
- Merkezi yönetim ile yerinden yönetim kuruluşları arasındaki bütünlük, vesayet denetimi ile sağlanır.
- İdari teşkilat, üniter devlet ilkesi gereğince, bir uyum ve bütünlük içerisinde çalışmalıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Kişiler arasındaki özel hukuk uyuşmazlıklarını çözmekler görevli yargı kolu **Adli Yargıdır.**

Adli yargıdaki yetkili mahkemeler ise, Adliye Mahkemeleridir. Adliye Mahkemeleri de hukuk ve ceza mahkemelerinden oluşur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **İl idaresinin başı olan Vali aşağıdakilerden hangisinin kararı ile atanır?**

A) İçişleri bakanı
B) Cumhurbaşkanı
C) Cumhurbaşkanı yardımcıları
D) Genelkurmay başkanı
E) Millî Savunma bakanı

2. **Merkeze ait bir yetkinin vali tarafından kullanılması hangi ilkeyi ifade eder?**

A) Yerinden yönetim ilkesi
B) Merkezi yönetim ilkesi
C) Yetki genişliği ilkesi
D) İdari vesayet ilkesi
E) Hiyerarşi ilkesi

3. **Belediye idaresinin başı, en büyük amiri ve yürütme organı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Belediye başkanı
B) Belediye encümeni
C) Belediye meclisi
D) İl daimi encümeni
E) Bucak komisyonu

4. **İlçe idaresinin başı ve yürütme organı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Vali
B) Kaymakam
C) Bakanlar
D) İlçe İdare Kurulu
E) İlçe Şube Başkanı

5. Kanunla ya da cumhurbaşkanlığı kararnamesine dayanılarak kurulan, üstün ve ayrıcalıklarla donatılmış malları, gelirleri ve personeli ayrı bir statüye tabi tutulmuş kuruluşlardır.

Yukarıda verilen tanım aşağıdaki kavramlardan hangisinin karşılığıdır?

A) Hiyerarşik denetim
B) Yetki genişliği
C) İdari vesayet
D) Özel tüzel kişiliği
E) Kamu tüzel kişiliği

6. **Aşağıdakilerden hangisinin ataması cumhurbaşkanı kararı ile yapılmaz?**

A) Yükseköğretim kurulu üyeleri
B) Rektörler
C) Sosyal güvenlik kurumu başkanı
D) Valiler
E) Kaymakamlar

7. **Aşağıdakilerden hangisinin kamu tüzel kişiliği vardır?**

A) Millî Güvenlik Kurulu
B) İl Genel idaresi
C) İlçe idaresi
D) Belediye idaresi
E) Sayıştay

8. I. Hiyerarşi
II. Yetki genişliği
III. İdari vesayet

Yukarıdakilerden hangileri idarenin bütünlüğü ilkesini sağlamaya yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

CBA Yayınları

9. Eski dilde silsile-i meratip denilen, üst üste sıralanmış ve alttaki üstekine tabi basamak, derece veya kademeler anlamına gelir.

Yukarıda bahsi geçen kurum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yerinden yönetim
B) Hiyerarşi
C) İdari vesayet
D) Merkezi yönetim
E) Yetki genişliği

10. **Ayrı tüzel kişilik bünyesindeki birimler ile merkezi idare ile yerinden yönetim kuruluşları arasında kurulan hukuki bağa ne ad verilir?**

A) Yerinden yönetim
B) İdari vesayet
C) Hiyerarşi
D) Yetki genişliği
E) Merkezden yönetim

11. **Aşağıdakilerden hangisinin kamu tüzel kişiliği vardır?**

A) Yüksek Seçim Kurulu
B) Devlet Denetleme Kurulu
C) Jandarma Genel Komutanlığı
D) Bakanlıklar
E) Üniversiteler

12. **Aşağıdakilerden hangisi kamu tüzel kişiliğine sahip olmanın sonuçlarından biri değildir?**

A) Malları kamu malı statüsündedir.
B) Üstün ve ayrıcalıklı yetkilere sahiptirler.
C) Bütçe ve malvarlıkları yönünden merkeze bağlıdırlar.
D) Personelinin statüsü farklıdır.
E) Kendilerine özgü karar ve yönetim organlarına sahiptirler.

13. I. Vali - Kaymakam
II. Bakan - Bakan yardımcısı
III. Kaymakam - Köy muhtarı
IV. Millî Eğitim Bakanı - İlçe Millî Eğitim Müdürü

Yukarıdakilerden hangileri arasında hiyerarşi yetkisi vardır?

A) I ve II B) II ve III C) I, II ve IV
D) I, III ve IV E) II, III ve IV

14. **Aşağıda verilenlerden kurum ve bakan ilişkilerinin hangisinde idari vesayet ilişkisi yoktur?**

A) Kültür ve Turizm Bakanlığı- Vakıflar Genel Müdürlüğü
B) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı- Karayolları Genel Müdürlüğü
C) Tarım ve Orman Bakanlığı- Orman Genel Müdürlüğü
D) Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
E) Adalet Bakanlığı- Adli Tıp Kurumu

15. **Aşağıdaki eşleştirmelerden hangileri arasında hiyerarşi ilişkisi yoktur?**

A) Cumhurbaşkanı-Savunma Sanayi Başkanlığı
B) Cumhurbaşkanı-Devlet Arşivleri Başkanlığı
C) Cumhurbaşkanı-İletişim Başkanlığı
D) Cumhurbaşkanı-Diyanet İşleri Başkanlığı
E) Cumhurbaşkanı-Strateji ve Bütçe Başkanlığı

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Valiler, **Cumhurbaşkanı kararı** ile atanır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. **Yetki genişliği ilkesi** merkezi idarenin taşra örgütlerinden yalnızca il idaresinde uygulanır. İl idaresinin amiri olan Vali, merkezi idare adına merkeze danışmadan kendiliğinden kararlar alabilmekte ve bu kararları uygulayabilmektedir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Belediye idaresinin başı, en büyük amiri ve yürütme organı **belediye başkanıdır.**

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. İlçe idaresinin başı ve yürütme organı **kaymakamdır.**

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Kanunla ya da cumhurbaşkanlığı kararnamesine dayanılarak kurulan, üstün ve ayrıcalıklarla donatılmış malları, gelirleri ve personeli ayrı bir statüye tabi tutulmuş kuruluşlara **"kamu tüzel kişiliği"** denir.

Anayasaya göre kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak kurulma, herkes tarafından kurulabilme değil, yalnızca devlet tarafından ve kamu gücüne dayanılarak kurulmadır. Bu ise bir idari işlem ile kurulma anlamına gelir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. **Cumhurbaşkanı kararı ile ataması yapılanlar;**

- Diyanet İşleri Başkanı ve Başkan Yardımcıları
- Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı
- Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanı
- Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri ve Genel Sekreter Yardımcıları
- Devlet Denetleme Kurulu Başkan ve Başkan Üyeleri
- Savunma Sanayi Başkanı ve Yardımcıları
- Bakan Yardımcıları
- Cumhurbaşkanlığı Ofis Başkanları
- Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların Başkanları ve Yardımcıları
- TRT Genel Müdürü
- T.C. Merkez Bankası Başkanı ve Başkan Yardımcıları
- Özelleştirme İdaresi Başkanı ve Yardımcıları
- Sayıştay Başsavcısı
- Valiler
- Büyükelçiler
- Rektörler
- Yükseköğretim Kurulu Üyeleri
- ÖSYM Başkanı
- Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı
- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Başkan ve Üyeleri
- Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı
- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanı
- Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanı
- Gelir İdaresi Başkanı ve Yardımcıları
- Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı
- Türkiye Kalkınma Bankası Genel Müdürü
- Türkiye Varlık Fonu Yönetim Kurulu Başkanı, Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyeleri
- Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Başkan ve Üyeleri (RTÜK ve Kişisel Verileri Koruma Kurullarının TBMM'ce seçilen üyeleri hariç)

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Merkezden yönetim (başkent ve taşra teşkilatı) devlet tüzel kişiliğine sahip iken, yerinden yönetim (yerel ve hizmet yerinden yönetim) kamu tüzel kişiliğine sahiptir.

Belediye İdaresi, yerel yönetimler içindedir ve kamu tüzel kişiliği vardır.

Millî Güvenlik Kurulu ve Sayıştay merkezde ve yardımcı kuruluşlar içinde yer aldığından dolayı devlet tüzel kişiliği vardır.

İl genel idaresi ve ilçe idaresi taşra teşkilatındadır ve devlet tüzel kişiliği vardır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Anayasaya göre "idari kuruluş ve görevleri ile bir bütündür ve kanunla düzenlenir". İdareyi oluşturan kuruluşların uyum içinde çalışması bu ilke ile mümkündür.

İdarenin bütünlüğünün sağlanması 2 müessese ile mümkündür. Bunlar;

- Hiyerarşik denetim
- İdari vesayettir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

9. Merkezden yönetim sisteminin işleyebilmesi için, merkezden yönetim örgütleri olan başkent teşkilatı ile taşra teşkilatı arasındaki bütünlüğün sağlanması zorunludur. Eski dilde silsile-i meratip veya mertebeler silsilesi sözcüklerinin karşılığı kullanılan hiyerarşi, üst üste sıralanmış ve alttaki üstekine tabi basamak, derece ve kademeler anlamına gelmektedir.

İdare teşkilatı içinde ise hiyerarşi, bu teşkilatın bir kademeleşme göstermesini, bu teşkilatın görevlilerinin aşağıdan yukarı doğru basamak basamak, derece derece

CBA Yayınları

birbirlerine bağlanarak baştaki yetkililere tabi olmalarını ifade etmektedir. Bu düzeni gerçekleştirmek için bir yukarıdaki basamak veya derecedeki makam veya memurun **(üstün)** alt basamak ve derecelerdeki makam veya memurlar (astlar) üzerinde sahip olması gereken güce hiyerarşi gücü, bu güçten kaynaklanan yetkilere ise **hiyerarşik yetkiler** denilmektedir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. Ayrı tüzel kişilik bünyesindeki birimler ile merkezi idare ile yerinden yönetim kuruluşları arasında kurulan hukuki bağa **"idari vesayet"** adı verilir. (Merkezden yönetimlerin yerinden yönetim birimlerini denetlemesidir)

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. Kamu Tüzel Kişiliği Bulunmayan Kuruluşlar;

- Bakanlıklar ve Cumhurbaşkanı Yardımcıları
- İletişim Başkanlığı
- Devlet Arşivleri Başkanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, MİT Başkanlığı, Millî Saraylar İdarisi Başkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- Türkiye Varlık Fonu
- Devlet Denetleme Kurulu
- Millî Güvenlik Kurulu
- Genelkurmay Başkanlığı
- Yüksek Seçim Kurulu
- Jandarma Genel Komutanlığı
- Sahil Güvenlik Komutanlığı
- Hâkimler ve Savcılar Kurulu
- Emniyet Genel Müdürlüğü
- Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Danıştay
- Uyuşmazlık Mahkemesi
- Bölge İdare Mahkemesi
- Sayıştay
- MGK Genel Sekreterliği
- Merkez teşkilatı ve taşra teşkilatı

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

12. Kamu Tüzel Kişiliğine Sahip Olmanın Sonuçları;

- Kendilerine özgü malvarlığı ve bütçeye sahiptirler.
- Üstün ve ayrıcalıklı yetkilere (kamu gücü) sahiptirler.
- Malları kamu malı statüsündedir.
- Personeli devlet memuru statüsündedir.
- Kendilerine özgü karar ve denetim organları vardır.
- İhale işlemlerinde Kamu İhale Kanunu'na tabidirler.
- Mahkemelerde davacı veya davalı olabilirler.
- Kamulaştırma yetkisine sahiptirler.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. Şifre ve Çözümü;

DTK – DTK = Hiyerarşi

DTK – KTK = İdari Vesayet

KTK – KTK = İdari Vesayet

- Vali (DTK)-Kaymakam (DTK) = **Hiyerarşi**
- Bakan (DTK)-Bakan yardımcısı (DTK) = **Hiyerarşi**
- Kaymakam (DTK)-Köy muhtarı (KTK) = **İdari Vesayet**
- MEB (DTK)-İlçe Millî Eğitim Müdürü (DTK) = **Hiyerarşi**

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. Şifre ve Çözümü;

DTK – DTK = Hiyerarşi

DTK – KTK = İdari Vesayet

KTK – KTK = İdari Vesayet

- A seçeneğindeki; Kültür ve Turizm Bakanlığı (DTK) - Vakıflar Genel Müdürlüğü (KTK) arasındaki ilişki idari vesayettir.
- B seçeneğindeki; Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (DTK) - Karayolları Genel Müdürlüğü (KTK) arasındaki ilişki idari vesayettir.
- C seçeneğindeki; Tarım ve Orman Bakanlığı (DTK) - Orman Genel Müdürlüğü (KTK) arasındaki ilişki idari vesayettir.
- D seçeneğindeki; Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı (DTK) - Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (KTK) arasındaki ilişki idari vesayettir.
- E seçeneğindeki; Adalet Bakanlığı (DTK) - Adli Tıp Kurumu (DTK) arasındaki ilişki **hiyerarşidir.**

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

15. Şifre ve Çözümü;

DTK – DTK = Hiyerarşi

DTK – KTK = İdari Vesayet

KTK – KTK = İdari Vesayet

- A seçeneğindeki; Cumhurbaşkanı (DTK)-Savunma Sanayi Başkanlığı (KTK) arasındaki ilişki **idari vesayettir.**
- B seçeneğindeki; Cumhurbaşkanı (DTK)-Devlet Arşivleri Başkanlığı (DTK) arasındaki ilişki hiyerarşidir.
- C seçeneğindeki; Cumhurbaşkanı (DTK)-İletişim Başkanlığı (DTK) arasındaki ilişki hiyerarşidir.
- D seçeneğindeki; Cumhurbaşkanı (DTK)-Diyanet İşleri Başkanlığı (DTK) arasındaki ilişki hiyerarşidir.
- E seçeneğindeki; Cumhurbaşkanı (DTK)-Strateji ve Bütçe Başkanlığı (DTK) arasındaki ilişki hiyerarşidir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Aşağıdakilerden hangisi yerinden yönetim kuruluşlarının özelliklerinden biri değildir?**

A) Kamu tüzel kişilikleri vardır.
B) Devletten ayrı malvarlıkları ve bütçeleri vardır.
C) Organları hizmet gördükleri yerin seçmenleri tarafından belirlenir.
D) Kamu görevlileri merkezi idarenin hiyerarşisine dâhil değildir.
E) Merkezi idareye bağlı olarak faaliyet gösterirler.

2. **Teknik bilgi ve uzmanlık isteyen belli bir hizmetin devlet tüzel kişiliği ve merkezi idare teşkilatı dışında örgütlenmesi ve tüzel kişiliğe kavuşturulması sonucu ortaya çıkan kuruluşlara ne ad verilir?**

A) Hizmet yerinden yönetim kuruluşları
B) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları
C) Yerel yerinden yönetim kuruluşları
D) Merkezden yönetim kuruluşları
E) Mahalli kamu hizmetleri

3. I. Ülke bütünlüğünün sarsılma tehlikesi
II. Partizanca uygulamaların ortaya çıkması
III. Bürokrasi ve kırtasiyeciliğe yol açması
IV. Mali denetimde yaşanan güçlükler

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri yerinden yönetimlerin sakıncaları arasında yer almaz?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve IV E) II, III ve IV

4. **Aşağıdakilerden hangisi merkezden yönetimin yararlarından biri değildir?**

A) Güçlü bir devlet yönetimi sağlar.
B) Hizmetler daha az harcama ile yürütülür.
C) Bürokrasi ve kırtasiyeciliği önler.
D) Hizmetler yeknesak biçimde yürütülür.
E) Hizmetler rasyonel biçimde yürütülür.

5. **Aşağıdakilerden hangisi, yerel yönetim kuruluşlarının özellikleri arasında yer almaz?**

A) Özerk kuruluşlardır.
B) Devletten ayrı malvarlıkları ve bütçeleri bulunur.
C) Merkezi idarenin dışında yer alarak faaliyet gösterirler.
D) Çalışan kamu görevlileri merkezi idare hiyerarşisine tabidir.
E) Yerel yönetim kuruluşlarının organları seçimle işbaşına gelir.

6. **Merkezi idarenin başkent dışındaki tüm ülkeye yayılmış teşkilatına ne ad verilir?**

A) Taşra teşkilatı
B) Köy teşkilatı
C) Bucak teşkilatı
D) Yurtdışı teşkilatı
E) Başkent teşkilatı

CBA Yayınları

7. I. Devlet Denetleme Kurulu
II. İletişim Başkanlığı
III. Diyanet İşleri Başkanlığı
IV. Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği

Yukarıdaki cumhurbaşkanına bağlı kuruluşlardan hangilerinin kamu tüzel kişiliği yoktur?

A) I ve IV B) III ve IV
C) I, III ve IV D) II, III ve IV
E) I, II, III ve IV

8. I. İl genel idaresi
II. İl özel idaresi
III. Belediyeler
IV. İlçe idaresi

Yukarıdakilerden hangilerinin kamu tüzel kişiliği yoktur?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) I ve IV E) II, III ve IV

9. **İl, belediye ve köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulmuş bulunan kamu tüzel kişiliğine ne ad verilir?**

A) Başkent teşkilatı
B) Mahalli idareler
C) Taşra teşkilatı
D) Merkeze yardımcı kuruluşlar
E) Hizmet bakımından yerinden yönetim organları

10. **Aşağıdaki cumhurbaşkanlığına bağlı kuruluşlardan hangisinin kamu tüzel kişiliği vardır?**

A) Savunma Sanayi Başkanlığı
B) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı
C) Diyanet İşleri Başkanlığı
D) İletişim Başkanlığı
E) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı

11. **Aşağıda verilenlerden hangisinin yönetmelik çıkarma yetkisi vardır?**

A) Dışişleri Bakanlığı
B) Emniyet Genel Müdürlüğü
C) Sayıştay
D) Jandarma Genel Komutanlığı
E) Diyanet İşleri Başkanlığı

12. **Aşağıdakilerden hangisi yetki genişliğinin özelliklerinden biri <u>değildir</u>?**

A) Merkezi idarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin taşrada yürütülmesi için kullanılır.
B) Merkezi idarenin tüm taşra örgütlerinde görevli amirler tarafından kullanılır.
C) Yetki merkezi idare adına kullanılmaktadır.
D) Yürütülen hizmetten elde edilen gelirler merkezi idarenin bütçe gelirlerine aktarılır.
E) Yürütülen hizmetin giderleri merkezi idarenin bütçesinden karşılanır.

13. **Bir bakanın, bakanlığında çalışan memurları atama ve sicil verme yetkisi hangi hukuki ilişkiden kaynaklanmaktadır?**

A) Merkezden yönetim
B) Yetki genişliği
C) Yerinden yönetim
D) Hiyerarşi
E) İdari vesayet

14. **Valiler hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) İl'de cumhurbaşkanının temsilcisi ve idari yürütme vasıtasıdır.
B) Valiler, cumhurbaşkanı kararı ile atanır.
C) Valiler, Kaymakamlardan farklı olarak istisnai memur değil güvenceli meslek memurudurlar.
D) Valinin görev süresi atandığı andaki cumhurbaşkanının görev süresi kadardır.
E) Yetki genişliği ilkesini kullanırlar.

15. I. Vakıflar Genel Müdürlüğü
II. İl Özel İdaresi
III. Devlet Denetleme Kurumu
IV. Üniversiteler

Yukarıdakilerden hangisinin kamu tüzel kişiliği <u>yoktur</u>?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) I, II ve III E) II, III ve IV

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. **Yerinden yönetimin özellikleri şunlardır;**

- Kamu tüzel kişilikleri vardır.
- Bu kuruluşlar, **merkezi idarenin dışında yer alarak faaliyet gösterirler.**
- Özerk kuruluşlardır.
- Kendilerine özgü iradeye sahiptirler.
- Devletten ayrı malvarlıkları ve bütçeleri bulunur.
- Çalışan kamu görevlileri merkezi idare hiyerarşisinde bulunmazlar.
- Yerel yönetim kuruluşlarının kurucuları, bu kuruluşların faaliyet gösterdikleri yörenin seçmenleridir.
- Yerel yönetim kuruluşlarının organları seçimle işbaşına gelir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Teknik bilgi ve uzmanlık isteyen belli bir hizmetin devlet tüzelkişiliği ve merkezi idare teşkilatı dışında örgütlenmesi ve tüzelkişiliğe kavuşturulması sonucu ortaya çıkan kuruluşlara **"hizmet yerinden yönetim kuruluşları"** adı verilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. Bürokrasi ve kırtasiyeciliğe yol açması yerinden yönetimlerin yararı, merkezden yönetimlerin sakıncasıdır.

Yerinden yönetimlerin sakıncaları;

- Ülke bütünlüğünün sarsılma tehlikesi
- Partizanca uygulamaların ortaya çıkması
- Mali denetimde yaşanan güçlükler
- Hizmetlerin yeknesak (eşit) bir biçimde yürütülememesidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. **Merkezden Yönetimin Yararları;**

- Güçlü bir devlet yönetimi sağlar.
- Hizmetler, daha az harcama ile ve rasyonel bir biçimde yürütülür; bu sistemde ülkedeki tüm beşeri ve mali kaynaklar merkezde birleştirildiğinden, bu kaynakların en verimli biçimde toplum yararına kullanılması sağlanarak daha az harcamayla ve rasyonel bir biçimde yürütülür.
- Hizmetler, yeknesak bir biçimde yürütülür; hizmetlerin iletilmesinde yöreler ve vatandaşlar arasında eşitlik sağlanmış olur.
- Kamu görevlileri yerel etkilerden kurtulur.

C seçeneğindeki "bürokrasi ve kırtasiyeciliği önler" ifadesi merkezden yönetimin sakıncasını, yerel yönetimlerin yararlarını oluşturur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. **Yerel Yönetimlerin Özellikleri;**

- Kamu tüzel kişilikleri vardır.
- Bu kuruluşlar, merkezi idarenin dışında yer alarak faaliyet gösterirler.
- Özerk kuruluşlardır.
- Kendilerine özgü iradeye sahiptirler.
- Devletten ayrı malvarlıkları ve bütçeleri bulunur.
- Çalışan kamu görevlileri **merkezi idare hiyerarşisinde bulunmazlar.**
- Yerel yönetim kuruluşlarının kurucuları, bu kuruluşların faaliyet gösterdikleri yörenin seçmenleridir.
- Yerel yönetim kuruluşlarının organları seçimle işbaşına gelir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. Merkezi idarenin başkentteki yetkililerden oluşan teşkilatına ise "başkent teşkilatı" adı verilir.

Merkezi idarenin başkent dışındaki tüm ülkeye yayılmış teşkilatına **"taşra teşkilatı"** adı verilir.

Bu görevliler, başkentteki yetkililerce atanırlar; onların emir ve talimatları doğrultusunda hareket eder ve onlara hiyerarşi olarak adlandırılan bir hukuki bağ ile bağlıdırlar.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

7. **Cumhurbaşkanlığına bağlı ve kamu tüzel kişiliği olmayan kuruluşlar;**

- Devlet Arşivleri Başkanlığı
- Devlet Denetleme Kurulu
- Diyanet İşleri Başkanlığı
- İletişim Başkanlığı
- Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
- Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı
- Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı
- Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- Türkiye Varlık Fonu

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. İl genel idaresi ve ilçe idaresi yani taşra teşkilatının **kamu tüzel kişiliği yoktur.**

İl özel idaresi, belediye idaresi, büyükşehir belediye idaresi ve köy idaresinin **kamu tüzel kişiliği vardır.**

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

9. İl, belediye ve köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulmuş bulunan kamu tüzel kişiliğine **"mahalli idareler"** adı verilir.

Mahalli idarelerin (yerel yönetimler) kamu tüzel kişileri vardır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. **Cumhurbaşkanlığına bağlı ve kamu tüzel kişiliği olan kuruluşlar;**

- Savunma Sanayi Başkanlığı
- Dijital Dönüşüm Ofisi
- Finans Ofisi
- İnsan Kaynakları Ofisi
- Yatırım Ofisi

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

11. **Yönetmelikleri;**

- Cumhurbaşkanı
- Bakanlıklar
- Kamu tüzel kişileri çıkarır.

Emniyet Genel Müdürlüğünün, Sayıştay'ın, Jandarma Genel Komutanlığının ve Diyanet İşleri Başkanlığının kamu tüzel kişiliği olmadığı için yönetmelik çıkarma yetkileri de **yoktur.**

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Yetki genişliği ilkesi merkezi idarenin taşra örgütlerinden **sadece il idaresinde uygulanır.**

İl idaresinin amiri olan Vali, merkezi idare adına merkeze danışmadan kendiliğinden kararlar alabilmekte ve bu kararları uygulayabilmektedir. Buna karşılık, öteki taşra örgütlerinin amirlerinin kural olarak böyle bir yetkisi bulunmamaktadır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

13. Bir bakanın, bakanlığında çalışan memurları atama ve sicil verme yetkisi **hiyerarşik** bir yetkidir. Çünkü, hiyerarşi aynı kuruluş bünyesindeki üst makamın, alt derecedeki makamı denetlemesi olarak tanımlanabilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. **Valiler;**

- İl'de cumhurbaşkanının temsilcisi ve idari yürütme vasıtasıdır.
- Valiler, cumhurbaşkanı kararı ile atanır.
- Yetki genişliği ilkesini kullanırlar.
- Valilik **istisnai memurluktur.**
- Valinin görev süresi atandığı andaki cumhurbaşkanının görev süresi kadardır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. Devlet Denetleme Kurulu merkezden yönetim teşkilatı içinde merkeze yardımcı bir kuruluştur. Bu yüzden **devlet tüzel kişiliği** vardır.

Devlet Denetleme Kurulu doğrudan cumhurbaşkanına bağlıdır. Üyelerini ve başkanını seçme yetkisi cumhurbaşkanına aittir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. I. Köy idaresi
II. Belediye idaresi
III. İlçe idaresi
IV. İl genel idaresi

Yukarıdakilerden hangileri merkezi idarenin taşra örgütleri arasında yer alır?

A) I ve II B) I ve IV C) I, II ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

2. **Aşağıdakilerden hangisi mahalli idareler arasında yer almaz?**

A) Manisa Büyükşehir Belediyesi
B) Ankara İl Özel İdaresi
C) Çobanisa köyü
D) Bandırma Belediyesi
E) Akhisar ilçesi

3. **Belediyeler aşağıdakilerden hangisi ile kurulur?**

A) Cumhurbaşkanı kararı
B) İçişleri bakanı kararı
C) Kanun
D) Yönetmelik
E) Büyükşehir belediyesi kararı

4. **Büyükşehir belediyeleri aşağıdakilerden hangisi ile kurulur?**

A) Kanun
B) Cumhurbaşkanı kararı
C) Anayasa
D) İçişleri bakanı kararı
E) TBMM onayı

5. **Köyler aşağıdakilerden hangisi ile kurulur?**

A) Cumhurbaşkanı onayı
B) Cumhurbaşkanlığı kararnamesi
C) İçişleri bakanı kararı
D) Adalet bakanı kararı
E) Kanun

6. **Nüfusu 2.000'in altına düşen belediyeler aşağıda verilenlerden hangisi ile köye dönüştürülür?**

A) İçişleri bakanı kararı
B) Cumhurbaşkanı kararı
C) Belediye başkanı kararı
D) Belediye meclis kararı
E) Cumhurbaşkanlığı kararnamesi

CBA Yayınları

7. I. Büyükşehir Belediyesi
II. Üniversiteler
III. Bakanlıklar
IV. Belediye
V. İlçe

Yukarıdakilerden hangileri kanunla kurulan idari örgütler arasında yer alır?

A) I ve II B) I, II ve V C) III ve IV
D) III, IV ve V E) II, III ve V

8. **İl, belediye ve köylerde kurulması öngörülen yerel yönetimler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Kişi topluluğu niteliğindedirler.
B) Organları, hizmet gördükleri yörenin seçmenleri tarafından belirlenir.
C) Bu kuruluşlarda çalışan görevlileri merkezi idarenin hiyerarşisine bağlıdır.
D) Devlet tüzel kişiliği dışındadır.
E) Kamu tüzel kişileri vardır.

9. **Köy muhtarını ve ihtiyar heyetini seçen köy idaresi organı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Köy encümeni
B) Köy derneği
C) Köy kalkınma kurulu
D) Yüksek Seçim Kurulu
E) Köy idare kurulu

10. **Aşağıdakilerden hangisi bir yerel yönetim kuruluşudur?**

A) Ankara Ticaret Odası
B) Adalet Bakanlığı
C) Celal Bayar Üniversitesi
D) Karaoğlanlı Köyü
E) Ege Üniversitesi Hastanesi

11. I. Muhtar
II. İl genel meclisi üyeleri
III. Belediye encümeni üyeleri
IV. İhtiyar heyeti
V. Kaymakam

Yukarıdakilerden hangisi halkın oyları ile seçilerek göreve gelirler?

A) I ve II B) II ve V C) I, II ve III
D) I, II ve IV E) III, IV ve V

12. **Büyükşehir belediye başkanı, büyükşehir sınırları içindeki seçmenler tarafından kaç yıl için seçilir?**

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 7

13. **Belediye sınırları içinde mahalle kurulması, kaldırılması, birleştirilmesi, bölünmesi, sınırlarının tespiti ve değiştirilmesi aşağıdakilerden hangisi ile gerçekleştirilir?**

A) İçişleri bakanının teklifi ve başbakanın kararı üzerine cumhurbaşkanının onayı ile
B) İçişleri bakanının kararı ve valinin onayı ile
C) Belediye başkanının kararı ve valinin görüşü üzerine cumhurbaşkanının onayı ile
D) Belediye meclisinin kararı ve kaymakamın görüşü üzerine valinin onayı ile
E) Doğrudan doğruya kanunla

14. **Kaymakam aşağıdakilerden hangisi ile atanır?**

A) Cumhurbaşkanı kararı
B) Cumhurbaşkanı onayı
C) İçişleri bakanı kararı
D) Valinin onayı
E) Belediye meclisi kararı

15. **Büyükşehir belediyelerinin kurulabilmesi için gerekli olan nüfus <u>en az</u> aşağıdakilerden hangisidir?**

A) 5.000 B) 50.000 C) 500.000
D) 75.000 E) 750.000

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. **Merkez idaresinin taşra teşkilatı;**

İl genel idaresi;

- Vali
- İl idare şube başkanları
- İl idare kurulu

İlçe idaresi;

- Kaymakam
- İlçe idare şube başkanları
- İlçe idare kurulu

Bölgesel Kuruluşlar

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. **Mahalli İdareler (Yerel Yönetimler);**

- İl özel idaresi
- Belediye idaresi
- Büyükşehir belediye idaresi
- Köy idaresidir.

E seçeneğindeki Akhisar İlçesi yani İlçe İdaresi taşra teşkilatı içerisinde yer almaktadır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. Bir yerde belediye kurulabilmesi için **cumhurbaşkanı kararı** gereklidir.

Belediye kurulabilmesi için ayrıca o yerin nüfusunun en az 5000 olması gerekmektedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Bir yerde büyükşehir belediyesi **kanunla** kurulur.

Büyükşehir Belediyesi kurulabilmesi için ayrıca o yerin nüfusunun en az 750.000 olması gerekmektedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Bir yerde köy kurulabilmesi için **İçişleri Bakanı kararı** gereklidir.

Nüfusu 2000'in altındaki yerlerde köy kurulabilir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Nüfusu 2.000'in altına düşen belediyeler, **cumhurbaşkanı kararı** ile köye dönüştürülür. Tüzel kişiliği kaldırılan belediyenin tasfiyesi il özel idaresi tarafından yapılır. Bu belediyenin taşınır ve taşınmaz malları ile hak, alacak ve borçları ilgili köy tüzel kişiliğine intikal eder.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. **Kanunla kurulan idari örgütler;**

- İl
- İlçe
- Büyükşehir belediyeleri
- Üniversiteler
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları

Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görev ve yetkileri ile teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması **Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi** ile düzenlenir.

Belediyeler ise **cumhurbaşkanı kararı** ile kurulur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. **Mahalli İdareler;**

- Üzerlerindeki denetim hiyerarşi değil, **idari vesayettir.**
- Özerk kuruluşlardır.
- Kamu tüzel kişiliğine sahiptirler.
- Devlet tüzel kişiliği dışındadır.
- Kişi topluluğu niteliğindedirler.
- Organları, hizmet gördükleri yörenin seçmenleri tarafından belirlenir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

9. **Köy derneği;**

- Köy **muhtarını** ve **ihtiyar heyetini** seçer.
- Köydeki seçmenlerden oluşur.
- Köyün isteğe bağlı işlerini zorunlu hâle getirir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. **Yerel yönetim kuruluşları (mahalli idareler);**

- İl Özel İdaresi
- Belediye İdaresi
- Büyükşehir belediye idaresi
- Köy İdaresi

A, C ve E seçeneğindeki; Ankara Ticaret Odası, Celal Bayar Üniversitesi, Ege Üniversitesi Hastanesi hizmet yerinden yönetim kuruluşudur.

B seçeneğindeki; Adalet Bakanlığı merkezden yönetimler içerisindedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. **Halkın oyları ile seçilerek göreve gelenler;**

- Cumhurbaşkanı
- TBMM üyeleri
- İl genel meclisi üyeleri
- Belediye başkanları
- Belediye meclisi üyeleri
- Muhtarlar
- İhtiyar heyeti

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

12. Yerel yönetim seçimleri **5 yılda bir** yapılır.

2017 anayasa değişikliği ile birlikte artık TBMM seçimleri de beş yılda bir ve cumhurbaşkanı seçimleri ile birlikte yapılır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. Belediye sınırları içinde mahalle kurulması, kaldırılması, birleştirilmesi, bölünmesi, sınırlarının tespiti ve değiştirilmesi **belediye meclisinin kararı ve kaymakamın görüşü üzerine valinin onayı ile** olur.

Dikkat edilmesi gereken önemli yer; mahalleler anayasada yer alan mahalli idareler arasında yer almamaktadır ve kamu tüzel kişilikleri yoktur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. Kaymakam **cumhurbaşkanı onayı** ile atanır ve sürekli bir memurdur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Belediye sınırları içindeki ve bu sınırlara en fazla 10.000 metre uzaklıktaki yerleşim birimlerinin son nüfus sayımına göre toplam nüfusu **750.000**'den fazla olan il belediyeleri, ekonomik gelişmişlik düzeyleri ve fiziki yerleşim durumları dikkate alınarak, kanunla büyükşehir belediyesine dönüştürülebilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Aşağıdakilerden hangisi yerel yönetim birimlerinden biri değildir?**

A) Zonguldak il özel idaresi
B) Çanakkale belediyesi
C) Bursa'nın Görükle ilçesi
D) Antalya büyükşehir belediyesi
E) Kuyucak köyü

2. **Aşağıdakilerden hangisi kanunla yapılır?**

A) Valinin atanması
B) Kaymakamın atanması
C) Mesleki oda birliklerinin kurulması
D) Belediyelerin kurulması
E) Köylerin kurulması

3. **Belediye başkanının görevine kesin olarak son verme yetkisi aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Danıştay
B) İçişleri bakanı
C) Yargıtay
D) Belediye meclisi
E) Cumhurbaşkanı

4. **Bir yerde belediye kurulabilmesi için nüfusun en az ne kadar olması gerekmektedir?**

A) 2.000 B) 5.000 C) 10.000
D) 500.000 E) 750.000

5. **Aşağıdakilerden hangisi merkeze yardımcı kuruluşlardan biri değildir?**

A) Yargıtay
B) Danıştay
C) Sayıştay
D) Milli Güvenlik Kurulu
E) Ekonomik ve Sosyal Konsey

6. **Aşağıdakilerden hangisi İl İdare Kurulunda yer almaz?**

A) Hukuk işleri müdürü
B) Mal müdürü
C) Gıda, Tarım ve Hayvancılık müdürü
D) Defterdar
E) Çevre ve Şehircilik müdürü

7. **Aşağıdakilerden hangisi belediye personelidir?**

A) Zabıta B) Korucu C) Jandarma
D) Polis E) Müdürlükler

8. **Merkeze yardımcı kuruluşlar arasında yer alan** "ekonomik ve sosyal konsey"**in başkanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cumhurbaşkanı
B) Cumhurbaşkanı yardımcıları
C) Vali
D) Kaymakam
E) İçişleri bakanı

CBA Yayınları

9. I. Sosyal Güvenlik Kurumu
II. Vakıflar Genel Müdürlüğü
III. Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü
IV. Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü

Yukarıdakilerden hangileri "sosyal kamu kurumları" **arasında yer alır?**

A) I ve IV B) II ve III C) III ve IV
D) I, III ve IV E) II, III ve IV

10. 1982 Anayasası'nın 137. maddesine göre; "Kamu hizmetlerinde herhangi bir sıfat ve suretle çalışmakta olan kimse, üstünden aldığı emri, yönetmelik, cumhurbaşkanlığı kararnamesi, kanun veya Anayasa hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmez ve bu aykırılığı o emri verene bildirir. Ancak, üstü emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilerse, emir yerine getirilir; bu hâlde, emri yerine getiren sorumlu olmaz. Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz."

Yukarıdaki Anayasa maddesinde açıklanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yetki genişliği ilkesi
B) Kanuni idare ilkesi
C) Kanunsuz emir
D) İdari vesayet ilkesi
E) Yerindelik denetimi

11. **Aşağıdakilerden hangisi hiyerarşik amirin astların memuriyet durumlarına ilişkin bazı işlemleri yapabilme yetkilerinden biri değildir?**

A) Atama yetkisi
B) Disiplin cezası verme yetkisi
C) Özlük haklarını değiştirme yetkisi
D) Hizmet yerlerini değiştirme yetkisi
E) Sicil verme yetkisi

12. **Bir işlemin yapılması için yetkili olan makam, kanunda aksine hüküm yoksa o işlemin değiştirilmesi veya geri alınması için yetkili olmasına ne ad verilir?**

A) Yetki paralelliği
B) Yetki gaspı
C) Yetki tecavüzü
D) Fonksiyon gaspı
E) Yetki devri

13. **Devlet ve öteki kamu tüzel kişileri tarafından tahvil, bono gibi senetler karşılığında halktan borç para alınmasını sağlayan idari sözleşme türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kamu hizmeti imtiyaz sözleşmeleri
B) İdari hizmet sözleşmeleri
C) Mali iltizam sözleşmeleri
D) Orman işletme sözleşmeleri
E) Kamu istikraz sözleşmeleri

14. **İl özel idaresinin karar organı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Vali
B) İl genel meclisi
C) İl encümeni
D) İl idare kurulu
E) Kaymakam

15. **Merkezden yönetim birimlerinin yerinden yönetim birimleri üzerinde sahip olduğu denetim yetkisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İdari vesayet
B) Yetki genişliği
C) Hiyerarşi
D) Yetki gaspı
E) Kamu gücü

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. **Yerel Yönetimler;**

- İl özel idaresi
- Belediye idaresi
- Büyükşehir belediye idaresi
- Köy idaresidir.

C seçeneğinde verilen; Bursa'nın Görükle ilçesi taşra teşkilatı içinde yer alır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. **Kanunla yapılan işlemler;**

- İllerin kurulması ve kaldırılması
- İlçelerin kurulması ve kaldırılması
- Bir ilçenin bir ilden ayrılıp başka bir ile bağlanması
- İl ve ilçelerin ad ve merkezlerinin değiştirilmesi
- Üniversitelerin kurulması
- Büyükşehir belediyelerinin kurulması
- Mesleki oda birliklerinin kurulması

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Belediye başkanının görevine kesin olarak son verme yetkisi **Danıştay**'a aittir.

Ancak belediye başkanının görevinden geçici olarak uzaklaştırılmasına "İçişleri bakanı" karar verir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Nüfusu **5.000** ve üzerinde olan yerleşim birimlerinde belediye kurulabilir.

İçme ve kullanma suyu havzaları ile sit ve diğer koruma alanlarında ve meskûn sahası kurulu bir belediyenin sınırlarına 5.000 metreden daha yakın olan yerleşim birimlerinde belediye kurulamaz.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. **Merkeze yardımcı kuruluşlar;**

- Danıştay
- Sayıştay
- Milli Güvenlik Kurulu
- Ekonomik ve Sosyal Konseydir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. **İl İdare Kurulu;**

- Hukuk İşleri müdürü
- Defterdar
- Millî Eğitim müdürü
- Çevre ve Şehircilik müdürü
- Sağlık müdürü
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık müdürü
- Veteriner müdüründen oluşur.

B seçeneğinde yer alan **mal müdürü** İlçe İdare Kurulunda yer alır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7.

- **Zabıta:** Belediye personeli
- **Korucu:** Köy personeli
- **Jandarma:** Genel idari kolluk makamı personeli
- **Polis:** Genel idari kolluk makamı personeli

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Ekonomik ve Sosyal Konsey başkanı **cumhurbaşkanı**'dır.

Cumhurbaşkanı'nın toplantılara katılamaması hâlinde görevlendireceği cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakan toplantılara başkanlık eder.

Konseyin üyeleri de cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

9. **Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü;** Bilimsel Teknik ve Kültürel Kamu Kurumları içerisinde yer alırken, **Vakıflar Genel Müdürlüğü;** İdari Kamu Kurumları içerisinde yer alır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. 1982 Anayasası'nın 137. maddesine göre; "Kamu hizmetlerinde herhangi bir sıfat ve suretle çalışmakta olan kimse, üstünden aldığı emri, yönetmelik, cumhurbaşkanlığı kararnamesi, kanun veya Anayasa hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmez ve bu aykırılığı o emri verene bildirir. Ancak, üstü emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilerse, emir yerine getirilir; bu hâlde, emri yerine getiren sorumlu olmaz. Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz." Bu **kanunsuz emir** olarak adlandırılır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Hiyerarşik amir (üst), astların memuriyet durumuna ilişkin işlemler yapar.

Hiyerarşik amir astlarına ilişkin olarak;

- Atama
- Sicil verme
- Yükseltme işlemlerini yapma
- Disiplin cezaları verme
- Hizmet yerlerini değiştirme yetkisine sahiptir.

Üst astın işlemlerini denetleme yetkisine sahiptir. Hiyerarşik amir, astın işlemlerini yapmasından sonra bu işlemleri denetleme ve bu denetim sonucuna göre astın işlemlerini onama ya da onamama, düzeltme, değiştirme, kaldırma, geri alma (iptal etme), uygulanmalarını erteleme ya da durdurma gibi yetkilere sahiptir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. Seçeneklerde verilen ifadelerin tanımları;

- Bir işlemin yapılması için yetkili olan makam, kanunda aksine hüküm yoksa o işlemin değiştirilmesi veya geri alınması için yetkili olmasına **Yetki Paralelliği** denir.
- İdareye tamamıyla yabancı veya idare adına irade açıklamaya yetkili olmayan bir kimse tarafından yapılan işlemler durumunda ortaya çıkan sakatlığa **Yetki Gaspı** denir.
- Bir idari makamın diğer bir idari makamın yetkili olduğu bir konuda işlem tesis etmesine **Yetki Tecavüzü** denir.
- İdarenin yasama veya yargı organlarının görev alanına giren konularda işlem yapması durumunda ortaya çıkan sakatlığa **Fonksiyon Gaspı** denir.
- Karar alma yetkisinin bir makamdan diğer makama kişi ismi belirtilmeksizin devredilmesine **Yetki Devri** denir.
- Karar alma yetkisinin ismen belirlenmiş bir kamu görevlisinden yine ismen belirlenmiş bir başka kamu görevlisine devredilmesine **İmza Devri** denir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. Devlet ve öteki kamu tüzel kişileri tarafından tahvil, bono vb. senetler karşılığında halktan borç para alınmasını sağlayan idari sözleşme türü **Kamu İstikraz (borçlanma) Sözleşmeleridir.**

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. **İl genel meclisi**, il özel idaresinin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre ildeki seçmenler tarafından seçilmiş üyelerden oluşur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Merkezden yönetim birimlerinin yerinden yönetim birimleri üzerinde sahip olduğu denetim yetkisine **idari vesayet** denir.

B seçeneğinde verilen "Yetki Genişliği" ilkesi sadece il genel idaresinin başındaki valiye aittir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Aşağıdakilerden hangisi memur olma koşullarından biri değildir?**

A) Türk vatandaşı olmak
B) On sekiz yaşını doldurmuş olmak
C) En az ortaokul mezunu olmak
D) Askerliğini yapmış olmak
E) Kısıtlı olmamak

2. **Memurlukta adaylık süresi en az ve en çok ne kadardır?**

A) 2 ay – 6 ay
B) 6 ay – 1 yıl
C) 1 yıl – 2 yıl
D) 1 yıl – 3 yıl
E) 1 yıl – 5 yıl

3. **Kamu hizmetlerine girişte, hizmet içinde yükselmede ve her türlü ödüllendirmelerde yetenek ve başarı ölçüsünün geçerli olduğu sisteme ne ad verilir?**

A) Hizmet ilkesi
B) Kariyer ilkesi
C) Liyakat ilkesi
D) Başarı ilkesi
E) Ödüllendirme sistemi

4. **Devlet memurunun istifa etmesi sonrası yerine yeni biri gelene kadar görevine devam etmesi kamu hizmetinin hangi ilkesinin bir sonucudur?**

A) Eşitlik ilkesi
B) Değişkenlik ilkesi
C) Nesnellik ilkesi
D) Uyarlama ilkesi
E) Süreklilik ilkesi

5. **Devlet memurları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Sendikalara üye olamazlar.
B) Ticari faaliyette bulunamazlar.
C) Taraflı davranamazlar.
D) Başka bir işte çalışamazlar.
E) Siyasi partilere üye olamazlar.

6. **Aşağıdakilerden hangisi en yüksek devlet memurudur?**

A) Cumhurbaşkanı
B) Cumhurbaşkanı yardımcısı
C) Cumhurbaşkanlığı idari işler başkanlığı
D) Millî istihbarat teşkilatı başkanlığı
E) Millî saraylar idaresi başkanlığı

7. Devlet memuru olan Asiye'nin, istifası üzerine yerine atanan yeni memuru beklemeden görevinden çekilmiştir.

Yukarıdaki bilgiye göre, Asiye kaç yıl boyunca yeniden memur olamaz?

A) 1 B) 3 C) 5 D) 7 E) 10

8. İzmir'de ikamet eden Furkan, girdiği KPSS'den 90 alarak Antalya Vergi Dairesine atanmıştır.

Yukarıdaki bilgiye göre, Furkan atama emrinin kendisine tebliğinden itibaren kaç gün içinde göreve başlamalıdır?

A) 1 gün içinde
B) 5 gün içinde
C) 10 gün içinde
D) 15 gün içinde
E) 30 gün içinde

CBA Yayınları

9. Memur olarak 8 yıl hizmet etmiş olan Kerem ailesi ile birlikte tatil rezervasyonunu yaptırmıştır.

Hizmeti 8 yıl olan Kerem kaç gün yıllık izin alabilir?

A) 10 B) 15 C) 20 D) 25 E) 30

10. **657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre memurların haftalık çalışma saati aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

A) 30 saat B) 35 saat C) 40 saat
D) 45 saat E) 50 saat

11. Ali Öğretmen, sosyal medya hesabından takipçilerine devlet memurlarının izin süreleri hakkında bilgi vermektedir.

Ali Öğretmen'in izin süreleri ile ilgili olarak verdiği bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Hizmetleri sırasında radyoaktif ışınlarla çalışan personele, her yıl yıllık izinlerine ilaveten bir aylık sağlık izni verilir.

B) Kadın memura; doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı hafta süreyle analık izni verilir.

C) Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren ilk altı ayda günde bir buçuk saat süt izni verilir.

D) Memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine on gün babalık izni verilir.

E) Memura, isteği üzerine, kendisinin veya çocuğunun evlenmesi üzerine yedi gün izin verilir.

12. **Aşağıdakilerden hangisi memurun yükümlülüklerinden (müspet ödevlerinden) değildir?**

A) Mal bildirim
B) Anayasa ve kanunlara sadakat
C) İkamet yükümlülüğü
D) Davranışlarına özen gösterme sorumluluğu
E) Amirlerin emirlerine itaat yükümlülüğü

13. **Aşağıdakilerden hangisi memurların yasaklarından (menfi ödevlerinden) biri değildir?**

A) Toplu hareket yasağı
B) Mülk edinme yasağı
C) Grev yasağı
D) Siyasi faaliyetlerde bulunma yasağı
E) Ayrıldığı kuruma karşı görev alma yasağı

CBA Yayınları

14. **Devlet memurları ne kadar sürede bir mal bildiriminde bulunurlar?**

A) 1 yıl B) 3 yıl C) 5 yıl
D) 10 yıl E) 15 yıl

15. **Aşağıdakilerden hangisi devlet memurlarına verilen haklar arasında yer almaz?**

A) Sendika hakkı
B) Emeklilik hakkı
C) Güvenlik ve hizmet hakkı
D) Toplu sözleşme hakkı
E) Ticari faaliyet hakkı

ÇÖZÜMLER

1. **Memur olmanın koşulları;**

- Türk vatandaşı olmak
- 18 yaşını doldurmuş olmak
- En az ortaokul mezunu olmak
- Askerlikle ilişiğinin bulunmaması
- Kısıtlı olmamak
- Kamu haklarından mahrum olmamak
- Hükümlü olmamak

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Sınavı kazananlar, sıraya göre ilan edilen kadrolara ilgili kurumca önce aday memur olarak alınırlar.

Memur adaylık süresi içinde, bir yandan denenir öte yandan yetiştirilir. Adaylık süresi **en az 1, en çok 2 yıldır.**

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Kamu hizmetlerine girişte, hizmet içinde yükselmede ve her türlü ödüllendirmelerde yetenek ve başarı ölçüsünün geçerli olduğu sisteme **"liyakat ilkesi"** denir.

Devlet memurlarının yaptıkları hizmetler için, gerekli bilgi ve yetişme şartlarına uygun bir şekilde, sınıfları içerisinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânına sahip olmalarına **"kariyer ilkesi"** denir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Kamu hizmetinin yürütülmesi ile giderilecek olan gereksinim kendisini her an hissettirdiği hâllerde, **kamu hizmetinin kesintisiz olma özelliği** daha belirgindir.

Örnek; devlet memurluğundan istifa eden bir memurun, yerine 1 ay içinde yeni bir memur veya vekil gelene kadar beklemesini öngören kural, kamu personeli için konulan grev yasağı, kamu hizmetlerinin sürekli ve düzenli olma özelliğinin birer uzantısıdır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. **Devlet memurları;**

- Sendikalara **üye olabilirler.**
- Siyasi partilere üye olamazlar.
- Hediye alamazlar.
- Başka bir işte çalışamazlar.
- Taraflı davranamazlar.
- Kendilerine doğrudan veya dolaylı olarak çıkar sağlayamazlar.
- Ticari faaliyette bulunamazlar.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. En yüksek devlet memuru **Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı**'dır.

Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı bütün birimlerin faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkili olup cumhurbaşkanına karşı sorumludur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Kurallara uygun şekilde istifa edenler; **6 ay boyunca devlet memuru olamazlar.**

Yerine atanan kişinin gelmesini beklemeden çekilenler; **1 yıl boyunca devlet memuru olamazlar.**

Devir-teslim yükümünü yerine getirmeden çekilenler; **3 yıl boyunca devlet memuru olamazlar.**

Olağanüstü hâllerde yerine atanan memuru beklemeden çekilenler; **hiçbir zaman devlet memuru olamazlar.**

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Memur bulunduğu yere atanmışsa, atama emirlerinin kendilerine tebliğ edildiği günden **bir sonraki gün** göreve başlar.

Memur bulunduğu yerden başka bir yere atanmışsa, atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren **15 gün** içinde göreve başlar.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

9. **Devlet memurları;**

- Hizmeti 1 yıldan 10 yıla kadar (10 yıl dâhil) olanlar için **20 gün**
- Hizmeti 10 yıldan fazla olanlar için 30 gün izin hakkına sahiptir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu devlet memurlarının haftalık en fazla **40 saat** çalıştırabileceğini belirlemiştir. Bunun yanı sıra devlet memurlarının haftalık izin günleri de yasada cumartesi pazar olarak belirtilmiştir. Kamu çalışanlarının haftalık 40 saatten fazla çalışılması durumunda memura çalışılan her fazla bir saat için mesai ödemesi yapılır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren **ilk altı ayda günde 3 saat,** ikinci altı ayda günde 1,5 saat süt izni verilir. Süt izninin hangi saatler arasında ve günde kaç kez kullanılacağı hususunda, kadın memurun tercihi esastır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. **Memurların tabi olduğu yükümlülükler (müspet ödevler);**

- Anayasa ve kanunlara sadakat
- Davranışlarına özen gösterme yükümlülüğü
- Kıyafet yükümlülüğü
- Hizmeti şahsen ve kesintisiz olarak görme yükümlülüğü
- Amirin emirlerine itaat yükümlülüğü
- Mal bildiriminde bulunma yükümlülüğü
- Resmi belge, araç ve gereçleri iade yükümlülüğü

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. **Memurların tabi olduğu yasakları (menfi ödevler);**

- Başka görev alma yasağı
- Ayrıldığı kuruma karşı görev alma yasağı
- Basına demeç verme yasağı
- Gizli belgeleri açıklama yasağı
- Taraflı davranma, siyasi faaliyetlerde bulunma yasağı
- Ticari faaliyetlerde bulunma yasağı
- Toplu eylem ve hareketlerde bulunma yasağı
- Hediye alma, menfaat sağlama yasağı
- Grev yasağı
- Siyasi partilere üye olma yasağı

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. 3628 Sayılı Kanun kapsamındaki görevlere devam edenler, sonu (0) ve (5) ile biten yılların en geç şubat ayı sonuna kadar bildirimlerini yenilerler. Demek ki memurlar **5 yılda bir** mal bildiriminde bulunurlar.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. **Memurların hak ve ayrıcalıkları;**

1. Memurluk statüsüne ilişkin kanun ve kuralların kendilerine uygulanmasını isteme
2. Güvenlik
3. Aylık
4. İzin
5. Yolluk (harcırah)
6. Emeklilik
7. Çekilme
8. Müracaat, şikâyet ve dava açma
9. Sendika kurma ve üye olma
10. Toplu görüşme yapma
11. İlerleme ve yükselme (terfi)
12. Üçüncü kişilerin isnat ve iftiralarına karşı korunma
13. Ceza kovuşturma ve yargılanmasında güvence
14. Sosyal haklar

2010 Anayasa değişikliği ile devlet memurlarına verilen haklar arasına "toplu sözleşme hakkı" eklenmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Aşağıdakilerden hangisi 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda düzenlenmiş olan bir disiplin cezası türü değildir?**

A) Uyarma
B) Kınama
C) Aylıktan kesme
D) Kademe ilerlemesinin durdurulması
E) Görev yerinin değiştirilmesi

2. **Aşağıdakilerden hangisine dayanılarak devlet memuruna kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verilemez?**

A) Gerçeğe aykırı rapor düzenlemesi
B) Görev yerinde alkol alması
C) Mal beyanında bulunmaması
D) Üç ilâ dokuz gün göreve gelmemesi
E) Özürsüz ve izinsiz olarak bir yılda toplam yirmi gün göreve gelmemek

3. **Aşağıdakilerden hangisine dayanılarak devlet memuruna aylıktan kesme cezası verilemez?**

A) Özürsüz ve izinsiz bir ilâ iki gün göreve gelmemesi
B) Resmi araç-gereç ve belgelerden menfaat sağlama
C) Terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olmak
D) Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak
E) Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek

4. **Devlet memurluğundan çıkarma cezası aşağıdakilerden hangisi tarafından verilir?**

A) İlgili bakan
B) Vali
C) Kaymakam
D) Atamaya yetkili amir
E) Yüksek disiplin kurulu

5. **Memur bulunduğu yerdeki bir göreve atanmışsa kaç gün içinde göreve başlamalıdır?**

A) Yazılı bildirimi izleyen gün
B) Yazılı bildirimi izleyen günden itibaren 3 gün içinde
C) Yazılı bildirimi izleyen günden itibaren 5 gün içinde
D) Yazılı bildirimi izleyen günden itibaren 10 gün içinde
E) Yazılı bildirimi izleyen günden itibaren 15 gün içinde

6. **Devlet memurluğundan çıkarılan bir memur ne kadar süre içinde iptal davası açabilir?**

A) 15 gün B) 30 gün C) 45 gün D) 60 gün E) 90 gün

7. **Aylıktan kesme cezasında memurun brüt aylığından hangi oranlar arasında kesinti yapılabilir?**

A) 1/30-1/8
B) 1/18-1/8
C) 1/35-1/18
D) 1/20-1/12
E) 1/18-1/5

8. **Aşağıdakilerden hangisi memurlar için yasak bir faaliyet değildir?**

A) Toplu eylem ve hareketlerde bulunmaları
B) Gizli bilgileri açıklamaları
C) Hizmeti kişisel olarak yerine getirmeleri
D) Kendilerine yönelik menfaat sağlamaları
E) Siyasi partilere üye olmaları

CBA Yayınları

9. **İşçi niteliği taşımayan kamu görevlileri ile idare arasında akdedilen idari sözleşme türüne ne ad verilir?**

A) Mali iltizam sözleşmesi
B) İşletme sözleşmesi
C) Kamu hizmeti imtiyaz sözleşmesi
D) Kamu istikraz sözleşmesi
E) İdari hizmet sözleşmesi

10. **Disiplin cezası verilen bir memurun kaç gün içinde itiraz hakkı vardır?**

A) 2 B) 3 C) 7 D) 10 E) 15

11. **Disiplin cezalarından;**

I. Uyarma ve kınama cezası
II. Aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezası

Alanlar sırasıyla özlük dosyalarından silinmesini kaç yıl sonra isteyebilirler?

	I	II
A)	1 yıl	2 yıl
B)	3 yıl	5 yıl
C)	5 yıl	7 yıl
D)	5 yıl	10 yıl
E)	10 yıl	20 yıl

12. Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Aşağıdakilerden hangisi hizmet sınıfları arasında yer almaz?

A) Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı
B) Teknik ve Altyapı Hizmetleri Sınıfı
C) Din Hizmetleri Sınıfı
D) Avukatlık Hizmetleri Sınıfı
E) Yardımcı Hizmetler Sınıfı

13. **Bir kimsenin memur olabilmesi için kaç yaşını doldurmuş olması gerekmektedir?**

A) 17 B) 18 C) 21 D) 22 E) 25

14. **Hizmeti 22 yıl olan bir memurun yıllık izin süresi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) 5 B) 15 C) 30 D) 45 E) 60

15. **Aşağıdakilerden hangisi memurluğu sona erdiren sebeplerden değildir?**

A) Görevden uzaklaştırma
B) Emeklilik
C) Devlet memurluğundan çıkarılma
D) Devlet memurluğundan istifa
E) Devlet memuru olma şartlarının yitirilmesi

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. **Memurlara verilen disiplin cezaları;**
   - Uyarma
   - Kınama
   - Aylıktan kesme
   - Kademe ilerlemesinin durdurulması
   - Memuriyetten çıkarma

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. **Kademe İlerlemesinin Durdurulması:** Memurun bulunduğu kademedeki ilerlemesinin **1-3 yıl** arasında durdurulmasıdır.
   - Özürsüz ve izinsiz üç ilâ dokuz gün göreve gelmemesi
   - Gerçeğe aykırı belge veya rapor düzenlemesi
   - Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkol almak
   - Mal beyanında bulunmaması
   - Kazanç getirici faaliyetlerde bulunması hâllerinde kademe ilerlemesi durdurulur.
   - Siyasal parti yararına veya zararına faaliyette bulunmak

   Ancak E şıkkında verilen özürsüz ve izinsiz olarak bir yılda toplam yirmi gün göreve gelmemesi durumunda devlet memurluğundan tamamen çıkarılır.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. **Aylıktan Kesme:** Brüt aylığının **1/30-1/8** arasında kesilmesidir.
   - Özürsüz ve izinsiz bir ilâ iki gün göreve gelmemesi
   - Resmi araç-gereç ve belgelerden menfaat sağlama
   - Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak
   - Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek

   Ancak E şıkkında verilen terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olması durumunda devlet memurluğundan tamamen çıkarılır.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Devlet memurluğundan çıkarma cezası, amirlerin isteği üzerine, memurun bağlı bulunduğu kurumun **"Yüksek Disiplin Kurulu"** kararı ile verilir.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. İlgili aynı yerdeki bir göreve atanmış ise, **yazılı bildirimi izleyen gün,** başka yerdeki bir göreve atanmış ise; yazılı bildirimden itibaren 15 gün içinde o yere hareket ederek belli yol süresini izleyen gün işe başlamak zorundadır. Bu süre içinde belge ile ispatı mümkün zorlayıcı sebepler dışında işe başlamayanların atamaları iptal edilir; bunlar 1 yıl süre ile devlet memuru olarak istihdam olunamazlar.

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. Memuriuktan çıkarılan memur **60 gün** içinde idari yargıda iptal davası açabilir. Bu süre içinde dava açılmazsa verilen karar kesinleşir.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Aylıktan kesme cezasında memurun brüt aylığından **1/30** ilâ **1/8** arasında kesinti yapılabilir.

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. **Memurlar için yasak faaliyetler;**
   - Toplu eylem ve hareketlerde bulunmaları
   - Gizli bilgileri açıklamaları
   - Kendilerine yönelik menfaat sağlamaları
   - Siyasi partilere üye olmaları
   - Grev yapmaları
   - Hediye almaları
   - Taraflı davranmaları

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

9. **İşçi niteliği taşımayan** kamu görevlileri ile idare arasında akdedilen sözleşmeler de mahkeme içtihatlarına göre **"idari sözleşme"** sayılmaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre 4 istihdam biçiminden biri olan sözleşmeli personel, özel bir mesleki bilgiye ve ihtisasa gerek gösteren geçici işlerde çalıştırılabilir. Bu gibi işlerde çalıştırılacak personel ile idare arasında akdedilen sözleşmeler idari sözleşmelerdir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Disiplin cezası verilen bir memurun **7 gün** içinde itiraz hakkı vardır. İtiraz etmediği takdirde ceza kesinleşir.

İtiraz mercileri itiraz dilekçesi ile karar ve eklerinin kendilerine ulaşmasından itibaren 30 gün içinde kararlarını vermek zorundadır. İtirazın kabulü hâlinde disiplin amirleri kararı gözden geçirerek verilen cezayı hafifletebilir ya da tamamen kaldırabilir. Ayrıca disiplin cezalarına karşı idari yargı yoluna başvurulabilir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Uyarma ve kınama cezası alanlar **5 yıl,** aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezası alanlar ise **10 yıl** sonra atamaya yetkili amire başvurarak cezalarının özlük dosyalarından silinmesini isteyebilirler.

Uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezaları disiplin amirleri tarafından; kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulunun kararı alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler il disiplin kurullarının kararlarına dayanan hallerde Valiler tarafından verilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

12. **Devlet Personel Başkanlığı'nın 2018 verilerine göre ülkemizde yer alan hizmet sınıfları;**

1. Genel İdare Hizmetleri Sınıfı
2. Teknik Hizmetler Sınıfı
3. Yardımcı Hizmetler Sınıfı
4. Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı
5. Avukatlık Hizmetleri Sınıfı
6. Din Hizmetleri Sınıfı
7. Emniyet Hizmetleri Sınıfı
8. Jandarma Hizmetleri Sınıfı
9. Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfı
10. Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı
11. Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfı
12. Milli İstihbarat Hizmetleri Sınıfı

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

13. Bir kimsenin memur olabilmesi için **18 yaşını** doldurmuş olması gerekmektedir. Bir meslek ve sanat okulunu bitirenler, 15 yaşını doldurmak ve yargı yoluyla kazaî rüşt kararı aldırmak koşuluyla memur olabilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. Hizmeti 10 yıldan fazla olduğu için **30 gün** izin hakkına sahiptir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. **Devlet memurluğunun sona erdiği durumlar;**

- Devlet memurluğundan istifa
- Devlet memurluğundan çıkarılma
- Devlet memurluğundan çekilmiş sayılma
- Devlet memuru olma şartlarının yitirilmesi
- Devlet memurluğu ile bağdaşmayan görevi kabul etme
- Emeklilik
- Ölüm

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Aşağıdakilerden hangisi insan haklarının temel özelliklerinden biri değildir?**

A) İnsan hakları doğuştan sahip olunan haklardır.
B) Hukuk düzeni tarafından korunmayan haklardır.
C) Evrensel nitelikte haklardır.
D) Dokunulmaz nitelikte haklardır.
E) Vazgeçilmez nitelikte haklardır.

2. **Modern insan haklarının kurucu babası olarak kabul edilen filozof aşağıdakilerden hangisidir?**

A) John Locke
B) Karl Marx
C) Francis Bacon
D) René Descartes
E) Friedrick Engels

3. **Temel hak ve hürriyetleri negatif statü hakları, pozitif statü hakları ve aktif statü hakları olarak üç gruba ayıran hukukçu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Jean Jacques Rousseau
B) Hugo Grotius
C) Martin Heidegger
D) Francis Bacon
E) Georg Jellinek

4. **Aşağıdakilerden hangisi bireylere devletten olumlu bir davranış, bir hizmet, bir yardım isteme imkânını tanıyan pozitif statü haklarından biri değildir?**

A) Konut hakkı
B) Sosyal güvenlik hakkı
C) Mülkiyet hakkı
D) Sağlık hakkı
E) Çalışma hakkı

5. **Aşağıdakilerden hangisi katılma hakları veya siyasi haklar olarak da adlandırılan aktif statü haklarından biri değildir?**

A) Siyasi parti kurma hakkı
B) Siyasi faaliyette bulunma hakkı
C) Dilekçe hakkı
D) Yaşama hakkı
E) Seçme ve seçilme hakkı

6. **Aşağıdakilerden hangisi kişinin devlet tarafından aşılamayacak ve dokunulamayacak hakları olan negatif statü haklarından biridir?**

A) Dilekçe hakkı
B) İşkence yasağı
C) Grev yasağı
D) Mülk edinme yasağı
E) Vergi hakkı

7. **Hak kuşakları kavramını ortaya atan düşünür aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Karel Vasak
B) Montesquieu
C) Hans Kelsen
D) John Locke
E) Thomas Hobbes

8. **Aşağıdakilerden hangisi Karel Vasak tarafından ortaya atılan birinci kuşak haklar arasında yer alır?**

A) Sendika kurma hakkı
B) Herkesin insanlığın ortak mal varlığından yararlanma hakkı
C) Barış hakkı
D) Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü
E) Grev ve toplu sözleşme hakkı

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. **İnsan haklarının temel özellikleri;**

- İnsan hakları sonradan kazanılan değil, doğuştan sahip olunan haklardır.
- İnsan hakları hukuk düzeni tarafından korunan haklardır.
- Dokunulmaz nitelikte haklardır.
- Vazgeçilmez nitelikte haklardır.
- Evrensel nitelikte haklardır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Modern insan haklarının kurucu babası olarak kabul edilen filozof **John Locke'**dir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. Alman hukukçusu **Georg Jellinek** temel hak ve hürriyetleri "negatif statü hakları", "pozitif statü hakları", "aktif statü hakları" olmak üzere üç gruba ayırır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Ekonomik, sosyal ve kültürel haklar olarak da adlandırılan pozitif statü hakları, bireye devlete karşı kullanabileceği bir isteme hakkı veren haklardır.

Bireylere devletten olumlu bir davranış, bir hizmet, bir yardım isteme imkânını tanıyan haklardır.

Pozitif Statü Hakları;

- Çalışma hakkı
- Sağlık hakkı
- Konut hakkı
- Sosyal güvenlik hakkı

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Kişi hakları olarak da adlandırılan negatif statü hakları, bireyi devlete karşı koruma altına alan haklar olup, devletin bu haklara müdahalesini engellemektedir.

Yaşama hakkı da negatif statü hakları arasında yer almaktadır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. **Negatif Statü Hakları;**

Kişi hakları olarak da adlandırılan bu haklar, bireyi devlete karşı koruma altına alan haklar olup devletin bu haklara müdahalesini engellemektedir. Yani, kişinin devlet tarafından aşılamayacak ve dokunulamayacak haklarını ifade etmektedir.

Örneğin; yaşama hakkı, işkence yasağı, mülkiyet hakkı

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Temel hak ve özgürlükler aynı zamanda birinci kuşak ve ikinci kuşak haklar olarak da ayrılmakta ve kişi hakları ve siyasi haklar (klasik haklar) birinci kuşak haklar arasında yer alırken, ekonomik, sosyal ve kültürel haklar ikinci kuşak haklar arasında yer almaktadır, diyerek hak kuşakları kavramını ortaya atan düşünür **Karel Vasak**'tır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Klasik haklar olarak da adlandırılan birinci kuşak hakların özelliği, bireyi korumaya yönelik (negatif statü hakları) haklar olmasıdır. Devlet, kişinin bu özel alanına giremez. Devlet, bu alanda düzenleme yaparak özgürlüklerin kullanılmasını kolaylaştırır, ama sınırlandıramaz.

D seçeneğindeki **düşünce, vicdan ve din özgürlüğü** birinci kuşak haklardandır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Aşağıdakilerden hangisi Karel Vasak tarafından ortaya atılan üçüncü kuşak haklar arasında yer almaz?**

A) Barış hakkı
B) Çevre hakkı
C) Gelişme hakkı
D) Toplanma ve örgütlenme hakkı
E) Halkların kendi kaderini tayin hakkı

2. **Avrupa devletleri, köle ticaretini aşağıdakilerden hangisi ile kaldırmıştır?**

A) 1215 Magna Carta
B) 1776 Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi
C) 1776 Virginia Haklar Bildirgesi
D) 1787 Amerikan Anayasası
E) 1815 Viyana Kongresi

3. **İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Birleşmiş-Milletler tarafından hangi yıl kabul edilmiştir?**

A) 1945 B) 1948 C) 1950
D) 1952 E) 1954

4. **Aşağıdakilerden hangisi Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin özellikleri arasında yer almaz?**

A) Sözleşmede yer alan haklar mutlak değildir.
B) Sözleşmenin denetlenmesi özel bir mahkeme aracılığı ile olmaktadır.
C) Sözleşmenin ele aldığı haklar sınırlıdır.
D) Sözleşme ile sağlanan haklar herkese tanınmıştır.
E) Sözleşmenin sağladığı güvence birincildir.

5. **Aşağıdakilerden hangisi Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) ile koruma altına alınan temel hak ve özgürlüklerden biri değildir?**

A) Kanuni hâkim güvencesi
B) Ölüm cezası yasağı
C) Suç ve cezaların kanuniliği
D) Ayrımcılık yasağı
E) Serbest seçim hakkı

6. **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Türkiye tarafından hangi yıl kabul edilmiştir?**

A) 1928 B) 1937 C) 1946
D) 1954 E) 1961

7. **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), nerede kurulmuştur?**

A) Washington
B) Madrid
C) Strazburg
D) Roma
E) Berlin

8. **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yargıçlarını seçen Avrupa Konseyi organı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Vesayet Konseyi
B) Genel Kurul
C) Parlamenter Meclisi
D) Bakanlar Komitesi
E) Güvenlik Konseyi

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Dayanışma hakları da denilen üçüncü kuşak haklar, belli bir topluluk halinde yaşam anlayışını yansıtır.

   D seçeneğindeki **toplanma ve örgütlenme hakkı** birinci kuşak haklardandır.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Köle ticaretinin yasaklanması;
   - 1792'de Danimarka,
   - 1807'de İngiltere,
   - Avrupa devletleri, **9 Haziran 1815'te Viyana Kongresi'nde** aldıkları kararla köle ticaretini kaldırmışlardır.
   - Kölelik statüsünün bütünüyle yasaklanması ise, 25 Eylül 1926'da Köleliğe karşı Uluslararası Sözleşme'nin imzalanması ile mümkün olmuştur.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi **10 Aralık 1948**'de Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilmiştir.

   10 Aralık gününün bulunduğu hafta "İnsan Hakları Haftası", 10 Aralık günü de "İnsan Hakları Günü" olarak kabul edilmektedir.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Özellikleri;**
   - Sözleşme ile bireyler ilk kez devletleri bir uluslararası makama doğrudan şikâyet etme hakkına kavuşmuşlardır.
   - Bireysel başvuru hakkı sözleşmeyle model olmuştur.
   - Sözleşmenin sağladığı güvence ikincildir.
   - Sözleşme karşılıklılık ilkesine dayanmaz.
   - Sözleşme ile sağlanan haklar herkese tanınmıştır.
   - Sözleşmenin ele aldığı haklar sınırlıdır.
   - Sözleşmenin denetlenmesi özel bir mahkeme aracılığı ile olmaktadır.
   - Sözleşme kanunların üzerinde ancak Anayasa'nın altındadır.
   - Sözleşmede yer alan haklar mutlak değildir.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile koruma altına alınan temel hak ve özgürlükler;**
   - Yaşama hakkı
   - İşkence, insanlık dışı ve küçültücü muamele yasağı
   - Kölelik ve zorla çalıştırma yasağı
   - Özgürlük ve kişi güvenliği hakkı
   - Adil yargılanma hakkı
   - Suç ve cezaların kanuniliği
   - Özel hayatın ve aile hayatının korunması
   - Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü
   - İfade özgürlüğü
   - Dernek kurma ve toplantı özgürlüğü
   - Evlenme hakkı
   - Etkili başvuru hakkı
   - Ayrımcılık yasağı
   - Mülkiyet hakkı
   - Eğitim hakkı
   - Serbest seçim hakkı
   - Borçtan dolayı özgürlüğünden yoksun bırakılma yasağı
   - Ölüm cezası yasağı
   - Adli hata hâlinde tazminat hakkı
   - Aynı suçtan ötürü iki kez yargılanmama ve cezalandırılmama hakkı

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Türkiye tarafından **1954 yılında** kabul etmiştir.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), uluslararası bir teşkilat olan Avrupa Konseyine bağlı olarak 1959 yılında **Strazburg**'da kurulmuş uluslararası bir mahkemedir.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. Danışma meclisi olup, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yargıçlarını seçen Avrupa Konseyi organı **Parlamenter Meclisi**'dir. (Parlamenterler Asamblesi)

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurunun, iç hukuk yollarının tüketilmesinden itibaren ne kadar sürede yapılması gerekmektedir?**

A) 1 ay B) 3 ay C) 4 ay
D) 6 ay E) 1 yıl

2. **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yargıçlarının görev süresi kaç yıldır?**

A) 3 B) 5 C) 7 D) 9 E) 12

3. **Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve buna ek Türkiye'nin taraf olduğu protokoller kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla aşağıdaki mahkemelerden hangisine başvurabilir?**

A) Anayasa Mahkemesi
B) Uyuşmazlık Mahkemesi
C) Yargıtay
D) Sayıştay
E) Danıştay

4. **Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu üyeleri aşağıdakilerden hangisi tarafından atanır?**

A) TBMM Avrupa Birliği Komisyonu
B) Cumhurbaşkanı
C) Dışişleri Bakanı
D) TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu
E) İçişleri Bakanlığı İnsan Hakları Birimi

5. **İlk defa insan haklarının evrenselliği aşağıdakilerden hangisinde vurgulanmıştır?**

A) İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi
B) İngiliz Haklar Bildirgesi
C) Magna Carta
D) Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi
E) Viyana Eylem Programı ve Bildirgesi

6. **Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin zorunlu yargı yetkisini hangi yıl kabul etmiştir?**

A) 1948 B) 1954 C) 1987
D) 1990 E) 2001

7. **Aşağıdakilerden hangisi Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin yargı yetkisine giren suçlar arasında yer almaz?**

A) Rüşvet suçları
B) Savaş suçları
C) Soykırım suçları
D) İnsanlığa karşı suçlar
E) Saldırı suçları

8. **Eşitlik ilkesine ilk defa yer veren belge aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

A) Magna Carta
B) İngiliz Haklar Bildirgesi
C) Virginia İnsan Hakları Bildirgesi
D) Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi
E) Viyana Eylem Programı ve Bildirgesi

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurunun, iç hukuk yollarının tüketilmesinden itibaren **4 ay** içinde yapılmalıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yargıçları;
   - Yargıçlar **9 yıllık** bir süre için seçilirler. Tekrar seçilmezler.
   - Yargıçların görev süreleri 70 yaşına ulaştıklarında sona erer.
   - Yargıçlar, yerlerine başkası seçilinceye kadar görevlerini sürdürürler.
   - Hiçbir yargıç, diğer yargıçlar tarafından gerekli koşulları yerine getirmediğine üçte iki çoğunluk ile karar verilmedikçe görevden alınamaz.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Herkes, anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve buna ek Türkiye'nin taraf olduğu protokoller kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla **Anayasa Mahkemesi'ne** başvurabilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. 11 üyeden oluşan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu üyeleri ve başkanı **cumhurbaşkanı** tarafından atanır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Viyana Beyannamesi ve Eylem Programı ya da VDPA, Avusturya'nın Viyana kentinde 25 Haziran 1993 tarihinde Dünya İnsan Hakları Konferansı'nda oybirliği ile kabul edilen bir insan hakları bildirgesidir.

Viyana Eylem Programı ve Bildirgesi ile ilk defa insan haklarının evrenselliği vurgulanmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bireysel başvuru hakkını 1987'de tanımıştır. Mahkemenin zorunlu yargı yetkisini ise **1990**'da kabul etmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Uluslararası Ceza Mahkemesi, 17 Temmuz 1998'de kabul edilen ve yürürlük şartının yerine gelmesiyle birlikte 1 Temmuz 2002'de yürürlüğe giren Roma Statüsü ile kurulmuştur.

Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin yargı yetkisine giren suçlar;
- Soykırım suçları
- İnsanlığa karşı suçlar
- Savaş suçları
- Saldırı suçu olarak belirtilmiştir.

İnsanlığa karşı suçlar, Türk Ceza Kanunu'nun 77. maddesinde "kasten öldürme, kasten yaralama, işkence, eziyet veya köleleştirme, kişi hürriyetinden yoksun kılma, bilimsel deneylere tâbi kılma, cinsel saldırıda bulunma, çocukların cinsel istismarı, zorla hamile bırakma, zorla fuhşa sevketme fiillerinin; siyasal, felsefî, ırkî veya dinî saiklerle toplumun bir kesimine karşı bir plan doğrultusunda sistemli olarak işlenmesi" olarak tanımlanır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Virginia Haklar Beyannamesi, "yetersiz" hükümete karşı isyan hakkını da içeren insanın doğuştan gelen doğal haklarını beyan etmek üzere hazırlanan bir belgedir. Beyanname 29 Haziran 1776'da kabul edilen Virginia Anayasası'dan ayrı bir belge olarak 12 Haziran 1776'da Virginia Kongre Delegelerinin oybirliği ile kabul edilmiştir.

Virginia İnsan Hakları Bildirgesi ile ilk defa eşitlik ilkesine yer verilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Aşağıdakilerden hangisi Birleşmiş Milletlerin temel amaçları arasında yer almaz?**

A) Dünyada sürdürülebilir bir refah ve adalet ortamı yaratmak
B) Uluslararası güvenliği ve barışı sağlamak
C) Devletlerarasında işbirliğini sağlamak
D) Eğitim, bilim kültür alanlarında uluslar arası işbirliğini gerçekleştirmek
E) Devletlerin dış politikalarının uyumlu hâle getiren bir merkez olmak

2. **Aşağıdakilerden hangisi Birleşmiş Milletler teşkilatını oluşturan organlardan biri değildir?**

A) Genel Kurul
B) Vesayet Konseyi
C) Bakanlar Komitesi
D) Ekonomik ve Sosyal Konsey
E) Uluslararası Adalet Divanı

3. **Savaş bölgelerinde gözlemci ve asker bulundurarak barışın sağlanması için çaba gösteren Birleşmiş Milletlerin organı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Genel Kurul
B) Vesayet Konseyi
C) Genel Sekreterlik
D) Güvenlik Konseyi
E) Ekonomik ve Sosyal Konsey

4. **Birleşmiş Milletler genel sekreteri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Antonio Guterres
B) Mario Draghi
C) Jim Yong Kim
D) José Manuel Barroso
E) Jens Stoltenberg

5. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin hem üyesi hem de kurucusu olduğu kuruluşlardan biri değildir?**

A) Uluslararası Ödemeler Bankası (BIS)
B) Ekonomik İşbirliği Örgütü (ECO)
C) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD)
D) Avrupa Birliği (AB)
E) İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT)

6. **Aşağıdakilerden hangisi Birleşmiş Milletlerin organlarından** "genel sekreterlik" **için yanlış bir bilgidir?**

A) Birleşmiş Milletlerin en üst organıdır.
B) Birleşmiş Milletlerin yönetim organıdır.
C) Genel sekreter, Genel Kurul tarafından atanır.
D) Genel sekreter atamasında Güvenlik Konseyinin önerisi gerekir.
E) Genel sekreter beş yıl için atanır.

7. **Aşağıdaki ülkelerden hangisi Birleşmiş Milletlerde daimi veto hakkına sahip değildir?**

A) Rusya B) İngiltere C) Almanya D) Çin E) Fransa

8. **Avrupa Birliği Konseyi Başkanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ajay Banga
B) Mark Rutte
C) Christine Lagarde
D) Antonio Guterres
E) Charles Michel

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Eğitim, bilim kültür alanlarında uluslararası işbirliğini gerçekleştirmek **Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütünün (UNESCO)** görevleri arasında yer alır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. **Birleşmiş Milletlerin organları;**

- Genel Kurul
- Güvenlik Konseyi
- Vesayet Konseyi
- Genel Sekreterlik
- Uluslararası Adalet Divanı
- Ekonomik ve Sosyal Konsey

C seçeneğindeki Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyi'nin yapılanması içerisinde yer alır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. **Güvenlik Konseyi;**

- Savaş bölgelerinde gözlemci ve asker bulundurarak barışın sağlanması için çaba gösterir.
- 15 üyeden oluşur.
- Daimi ülkeler güvenlik konseyine dâhildir.
- Daimi ülkeler dışındaki 10 üye ülke, iki yıl içinde Genel Kurul tarafından seçilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. Birleşmiş Milletler genel sekreteri **Antonio Guterres**'dir ve görev süresi 5 yıldır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. **Türkiye'nin hem üyesi hem de kurucusu olduğu kuruluşlar;**

- Birleşmiş Milletler (BM)
- Avrupa Konseyi (CE)
- Avrupa Güvenlik ve İş Birliği Teşkilatı (AGİT)
- Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD)
- Ekonomik İş Birliği Örgütü (ECO)
- İslam İş Birliği Teşkilatı (İİT)
- İslam Kalkınma Bankası (İKB)
- Karadeniz Ekonomik İş Birliği Teşkilatı (KEİ)
- Uluslararası Ödemeler Bankası (BIS)
- Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY)
- D-7 Ülkeleri (Gelişmekte olan 7 ülke)

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. Birleşmiş Milletlerin en üst organı **Genel Kuruldur.** Genel Kurul tarafından tüm üye ülkeler temsil edilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. **Birleşmiş Milletlerde daimi veto hakkına sahip olan ülkeler;**

- Fransa
- İngiltere
- Rusya
- Çin
- ABD

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. Birleşmiş Milletler genel sekreteri **Charles Michel**'dir

- A seçeneğindeki; **"Ajay Banga"** Dünya Bankası Başkanı
- B seçeneğindeki; **"Mark Rutte"** NATO Genel Sekreteri
- C seçeneğindeki; **"Christine Lagarde"** Avrupa Merkez Bankası Başkanı
- D seçeneğindeki; **"Antonio Guterres"** Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Aşağıdakilerden hangisi D-8 (gelişen sekiz ülke) ülkelerinden değildir?**

A) Malezya
B) Endonezya
C) Nijerya
D) Bangladeş
E) Sudan

2. **Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) merkezi neresidir?**

A) Strazburg
B) İstanbul
C) Paris
D) Cenevre
E) New York

3. I. Aile Planlaması
II. Güvenli doğum
III. Cinsel sağlık

Yukarıdakilerden hangisi Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu'nun (UNFPA) ilgilendiği konular arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. **Arap Birliği Genel Sekreteri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ahmed Ebu Gayt
B) Eklemeddin İhsanoğlu
C) Azaddine Laraki
D) Hassan El-Tuhami
E) İrina Bokova

5. **Sınır ülkelere komşu illerde yaşayan vatandaşlara diğer ülkeye girebilmesi için verilen kısa süreli giriş çıkış belgesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İkametgâh
B) Pasaport
C) Nüfus cüzdanı
D) Pasavan
E) Nüfus kayıt örneği

6. WHO (Dünya Sağlık Örgütü) dünya çapında bulaşıcı hastalıkların önlenmesine yönelik çalışmalar yapmaktadır.

Yukarıdaki bilgiye göre "Dünya Sağlık Günü" **ne zaman kutlanmaktadır?**

A) 12 Mart B) 22 Mart C) 7 Nisan
D) 22 Ekim E) 24 Ekim

7. **Aşağıdakilerden hangisi G-7 (gelişmiş 7 ülke) ülkelerinden biri değildir?**

A) Almanya B) Belçika C) İngiltere
D) İtalya E) Japonya

8. **Avrupa Birliği'ne alternatif olarak kurulan birlik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Petrol İhraç Eden Arap Ülkeleri Teşkilatı
B) Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü
C) Dünya Ekonomik Forumu
D) Avrupa Serbest Ticaret Birliği
E) Ekonomik İşbirliği Örgütü

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. **D-8 Ülkeleri (Gelişmekte Olan 8 Ülke);**

- Türkiye
- Bangladeş
- Endonezya
- Malezya
- Pakistan
- Mısır
- Nijerya
- İran

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) merkezi **Paris'**tedir.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) 1961'de faaliyete geçmiştir ve Türkiye dahil 34 ülke üyesidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. **Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA);**

- Aile planlaması
- Cinsel sağlık
- Güvenli doğum
- AIDS
- Kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi gibi programlara kaynak sağlar.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Arap Birliği Genel Sekreteri **Ahmed Ebu Gayt'**tır.

Arap Birliği; Mısır, Irak, Ürdün, Lübnan, Suudi Arabistan ve Suriye devletleri tarafından 22 Mart 1945'te Kahire'de kuruldu. Merkezi Kahire'de olan Arap Birliği'nin bugün 22 üyesi mevcuttur, ancak Suriye'nin üyeliği Kasım 2011'den bu yana askıya alınmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Sınır ülkelere komşu illerde yaşayan vatandaşlara diğer ülkeye girebilmesi için verilen kısa süreli giriş çıkış belgesine **"pasavan"** adı verilir.

Türk vatandaşlığını ispatlamak için kullanılabilen belgeler;

- Nüfus cüzdanı
- Nüfus kayıtları
- Pasavan
- Pasaporttur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. Seçeneklerdeki tarihlere sırası ile bakalım;

- **12 Mart:** İstiklal Marşının Kabulü
- **22 Mart:** Dünya Su Günü
- **7 Nisan:** Dünya Sağlık Günü
- **22 Ekim:** Ali Hocanızın Doğum Günü
- **24 Ekim:** Birleşmiş Milletler Günü

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. **Gelişmiş 7 Ülke (G-7 Ülkeleri);**

- ABD
- Fransa
- Almanya
- İngiltere
- İtalya
- Kanada
- Japonya

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. **Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA),** 3 Mayıs 1960'ta Avrupa Birliği'ne alternatif olarak kurulmuştur. Merkezi Cenevre'dedir. Genel sekreteri Kâre Bryn'dir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Eğitim, bilim ve kültür alanlarında uluslararası iş birliğini gerçekleştirmeye çalışan Birleşmiş Milletlere bağlı kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) UNESCO B) UNICEF C) WHO
D) AGİT E) WB

2. **Aşağıdakilerden hangisi ilk toplantısını 1971'de Davos'ta yapmıştır?**

A) NATO
B) Dünya Gıda Programı
C) Dünya Ekonomik Forumu
D) Avrupa Birliği
E) Ekonomik İşbirliği Örgütü

3. I. Ülkelerdeki çalışma yasalarında standartları geliştirir.
II. Uluslararası iş sözleşmelerini hazırlar.
III. Uluslararası iş sözleşmelerini imzalayan devletleri denetler.

Yukarıda özellikleri verilen kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dünya Bankası
B) Uluslararası Para Fonu
C) Uluslararası Çalışma Örgütü
D) Dünya Ticaret Örgütü
E) Birleşmiş Milletler Uluslararası Çocuklara Yardım Fonu

4. **Bankalardaki tasarruf mevduatını sigorta etmek, Sigorta kapsamındaki mevduatı izlemek, fon mevcudunu yönetmek ve değerlendirmek, kaldırılan bankaların, yönetim ve denetimini üstlenmek gibi görevlere sahip olan kurum aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
B) Rekabet Kurumu
C) Sermaye Piyasası Kurulu
D) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
E) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

5. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin de üyesi olduğu Ekonomik İşbirliği Örgütü (ECO) üyelerinden biri değildir?**

A) Kırgızistan
B) İran
C) Endonezya
D) Tacikistan
E) Özbekistan

6. **Uluslararası Polis Teşkilatı'nın (INTERPOL) başkanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dmitriy Mezentsev
B) Kim Jong-Yang
C) Ahmed Naser Al-Raisi
D) Mireille Ballestrazzi
E) Anders Fogh Rasmussen

7. I. Bosna Hersek
II. Afganistan
III. Kosova

Türkiye, Birleşmiş Milletlere bağlı olarak yukarıdakilerden hangisine asker göndermiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin üyesi olup kurucusu olmadığı kuruluşlardan biri değildir?**

A) Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü
B) Uluslararası Polis Teşkilatı
C) Dünya Ekonomik Forumu
D) G-20 Ülkeleri
E) Petrol İhraç Eden Arap Ülkeleri Teşkilatı

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Eğitim, bilim ve kültür alanlarında uluslararası işbirliğini gerçekleştirmeye çalışan Birleşmiş Milletlere bağlı kuruluş **UNESCO**'dur. 1946 yılında kurulmuştur.

Okur-yazar oranlarının arttırılmasına, eğitim seviyesinin yükseltilmesine çalışır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. **Dünya Ekonomik Forumu** ilk toplantısını 1971 yılında **Davos**'ta yapmıştır.

Dünya Ekonomik Forumu Cenevre'de bulunan uluslararası bir vakıftır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Ülkelerdeki çalışma yasalarında standartları geliştirmek, uluslararası iş sözleşmelerini hazırlamak ve uluslararası iş sözleşmelerini imzalayan devletleri denetleyen kuruluş **Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)**'dur.

Uluslararası Çalışma Örgütünün merkezi İsviçre'nin Cenevre kentindedir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Bankalardaki tasarruf mevduatını sigorta etmek, Sigorta kapsamındaki mevduatı izlemek, fon mevcudunu yönetmek ve değerlendirmek, kaldırılan bankaların, yönetim ve denetimini üstlenmek gibi görevlere sahip olan kurum **Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu**'dur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. **Ekonomik İşbirliği Örgütü (ECO) üyeleri;**

- Türkiye
- Pakistan
- İran
- Afganistan
- Azerbaycan
- Kazakistan
- Kırgızistan
- Türkmenistan
- Tacikistan
- Özbekistan

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Uluslararası Polis Teşkilatı'nın (INTERPOL) başkanı **Ahmed Naser Al-Raisi**'dir. Ahmed Naser Al-Raisi, Birleşik Arap Emirlikleri askeri generalidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. **Türkiye, Birleşmiş Milletlere bağlı olarak;**

- Somali
- Kosova
- Libya
- Lübnan
- Bosna Hersek'e asker göndermiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. **Türkiye'nin üyesi olup kurucusu olmadığı kuruluşlar;**

- NATO (Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü)
- INTERPOL (Uluslararası Polis Teşkilatı)
- Dünya Ekonomik Forumu (WEF)
- G-20 Ülkeleri (Gelişmiş ve Gelişmekte Olan 20 Ülke

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Aşağıdakilerden hangisi NATO'nun kurucu üyelerinden biri değildir?**

A) Fransa B) Danimarka C) Portekiz
D) Norveç E) Almanya

2. **Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatının merkezi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cenevre B) Paris C) New York
D) Viyana E) Brüksel

3. I. ABD
II. Almanya
III. Fransa

Yukarıdakilerden hangileri Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatının toplantılarına gözlemci sıfatıyla katılmaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

4. **Dünya Bankasının merkezi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Washington
B) New York
C) Cenevre
D) İsviçre
E) Lahey

5. **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile aşağıdakilerden hangisi yasaklanmamıştır?**

A) Hukuk ve ceza işlerinde adil yargılanma hakkı
B) Devletin kendi vatandaşını sınır dışı etmesi veya ülkeye girişini engellemesi
C) İşkence ve insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele ve ceza
D) Yabancıların toplu hâlde sınır dışı edilmesi
E) Ölüm cezası

6. **NATO'nun en yüksek yetkili organı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bakanlar Komitesi
B) NATO Konseyi
C) NATO Asamblesi
D) Askerî Komite
E) Savunma Planlama Komitesi

7. Üye ülkeler arasında ekonomik ilişkileri daha fazla geliştirmek için kişilerin, sermayenin, hizmetlerin ve malların serbest dolaşımını sağlama amacı güden teşkilat Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatıdır.

Yukarıdaki bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatının üye ülkeleri arasında yer almaz?

A) Türkiye B) Romanya C) Bulgaristan
D) Yunanistan E) Hindistan

8. **Aşağıdakilerden hangisi Merkez Bankasının görevleri arasında yer almaz?**

A) Hükûmetle birlikte Türk lirasının iç ve dış değerlerini korumak için gerekli tedbirleri almak
B) Uluslararası ödemelerini yapmakta güçlük çeken ülkelere kredi vermek
C) Faiz oranlarını belirlemek
D) Ülkenin altın ve döviz rezervlerini yönetmek
E) Bankalardaki mevduatın vade ve türleri ile özel finans kurumlarındaki katılma hesaplarının vadelerini belirlemek

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. NATO, ikinci Dünya Savaşı'ndan sonra Sovyet Rusya'nın yayılımcı politikasına karşı 4 Nisan 1949'da kurulmuştur. Türkiye, NATO'ya 1952'de kabul edilmiştir.

NATO'nun kurucu üyeleri;

- ABD
- Fransa
- Belçika
- Portekiz
- Kanada
- İzlanda
- İtalya
- Danimarka
- Hollanda
- İngiltere
- Norveç
- Lüksemburg

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. **Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT);**

- Merkezi; **Viyana**'dır.
- Helsinki Nihai Senedi, AGİT'in temelini oluşturmuştur.
- AGİT'te her üye ülkenin bir oy hakkı vardır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. **ABD, Almanya** ve **Fransa** Karadeniz Ekonomik İş Birliği Teşkilatının toplantılarına gözlemci sıfatıyla katılırlar.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü, 25 Haziran 1992'de Türkiye'nin öncülüğünde İstanbul Zirvesi Bildirgesi ile kurulmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Merkezi; **Washington**'dur. Dünya Bankası, yapılanmaya yönelik kredi vermek ve gelişmekte olan ülkelerin yaşam standartlarının artmasına destek olmak için kurulmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile yasak altına alınanlar;**

- Ölüm cezası
- Devletin kendi vatandaşını sınır dışı etmesi veya ülkeye girişini engellemesi
- İşkence ve insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele ve ceza
- Yabancıların toplu hâlde sınır dışı edilmesi

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. **NATO'nun organları;**

- NATO konseyi
- NATO Asamblesi
- Askerî Komite
- Sekreterlik
- Savunma Planlama Komitesi

NATO'nun en yüksek yetkili organı **"NATO Konseyidir."**

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. **Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatına üye ülkeler;**

- Azerbaycan
- Gürcistan
- Sırbistan
- Arnavutluk
- Moldova
- Türkiye
- Bulgaristan
- Rusya
- Ukrayna
- Ermenistan
- Romanya
- Yunanistan

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. **Merkez Bankasının görevleri;**

- Hükûmetle birlikte Türk lirasının iç ve dış değerlerini korumak için gerekli tedbirleri almak
- Faiz oranlarını belirlemek
- Ülkenin altın ve döviz rezervlerini yönetmek
- Bankalardaki mevduatın vade ve türleri ile özel finans kurumlarındaki katılma hesaplarının vadelerini belirlemek
- Mali piyasaları izlemek
- Açık piyasa işlemleri yapmak

B seçeneğindeki, uluslararası ödemelerini yapmakta güçlük çeken ülkelere kredi vermek merkez bankasının değil **IMF'nin görevleri arasında** yer alır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **2025 Yıldızlar ve Gençler Dünya Halter Şampiyonası'na genç kadınlar +87 kilo kategorisinde altın madalya kazanan milli sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Fatmagül Çevik
B) Dilara Narin
C) Nazmiye Muratlı
D) Besra Duman
E) Şule Şahbaz

2. **2025 yılında Azerbaycanlı rakibini ilk rauntta nakavt ederek altın kemerin sahibi olan kıtalararası ağır sıklet şampiyonu milli kick boksçu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Emrah Yaşar
B) Ünal Alkayış
C) Kadir Yıldırım
D) Muhammed Dursun
E) Berk Düzenli

3. **2025 yılı G7 dönem başkanlığını yapan ülke aşağıdakilerden hangisidir?**

A) ABD B) Japonya C) İtalya
D) Kanada E) Almanya

4. **UNESCO tarafından 2026 yılı Dünya Kitap Başkenti ilan edilen yer aşağıdakilerden hanisidir?**

A) Atina
B) Kuala Lumpur
C) Tiflis
D) İstanbul
E) Rabat

5. **Flora ve fauna zenginliğine sahip olan ve nesli tehlike altındaki türlere ev sahipliği yapan ve 2024 yılında Türkiye'nin 49.** "milli parkı" **aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Munzur Vadisi Millî Parkı
B) Akdağ Millî Parkı
C) Botan Vadisi Millî Parkı
D) Spil Dağı Millî Parkı
E) Yozgat Çamlığı Millî Parkı

6. **Türkiye'nin ilk uzay yolcusu Alper Gezeravcı tarafından Tuz Gölü'nde endemik olarak yetişen Schrenkiella Parvula bitkisinin uzay ortamında tuz ve diğer stres etkenlerine verdiği tepkilerin araştırıldığı deney aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Vokalkord B) Extremophyte
C) Algalspace D) Pranet
E) Metabolom

7. **Albert Einstein'ın 119 yıl önce ortaya koyduğu ışığın doğasıyla ilgili** "foton teorisi"**ni ispatlamak adına 2024 yılında nanoteknoloji sistem geliştiren bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Aziz Sancar
B) Uğur Şahin
C) Ahmet Nihat Berker
D) Fahrettin Yakuphanoğlu
E) Celal Şengör

8. **2025 Oscar** "en iyi yönetmen" **ödülü aşağıdakilerden hangisine verilmiştir?**

A) Sean Baker
B) Steven Spielberg
C) Daniel Kwan
D) Martin Scorsese
E) Jane Campion

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Milli halterci Fatmagül Çevik, gençler dünya şampiyonu oldu. Yıldızlar ve Gençler Dünya Halter Şampiyonası'na genç kadınlar +87 kilo kategorisinde katılan **Fatmagül Çevik**, toplamda altın madalya kazanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. Kıtalararası ağır sıklet şampiyonu kick boksçu **Muhammed Dursun**, 2025 yılında Azerbaycanlı rakibi Hadi Abdollahi'yi ilk rauntta nakavt ederek altın kemerin sahibi olmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Amerika Birleşik Devletleri, İtalya, Japonya, Almanya, İngiltere, Fransa ve Kanada'dan oluşan G7'nin 2025 yılı dönem başkanlığını **Kanada** yapmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. UNESCO Genel Direktörü Audrey Azoulay, Dünya Kitap Başkenti Danışma Komitesi'nin tavsiyesi üzerine **Rabat**'ın (Fas) 2026 Dünya Kitap Başkenti olarak belirlendiğini duyurmuştur. 2025'te Rio de Janeiro'nun ardından, Rabat'ın 2026 Dünya Kitap Başkenti olarak atanmasını duyurmaktan mutluluk duyuyorum.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Flora ve fauna zenginliğine sahip olan ve nesli tehlike altındaki türlere ev sahipliği yapan **Akdağ Tabiat Parkı,** "milli park" ilan edildi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kararıyla 49. millî park olarak ilan edilen **Akdağ Millî Parkı** 15 bin 933 hektarlık alanı kapsıyor.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. Türkiye'nin ilk astronotu Alper Gezeravcı'nın uzayda gerçekleştirileceği **"Extremophyte"** adlı deneyde kullanılmak üzere yanında Tuz Gölü'nde endemik olarak yetişen Schrenkiella Parvula bitkisini götürdüğü ortaya çıktı.

"Extremophyte" adlı deneyde, Tuz Gölü'nde endemik olarak yetişen Schrenkiella Parvula bitkisinin uzay ortamında tuz ve diğer stres etkenlerine verdiği tepkiler araştırılmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Fırat Teknokent de kurduğu Yüksek Teknoloji şirketinde teknolojik ürün geliştiren Fırat Üniversitesi (FÜ) Fizik Bölümü Öğretim Üyesi **Prof. Dr. Fahrettin Yakuphanoğlu,** Nobel ödüllü Alman fizikçi Einstein'ın 1905 yılında ortaya attığı foton teorisini ispatlamak adına "kuantum parçacık algılayıcı" adını verdiği nanoteknolojik bir sistem üretti. Fahrettin Yakuphanoğlu, geliştirdiği sistem sayesinde bir kaynaktan çıkan ışık hüzmesini sensör yardımıyla madde içerisine göndererek, ışığı oluşturan fotonların ortamda enerji dalga paketçikleri halinde yayıldığını bilgisayar ekranında görüntülemeyi başardı.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. 97. Akademi Ödülleri, 2 Mart 2025 tarihinde Los Angeles'ta düzenlenen görkemli bir törenle sahiplerini buldu. Gecenin en prestijli ödülü olan En İyi Film ödülünü, **Sean Baker**'ın yönetmenliğini üstlendiği "Anora" kazandı. Aynı zamanda, Baker En İyi Yönetmen ödülüne de layık görülmüştür.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **TÜRKSOY tarafından** "2025 Türk Dünyası Kültür Başkenti" **olarak aşağıdakilerden hangisi ilan edilmiştir?**

A) Türkiye/Eskişehir
B) Tataristan/Kazan
C) Kırgızistan/Oş
D) Özbekistan/Hiva
E) Kazakistan/Aktau

2. **2026 yılı NATO (Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü) Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi nerede yapılmasına karar verilmiştir?**

A) ABD
B) Birleşik Krallık
C) Romanya
D) Hollanda
E) Türkiye

3. **Ay'a yapay zekâ veri sanat eseri gönderen ilk sanat stüdyosu nerede açılmıştır?**

A) Malezya
B) Almanya
C) Türkiye
D) Azerbaycan
E) Suudi Arabistan

4. **2024 yılında 9 kişinin hayatını kaybettiği toprak kayması, Erzincan'ın hangi ilçesinde meydana gelmiştir?**

A) İliç
B) Çayırlı
C) Otlukbeli
D) Kemah
E) Kemaliye

5. **TÜRKSOY tarafından** "2024 Türk Dünyası Kültür Başkenti" **olarak aşağıdakilerden hangisi ilan edilmiştir?**

A) Kazakistan/Astana
B) Azerbaycan/Şuşa
C) Türkmenistan/Anev
D) Türkiye/Bursa
E) Türkmenistan/Merv

6. **2025 Dünya Spor Başkenti seçilen ülke aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Nepal
B) Estonya
C) Monako
D) Kolombiya
E) Tunus

7. **Romanya'nın başkenti Bükreş'te düzenlenen 2024 Avrupa Güreş Şampiyonası'nda 7'nci kez Avrupa şampiyonu olarak altın madalya kazanan milli sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Elif Jale Yeşilırmak
B) Yasemin Adar Yiğit
C) Taha Akgül
D) Feyzullah Aktürk
E) Nesrin Baş

8. **TÜRKSOY, 2026 yılını aşağıdaki yıllardan hangisi olarak ilan etmiştir?**

A) Haldun Taner Yılı
B) Aşık Veysel Yılı
C) Abdullah Tukay Yılı
D) Ziya Gökalp Yılı
E) Mahtumkulu Firaki Yılı

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Türk Dünyası Belediyeler Birliği (TDBB) Üyesi **Kazakistan'ın Aktau** şehri, "2025 Türk Dünyası Kültür Başkenti" seçildi. Yapılan törende, 2025 yılı için Türk Dünyası Kültür Başkenti seçilen Kazakistan'ın Aktau şehrinin temsilcilerine Türk Dünyası Kültür Başkenti Sembolü ve gelecek yıl Aktau'da düzenlenecek olan "Korkut Ata Türk Dünyası Film Festivali"nin sembolü Turna Kuşu takdim edilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. NATO zirve bildirisinde, 2026 NATO Zirvesi'nin **Türkiye**'de olacağı duyuruldu. NATO liderleri, savunma harcamalarına ayırdıkları payı 2035 yılına kadar gayrisafi yurt içi hasılalarının (GSYH) yüzde 5'ine çıkarmayı kabul etti. Yayımlanan zirve bildirisine göre, 32 ülkenin lideri, kolektif savunma taahhüt eden NATO'nun 5. maddesine bağlılığını yineledi.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. **Türk Sanat Stüdyosu** Ouchhh Studio, Ay'a ilk yapay zekâ veri sanat eserini gönderdi. Türk sanat stüdyosu Ouchhh, dijital sanat eserleri üretiminde öncü bir rol üstlenerek, Ay'a gönderilen ilk yapay zekâ veri sanat eserini ortaya koydu.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. 2024 yılında 9 kişinin hayatını kaybettiği toprak kayması, Erzincan'ın **İliç** ilçesinde meydana gelmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. **Türkmenistan'ın Anev** kentinin TÜRKSOY tarafından "2024 Türk Dünyası Kültür Başkenti" ilan edilmesi nedeniyle Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhamedov'un kaleme aldığı "Anev - Bin yılların derinliklerinden gelen bir kültür" kitabının tanıtım töreni düzenlenmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. 2025'in Dünya Spor Başkenti, **Monaco** olmuştur. Monaco Prensi 2. Albert, ülkesinin 2025 Dünya Spor Başkenti ünvanını törenle duyurdu.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Romanya'nın başkenti Bükreş'te düzenlenen 2024 Avrupa Güreş Şampiyonası'nda 76 kiloda mücadele eden **Yasemin Adar Yiğit,** finalde Ukraynalı Anastasia Shustova'ı 12-1 teknik üstünlükle yenerek **7'nci kez** Avrupa şampiyonu olarak altın madalya kazanmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. TÜRKSOY Daimi Konseyi, Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığının teklifi üzerine 2026 yılını, Türkçülük düşüncesinin fikir babası, toplum bilimci, fikir insanı Ziya Gökalp'ın doğumunun 150. yılı vesilesiyle **"Ziya Gökalp Anma Yılı"** olarak ilan etti.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. NATO (Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü), Avrupa ve Kuzey Amerika'daki 32 üye ülkeden oluşan uluslararası bir askeri ittifaktır.

NATO'nun en son 32. üyesi olan ülke aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karadağ B) İsveç C) Finlandiya
D) Hırvatistan E) Estonya

2. Birleşmiş Milletler tarafından 2025 yılı ne yılı olarak ilan edilmiştir?

A) Kuantum Bilimi ve Teknolojisi Yılı
B) Dünya Kitap Okuma ve Farkındalık Yılı
C) Kültürel Yakınlaşma Yılı
D) Temel Bilimleri Yılı
E) Afrika Kökenli Bireyler Yılı

3. 2024 Prag Uluslararası Satranç Festivali'nin Challangers kategorisinde büyük usta (GM) unvanını alan milli sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Barış Esen
B) Kıvanç Haznedaroğlu
C) Mert Erdoğdu
D) Suat Atalık
E) Ediz Gürel

4. Aşağıdaki ülkelerin ulusal sembolleri eşleştirmesinde hangisi yanlıştır?

A) Türkiye - Bozkurt
B) Avustralya - Kanguru
C) Azerbaycan - Kartal
D) İspanya – Boğa
E) Fransa - Horoz

5. G7 (Yediler Grubu) adlı uluslararası birliğin 2024 yılı başkanlığı aşağıdaki ülkelerden hangisindedir?

A) Fransa B) Japonya C) İngiltere
D) İtalya E) Almanya

6. UNESCO tarafından 2025 yılı ne yılı olarak ilan edilmiştir?

A) Hacı Bektaş Veli Yılı
B) Şeyh Edebaliyi Anma Yılı
C) Atebetü'l-Hakayık Yılı
D) Kaşgarlı Mahmud Yılı
E) Kitab-ı Bahriye Yılı

7. 2025 Oscar "en iyi film" **ödülü aşağıdakilerden hangisine verilmiştir?**

A) Anora
B) The Brutalist
C) Oppenheimer
D) Nomadland
E) Coda

8. Romanya'nın başkenti Bükreş'te düzenlenen 2024 Avrupa Güreş Şampiyonası'nda serbest stil 125 kiloda 11'inci Avrupa şampiyonluğunu elde eden milli sporcumu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rıza Kayaalp
B) Süleyman Karadeniz
C) Feyzullah Aktürk
D) Hamza Alaca
E) Taha Akgül

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. **İsveç,** ABD'nin başkenti Washington'da düzenlenen giriş protokolü kabul töreniyle NATO'nun resmen 32. üyesi olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Küresel iş birliğini teşvik etmek ve bilim ve teknolojideki kritik zorlukları ele almak için Birleşmiş Milletler Genel Kurulu (UNGA), UNESCO liderliğinde 7 Haziran 2024'te 2025 yılını **Uluslararası Kuantum Bilimi ve Teknolojisi Yılı (IYQ)** olarak ilan etmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. 2024 Prag Uluslararası Satranç Festivali'ndeki başarısıyla Türkiye'nin en genç büyük ustası ünvanını almayı başaran 15 yaşındaki **Ediz Gürel,** aynı organizasyonda şampiyon olarak "çifte mutluluk" yaşamıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Ülkelerin ulusal sembolleri;
   - Türkiye - Bozkurt
   - Azerbaycan - **Karabağ Atı**
   - ABD - Beyaz Başlı Kartal
   - Fransa - Horoz
   - İngiltere - Aslan
   - Rusya - Bozayı
   - Kanada - Kunduz
   - İspanya - Boğa
   - İskoçya - Tek Boynuzlu At
   - İsveç - Sığın
   - Çin - Panda
   - Endonezya - Komodo Ejderi
   - Avustralya - Kanguru
   - Yeni Zelanda - Kivi Kuşu
   - Hindistan - Kaplan

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Amerika Birleşik Devletleri (ABD), İtalya, Japonya, Almanya, İngiltere, Fransa ve Kanada'dan oluşan G7'nin 2024 yılı dönem başkanlığını **İtalya** yapmaktadır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. UNESCO 2026 yılını **"Şeyh Edebali'yi Anma Yılı"** olarak ilan etmiştir.

Şeyh Edebali; Ahi Teşkilatı'nın şeyhi, Osman Gazi'nin kayınbabası ve hocasıdır. Ayrıca Râbi'a Bala Hâtun'un babasıdır ve Osmanlı Devleti'nin de fikir babasıdır, aynı zamanda İslam bilginidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. 2025 yılında yapılan Oscar gecesine Anora damga vurdu. En İyi Film, Yönetmen ve Senaryo dahil beş ödül almıştır. Bu yıl 97'incisi düzenlenen Oscar Ödülleri töreninde En İyi Film Ödülü Anora'ya verildi. **Anora**, En İyi Yönetmen ve En İyi Orijinal Senaryo Oscarlarını da alırken, En İyi Kadın Oyuncu Ödülü de aynı filmde rol olan Mikey Madison'a verildi. Anora aynı zamanda En İyi Kurgu Ödülünü de aldı.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Milli güreşçi **Taha Akgül,** Romanya'nın başkenti Bükreş'te düzenlenen organizasyondaki serbest stil 125 kilo finalinde Gürcü Geno Petriashvili ile karşılaştı. Minderden 5-4 galip ayrılan Taha, peş peşe 4'üncü, toplamda 11'inci Avrupa şampiyonluğunu elde etmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **2025 Artistik Cimnastik Avrupa Şampiyonası'nda, bireysel halka aletinde altın madalya kazanan milli sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ferhat Arıcan
B) İbrahim Çolak
C) Ahmet Önder
D) Mert Efe Kılıçer
E) Adem Asil

2. **UNESCO 2025 Dünya Kitap Başkenti aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Meksika/Guadalajara
B) Brezilya/Rio de Janeiro
C) Gürcistan/Tiflis
D) Fransa/Strasbourg
E) Gana/Akra

3. **Hukukçuların, üniversite öğretim üyelerinin, din adamlarının, mezuniyet törenlerinde öğrencilerin elbise üstüne giydikleri uzun, yanları geniş, düğmesiz giysi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cübbe
B) Şalvar
C) Kaftan
D) Zıvka
E) Poşu

4. **Evrenin merkezinin Dünya değil, Güneş olduğu tezini geri çekmediği için engizisyon mahkemesi tarafından 1633 yılında hapse mahkum edilen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Nicolaous Copernicus
B) Thomas Edison
C) Nikola Tesla
D) Galileo Galilei
E) Jonhannes Kepler

5. **Romanya'nın başkenti Bükreş'te düzenlenen 2024 Avrupa Güreş Şampiyonası'nda serbest stil 92 kiloda 3'üncü Avrupa şampiyonluğuna ulaşan milli sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Süleyman Atlı
B) Recep Aktaş
C) Osman Göçen
D) Soner Demirtaş
E) Feyzullah Aktürk

6. "Bilge Kadın" **olarak bilinen ve 2024 yılında hayatını kaybeden yazar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hatice Bodur
B) Hatice Nüzhet Gökdoğan
C) Alev Alatlı
D) Dilhan Eryurt
E) Remziye Hisar

7. **2025 Avrupa Birliği dönem başkanı olan ülkeler aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Belçika / Macaristan
B) İtalya / Letonya
C) Slovakya / Malta
D) Polonya / Danimarka
E) İsveç / İspanya

8. **Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY) tarafından 2025 yılı ne yılı olarak ilan edilmiştir?**

A) Mehmet Akif Ersoy Yılı
B) Aşık Veysel Yılı
C) Mahtumkulu Firaki Anma Yılı
D) Fikret Amirov Yılı
E) Münir Nurettin Selçuk Yılı

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Almanya'da düzenlenen 2025 Artistik Cimnastik Avrupa Şampiyonası'nda milli sporcu **Adem Asil**, bireysel halka aletinde altın madalya kazanmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. UNESCO, 2024 yılı başkenti Fransa'nın Strazburg'un ardından 2025 yılı Dünya Kitap Başkenti'ni **Brezilya'nın Rio de Janeiro** olarak ilan etmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. Türk Dil Kurumu'na göre güncel anlamı şöyle: Hukukçuların, üniversite öğretim üyelerinin, din adamlarının, mezuniyet törenlerinde öğrencilerin elbise üstüne giydikleri uzun, yanları geniş, düğmesiz giysiye **cübbe** adı verilir.

Şalvar: Ağı çok bol olan, bele bir uçkurla bağlanan geniş bir tür pantolondur.

Kaftan: İpekli kumaştan yapılan, uzun ve işlemeli üst giysisidir.

Zıvka: Ağı geniş, paçaları dar bir çeşit şalvardır.

Poşu: Başa sarılan ya da boyun atkısı olarak kullanılan, çevresi saçaklı, genellikle ipek örtüdür.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Evrenin merkezinin Dünya değil, Güneş olduğu tezini geri çekmediği için engizisyon mahkemesi tarafından 1633 yılında hapse mahkum edilen bilim insanı **Galileo Galilei**'dur.

Rönesans'ın bilimsel devrimine büyük katkıda bulunan bilim insanına "gözlemsel astronominin babası", "modern fiziğin babası" ve "bilimin babası" gibi isimler takılmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Serbest stil 92 kilo final müsabakasında Slovakya'dan Boris Makoev'i rahat bir şekilde 8-0'la geçen **Feyzullah Aktürk** de art arda 3'üncü Avrupa şampiyonluğuna ulaşmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü sahibi, yazar ve eğitimci bilge kadın **Alev Alatlı,** çoklu organ yetmezliğine bağlı olarak tedavi gördüğü hastanede 79 yaşında hayatını kaybetmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. 2025 Avrupa birliği dönem başkanlığını ilk 6 ay **Polonya**, ikinci 6 ay **Danimarka** üstlenmektedir.

2026 Avrupa Birliği dönem başkanlığı ise ilk 6 ay Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, ikinci 6 ay İrlanda üstenecektir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY), Türk müziğinin unutulmaz isimlerinden bestekar, eğitmen ve koro şefi Münir Nurettin Selçuk'u hafızalarda yaşatmaya devam etmek için 2025 yılını "**Münir Nurettin Selçuk Yılı**" olarak ilan etmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **2025 yılından itibaren her yıl** "21 Mart" **ne günü olarak ilan edilmesine karar verilmiştir?**

A) Dünya Küresel Isınma Yılı
B) Dünya Buzullar Yılı
C) Dünya Kardeşlik Yılı
D) Dünya Hayvancılık Yılı
E) Dünya Tahıl Ürünleri Yılı

2. **2026 yılında düzenlenecek olan** "6. Dünya Göçebe Oyunları" **aşağıdaki ülkelerden hangisinde düzenlenecektir?**

A) Türkiye
B) Azerbaycan
C) Kırgızistan
D) Kazakistan
E) Özbekistan

3. **Ahmet Hamdi Tanpınar'ın, hayatının tesadüfleri olan** "Beş Şehir" **adlı eserinde aşağıdaki şehirlerden hangisi yoktur?**

A) İstanbul
B) Ankara
C) Bursa
D) Adana
E) Erzurum

4. **Çok ince işlenmiş, küçük boyutlu, kendine has boyama tekniği ve anlatım dili olan geleneksel resim sanatı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hat Sanatı
B) Tezhip Sanatı
C) Gravür Sanatı
D) Telkari Sanatı
E) Minyatür Sanatı

5. **2024 Birleşmiş Milletler tarafından ne yılı olarak ilan edilmiştir?**

A) Farabi Yılı
B) Troia Yılı
C) Uluslararası Deve Yılı
D) Uluslararası Küresel Anlayış Yılı
E) Uluslararası Darı Yılı

6. **2025 yılı Trendyol Süper Lig şampiyonu olan ve formasına 5. yıldızı takan ilk takım aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Galatasaray
B) Fenerbahçe
C) Beşiktaş
D) Trabzonspor
E) Samsunspor

7. **2025 Avrupa Yeşil Başkenti olarak aşağıdakilerden hangisi seçilmiştir?**

A) Litvanya/Vilnius
B) İsveç/Stockholm
C) Almanya/Hamburg
D) Danimarka/Kopenhag
E) Slovenya/Ljubljana

8. **1783 yılında bestelenen Türk Marşı aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?**

A) Georg Friedrich Handel
B) Ludwig van Beethoven
C) Wolfgang Amadeus Mozart
D) Frederic Chopin
E) Johannes Brahms

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. 2025 yılının "Buzulların Korunması Uluslararası Yılı" olarak ilan edilmesine ve 2025 yılından itibaren her yıl 21 Mart'ın **Dünya Buzullar Günü** olarak ilan edilmesine ilişkin kararı kabul etmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Dünya Göçebe Oyunları Orta Asya'daki geleneksel sporların ve Türk kültürünün yaşatılması amacıyla düzenlenen uluslararası yarışmadır. Dünya Etnospor Konfederasyonu'nun ana paydaş olarak katkıda bulunduğu organizasyon; 2012'de Bişkek'te gerçekleşen 2. Türk Keneşi Zirvesi'nde Kırgızistan'ın önerisiyle ilk kez 2014'te gerçekleşmiştir. 2026 yılında 6. Dünya Göçebe Oyunları **Kırgızistan**'da düzenlenecektir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Beş Şehir, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın, hayatının tesadüfleri olan **Ankara, Erzurum, Konya, Bursa, İstanbul** şehirlerini anlattığı deneme türü eseridir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. **Minyatür Sanatı:** Çok ince işlenmiş, küçük boyutlu, kendine has boyama tekniği ve anlatım dili olan geleneksel resim sanatıdır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) ile UNESCO tarafından 2024 yılının **"Devegiller Yılı"** olarak ilan edilmesi nedeniyle Paris'te büyük bir geçit töreni düzenlendi.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. 9 Ağustos 2024 tarihinde başlayan maçlar, 1 Haziran 2025 tarihinde sona ermiştir. **Galatasaray**, sezonu 95 puanla şampiyon olarak tamamladı ve formasına 5. yıldızı takan ilk takım oldu.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. Yeşil Avrupa Başkenti statüsünün verilme amacı, çevre ve ekonomiyi iyileştirerek artan kent nüfuslarının yaşam kalitelerini yükseltmek için yerel belediyelerin çabalarını tanımak ve ödüllendirmektir. "2025 Avrupa Yeşil Başkenti" olarak Litvanya'nın başkenti **Vilnius** şehri ilan edilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Türklerin Avrupa'da hayranlık uyandırdığı o yıllarda, Mehter Marşı'ndaki ritimden esinlenen **Mozart,** 1783 yılında 11 numaralı la majör piyano sonatı'nın (K. 311) 3. bölümünde "Rondo alla Turca" (Türk Marşı)'nı besteler. Bu beste halen, Türkiye Cumhuriyeti'nin tüm özel davetlerinin yanı sıra, ülke tanıtımında kullanılmaktadır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü'nün (NATO) 31. üyesi olan ülke aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Arnavutluk
B) Finlandiya
C) Bulgaristan
D) Hırvatistan
E) Makedonya

2. **Türk donanmasının hizmetine giren ve Dünyanın ilk silahlı insansız hava aracı (SİHA) gemisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) TCG İstanbul
B) TCG Anadolu
C) TCG Kınalıada
D) TCG Heybeliada
E) TCG Burgazada

3. **Yerli ve milli araç olan Togg otomobilin dış renklerine verilen isimlerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Marmara
B) Anadolu
C) Oltu
D) Pamukkale
E) Kapadokya

4. **Harvard ve Stanford dahil dünyanın en prestijli dokuz üniversitesinden kabul alan ve Dünyanın en parlak 100 öğrencisinden biri olan Türk Vatandaşımız aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Elif Nazlı Hamutcu
B) Ahmet Cem Karadeniz
C) Defne Aksel
D) Gül Karen Açа
E) Emre Demir

5. **Tek nefeste 52,1 metreye kadar dalarak buz altında serbest dalış dünya rekorunu kıran Çekya vatandaşı serbest dalışçı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Pete Botman
B) Stig Severinsen
C) David Vencl
D) Arnaud Jerald
E) Audrey Mestre

6. **Recep Tayyip Erdoğan tarafından yayınlanan Dünya 5'ten büyüktür felsefesiyle yola çıkan kitap aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Adil Bir Dünya
B) Dünya ve Türkiye Gerçekleri
C) Milli Birlik ve Beraberlik
D) Demokratik Yaşam
E) Daha Adil Bir Dünya Mümkün

7. I. 1984 yılında Türkiye Yazarlar Birliği Yılın Hikâyecisi Ödülü'ne layık görülmüştür.
II. İki Dünya adlı deneme kitabı da 1978'de Türkiye Milli Kültür Vakfı tarafından fikir dalında Jüri Özel Ödülü'nü kazanmıştır.

Yukarıda verilen bilgiler ışında aşağıdakilerden hangisi, 2022 yılında hayatını kaybeden Rasim Özdenören eserlerinden biri değildir?

A) Tek Kanatlı Bir Kuş
B) Müslümanca Yaşamak
C) Acemi Yolcu
D) Eşikte Duran İnsan
E) Gül Yetiştiren Adam

8. **Diyarbakır-Ergani yolu üzerinde inşa edilen köprü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Botan Köprüsü
B) Şekerpınarı Köprüsü
C) Devegeçidi Köprüsü
D) Sultançayır Köprüsü
E) Yeni Kömürhan Köprüsü

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Türkiye'nin, Finlandiya'nın NATO üyeliğini onayladığına dair belgeyi, 1949 tarihli Kuzey Atlantik Antlaşması'nın saklayıcısı ABD'ye teslim etmesinin ardından **Finlandiya,** NATO'nun 31. üyesi olarak İttifak'a katıldı.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Dünyanın ilk silahlı insansız hava aracı (SİHA) gemisi ve Türkiye'nin en büyük askeri gemisi **TCG Anadolu,** İstanbul Tuzla'daki Sedef Tersanesi'nde düzenlenen törenle Türk donanmasının hizmetine girdi.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. TOGG, Türkiye'nin büyüleyici güzelliklerinden ilham alarak tasarlanan otomobilin dış renklerine **"Anadolu", "Gemlik", "Oltu", "Kula", "Kapadokya"** ve **"Pamukkale"** isimlerini verdi.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Diyarbakır'da yaşayan ve dünyanın en parlak 100 öğrencisinden biri olarak gösterilen **Gül Karen Açа,** dünyanın en prestijli üniversitelerden Harvard ve Stanford'un da aralarında bulunduğu 8 üniversiteden tam burslu kabul aldı.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Çek serbest dalgıç **David Vencl,** İsviçre'deki donmuş Sils Gölü'ne tek nefeste dalgıç giysisi olmadan 52,1 metre derinliğe dalarak dünya rekoru kırdı.

Dalışı 1 dakika 54 saniye süren Vencl'ye, güvenlik önlemi kapsamında son 15 metreye kadar 4 kişi eşlik ederken, son 15 metrede ise yanında kimse olmadı. 50 metre ile daha önceki rekoru da elinde bulunduran Vencl, dalış sonrasında ağzından gelen kan nedeniyle kontrol amacıyla hastaneye kaldırıldı.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Dünya 5'ten büyüktür felsefesiyle yola çıkan **"Daha Adil Bir Dünya Mümkün"** adlı eser dünyanın geleceğini etkileyecek alanlarda yalnız bu beş ülkenin insafına bırakılmasının doğru olmadığını belirtir. Kitap sürdürülebilir ve adil bir dünya için Birleşmiş Milletlere düşen görevlere değinir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. **Rasim Özdenören'in Eserleri;** Müslümanca Düşünme Üzerine Denemeler, Kafa Karıştıran Kelimeler, Müslümanca Yaşamak, Yaşadığımız Günler, Yumurtayı Hangi Ucundan Kırmalı, Çarpılmışlar, Çözülme, Çok Seseli Bir Ölüm, Gül Yetiştiren Adam Hastalar ve Işıklar, Yeni Dünya Düzeninin Sefaleti, Ruhun Malzemeleri, Ben ve Hayat ve Ölüm, Yeniden İnanmak, Denize Açılan Kapı, Red Yazıları, Acemi Yolcu, İpin Ucu, Çapraz İlişkiler, Kent İlişkileri, Kuyu, Yüzler Köpekçe Düşünceler, Düşünsel Duruş, Toz, Aşkın Diyalektiği, Eşikte Duran İnsan, Yazı, İmge ve Gerçeklik, Ansızın Yola Çıkmak, Hışırtı, İki Dünya, İmkânsız Öyküler, Siyasal İstiareler, Açık Mektuplar

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Diyarbakır-Ergani yolu üzerinde inşa edilen **Devegeçidi Köprüsü** hizmete açıldı. Devegeçidi Köprüsü, Diyarbakır'ı Elazığ'a bağlayan Diyarbakır-Ergani yolu üzerinde yer alan Devegeçidi Vadisi'nin yüksek standartlı geçilmesi çalışmaları kapsamında inşa edilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. 2023 yılında 6. kez Avrupa Şampiyonu olan kadın milli güreşçimiz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Buse Tosun
B) Kadriye Aksoy
C) Zeynep Yetgil
D) Elif Jale Yeşilırmak
E) Yasemin Adar Yiğit

2. 47. Olağan UEFA Kongresi'nde yapılan oylamayla UEFA başkanlığına aşağıdakilerden hangisi seçilmiştir?

A) Lennart Johansson
B) Jacques Georges
C) Aleksander Ceferin
D) Michel Platini
E) Artemio Franchi

3. 2023 yılında uzaya fırlatılan, Türkiye'nin metre altı çözünürlüğe sahip yerli ve milli ilk gözlem uydusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) İmece
B) Rasat
C) Salma
D) Türksat 4A
E) Göktürk

4. 1987 yapımı "The Last Emperor" **adlı film ile** "En İyi Orijinal Müzik" **dalında Oscar ödülü kazanan ve 2023 yılında hayatını kaybeden Japon müzisyen ve besteci aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yamashita Tomohisa
B) Ringo Shiina
C) Ryo Kawasaki
D) Ryuichi Sakamoto
E) Yuki Kajiura

5. 2023 yılında yakıtın gelmesiyle "nükleer tesis" **statüsüne kavuşan Türkiye'nin ilk nükleer santrali hangi ilimizdedir?**

A) Konya
B) Niğde
C) Mersin
D) Karaman
E) Antalya

6. 2023 İslam Dünyası Turizm Başkenti seçilen şehrimiz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Adıyaman
B) Şanlıurfa
C) Bilecik
D) Mardin
E) Bursa

7. 2023 yılında Almaya'da "Federal Liyakat Nişanı Büyük Haç" **ödülü ile onurlandırılan başbakan aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Gerhard Schröder
B) Helmut Kohl
C) Helmut Schmidt
D) Olaf Scholz
E) Angela Merkel

8. Kolombiya'nın Santa Marta kentinde düzenlenen CMAS Paletli Yüzme Açık Su Dünya Şampiyonası'nda 5 bin metre su üstü yarışında dünya şampiyonu olan milli sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ümit Can Güreş
B) Deniz Ertan
C) Derin Toparlak
D) Berkay Ömer Öğretir
E) Yiğit Aslan

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Hırvatistan ev sahipliğinde düzenlenen 2023 Avrupa Güreş Şampiyonası'nda, kadınlar 76 kiloda yarışan Yasemin Adar Yiğit, altın madalya kazandı. Daha önce iki kez Dünya şampiyonluğu elde eden **Yasemin Adar Yiğit,** 6. kez Avrupa şampiyonu olarak Türk kadın güreş tarihine adını altın harflerle yazdırdı.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Başkanlık seçiminin yapıldığı kongrede oylamaya tek aday olarak giren **Aleksander Ceferin,** 55 ülkenin desteğini alarak 2023-2027 dönemi için yeniden başkan seçildi.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Milli imkanlarla geliştirilen yer gözlem uydusu **İMECE;** BİLSAT, RASAT ve GÖKTÜRK-2 uydularından edinilen tecrübe ile donatıldı. Türkiye^'de ilk kez üretilen metre altı çözünürlüğe sahip elektro-optik uydu kamerası, TÜBİTAK UZAY tarafından geliştirilerek İMECE'ye entegre edilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. "The Last Emperor", "The Revenant", "Merry Christmas Mr. Lawrence" ve daha birçok filmdeki müzikleriyle ünlü Oscar ödüllü Japon besteci **Ryuichi Sakamoto,** 71 yaşında hayatını kaybetti.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Türkiye'nin ilk nükleer santrali **Mersin** Akkuyu Nükleer Güç Santrali, yakıtın gelmesiyle "nükleer tesis" statüsüne kavuştu. Yapılacak ön testlerin ve hazırlıkların ardından ilk ünitenin devreye alınması planlanıyor. Nükleer enerjiden elektrik üretiminin gelecek yıl başlaması hedefleniyor.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Kültür ve Turizm Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, İslam İşbirliği Teşkilatının 11. Turizm Bakanları Konferansı Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de gerçekleştirildi. Türkiye'yi, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Özgül Özkan Yavuz'un temsil ettiği toplantıda, **Şanlıurfa** İslam ülkelerinin 2023 turizm kenti oldu.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Eski Almanya Başbakanı **Angela Merkel,** cumhurbaşkanları ve yabancı devlet başkanlarına verilen liyakat nişanından sonraki en yüksek özel tasarımlı **"Federal Liyakat Nişanı Büyük Haç"** ödülü ile onurlandırıldı.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. Kolombiya'nın Santa Marta kentinde düzenlenen CMAS Paletli Yüzme Açık Su Dünya Şampiyonası'nda 5 bin metre su üstü yarışında dünya şampiyonu olarak paletli yüzme açık su yarışlarında Türkiye'ye tarihindeki ilk dünya şampiyonluğunu kazandıran **Derin Toparlak**, "İstiklal Marşı okunurken hissettiklerim yorgunluğumu unutturdu." dedi.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. Aşağıdakilerden hangisi Necip Fazıl Kısakürek'in "Kaldırımlar" şiirine ait dizelerden biri değildir?

A) Kaldırımlar, dert çekenlerin annesi
B) Kaldırımlar, uzun uzun gidilecek bir yol
C) Kaldırımlar, içimde yaşamış bir insan
D) Kaldırımlar, duyulur ses kesilince sesi
E) Kaldırımlar, içimde uzayan bir lisan

2. 2023 yılı Sinema Yazarları Derneği (SİYAD) en iyi film ödülü aşağıdakilerden hangisine verilmiştir?

A) Koca Dünya
B) Kız Kardeşler
C) Abluka
D) Kurak Günler
E) Ahlat Ağacı

3. Türkiye Futbol Federasyonu (TFF), Merkez Hakem Kuruluna aşağıdakilerden hangisi başkan olarak seçilmiştir?

A) Sadettin Güler
B) Ali Kızılet
C) Lale Orta
D) Cemalettin Ali Kunak
E) Aynur Aysun Akar

4. 2023 UNESCO Dünya Kitap Başkenti olarak aşağıdaki ülkelerden hangisi seçilmiştir?

A) Gürcistan/Tiflis
B) Yunanistan/Atina
C) Gana/Akra
D) Malezya/Kuala Lumpur
E) Meksika/Guadalajara

5. 2023 Avrupa Salon Atletizm Şampiyonası'nda kadınlar üç adım atlamada altın madalya kazanan milli sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Göksu Üçtaş Şanlı
B) Melis Özçiğdem
C) Ayşe Begüm Onbaşı
D) Elif Jale Yeşilırmak
E) Tuğba Danışmaz

6. Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 2023 yılı Olağanüstü Zirvesi, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ev sahipliğinde, "Afet-Acil Durum Yönetimi ve İnsani Yardım" **teması altında hangi ilimizde toplanmıştır?**

A) İstanbul
B) Ankara
C) İzmir
D) Antalya
E) Erzurum

7. 2023 yılında İskoçya'nın ilk Müslüman başbakanı olarak aşağıdakilerden hangisi seçilmiştir?

A) Muhammed Bazum
B) Abdüllatif Reşid
C) Mahmud Abbas
D) Hamza Yusuf
E) Abdul Hamid

8. İtalya'da düzenlenen Piano Academy Eppan yarışmasında Michelangeli Ödülü'nün sahibi olan İstanbul Üniversitesi öğrencisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Can Saraç
B) Fazıl Say
C) İdil Biret
D) Emre Şen
E) Yamaç Telli

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Necip Fazıl Kısakürek'in **"Kaldırımlar"** şiirinde aşağıdakiler bulunmaktadır.
   - Kaldırımlar, dert çekenlerin annesi
   - Kaldırımlar, içimde yaşamış bir insan
   - Kaldırımlar, duyulur ses kesilince sesi
   - Kaldırımlar, içimde uzayan bir lisan

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Sinema Yazarları Derneği (SİYAD) üyelerinin oylarıyla belirlenen 2023 yılı Türkiye Sineması'nın "En İyileri", Salon İKSV'de yapılan törenle sahiplerini buldu. En İyi Film Ödülü'nü Emin Alper'in yazıp yönettiği **"Kurak Günler"** kazanmıştır.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu 2023 yılında gerçekleştirdiği toplantıda aldığı kararla; Merkez Hakem Kurulu Başkanlığı'na **Prof. Dr. Lale Orta**'yı getirmiştir.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. UNESCO, her yıl yeni bir "Dünya Kitap Başkenti" belirlemektedir. Bu kapsamda 2023 yılının Dünya Kitap Başkenti, Afrika ülkesi **Gana**'nın başkenti **Akra** seçilmiştir.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. İstanbul ev sahipliğinde Ataköy Atletizm Salonu'nda 2-5 Mart tarihleri arasında düzenlenen Avrupa Salon Atletizm Şampiyonası tamamlandı. 19 sporcumuzun ülkemizi temsil ettiği şampiyonada Türkiye yarışmaları 1 altın madalya ile tamamladı.

   Şampiyonada kadınlar üç adım atlamada ülkemizi temsil eden milli sporcumuz **Tuğba Danışmaz,** ilk hakkında 14.31 derece ile Avrupa Şampiyonu olarak altın madalya kazandı.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. "Türk Devletleri Teşkilatı" Olağanüstü Zirvesi, Azerbaycan Cumhuriyeti'nin girişimiyle, 16 Mart 2023 tarihinde **Ankara'**da "Afet-Acil Durum Yönetimi ve İnsani Yardım" temasıyla düzenlenmiştir.

   Toplantıya Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ev sahipliği yapmış, Azerbaycan Cumhuriyeti yanında diğer Türk devletleri ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve TDT Genel Sekreteri de katılmıştır.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. İskoçya'da bağımsızlık yanlısı İskoç Ulusal Partisi'nin (SNP) lideri seçilerek ülkenin ilk Müslüman başbakanı olan **Hamza Yusuf**, yemin ederek görevine başladı. İskoçya Özerk Yönetimi Başbakanı Yusuf, Yüksek Mahkeme'de düzenlenen törende Kral 3. Charles'a bağlılık yemini etti.

   İngiltere, İskoçya, Galler ve Kuzey İrlanda'dan oluşan Birleşik Krallık'ta ilk kez Müslüman bir siyasetçi böylesine üst düzey bir görev üstleniyor.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. 16 yaşındaki **Can Saraç,** İtalya'da düzenlenen Piano Academy Eppan yarışmasında Michelangeli Ödülü'nün sahibi oldu.

   16 yaşındaki piyanist Can Saraç, İtalya Piano Academy Eppan piyano yarışmasında Michelangeli Ödülü'nü kazandı. Tüm dünyadan gençlerin katıldığı Eppan Piyao Akademi'de 6 finalist arasına kalan Can, cumartesi günü gerçekleştirilen büyük finalde birinciliğe ulaşmıştır.

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ tarafından yerli ve milli imkanlarla geliştirilen ve 2023 yılında havadaki yerini alan Türkiye'nin ilk jet motorlu eğitim ve hafif taarruz uçağı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Baha
B) Gözcü
C) Akıncı
D) Hürjet
E) Anka

2. **Türkiye'nin en uzun 4'üncü köprüsü hangi ilimizde hizmete açılmıştır?**

A) Adana
B) Nevşehir
C) Amasya
D) Edirne
E) Şanlıurfa

3. **Türkiye ve Avrupa'nın en uzun, dünyanın ise 3. en uzun tüneli olan ve Trabzon-Gümüşhane arasına inşa edilen ve 2023 yılında açılan tünel aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ovit Dağı Tüneli
B) Avrasya Tüneli
C) Zigana Tüneli
D) Demirkapı Tüneli
E) Sabuncubeli Tüneli

4. **Arnavutluk'ta düzenlenen Yıldızlar Dünya Şampiyonası'nda 96 kiloda 3 altın madalya kazarak dünya şampiyonu olan milli haltercimiz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Onur Demirci
B) Halil Mutlu
C) Serkan Çakmaz
D) Yusuf Fehmi Genç
E) Sami Baki Kıymet

5. **2023 yılı Sinema Yazarları Derneği (SİYAD) en iyi yönetmen ödülü aşağıdakilerden hangisine verilmiştir?**

A) Nuri Bilge Ceylan
B) Emin Alper
C) Reha Erdem
D) Çağan Irmak
E) Ferzan Özpetek

6. **Aşağıdakilerden hangisi Dede Korkut hikâyelerinde yer alan karakterlerden biri değildir?**

A) Burla Hatun
B) Kumru Hatun
C) Bamsı Beyrek
D) Deli Dumrul
E) Bayındır Han

7. **Dünyanın 7 harikasından biri olan Kolezyum hangi ülkede yer almaktadır?**

A) Hindistan
B) Meksika
C) Peru
D) İtalya
E) Ürdün

8. **Milli okçu Mete Gazoz'a adanan** "Okçunun Yolu" **adlı kitabın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Paulo Coelho
B) Kazuo Ishiguro
C) Halid Hüseyni
D) Milan Kundera
E) Margaret Atwood

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ (TUSAŞ) tarafından yerli ve milli imkanlarla geliştirilen Türkiye'nin ilk jet motorlu eğitim ve hafif taarruz uçağı **Hürjet,** ilk uçuşunu gerçekleştirdi. TUSAŞ tarafından geliştirilen Hürjet, daha önce piste çıkmıştı. Hürjet, tek motorlu, tandem ve modern aviyonik suite sahip kokpiti ile üstün performans özelliklerini kullanarak kritik rol oynamak üzere tasarlanmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Türkiye'nin en uzun 4'üncü köprüsü **Adana**'da hizmete açılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. Türkiye ve Avrupa'nın en uzun, dünyanın ise 3. en uzun tüneli olan **Zigana Tüneli** 3 Mayıs 2023'te Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın katılımıyla açıldı. Yeni Zigana Tüneli çift tüp olarak 2x14,5 kilometre uzunluğu ile Doğu Karadeniz ve Kafkasları, Ortadoğu ve İran'a bağlayan önemli bir güzergah olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Milli halterci **Sami Baki Kıymet,** Arnavutluk'ta düzenlenen Yıldızlar Dünya Şampiyonası'nda 96 kiloda 3 altın madalya kazarak dünya şampiyonu oldu.

Türkiye Halter Federasyonundan yapılan açıklamaya göre, Durres kentinde devam eden şampiyonada 96 kiloda podyuma çıkan Sami Baki, koparmada 145 kilo, silkmede 180 kilo ve toplamda 325 kiloluk dereceleriyle 3 altın madalya kazanma başarısı gösterdi.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. 2023 yılında 55. kez gerçekleştirilen SİYAD Türkiye Sineması Ödülleri törenine Salon İKSV ev sahipliği yaptı, gecenin sunuculuğunu Cem Davran üstlendi. **Emin Alper'**in yönettiği "Kurak Günler" en iyi film, yönetmen, senaryo ve erkek oyuncu başta olmak üzere toplam sekiz ödül kazanarak geceye damga vurdu.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. Dede Korkut hikâyelerinde yer alan karakterler; Bamsı Beyrek, Banu Çiçek, Basat, Bayındır Han, Burla Hatun, Deli Dumrul'dur.

B seçeneğindeki **Kumru Hatun** Fetret Dönemi'nden sonra Padişah olan Çelebi Mehmed'in ilk eşi, Şehzade Kumru Hâtûn, Amasyalı bir Paşa'nın torunuydu.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. **Dünyanın Yeni 7 Harikası;**

- Çin Seddi - Çin
- Petra Antik Kenti - Ürdün
- Tac Mahal - Hindistan
- Kurtarıcı İsa Heykeli - Brezilya
- Chichen Itza - Meksika
- Machu Picchu - Peru
- Kolezyum - **İtalya**

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Simyacı başta olmak üzere 84 dilde yayımlanan kitaplarının toplam satışı 320 milyonu aşan Brezilyalı yazar **Paulo Coelho'**nun yeni kitabı Okçu'nun Yolu (The Archer) 21 Eylül'de raflarda yerini aldı. Brezilyalı yazar Twitter hesabından yaptığı paylaşımda yeni kitabını 2020 Tokyo Olimpiyatları'nda altın madalya kazanan milli okçumuz Mete Gazoz'a adadı.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Filistin bayrağında yer alan** "siyah şerit" **aşağıdaki anlamlardan hangisini taşımaktadır?**

A) Barış ve umudu
B) Filistin halkının geçmiş acılarını ve mücadelesini
C) Filistin'in verimli topraklarını ve doğasını
D) Filistin halkının kararlılığını
E) Bağımsızlık arzusunu

2. **Aşağıdakilerden hangisi Filistin direnişinin sembolleri arasında yer almaz?**

A) Zeytin ağacı
B) Portakal
C) Güvercin
D) Karpuz
E) Anahtar

3. **La Tomatina yani Domates Festivali her yıl Ağustos ayında hangi ülkede gerçekleştirilir?**

A) ABD
B) İtalya
C) İspanya
D) Brezilya
E) Fransa

4. **İlimleri ve bunlara dair disiplinlerin temelini oluşturan ilkeleri ele alıp incelediği için aslında bir yöntem bilim kitabı olan** "İlimlerin Sayımı" **aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Yunus Emre
B) Mevlana
C) İbni Sina
D) İbni Haldun
E) Farabi

5. **Aşağıdakilerden hangisi UNESCO Dünya Miras Listesi'ndeki kültür varlıklarımızdan değildir?**

A) Pamukkale ve Hierapolis Millî Parkı
B) Neolitik Dönem Çatalhöyük Kalıntıları
C) Ani Antik Kenti
D) Sultan Ahmet Külliyesi
E) Truva Antik Kenti

6. **Hindistan'da alınan Britanya tuz vergisine karşı 1930'da yaptığı 400 kilometrelik Tuz Yürüyüşünü aşağıdakilerden hangisi gerçekleştirmiştir?**

A) Ramana Maharshi
B) Mahatma Gandi
C) Fidel Castro
D) Yaser Arafat
E) Napolyon Bonapart

7. **Dünyanın** "nükleer silahlardan arındırılması" **alanındaki çalışmalarından dolayı 2024 Nobel Barış Ödülü aşağıdakilerden hangisine verilmiştir?**

A) Nihon Hidankyo
B) Nadia Murad
C) Claudia Goldin
D) Katalin Kariko
E) Nergis Muhammedi

8. **Türkiye'nin en yüksek rakımlı Rüzgar Enerji Santrali (RES) hangi ilimizde kurulmuştur?**

A) Bitlis
B) Muş
C) Van
D) Şırnak
E) Kars

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Filistin bayrağı, yatay olarak üç eşit şeritten oluşur. Üst şerit siyah renkte, orta şerit beyaz renkte ve alt şerit yeşil renktedir.

Bayrağın soldan sağa doğru uzanan siyah ve yeşil şeritlerin birleştiği noktada, beyaz şerit üzerinde bir kırmızı üçgen yer alır.

Filistin bayrağındaki renklerin anlamları;

Siyah renk, Filistin halkının acılarını, acılarını ve zorluklarını simgeler.

Beyaz renk, Filistin halkının barışı ve umudu temsil eder.

Yeşil renk, Filistin topraklarının verimli doğasını ve halkın yaşamını sürdürdüğü toprakları sembolize eder.

Kırmızı üçgen, Filistin halkının birliğini ve dayanışmasını temsil eder.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. **Filistin direnişinin sembolleri;**

- Karpuz
- Zeytin ağacı
- Anahtar
- Portakal

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. La Tomatina, her sene Ağustos ayında gerçekleşen, binlerce insanın dar bir sokakta tonlarca domatesle birbirine eğlenceli bir şekilde atıştığı dünyanın en ilginç festivallerinden biridir. Bu benzersiz etkinlik, **İspanya'nın Valencia** bölgesindeki Buñol kasabasında gerçekleşir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. İlimler sınıflandırılması ile ilgili birikim de böyledir. Burada görüşlerini ele almaya çalıştığımız **Fârâbî,** İslam felsefesinde ilimler sınıflandırması alanında kapsamlı ve sistematik bir düşünce ortaya koyan ve bu konuda İhsau'l-ulûm (İlimlerin Sayımı) adlı müstakil bir eser de yazan ilk İslâm filozofudur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. **Türkiye'nin UNESCO Dünya Miras Listesinde** 19'u kültürel, 2'si karma olmak üzere 21 miras alanı bulunmaktadır.

- Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası (Sivas) 1985
- İstanbul'un Tarihî Alanları (İstanbul) 1985
- Göreme Millî Parkı ve Kapadokya (Nevşehir) 1985 (Karma Miras Alanı)
- Hattuşa: Hitit Başkenti (Çorum) 1986
- Nemrut Dağı (Adıyaman) 1987
- Hieropolis-Pamukkale (Denizli) 1988 (Karma Miras Alanı)
- Xanthos-Letoon (Antalya-Muğla) 1988
- Safranbolu Şehri (Karabük) 1994
- Truva Arkeolojik Alanı (Çanakkale) 1998
- Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi (Edirne) 2011
- Çatalhöyük Neolitik Alanı (Konya) 2012
- Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu (Bursa) 2014
- Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı (İzmir) 2014
- Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı (Diyarbakır) 2015
- Efes (İzmir) 2015
- Ani Arkeolojik Alanı (Kars) 2016
- Aphrodisias (Aydın) 2017
- Göbekli Tepe (Şanlıurfa) 2018
- Arslantepe Höyüğü (Malatya) 2021
- Gordion (Ankara) 2023
- Anadolu'nun Ortaçağ Dönemi Ahşap Hipostil Camiileri (Konya-Eşrefoğlu Camii, Kastamonu-Mahmut Bey Camii, Eskişehir-Sivrihisar Camii, Afyon-Afyon Ulu Camii, Ankara-Arslanhane Camii) 2023

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. 1930'da tuz vergisine karşı yeni bir satyagraha başlattı. Kendi tuzunu yapmak için Ahmedabad'dan Dandi'ye 12 Mart'tan 6 Nisan'a kadar 400 kilometre yürüdüğü Tuz Yürüyüşü bu pasif direnişin en önemli bölümüdür. Denize doğru yapılan bu yürüyüşte **Mahatma Gandi'**ye binlerce Hint eşlik etmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Dünyanın "nükleer silahlardan arındırılması" alanındaki çalışmalarından dolayı **Nihon Hidankyo**, 2024 Nobel Barış Ödülü'nü kazanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. En yüksek rakımlı Rüzgar Enerji Santrali (RES) **Van**'ın Gevaş ilçesine kurulmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **1884-1886 yılları arasında inşa edilen ve ABD'ye hediye edilen** "Özgürlük Heykeli" **hangi şehirdedir?**

A) Washington
B) New York
C) Chicago
D) Los Angeles
E) Las Vegas

2. **369 metrelik kule uzunluğu ve deniz seviyesinden 587 metrelik yüksekliğiyle en yüksek yapı olarak açılan Çamlıca Kulesi hangi ilimizdedir?**

A) İzmir
B) Burdur
C) Ankara
D) İstanbul
E) Antalya

3. **ABD Ulusal Bilimler Akademisi'ne seçilen ilk Türk bilim kadını aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Prof. Dr. Canan Dağdeviren
B) Prof. Dr. İvet Bahar
C) Doç. Dr. Bilge Demirköz
D) Prof. Dr. Serap Aksoy
E) Doç. Dr. Nurcan Tunçbağ

4. **Türkiye'nin en yüksek rakımlı Rüzgar Enerji Santrali (RES) hangi ilimizde kurulmuştur?**

A) Van
B) Muş
C) Bitlis
D) Şırnak
E) Kars

5. **Japon kültüründe büyük bir öneme sahip olup Japonya'nın ulusal simgelerinden biri olan** "Sakura" **nedir?**

A) Erik çiçeği
B) Portakal çiçeği
C) Çay çiçeği
D) Limon çiçeği
E) Kiraz çiçeği

6. "Dünya'nın nazar boncuğu" **olarak bilinen, krater yapıya sahip gölümüz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Van Gölü
B) Manyas Gölü
C) Meke Gölü
D) Hazar Gölü
E) Sapanca Gölü

7. **Malazgirt Zaferi'nin kazanıldığı Malazgirt Ovası nerede yer almaktadır?**

A) Bitlis
B) Ağrı
C) Batman
D) Mardin
E) Muş

8. "Düşünüyorum, öyleyse varım" **sözü aşağıdaki filozoflardan hangisine aittir?**

A) Friedrich Schiller
B) William Shakespeare
C) Albert Einstein
D) René Descartes
E) Oscar Wilde

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Özgürlük Heykeli ya da resmî adıyla Dünyayı Aydınlatan Özgürlük, ABD'nin **New York** şehrindeki Liberty (Özgürlük) adası üzerinde, inşa edildiği 1886 yılından bu yana Amerika'nın simgesi olan anıtsal heykeli ve gözlem kulesidir. Dünyanın en tanınan anıtlarından biridir.

Bakırdan yapılan Özgürlük Heykeli, Fransa tarafından kuruluşunun 100. yılı nedeniyle ABD'ye hediye edilmiştir. 1884-1886 yılları arasında inşa edilmiştir. ABD'nin New York şehrindeki Özgürlük Adası'nda yer alır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Çamlıca Kulesi ya da Küçük Çamlıca Televizyon Kulesi, Türkiye'nin **İstanbul** şehrindeki televizyon ve seyir kulesidir.

Üsküdar ilçesindeki Küçük Çamlıca Tepesi'nde yer alır. Toplam yüksekliği 369 metre olan kulenin 221 metrelik bölümü 49 katlı betonarme yapı, 168 metrelik bölümü ise antendir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Pittsburgh Üniversitesi Tıp Fakültesi Bilgisayar Destekli Sistem Biyolojisi Bölümü Kurucu Başkanı **Prof. Dr. İvet Bahar,** Amerikan Ulusal Bilimler Akademisi üyeliğine seçilen ilk Türk bilim kadını olmuştur.

İlaç tasarımları üzerine çalışan Prof. Dr. İvet Bahar, Covid-19'a çare olacak bir ilaç geliştirme projesinde de yer almıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. En yüksek rakımlı Rüzgar Enerji Santrali (RES) **Van'ın Gevaş ilçesine** kurulmuştur. Gevaş ilçesinde yaklaşık 2 bin 900 rakımda kurulan 53,2 megavatlık RES ile 50 bin hanenin elektrik ihtiyacı karşılamaktadır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Sakura ağacı meyve vermemesine rağmen bu ağacın adı dilimizde **"Kiraz Çiçeği"** anlamına gelir. Japon kültüründe büyük önemi olan bu ağaç, ülkenin hemen hemen her yerinde yetişir. 200'den fazla çeşidi olan bu ağacın en popüler türü Somei Yoshino'dur. Kiraz çiçeklerinin açmasını temsilen "Sakura zensen" terimi kullanılır. Bu ifade Japonlar için baharın gelişini, doğanın canlanışını, yeniden doğuşu ve değişimi sembolize eder.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Karapınar-Ereğli kara yolunun yedinci kilometresindeki, kuş bakışı görünümü dolayısıyla "dünyanın nazar boncuğu" olarak adlandırılan **Meke Gölü,** volkanik patlama sonucu 5 milyon yıl önce meydana gelen kraterin zamanla suyla dolmasıyla oluşmuştur.

Her yıl çok sayıda yerli ve yabancı turistin kamp yaptığı ve büyüleyici manzarasıyla görenleri kendine hayran bırakan gölde, geçmişte 12 metre derinliğinde su bulunuyordu.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Malazgirt, **Muş** ilinin bir ilçesidir. Ovası, kalesi ve tarihi Malazgirt Meydan Muharebesi ile tanınmış bir ilçedir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. "Düşünüyorum, öyleyse varım" (Cogito, ergo sum) **René Descartes**'ın Batı rasyonalizminin kurucu elementi olan felsefi sözüdür.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Dünyanın uzayda çekilecek ilk filmi için bir aktris ve bir yönetmeni, Soyuz MS-19 uzay aracı ile Uluslararası Uzay İstasyonu'na (UUİ) fırlatan ülke aşağıdakilerden hangisidir?**

A) ABD
B) Çin
C) Japonya
D) Rusya
E) Almanya

2. **ABD Havacılık ve Uzay Ajansı (NASA) tarafından düzenlenen** "Dünya Turnuvası" **adlı çevrim içi fotoğraf yarışmasında, Astronot Kate Rubins tarafından çekilen hangi fotoğraf birinci seçilmiştir?**

A) Van gölü
B) Nemrut dağı
C) Düden şelalesi
D) Salda gölü
E) Eğirdir gölü

3. **Bir ağacın altında doğanın gücünü düşünürken kafasına bir elmanın düşmesiyle birlikte yer çekimini keşfeden matematikçi ve fizikçi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Otto Hahn
B) Galileo Galilei
C) Isaac Newton
D) Nikola Tesla
E) Leonhard Euler

4. **ABD Merkez Bankası Başkanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Jerome Powell
B) Mireille Ballestrazzi
C) Meng Hongwei
D) Janet Yellen
E) Ben Bernanke

5. "Yeniden insan insana, Savaşçı, Geliştiren Anne-Baba" **kitaplarıyla tanınan ve 2021 yılında hayatını kaybeden yazar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mümtaz Soysal
B) Suat Yalaz
C) Haydar Baş
D) Cemil Taşçıoğlu
E) Doğan Cüceloğlu

6. **Mekke'den sonra dünyanın en büyük camii olan II. Hasan Camii nerededir?**

A) Nagazaki
B) Hürremşehr
C) Ramallah
D) Kazablanka
E) Halep

7. **Dünya'nın döndüğünü ilk bulan, Ümit Burnu, Amerika ve Japonya'nın varlığından bahseden ilk bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Fârâbî
B) El Bîrûnî
C) El Kindî
D) İbni Sina
E) Ali Kuşçu

8. **Türkiye'nin ilk Taşkın Müzesi hangi ilimizde kurulmuştur?**

A) Malatya
B) Trabzon
C) Erzurum
D) Mersin
E) Kayseri

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. **Rusya,** sinema tarihinde ilk kez uzayda film çekecek ekibi, Soyuz MS-19 aracı ile Kazakistan'ın Baykonur üssünden uzaya gönderdi. "Vyzov" (Sınanma) adlı filmin yönetmeni Klim Şipenko ve 37 yaşındaki oyuncu Yuliya Peresild ile onlara eşlik eden kozmonot Anton Şkaplerov'u taşıyan uzay aracı, TSİ 11.55'te fırlatıldı.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. ABD Havacılık ve Uzay Ajansı (NASA) tarafından düzenlenen "Dünya Turnuvası" adlı çevrim içi fotoğraf yarışmasında, Astronot Kate Rubins tarafından çekilen **Van Gölü** fotoğrafı, oyların çoğunu alarak birinci seçilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. **Isaac Newton**, 1687 yılında bir gün ağacın altına oturup düşünürken kafasına bir elmanın düşmesiyle yerçekimini keşfetti. Daha sonra yerçekimi kuvvetinin tüm nesneler arasında olduğunu belirtti. Aynı zamanda Newton dünya üzerindeki nesnelerin hareketleri ile gökyüzündeki tüm gezegen ve yıldızların aynı yasalarla yönetildiğini kendi kütle kanunu ve Kepler'in gezegen hareketleri kanunu arasındaki tutarlılıkları göstermiştir ve araştırmalarını bu yönde arttırmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Merkez Bankaları Sistemi, 23 Aralık 1913'te kurulan ABD'nin merkez bankasıdır. Zamanla Federal Rezerv Sistemi'nin rolleri ve sorumlulukları genişletilmiş ve yapısında değişiklikler meydana gelmiştir. Merkezi Washington'da olan bankanın başkanı **Jerome Powell**'dir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. **Doğan Cüceloğlu** 16 Şubat 2021'de İstanbul'un Beşiktaş ilçesindeki evinde aort damarı yırtılması nedeniyle 83 yaşında hayatını kaybetmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Hasan Camii **Fas'ın Kazablanka** şehrindedir. Fransız mimar Michel Pinseau tarafından tasarlanan ve Bouygues tarafından inşa edilen cami, Atlantik kıyısında denizin doldurulması ile elde edilen bir alan üzerine inşa edilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Dünya'nın döndüğünü ilk bulan Ümit Burnu, Amerika ve Japonya'nın varlığından bahseden ilk bilim adamı **Birûni'**dir. Birûni Amerika kıtasının varlığını Kristof Colomb'un keşfinden 500 sene önce bildirmiştir. Matematik, Jeoloji, Coğrafya, Tıp, Felsefe, Fizik, Astronomi gibi dallarda eserler yazmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. Devlet Su İşleri, her yıl Doğu Karadeniz'i vuran sel taşkın ve heyelan afetleriyle ilgili toplum bilinci yaratmak için harekete geçti ve **Trabzon'**da Türkiye'nin ilk taşkın müzesi kuruldu.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Finans piyasalarında iki tarafında belirli bir zaman diliminde varlıklarına ve yükümlülüklerine bağlı olarak farklı faiz ödemelerini yahut farklı dövizleri karşılıklı olarak değiştirdikleri işlemlere ne ad verilir?**

A) Swap
B) Arbitraj
C) Reeskont
D) Konsorsiyum
E) Muafiyet

2. **Dış yapısı kapuza, iç yapısı ise salatalığa benzeyen Meksika karpuzu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mangosteen
B) Pomelo
C) Rambutan
D) Cucamelon
E) Durian

3. **Türkiye Cumhuriyeti tarihinde yalnızca bir gün başbakanlık yaparak en kısa süre bu koltukta oturan devlet adamı unvanına sahip olan kişi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Nihat Erim
B) Adnan Menderes
C) Şükrü Saraçoğlu
D) Ali Fethi Okyar
E) Ahmet Fikri Tüzer

4. **Solunumun veya solunum yolunun güvenliğinin bozulması ya da bozulma riskinin oluşması durumunda hava yolunun korunması, devamlı havalandırma sağlanması, gerekirse ilaç verilmesi amacıyla, suni solunuma geçmek için laringoskopi veya özel aparatlar yardımıyla solunum yoluna ağız ya da burun yoluyla özel bir tüp yerleştirilmesi işlemine ne ad verilir?**

A) Entübe
B) İmmün
C) Solunum yetmezliği
D) Salgın
E) Pandemi

5. **Bayrağının ön ve arka yüzünde değişik sembollerin bulunduğu tek ülke aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hindistan
B) Nijerya
C) Paraguay
D) Kore
E) Japonya

6. "Zühre, Çolpan ve Çoban Yıldızı" **olarak bilinen gezegenimiz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dünya
B) Merkür
C) Jüpiter
D) Venüs
E) Mars

7. **II. Osman tarafından yaptırılan Türkiye'deki ilk baraj aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Oymapınar Barajı
B) Topuz Bendi Barajı
C) Tahtaköprü Barajı
D) Kozan Barajı
E) Belkaya Barajı

8. **Paleolitik Çağ sanatının örneklerinin yansıtıldığı** "Lascaux Mağarası" **aşağıdaki ülkelerden hangisinde yer alır?**

A) Suudi Arabistan
B) Fransa
C) Portekiz
D) İngiltere
E) Ürdün

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Finans piyasalarında iki tarafında belirli bir zaman diliminde varlıklarına ve yükümlülüklerine bağlı olarak farklı faiz ödemelerini yahut farklı dövizleri karşılıklı olarak değiştirdikleri işlemlerine **Swap** denir.

   Swap kelime anlamı olarak "değiş tokuş etmek, takas etmek, değiştirmek" gibi anlamlara gelmektedir. Swap; İki tarafın belirli bir zaman dilimi içinde bir varlık ya da yükümlülüğe bağlı olan farklı faiz ödemelerini veya döviz cinsini karşılıklı olarak değiştirdikleri bir takas sözleşmesidir diye tanımlanabilmektedir.

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. Cucamelon (melothria scabra olarak da bilinir), küçük, doğal ve GDO'suz bir meyvedir. Meksika'ya özgü, fare kavunu (Sandia de ratón), küçük karpuz (sandita), ekşi kornişon, ekşi salatalık ve Meksika karpuzu bu meyveyi tanımlamak için kullanılan isimlerdir.

   Cucamelon, dışarıdan salatalığa benzer iç kısımlarla karpuzun minyatür bir versiyonu gibi görünür.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. 7 Temmuz 1942'de Başbakan Refik Saydam kalp krizi geçirip vefat edince, Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, o zamanın İçişleri Bakanı olan **Ahmet Fikri Tüzer'**e vekâleten Başbakanlık görevi vermiştir. Bir gün sonra da Şükrü Saracoğlu yeni Kabineyi kurunca İçişleri Bakanlığı'na geri döndü.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Solunumun veya solunum yolunun güvenliğinin bozulması ya da bozulma riskinin oluşması durumunda hava yolunun korunması, devamlı havalandırma sağlanması, gerekirse ilaç verilmesi amacıyla, suni solunuma geçmek için laringoskopi veya özel aparatlar yardımıyla solunum yoluna ağız ya da burun yoluyla özel bir tüp yerleştirilmesi işlemine **Entübe** denir.

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. **Paraguay** bayrağı, dünya üzerindeki ülkelerinin bayrağı açısından, özel konumu nedeniyle Sahra Demokratik Arap Cumhuriyeti bayrağı dikkate alınmadığında, Suudi Arabistan bayrağı ile birlikte ön yüzü ile arka yüzü farklı olan iki bayraktan bir tanesidir.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. **Venüs,** Güneş Sisteminde, Güneş'e uzaklık bakımından ikinci sıradaki, sıcaklık bakımından da birinci sıradaki gezegendir.

   Güneşe uzaklık bakımından ikinci sırada olmasına rağmen en sıcak gezegen olmasının nedeni de atmosferinin gelen güneş ışınlarının dışarı çıkmasına izin vermemesidir. Ayrıca Zühre, Çolpan veya Çoban Yıldızı olarak da bilinir.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Osmanlı zamanında yapılan ilk baraj, 1619 yılında Osmanlı Padişahı II. Osman'ın yaptırdığı "İkinci Osman" ya da öteki adıyla **Topuz Bendi Barajı'**dır. Yüksekliği, 9 metre 91 santimetredir. III. Ahmet, 1722'de 9 metre 41 santimetre yüksekliğindeki Büyük Bent'i yaptırdı.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. Lascaux, **Fransa'**nın güneybatısındaki Dordogne ilindeki Montignac köyü yakınlarında yer alan mağara kompleksidir. 600'den fazla paryetal duvar resmi mağaranın iç duvarlarını ve tavanlarını süslemektedir.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **İlk modern ekonomi çalışması olduğu düşünülen "Ulusların Zenginliği" adlı kitap aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Joan Robinson
B) Adam Smith
C) Robert Solow
D) Henry George
E) Karl Marx

2. **Dünyanın küresel bir mıknatıs olduğunu ve pusulanın ibresinin dünyanın magnetik kutbunu gösterdiğini bulan bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Isaac Newton
B) Galileo Galilei
C) Louis Pasteur
D) Johann Gutenberg
E) William Gilbert

3. **İslam İş Birliği Teşkilatı Genel Sekreteri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hasan El-Tuhami
B) Ekmeleddin İhsanoğlu
C) İyad bin Emin Medeni
D) Yusuf Bin Ahmed El Useymim
E) Hüseyin İbrahim Taha

4. **Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı (INTERPOL) Başkanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ahmed Nasser Al Raisi
B) Arturo Herrera Verdugo
C) Khoo Boon Hui
D) Kim Jong Yang
E) Mireille Ballestrazzi

5. **Bulaşıcı hastalıklarda yapılan hastalığın ilk ortaya çıkış nedenini bulmak için yapılan çalışmaya ne ad verilir?**

A) Filyasyon
B) Entübe
C) Pandemi
D) İmmün
E) Pnömoni

6. **Coğrafi işaret tescil belgesi verilen "karagül" aşağıdaki illerimizden hangisinde yetişmektedir?**

A) Kastamonu
B) Artvin
C) Hatay
D) Gaziantep
E) Şanlıurfa

7. **Malatya ile Sivas arasındaki Karakaya Baraj Gölü üzerinde "itme sürme yöntemi" ile inşa edilen ve 2021 yılında açılan köprü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Irgandi Köprüsü
B) Çobandede Köprüsü
C) Tohma Köprüsü
D) Bayramören Köprüsü
E) Malabadi Köprüsü

8. **Sosyal öğrenme kuramı üzerine yaptığı çalışmalarıyla tanınan ve 2021 yılında hayatını kaybeden psikolog aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Albert Bandura
B) Lawrence Kohlberg
C) Erik Erikson
D) Max Weber
E) Sigmund Freud

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. **Adam Smith**'in Ulusların Zenginliği olarak bilinen ikinci kitabı ilk modern ekonomi çalışması olduğu düşünülür. Adam Smith bu eserinde mutlak üstünlükler teorisini öne sürmüştür.

   Genellikle etik problemleri üzerine filozofluk yapması nedeniyle ekonomik açıklamalarında asıl işinin etkileri yoğun görülür. Ekonomide ve doğal olaylarda bir düzen olduğunu ve bunun gözlem ve ahlâk hissi ile tespit edilebileceğini söyler.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Manyetizma olgusu üzerine ilk bilimsel çalışma **William Gilbert** (1544-1600) tarafından yapıldı. 1600 yılında "De Magnet" adlı bir kitapta manyetizma üzerine çalışmalarını yayınladı. William Gilbert çalışmaları sonucunda dünyanın bir mıknatıs olduğunu ve pusulanın ibresinin dünyanın manyetik kutbunu gösterdiğini söyledi.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. Eylül 1969 tarihinde Fas'ın başkenti Rabat'ta toplanıp İslam ülkelerini çatısı altında toplamak üzere kurulan 57 üyeye sahip, uluslararası hukuk tüzel kişiliğini haiz bir uluslararası teşkilattır.

   2011 yılında Kazakistan'ın başkenti Astana'da düzenlenen İslam Konferansı Teşkilatı'nın 38. Dışişleri Bakanları toplantısında alınan karar gereğince örgütün ismi İslam İşbirliği Teşkilatı olarak değiştirildi.

   Şu anki genel sekreter 17 Kasım 2021'den beri Çad'lı diplomat **Hüseyin İbrahim Taha** tarafından yürütülmektedir.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı (INTERPOL), 1923 yılında uluslararası polis işbirliği sağlamak amacıyla kurulmuş bir kurumdur.

   Uluslararası Polis Teşkilatı (INTERPOL) Başkanlığına Birleşik Arap Emirlikleri'nden (BAE) **Ahmed Nasser Al Raisi** seçilmiştir.

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Bulaşıcı hastalıklarda yapılan hastalığın ilk ortaya çıkış nedenini bulmak için yapılan çalışmaya **Filyasyon** denir.

   Bu yöntem dünya genelince bulaşıcı hastalıklar ile mücadele etmede oldukça önemlidir.. Türkiye'de de uygulanan bu yöntem vaka artış hızının azaltılmasında önemli bir rol oynuyor.

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. Dünyada sadece **Şanlıurfa'nın Halfeti ilçesinde** yetişen, kendine özgü görünümünü ve kokusunu yetiştiği topraktan alan karagül, ilkbaharla çiçek açmaktadır. Kendine özgü rengiyle yerli ve yabancı turistlerin ilgisini çeken karagül, Birecik Barajı'nın su altında bıraktığı ilçenin ekolojik dengesinin değişmesi nedeniyle üretimi azalan çiçekler arasındaki yerini aldı. Cittaslow Uluslararası Koordinasyon Komitesince 2013'de "sakin şehir" ağına dâhil edilen, mistik tarihi yapısı ve doğal güzellikleriyle yerli, yabancı turistlerin uğrak yeri arasında bulunan Halfeti'de, karagülün daha çok üretilmesi için çalışma başlatıldı.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Malatya ile Sivas arasındaki Karakaya Baraj Gölü üzerinde "itme sürme yöntemi" ile inşa edilen yeni **Tohma Köprüsü,** sürücülere güvenli ve konforlu seyahat imkânı sunmaktadır.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. **Albert Bandura,** kuramını geliştirme sürecinin ilk aşamasında Sosyal Öğrenme Kuramı'nı (1977) oluşturmuştur. Sosyal Öğrenme Kuramı'nın temel ilkesi: İnsanların başkalarının davranışlarını gözleyerek ve bunlardan bir sonuç çıkararak öğrenebilecekleridir. Daha sonra öğrenmede gözlemin yanında bilişsel bazı bileşenlerin de olduğunu düşünerek kuramının kapsamını genişletmiştir ve Sosyal Bilişsel Teoriyi oluşturmuştur.

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **İbrahim Müteferrika tarafından basılan coğrafya ansiklopedisi** "Cihannüma" **aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) El Biruni
B) Farabi
C) Ömer Hayyam
D) Piri Reis
E) Kâtip Çelebi

2. "Kitab-ı Bahriye" **adını verdiği gerçeğe en yakın Dünya haritasını yayınlayan kimdir?**

A) Kâtip Çelebi
B) Piri Reis
C) Evliya Çelebi
D) Yusuf Has Hacib
E) Kaşgarlı Mahmut

3. **Tarih kitabı niteliğindeki** "Mukaddime" **adlı eser aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) İbni Haldun
B) İbni Rüşd
C) İbni Sina
D) İbni Heysem
E) İbni Arabi

4. **Gezi yazısı kitabı olan** "Seyahatname" **adlı eser aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Farabi
B) Mimar Sinan
C) Evliya Çelebi
D) Kâtip Çelebi
E) Fatih Sultan Mehmet

5. **İslam Altın Çağı'nın önemli fizikçilerinden olan ve** "Modern optiğin babası" **olarak da anılan İslam düşünürü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İbni Cezeri
B) İbni Haldun
C) İbni Heysem
D) İbni Sina
E) İbni Rüşd

6. "Risalet'ün Nushiyye" **eseri aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Kaşgarlı Mahmut
B) Şinasi
C) Piri Reis
D) Yunus Emre
E) Mevlana

7. "Makalat" **adlı eser aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Kaşgarlı Mahmut
B) Evliya Çelebi
C) Yunus Emre
D) Yusuf Has Hacib
E) Hacı Bektaşi Veli

8. "Divan-ı Kebir" **adlı eser aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Piri Reis
B) Mevlana
C) İbni Haldun
D) İbni Arabi
E) Yusuf Has Hacib

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı ülkelerinin ilk sistematik coğrafya kitabı olma özelliği taşıyan Cihannüma, değişik ilim sahalarına ilgi duymuş olan **Kâtip Çelebi**'nin en önemli eserleri arasında yer alır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Kitâb-ı Bahriye, Osmanlı Kaptan-ı Deryası (amirali) **Piri Reis**'in hazırladığı Akdeniz kıyılarına ait ayrıntılı bir harita-kılavuzdur. Kitap, denizcilere Akdeniz kıyıları, adaları, geçitleri, boğazları, körfezleri, fırtına halinde nereye sığınılacağı, limanlara nasıl yaklaşılacağı hakkında bilgiler, ayrıca limanlar arasında gitmek için kesin rotalar verir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. Mukaddime, **İbn-i Haldun**'un en ünlü eseridir. Tarih, iktisat, sosyoloji, ve siyaset gibi birçok sosyal bilim için temel teşkil eden görüşleri içinde barındırır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Seyâhatnâme ilk olarak 1848'de Kahire Bulak Matbaasında Müntehâbât-ı **Evliya Çelebi** adıyla yayımlanmıştır. İkdam Gazetesi sahibi Ahmed Cevdet Bey ile Necib Asım Bey, Pertev Paşa Kütüphanesindeki nüshayı esas alarak 1896 senesinde İstanbul'da basmaya başlamışlardır. 1902 senesine kadar ancak ilk altı cildi yayımlanabilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. "Optiğin Babası" olarak anılan en büyük fizikçi ve bütün çağlarda yetişmiş optikçilerin en büyüklerinden birisi olan **İbn-i Heysem,** aynı zamanda bir astronom, matematikçi, tıp bilginidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Risalet'ün Nushiyye adı, "Nasihatler Kitabı" anlamına gelir. **Yunus Emre**'nin ilk eseri olan Dîvân'ndan sonra ikinci ve son eseridir. Risalenin sonunda yer alan "Söze tarih yedi yüz yediydi, Yunus Emre canı bu yolda fidiydi" mısrasında 1307 veya 1308 yılında yazıldığı tarih düşme sanatıyla belirtilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Makalat, 13. yüzyılda **Hacı Bektaş Veli**'nin İslam dininin genel hükümlerini Türklerin kendine has bir yorumla işlediği kitabıdır. Alevi-Bektaşi inancındaki dört kapı ve kırk makam Makalat'ın ana konusudur. Kitap Arapça kaleme alınmıştır.

Tasavvuf konularını işleyen makalelerden oluşmaktadır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. **Mevlana**'nın en meşhur eserleri Mesnevi, Divan-ı Kebir, Mecâlis-i Seb'a, Mektûbât ve Fîh-i Mâ-Fîh'tir. Mesnevi, kafiyeli ikişer mısradan oluşan nazım şekline verilen addır. Kökeni Fars Edebiyatı'ndan gelmektedir. Mevlana'nın Mesnevi eseri altı ciltten oluşur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Aşağıdakilerden hangisi Anayasa Mahkemesi başkanımızdır?**

A) Yusuf Şevki Hakyemez
B) Zühtü Arslan
C) Kadir Özkaya
D) Muhterem İnce
E) Hasan Tahsin Gökcan

2. **Aşağıdakilerden hangisi Yargıtay başkanımızdır?**

A) Ayhan Tuncal
B) Ömer Kerkez
C) Eyüp Yeşil
D) Mehmet Akarca
E) Hasan Kaya

3. **Aşağıdakilerden hangisi Danıştay başkanımızdır?**

A) Zeki Yiğit
B) Mahmut Vural
C) İlyas Arlı
D) Hasan Güzeler
E) Kemal Açıkgöz

4. **Aşağıdakilerden hangisi Uyuşmazlık Mahkemesi başkanımızdır?**

A) Rıdvan Güleç
B) Hicabi Dursun
C) Muammer Topal
D) Burhan Üstün
E) Celal Mümtaz Akıncı

5. **Aşağıdakilerden hangisi Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) başkanımızdır?**

A) Halis Aygün
B) Mahmut Özer
C) Ömer Demir
D) Ali Demir
E) Bayram Ali Ersoy

6. **Aşağıdakilerden hangisi Yargıtay Cumhuriyet Başsavcımızdır?**

A) Ahmet Hikmet Gündüz
B) Muhsin Şentürk
C) Hasan Erbil
D) Sabih Kanadoğlu
E) Bekir Şahin

7. **Aşağıdakilerden hangisi Yüksek Seçim Kurulu başkanımızdır?**

A) Muharrem Akkaya
B) Ahmet Yener
C) Sadi Güven
D) Cengiz Erdoğan
E) Tufan Algan

8. **Aşağıdakilerden hangisi Devlet Denetleme Kurulu başkanımızdır?**

A) Yunus Arıncı
B) Yahya Doğan
C) Yılmaz Ergun
D) Süreyya Turgut
E) Salih Tanrıkulu

CBA Yayınları

9. Aşağıdakilerden hangisi Kamu Baş Denetçimizdir?

A) Sadettin Kalkan
B) Arif Dülger
C) Yahya Akman
D) Şeref Malkoç
E) Nihat Ömeroğlu

10. Aşağıdakilerden hangisi Sayıştay başkanımızdır?

A) Ahmet Avşar
B) Mahmut Kocameşe
C) Murat Aygün
D) Metin Yener
E) Hasan Karaman

11. Aşağıdakilerden hangisi görevde olan Genelkurmay başkanımızdır?

A) Metin Gürak
B) Musa Avsever
C) Yaşar Güler
D) Hulusi Akar
E) İlker Başbuğ

12. Aşağıdakilerden hangisi Yükseköğretim Kurulu (YÖK) başkanımızdır?

A) Erdoğan Teziç
B) Yusuf Ziya Özcan
C) Gökhan Çetinsaya
D) Yekta Saraç
E) Erol Özvar

13. Aşağıdakilerden hangisi Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) başkanımızdır?

A) İlhan Yerlikaya
B) Ali Baransel
C) Ebubekir Şahin
D) Kutlu Savaş
E) Davut Dursun

14. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) genel müdürümüzdür?

A) İbrahim Eren
B) Şenol Göka
C) Kerim Aydın Erdem
D) Mehmet Zahid Sobacı
E) İbrahim Şahin

15. Vatandaşlığın Pusulası'na yön veren öğretmeniniz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ali Koç
B) İsmail Adıgüzel
C) Barış Salt
D) Okan Yolcu
E) Ahmet Çelen

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Anayasa Mahkemesi başkanımız **Kadir Özkaya**'dır. Anayasa Mahkemesi başkanının görev süresi dört yıldır ve yeniden seçilebilir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Yargıtay başkanımız **Ömer Kerkez**'dir. Yargıtay başkanının görev süresi dört yıldır ve yeniden seçilebilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. Danıştay başkanımız **Zeki Yiğit**'tir. Danıştay başkanının görev süresi dört yıldır ve yeniden seçilebilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Uyuşmazlık Mahkemesi başkanımız **Rıdvan Güleç**'tir. Uyuşmazlık Mahkemesi başkanının görev süresi dört yıldır ve yeniden seçilebilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) başkanımız **Bayram Ali Ersoy**'dur. Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) başkanının görev süresi dört yıldır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcımız **Muhsin Şentürk**'tür. Yargıtay cumhuriyet başsavcısı ve Yargıtay cumhuriyet başsavcı vekili, Yargıtay Büyük Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından gizli oyla belirleyeceği beşer aday arasından cumhurbaşkanı tarafından dört yıl için seçilir. Süresi bitenler tekrar seçilebilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Yüksek Seçim Kurulu başkanımız **Ahmet Yener**'dır. Yüksek Seçim Kurulu, yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi de Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye tamsayılarının salt çoğunluğuyla altı yıllık görev süresi için seçilir. Süresi biten üye yeniden seçilebilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. Devlet Denetleme Kurulu başkanımız **Salih Tarıkulu**'dur. Devlet Denetleme Kurulu dokuz üyeden oluşur ve cumhurbaşkanı tarafından atanır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

9. Kamu Baş Denetçimiz **Şeref Malkoç**'tur. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler. Kamu Başdenetçisi Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gizli oyla dört yıl için seçilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

10. Sayıştay başkanımız **Metin Yener**'dir. Sayıştay Başkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Sayıştay Başkanı seçilebilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Genelkurmay başkanımız **Metin Gürak**'tır. Genelkurmay başkanının görev süresi dört yıldır ve cumhurbaşkanı tarafından atanır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) başkanımız **Erol Özvar**'dır. Yükseköğretim Kurulu Başkanı Cumhurbaşkanı tarafından Kurul üyeleri arasından dört yıl süre ile seçilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) başkanımız **Ebubekir Şahin**'dir. Üst Kurul üyeleri, kendi aralarından bir başkan ve bir başkan vekili seçer. Başkanlık süresi iki yıldır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) genel müdürümüz **Mehmet Zahid Sobacı**'dır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

15. Vatandaşlığın Pusulasına yön veren öğretmeniniz **Ali Koç**'tur. Sevgili arkadaşlarım yüzünüzde ufak bir tebessüm olması için hazırlanmış bir sorudur. ÖSYM tarafından sorulmaz, dikkate almayınız.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. "Örümcek Ağı", "Kaldırımlar", "Ben ve Ötesi", "Çile", "Tohum", "Sonsuzluk Kervanı" **eserleri ile tanınan yazar/şair aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Orhan Veli Kanık
B) Necip Fazıl Kısakürek
C) Reşat Nuri Güntekin
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
E) Sait Faik Abasıyanık

2. "Hababam Sınıfı", "Üsküdar'da Sabah Oldu", "Karartma Geceleri", "Sarı Yazma", "Don Kişot İstanbul'da", "Geçmişe Mazi" **eserleri ile tanınan yazar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yahya Kemal Beyatlı
B) Rıfat Ilgaz
C) Ahmet Muhip Dıranas
D) Yaşar Kemal
E) Sezai Karakoç

3. Ali Öğretmen öğrencilerine "Ordunun Destanı" şiirinin yazarının "Milli Şair" olarak anıldığından bahsetmektedir.

Yukarıda anlatılan milli şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mehmet Emin Yurdakul
B) Hüseyin Rahmi Gürpınar
C) Ahmet Mithat Efendi
D) Orhan Veli Kanık
E) Arif Nihat Asya

4. **Aşağıdakilerden hangisi Arif Nihat Asya'ya ait bir şiirdir?**

A) Fazilet Eczanesi
B) Ateşten Gömlek
C) Ey Türk Uyan
D) Duvar
E) Bayrak

5. "Kentinin melankolik ruhunun izlerini sürerken, kültürlerin birbirleriyle çatışması ve örülmesi için yeni simgeler bulduğu için" **Nobel Edebiyat Ödülü'nü alan Türk yazar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ahmet Ümit
B) Elif Şafak
C) Orhan Pamuk
D) Adalet Ağaoğlu
E) Yaşar Kemal

6. "Kuyucaklı Yusuf", "Kürk Mantolu Madonna", "Sırça Köşk", "Değirmen", "Kağnı", "Yeni Dünya" **eserleri ile tanınan yazar/şair aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sabahattin Ali
B) Şeyh Galip
C) Sezai Karakoç
D) Talip Apaydın
E) Ziya Gökalp

7. "Monna Rosa" **eseri ile tanınan yazar/şair aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İnci Aral
B) Halide Edip Adıvar
C) Orhan Kemal
D) Sezai Karakoç
E) Nazım Hikmet

8. "Türkçülüğün Esasları" **eseri aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Ziya Gökalp
B) Yaşar Kemal
C) Tevfik Fikret
D) Refik Halit Karay
E) Orhan Kemal

CBA Yayınları

9. **Aşağıdakilerden hangisi Necati Cumali'ye ait eserlerden biri değildir?**

A) Tütün Zamanı
B) Kurt Kanunu
C) Susuz Yaz
D) Dila Hanım
E) Tehlikeli Güvercin

10. **Kurtuluş Savaşı yıllarında Anadolu'nun zor durumunu anlatan Yakup Kadri Karaosmanoğlu eseri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hüküm Gecesi
B) Ankara
C) Yaban
D) Bir Sürgün
E) Panaroma

11. **Aşağıdakilerden hangisi Halide Edip Adıvar'a ait eserlerden biri değildir?**

A) Ateşten Gömlek
B) Keşanlı Ali Destanı
C) Vurun Kahpeye
D) Türk'ün Ateşle İmtihanı
E) Sinekli Bakkal

12. "İspanya'dan kalkıp Mısır piramitlerinin eteklerinde hazinesini aramaya giden Endülüslü çoban Santiago'nun masalsı yaşamının öyküsü" **olan Simyacı adlı eser aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Paulo Coelho
B) Albert Cohen
C) Stephen King
D) Friedrich Nietzsche
E) Gabriel Garcia Marquez

13. "Notre Dame'ın Kamburu" **adlı eser aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) William Shakespeare
B) Honoré de Balzac
C) Victor Hugo
D) Maksim Gorki
E) Dante Alighieri

14. **1989 yılında yayımlanan** "Günden Kalanlar" **adlı romanıyla Man Booker Ödülü'nü kazanan ve 2017 yılında da Nobel Edebiyat Ödülü'nün sahibi olan yazar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bernard Shaw
B) Ernest Hemingway
C) Alice Munro
D) Jean Paul Sartre
E) Kazuo Ishiguro

15. **1934 yılında** "Saf Hukuk Kuramı" **isimli ünlü eseri ilk kez yayımlanan hukukçu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Jacques Verges
B) Voltaire
C) Rousseau
D) Hans Kelsen
E) Montesquieu

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. **Necip Fazıl Kısakürek eserleri;**

- Örümcek Ağı
- Kaldırımlar
- Ben ve Ötesi
- Çile
- Tohum
- Sonsuzluk Kervanı

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. **Rıfat Ilgaz eserleri;**

- Hababam Sınıfı
- Üsküdar'da Sabah Oldu
- Karartma Geceleri
- Sarı Yazma
- Don Kişot İstanbul'da
- Geçmişe Mazi

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. Mehmet Emin Yurdakul "milli romantik duyuş tarzı"-nın ilk temsilcisidir. Bütün bu özelliklerinden dolayı **Mehmet Emin Yurdakul** edebiyat tarihimize "Milli Şair" unvanı ile anılmıştır.

"Ordunun Destanı" şiiri de Mehmet Emin Yurdakul'a aittir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Öğretmenlik yaptığı dönemde Üsküdar Mevlevihanesinin son şeyhi Ahmet Remzi Akyürek'le tanışan Asya, milli şiirlerin yanı sıra bir Mevlevi edasıyla tasavvufi şiirler yazdı. Şair, 1940 yılında, 5 Ocak Adana'nın kurtuluşu için kaleme aldığı **"Bayrak"** adlı şiiriyle tanındı ve "Bayrak Şairi" olarak anılmaya başlanmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. 2006 Nobel Edebiyat Ödülü "Kentinin melankolik ruhunun izlerini sürerken kültürlerin birbiriyle çatışması ve örülmesi için yeni simgeler bulan" **Orhan Pamuk**'a verilmiştir.

Nobel Ödülüne sahip tek Türk yazar olan Orhan Pamuk'un Kırmızı Saçlı Kadın eseri de diğer romanları gibi tarihi motiflerle ve merak unsurları ile dolu bir romandır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. **Sabahattin Ali eserleri;**

- Kuyucaklı Yusuf
- Kürk Mantolu Madonna
- İçimizdeki Şeytan
- Sırça Köşk
- Değirmen
- Kağnı
- Ses
- Yeni Dünya

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. **Sezai Karakoç**'un en önemli eseri olan Monna Rosa şiirini 19 yaşında Muazzez Akkaya'ya yazmıştır. Şiirin her kıtasının baş harfleri yan yana geldiğinde Muazzez Akkayam ismi çıkar ve bu da şiirin bir akrostiş olduğunun göstergesidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. **Ziya Gökalp eserleri;**

- Türkçülüğün Esasları
- Malta Mektupları
- Kızıl Elma
- Yeni Hayat
- Altın Işık

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

9. **Necati Cumali eserleri;**

- Acı Tütün
- Tütün Zamanı
- Harbe Gidenin Şarkıları
- Mayıs Ayı Notları
- Boş Beşik
- Ezik Otlar
- Vur Emri
- Susuz Yaz
- Tehlikeli Güvercin
- Yeni Çıkan Şarkılar
- Nalınlar
- Masallar
- Kaynana Ciğeri
- Derya Gülü
- Aşk Duvarı
- Makedonya 1900
- Kente İnen Kaplanlar
- Dila Hanım
- Yalnız Kadın
- Yağmurlar ve Toprak-lar
- Kızılçullu Yolu

B seçeneğindeki "Kurt Kanunu" adlı eser Kemal Tahir'e aittir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. Kurtuluş Savaşı yıllarında Anadolu'nun zor durumunu anlatan **"Yaban"** adlı eserdir. Romanda Türk aydını ile Türk köylüsü arasındaki kopukluk sergilenir. Ayrıca bu roman, köye ve köylüye bilinçli yönelişinin ilk ürünüdür.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. **Halide Edip Adıvar eserleri;**

- Ateşten Gömlek
- Vurun Kahpeye, Sinekli Bakkal
- Mor Salkımlı Ev, Heyula, Seviye Talip
- Raik'in Annesi, Handan, Son Eseri
- Yeni Turan, Mevut Hüküm, Kalp Ağrısı
- Yolpalas Cinayeti, Tatarcık, Sonsuz Panayır
- Döner Ayna, Akile Hanım Sokağı
- Harap Mabetler, Dağa Çıkan Kurt
- Türk'ün Ateşle İmtihanı, Zeyno'nun Oğlu

B seçeneğindeki "Keşanlı Ali Destanı" Haldun Taner'e aittir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Simyacı, dünyaca ünlü Brezilyalı yazar **Paulo Coelho'**nun üçüncü romanı. 1996 yılından bu yana Türkiye'de de çok okunan kitaplar arasında yerini almıştır.

Simyacı, İspanya'dan kalkıp Mısır piramitlerinin eteklerinde hazinesini aramaya giden Endülüslü çoban Santiago'nun masalsı yaşamının öyküsü anlatmaktadır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. **Victor Hugo eserleri;**

- Notre Dame'ın Kamburu
- Sefiller (1862, 1930)
- İdam Mahkumunun Son Günü
- Deniz İşçileri
- İzlanda Hanı
- 15 Yaşındaki Bir Kaptan
- İhtiyar Balıkçı
- Nişanlıya Mektuplar

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. Japon asıllı İngiliz yazar **Kazuo Ishiguro** 1989 yılında yayımlanan "Günden Kalanlar" adlı romanıyla Man Booker Ödülü'nü kazanarak kitapseverler tarafından tanındı. "Beni Asla Bırakma", "Değişen Dünyada Bir Sanatçı", "Gömülü Dev" gibi eserleriyle tüm dünyada geniş bir okuyucu kitlesine ulaşan Kazuo Ishiguro 2017 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'nün sahibi olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

15. 1920'deki yeni Avusturya Anayasası'nın hazırlanmasında çalışan ve 1934'te "Saf Hukuk Kuramı" isimli ünlü eseri ilk kez yayımlanan hukukçu **Hans Kelsen'**dir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Türkiye'nin ilk uçak fabrikası aşağıdaki illerimizden hangisinde açılmıştır?**

A) İstanbul B) Adana C) İzmir
D) Kayseri E) Diyarbakır

2. **Kadınlara yerel seçimlere (belediye) katılma hakkı ilk kez hangi yıl verilmiştir?**

A) 1928 B) 1930 C) 1933
D) 1934 E) 1946

3. **İlk kadın bakanımız aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Meral Akşener B) Tansu Çiller
C) İmren Aykut D) Ayşen Gürcan
E) Türkan Akyol

4. **Türkiye'de ilk nüfus sayımı hangi yıl yapılmıştır?**

A) 1923 B) 1925 C) 1927
D) 1935 E) 1942

5. **Türkiye'nin ilk şeker fabrikası 1926 yılında hangi ilimizde açılmıştır?**

A) Uşak B) Denizli C) Mersin
D) Balıkesir E) Manisa

6. **Türkiye'nin olimpiyat tarihinin ilk altın madalyasını aşağıdakilerden hangisi kazanmıştır?**

A) Yaşar Erkan
B) Mithat Bayrak
C) Naim Süleymanoğlu
D) Ahmet Kireççi
E) Mustafa Dağıstanlı

7. **UEFA Kupası kazanan ilk ve tek Türk futbol takımı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bursaspor B) Göztepe
C) Beşiktaş D) Galatasaray
E) Fenerbahçe

8. **Aşağıdakilerden hangisi dünyadaki ilk kadın savaş pilotudur?**

A) Leman Altınçekiç
B) Sabiha Gökçen
C) Neriman Neftçi
D) Semiha Berksoy
E) Bedriye Tahir Gökmen

9. **1857 yılında elektrikle aydınlatılan ilk cadde Fransa'nın hangi şehridir?**

A) Grenoble B) Nantes C) Marsilya
D) Paris E) Lyon

10. **Dünya'daki ilk metro aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kopenhag metrosu
B) Berlin metrosu
C) Londra metrosu
D) Atina metrosu
E) Los Angeles metrosu

11. **Türkiye'de televizyon yayınları ilk kez aşağıdaki hangi üniversite tarafından başlatılmıştır?**

A) Yıldız Teknik Üniversitesi
B) Dokuz Eylül Üniversitesi
C) Orta Doğu Teknik Üniversitesi
D) İstanbul Teknik Üniversitesi
E) Bursa Uludağ Üniversitesi

12. **Türkiye'deki ilk kadın tiyatro oyuncusu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Afife Jale B) Yıldız Kenter
C) Çolpan İlhan D) Adile Naşit
E) Bedia Muvahhit

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. İlk uçak fabrikası ülkemizde **Kayseri** ilinde kurulmuştur. TOMTAŞ ismine sahip olan ilk uçak fabrikası açılış tarihi ise 6 Ekim 1926'dır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Kadınların belediye seçimlerinde seçme ve aday olma hakkı **3 Nisan 1930**'da Belediye Kanunu'nun kabul edilmesiyle tanındı. Kadınlar siyasal haklarını ilk kez 1930 yılındaki Belediye seçimlerinde kullandılar.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. 26 Mart 1971'de kurulan 33. Türkiye Hükûmeti'ne, Nihat Erim'in **Türkân Akyol**'u Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı olarak atamasıyla birlikte ilk defa bir kadın, bakan olarak hükûmette yer almıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Türkiye'de düzenli ve sistemli olarak istatistiksel veri toplamayı hedefleyen kurum, **28 Ekim 1927** tarihinde ilk nüfus sayımını gerçekleştirmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Uşak'ta mahalli birçok müteşebbisin iştiraki ile 19.4.1923 tarihinde 600.000 TL sermaye ile kurulan **"Uşak Terakki Ziraat Türk Anonim Şirketi"** 6.11.1925 tarihinde ilk Şeker Fabrikasının temelini atmış ve fabrika 17.12.1926 tarihinde işletmeye açılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. 1908 Londra'da Osmanlı İmparatorluğu'nu temsilen katılan Aleko Mulos'la başlayan Türkiye'nin olimpiyat tarihinin ilk madalyası 1936 Berlin'de, güreşçi Ahmet Kireççi tarafından kazanılan bronz madalyadır. İlk altın madalya ise yine aynı olimpiyatta güreşçi **Yaşar Erkan** tarafından kazanılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. **Galatasaray,** 2000 yılında kazandığı UEFA Kupası ve Süper Kupa ile Avrupa kupası kazanan ilk ve tek Türk futbol takımıdır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Türkiye'nin ilk kadın pilotlarından biri olan **Sabiha Gökçen**, dünyadaki ilk kadın savaş pilotudur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

9. Elektrikle aydınlatılan ilk cadde 1857'de, Fransa'nın **Lyon** kentindeki Imperiale Caddesidir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Dünya'daki ilk metro Londra'da 1863'te açılan **Londra metrosu,** ikinci metro ise Türkiye 1875 İstanbul Karaköy-Beyoğlu tarihi Tünel (füniküler) hattıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Türkiye'de televizyon yayınları ilk kez **İstanbul Teknik Üniversitesi** tarafından 9 Temmuz 1952 günü başlatıldı. 1. banttan 100 watt güçle yayın yapan İTÜ TV vericisi Philips şirketinden edinilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

12. Türkiye'deki ilk kadın tiyatro oyuncusu **Afife Jale**'dir. İlk defa İstanbul'un Kadıköy ilçesindeki Apollon Tiyatrosu'nda sahnelenen Hüseyin Suat'ın Yamalar adlı oyununda Emel rolünü canlandırdı.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **1928 yılında aşağıdakilerden hangisi tarafından penisilin keşfedilmiştir?**

A) Thomas Saint
B) Alfred Nobel
C) Louis Pasteur
D) Thomas Edison
E) Alexander Fleming

2. **1882 yılında kuduz aşısı aşağıdakilerden hangisi tarafından bulunmuştur?**

A) Arthur Korn
B) Louis Pasteur
C) Robert Watson
D) Wıllıam Orton
E) Chester Carlson

3. **1775 yılında çalışmalara başlanan çiçek aşısını aşağıdakilerden hangisi bulmuştur?**

A) William Harvey
B) Thomas Harris
C) William Morton
D) Edward Jenner
E) Felix Hoffmann

4. **Geliştirdiği kanat sistemi ile Galata kulesinden Üsküdar'a kadar Boğaziçi üzerinden uçmayı başaran Türk mucit aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Menahem Hodara
B) Hasan Tahsin Feyizli
C) Hezarfen Ahmet Çelebi
D) Cezeri
E) Biruni

5. **İcat etmiş olduğu telefon ile aynı zamanda ilk görüşmeyi gerçekleştiren kişi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Alexander Grahambell
B) Guiseppe Meucci
C) Charles Babbage
D) Bill Gates
E) Nikola Tesla

6. **Medikal teknoloji alanında çalışarak pilsiz çalışan giyilebilir bir kalp çipi (PZT MEH) ve cilt kanserini teşhis eden bir cihaz geliştiren bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bilge Demirköz
B) Canan Dağdeviren
C) Aziz Sancar
D) Celal Şengör
E) Özlem Türeci

CBA Yayınları

7. **DNA onarımı, biyolojik saat, kanser tedavisi gibi konular üzerine 288 bilimsel makale ve 33 kitap yayınlayan ve 2015 yılında Nobel Ödülü'ne layık görülen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ahmet Nihat Berker
B) Mehmet Karaca
C) Gazi Yaşargil
D) Uğur Şahin
E) Aziz Sancar

8. **F klavyenin mucidi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ekrem Akurgal
B) Behram Kurşunoğlu
C) İhsan Sıktı Yener
D) Aykut Kence
E) Feryal Özel

9. **Uğur Şahin ile beraber BioNTech isimli COVID-19 aşısını geliştiren bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Burcu Özsoy
B) Naşide Gözde Durmuş
C) Feryal Özel
D) Özlem Türeci
E) İvet Bahar

10. **Evrensel çekim yasasını keşfeden bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İsaac Newton
B) Galileo Galilei
C) Edwin Hubble
D) Albert Einstein
E) James Watt

11. **Tıpta çığır açan bir buluş olan X ışınlarını bulan bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Marie Curie
B) Michael Faraday
C) Wilheim Conrad Röntgen
D) Thomas Alva Edison
E) Max Planck

12. **Psikolojinin en önemli alt dallarından biri olan psikanaliz biliminin kurucusu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) William James
B) Sigmund Freud
C) Carl Rogers
D) Albert Bandura
E) Jean Piaget

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Penisilin, 1928 yılında Londra'da **Alexander Fleming** tarafından Penicillium notatum adlı küfte keşfedilen antibiyotiktir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Fransız kimyacı ve mikrobiyoloji bilim kurucusu olarak öne çıkan **Louis Pasteur,** 1882 yılında kuduz virüsünü bulması ile beraber aynı şekilde kuduz aşısını bulmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. 1775 yılında, o dönemlerdeki en yaygın ve can alan hastalık olan çiçek hastalığı ile ilgili Edward Jenner araştırmalara başlamıştır. Araştırmaları sonucu çiçek hastalığına aşı bulan **Edward Jenner** aynı yıl köyünde baş gösteren çiçek hastalığı salgını karşısında çocuklar üzerinde aşısını denemiş ve olumlu sonuçlar aldığını ispat etmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. Geliştirdiği kanat sistemi ile uçabilen ilk insan **Hezarfen Ahmet Çelebidir.** Osmanlı döneminde 17. yüzyılda yaşadı. Galata kulesinden Üsküdar'a kadar Boğaziçi üzerinden uçmayı başardı. Süzülerek uçmanın ve Planör'ün öncülerindendir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Telefon ilk olarak 1871 yılında Floransalı Guiseppe Meucci tarafından icat edilmiştir. Patent haklarını kaybedince resmi olarak ilk telefon 1876 yılında telefonu icat etmiştir. **Alexander Grahambell** icat etmiş olduğu telefon ile aynı zamanda ilk görüşmeyi gerçekleştiren kişidir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. **Canan Dağdeviren** medikal teknoloji alanında çalışarak pilsiz çalışan giyilebilir bir kalp çipi (PZT MEH) ve cilt kanserini teşhis eden bir cihaz geliştirmiştir. Forbes'in 30 Yaş Altı Bilim İnsanı listesinde de yer almıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. **Aziz Sancar,** hücrelerin hasar gören DNA'ları nasıl onardığını ve genetik bilgisini koruduğunu haritalandıran araştırmalarından dolayı Amerikalı Paul Modrich ve İsveçli Tomas Lindahl ile birlikte 2015 Nobel Kimya Ödülü'ne layık görülmüştür.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. Türk öğretmen ve eğitimci **İhsan Sıktı Yener**, F klavyenin mucididir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

9. **Özlem Türeci** ve **Uğur Şahin** BioNTech isimli COVID-19 aşısını geliştirdi. Özlem Türeci, Asturias Prensliği Ödülü dahil olmak üzere pek çok ödülün sahibi olmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

10. 1687'de İngiliz matematikçi **Isaac Newton** evrensel kütle çekiminin ters kare kuralını hipotez haline getirdiği Principia'yı yayınlamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

11. X ışınları 1895'te **Wilhelm Conrad Röntgen** tarafından Crookes tüpü (Hittorf veya Lenard tüpleri ile de) ile yaptığı deneyler sonucunda keşfedilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. **Sigmund Freud,** Psikolojinin en önemli alt dallarından biri olan psikanaliz biliminin kurucusudur. Psikanaliz, hasta ile psikanalist arasında gerçekleşen diyalog yoluyla psikopatolojik vakaları tedavi etmekte kullanılan klinik yöntemidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Victor Hugo'ya ait olan** "Sefiller" **adlı romanın ana karakteri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Jean Valjean
B) Gregor Samsa
C) Meursault
D) Dorian Gray
E) Faust

2. **Yusuf Atılgan'a ait olan** "Anayurt Oteli" **adlı romanın ana karakteri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kayra
B) Hikmet Benol
C) Galip
D) Zebercet
E) Mebrure

3. **Gabriel García Márquez'e ait olan** "Yüzyıllık Yalnızlık" **adlı romanın ana karakteri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Raistlin Majere
B) Danimarka Prensi Hamlet
C) Albay Aureliano Buendía
D) Prens Lev Nikolayeviç Mişkin
E) Aleksey Fyodoroviç Karamazov

4. **Ahmet Hamdi Tanpınar'a ait olan** "Saatleri Ayarlama Enstitüsü" **adlı romanın ana karakteri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Firdevs Hanım
B) Halil Usta
C) Feride
D) Yüzbaşı Cemil
E) Hayri İrdal

5. **Albert Camus'a ait olan** "Yabancı" **adlı romanın ana karakteri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Henry Chinaski
B) Meursault
C) Oblomov
D) Tyler Durden
E) Jean Baptiste Grenouille

6. **Sabahattin Ali'ye ait olan** "Kürk Mantolu Madonna" **adlı romanın ana karakteri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Maria Puder
B) Matmazel Anjel
C) Nigar Hanım
D) Uzun İhsan Efendi
E) Cevriye

7. **Fyodor Mihayloviç Dostoyevski'ye ait olan** "Suç ve Ceza" **adlı romanın ana karakteri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Jean Baptiste Grenouille
B) Christian Grey
C) Rodion Romanoviç Raskolnikov
D) Prens Lev Nikolayeviç Mişkin
E) Lisbeth Salander

8. **Oğuz Atay'a ait olan** "Tutunamayanlar" **adlı romanın ana karakteri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Peyami
B) Mustafa İnan
C) Selim Işık
D) Binbaşı İhsan
E) Ahmet Celal

CBA Yayınları

9. "Feride" **adlı karakter aşağıda verilen Reşat Nuri Gültekin'e ait hangi romanda yer almaktadır?**

A) Acımak
B) Değirmen
C) Kavak Yelleri
D) Damga
E) Çalıkuşu

10. "Mebrure" **adlı karakter aşağıda verilen Peyami Safa'ya ait hangi romanda yer almaktadır?**

A) Biz İnsanlar
B) Sözde Kızlar
C) Bir Genç Kız Kalbinin Cürmü
D) Matmazel Noraliya'nın Koltuğu
E) Mahşer

11. "Uzun İhsan Efendi" **adlı karakter aşağıda verilen İhsan Oktay Anar'a ait hangi romanda yer almaktadır?**

A) Puslu Kıtalar Atlası
B) Galîz Kahraman
C) Kitab-ül Hiyel
D) Yedinci Gün
E) Suskunlar

12. "Mümtaz" **adlı karakter aşağıda verilen Ahmet Hamdi Tanpınar'a ait hangi romanda yer almaktadır?**

A) Mahur Beste
B) Sahnenin Dışındakiler
C) Huzur
D) Beş Şehir
E) Saatleri Ayarlama Enstitüsü

13. "Yüzbaşı Cemil" **adlı karakter aşağıda verilen Kemal Tahir'e ait hangi romanda yer almaktadır?**

A) Devlet Ana
B) Kurt Kanunu
C) Körduman
D) Yorgun Savaşçı
E) Yediçınar Yaylası

14. "C" **adlı karakter aşağıda verilen Yusuf Atılgan'a ait hangi romanda yer almaktadır?**

A) Eylemci
B) Aylak Adam
C) Toplumda Sanat
D) Canistan
E) Anayurt Oteli

15. "Celal Salik" **adlı karakter aşağıda verilen Orhan Pamuk'a ait hangi romanda yer almaktadır?**

A) Sessiz Ev
B) Cevdet Bey ve Oğulları
C) Kafamda Bir Tuhaflık
D) Masumiyet Müzesi
E) Kara Kitap

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. **Jean Valjean** kurgusal bir karakter ve Victor Hugo'nun 1862 romanı Sefiller'in baş kahramanıdır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. Anayurt Oteli'ni Modern Türk Edebiyatı'nın en önemli eserlerinden biri haline getiren öğelerden belki de en önemlisi, romanın ana karakteri **Zebercet'**tir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Her neslin bir öncekinin hatalarından ders almadığı bir hikâyenin anlatıldığı "Yüzyıllık Yalnızlık" adlı romanın ana karakteri **Albay Aureliano Buendía'**dır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Saatleri Ayarlama Enstitüsü'nün ana karakteri ve anlatıcısı olan **Hayri İrdal,** yalnızca Ahmet Hamdi Tanpınar'ın değil, genel olarak Türk Edebiyatı'nın en tanınmış karakterlerinden biri haline gelmiştir. Hayri İrdal, kendisini "uysal, sade geçim derdi ile meşgul" bir adam olarak tanımlar.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Romanda, işlediği bir suçtan çok, gerçek duygularını dile getirdiği ve toplumun istediği kalıba girmeyi reddettiği için dışlanan bir "yabancı" aracılığıyla, XX. yüzyıl insanının içine düştüğü yabancılaşma anlatılır. Ancak roman; derinlemesine incelendiğinde romanın kahramanı **Meursault'**nün hayat realitesi karşısında çaresizliği ve hayatı anlamlandıramayışından kaynaklı kimlik problemi dikkat çeker.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. Romanın baş karakterleri, Yahudi asıllı Alman bir kadın olan **Maria Puder** ve **Havranlı Raif Efendi'**dir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. Rus yazar Fyodor Dostoyevski tarafından yazılan psikolojik ve dram türündeki romandır. Roman, parası için bir tefeci kadını öldürmeyi tasarlayan, Saint Petersburg'da yaşayan fakir bir öğrenci olan **Rodion Romanoviç Raskolnikov'**un manevi ıstırabı, pişmanlığı ve ahlaki ikilemlerine odaklanır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. Tutunamayanlar, Oğuz Atay'ın ilk romanıdır. 1970 yılında TRT Roman Ödülü'nü kazandı. Oğuz Atay'ın 25'inci ölüm yıldönümü olan 2002 yılında UNESCO, Tutunamayanlar'ı İngilizce'ye tercüme edilmesi gereken seçkin edebiyat eseri listesine seçti. Kitabın ana karakteri olan **Selim Işık,** düşünen ve sorgulayan insanın simgesidir ve bu yüzden hayata tutunamamış ve bir tutunamayan olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

9. **Çalıkuşu**, Reşat Nuri Güntekin'in ilk defa 1922'de tefrika edilmeye başlanıp 1923'te kitap olarak yayımlanan, 1937'de büyük değişikliklerle tefrika edilen romanıdır. Romanda, İstanbul köklü bir ailenin kızı olan çocuk ruhlu Feride'nin çok sevdiği nişanlısı tarafından ihanete uğramasıyla kendini öğretmenlik mesleğine adaması ve hayatını kazanabilmek için Anadolu'da şehir şehir dolaşması anlatılır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. **Sözde Kızlar,** Peyami Safa tarafından kaleme alınan 1923 tarihli romandır. Mütareke döneminde kaybolan babasını bulmak için Anadolu'dan İstanbul'a gelen Mebrure'nin hikâyesi işlenmektedir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. **Puslu Kıtalar Atlası,** İhsan Oktay Anar'ın yayımlanmış ilk romanıdır. Uzun İhsan Efendi adlı bir adam, tüm dünyayı dolaşıp bir atlas hazırlamak isteğine sahiptir. Ancak gel gör ki bu adam, sabahtan akşama kadar evinde oturur, günün çoğunluğunu ölü gibi uyuyarak geçirir, nadiren dışarı çıkar. Böylelikle düşlerine sığınır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. **Huzur,** Ahmet Hamdi Tanpınar'ın ilk romanıdır. Dört bölümden oluşan romanın her bölümü belli başlı dört karakterden birinin adını taşır: İhsan, Nuran, Suat, Mümtaz. Romanın merkezinde ise Mümtaz karakteri vardır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. **Yorgun Savaşçı,** Kemal Tahir'in bir romanıdır. Osmanlı Devleti'nin mütarekeyi imzalamasından 1920 ortalarında Milli Mücadele'nin güçlendiği döneme kadar geçen olayları bir Osmanlı yüzbaşısı ve İttihat ve Terakki üyesi olan Yüzbaşı Cemil'in hikâyesi üzerinden anlatır.

Kitap Kemal Tahir'in Osmanlı Devlet yapısı hakkındaki tezlerini ve batı/doğu sorununa yaklaşımını da yansıtır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. **Aylak Adam,** Türk yazar Yusuf Atılgan'ın 1959'da yayımlanan ilk romanıdır. 28 yaşlarında, içerisinde hizmetçilerin olduğu evde çocukluğunun geçtiği söylenen, kumar düşkünü babaya sahip bir roman karakteri olan C.'nin hayatına anlam verecek değeri arama çabası romanda anlatılmaktadır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. **Kara Kitap,** Nobel Edebiyat Ödülü sahibi Orhan Pamuk'un 1990 yılında yayımlanan romanıdır. Kitaptaki Milliyet yazarı "Celal Salik" Mevlana Celaleddin Rumi; avukat Galip, Mevlana'dan 5 yüzyıl sonra Mevlevilik yolunda şeyhlik düzeyine erişmiş Şeyh Galip'tir. Galip, Hüsn'ü Aşk'taki erkek kahraman Aşk'ı; Rüya ise kadın kahraman Hüsn'ü temsil etmektedir. Kitabın temelinde kimlik meselesi üzerinde durulmuştur, Galip'in, Celâl'in yerine geçtiği kısımlarda bu açıktır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

1. **Bilim insanları, yargı mensupları ve din adamlarının giydikleri arkası önünden biraz kısa, ayaklara kadar inen, kanatları birbiri üzerine kavuşturularak önü kapatılan, bol ve hafif bir elbise türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cübbe B) Kaftan C) Feraca
D) Bindallı E) Lapçin

2. **Abdest alıp giyildikten sonra abdesti bozan ilk durumdan itibaren bir gün süreyle (seferî halde üç gün) abdest alırken ayakların yıkanmayarak sadece ayakkabının ıslak elle sıvazlanmasının yeterli sayıldığı giysi türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Pabuç B) Çarık C) Merkap
D) Mest E) Çorap

3. **Mevlevi dervişlerinin giydikleri yüksek ve tepesi düz keçe külah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çuha B) Arakıyye C) Sikke
D) Fes E) Tâc-ı Şerif

4. **Boyu diz kapağı, ayak bilekleri veya yere kadar uzanan, önden açık, dik yahut devrik yakalı, çeşitli renklerde kıymetli kumaştan yapılmış, mücevherlerle süslü veya nakışlı üst elbisesinin adı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hırka B) Kaftan C) İskarpin
D) Fermane E) Önlük

5. **19. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun Levant coğrafyasında yani günümüz Lübnan, Suriye, Filistin, İsrail, Ürdün, Türkiye coğrafyalarında kullanılmış koni şeklindeki kadın başörtüsü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yaşmak B) Kefen C) Yemeni
D) Kavuk E) Tantur

6. **Dervişlerin giydikleri kaba ve değersiz elbiseye ne ad verilir?**

A) Cepkin B) Zıvka C) Şal
D) Abâ E) Tübbân

7. **Mevlevi dervişlerin giydikleri sema töreninin ayrılmaz bir parçası üst tarafı dar, aşağısı geniş, kolsuz bir elbise aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kuşak B) Çakşır C) Yelek
D) Tennure E) Mintan

8. **Genellikle pamuklu veya ipek kumaştan yapılmış, doğrudan başa veya fes, kavuk gibi bir başlığın üzerine sarılan kumaş baş örtüsü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bere B) Şal C) Sarık
D) Burka E) Eşarp

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. Arkası önünden biraz kısa, ayaklara kadar inen, kanatları birbiri üzerine kavuşturularak önü kapatılan, bol ve hafif bir elbise türüne **cübbe** adı verilir. Yakası dar ve dik, yumuşak yakadır; bugün hukukçuların mahkeme salonlarında görev sırasında giydikleri siyah cübbelerin yakası kırmızı çuha üzerine sırma işlemelidir. Halen üniversite öğretim üyelerinin törenlerde ve Diyanet İşleri başkanı ile imam, hatip ve vâizlerin görev sırasında giydikleri cübbeler genellikle işlemesiz ve bazıları da yakasızdır. Din görevlilerinin cübbeleri siyah veya beyaz, fildişi, öğretim üyelerininkiler ise üniversitelerinin seçtikleri renklerde yapılmaktadır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. Halk arasında mes olarak da söylenen **mest,** Arapça'da "sıvazlama" anlamına gelen mesh kelimesinin Türkçe'deki şeklidir. Osmanlı giyim kuşam tabirleri arasında çedik adıyla da anılan bu ayakkabı çeşidine mest denilmesinin sebebi, bir şer'î kolaylık olmak üzere abdest alıp giyildikten sonra abdesti bozan ilk durumdan itibaren bir gün süreyle (seferî halde üç gün) abdest alırken ayakların yıkanmayarak sadece bu ayakkabının ıslak elle sıvazlanmasının yeterli sayılmasıdır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. **Sikke,** Mevlevi dervişlerinin giydikleri yüksek ve tepesi düz keçe külahtır. Sikkenin başa giyilen yeri (ağzı) tepesinden biraz daha genişçe, bir karış üç parmak boyunda, dövme keçeden yapılan bir başlıktır. Külah da denen bu başlık deve tüyü renginde olur. İç içe geçen iki külahtan yapılır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Boyu diz kapağı, ayak bilekleri veya yere kadar uzanan, önden açık, dik yahut devrik yakalı, çeşitli renklerde kıymetli kumaştan yapılmış, mücevherlerle süslü veya nakışlı üst elbisesinin adına **kaftan** denir. Kuşaklı ve bele kadar iliklenen örnekleri de vardır. Arapça kaynaklarda bürde, şemle, hamîsa, nemire, abâ, ferrûc, kabâ kelimeleriyle ifade edilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. 19. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun Levant coğrafyasında yani günümüz Lübnan, Suriye, Filistin, İsrail, Ürdün, Türkiye coğrafyalarında kullanılmış koni şeklindeki kadın başörtüsüne **tantur** adı verilir. Tantur, koni şeklindeki başlığın etrafında kurdeleler dolanmasıyla süslenir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Dervişlerin giydikleri kaba ve değersiz elbiseye **abâ** denilmektedir. Abâ, hadislerde "yoksulların giydiği kaba bir elbise" olarak tarif edilmektedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. **Tennure,** Mevlevi dervişlerin giydikleri sema töreninin ayrılmaz bir parçası üst tarafı dar, aşağısı geniş, kolsuz bir elbisedir. Sema tennuresi ve hizmet tennuresi olarak ikiye ayrılır. Sema tennuresinin beyaz renkte olması kefeni ve ölümü simgelemektedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. **Sarık,** genellikle pamuklu veya ipek kumaştan yapılmış, doğrudan başa veya fes, kavuk gibi bir başlığın üzerine sarılan kumaş baş örtüsüdür. Sih ve Müslüman toplumlarında, genellikle Asya ülkelerinde yaygındır. Türkçede sarık dendiğinde özel olarak Osmanlı'da kullanılan, fes veya kavuk üzerine sarılan sarık türü de kastedilir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

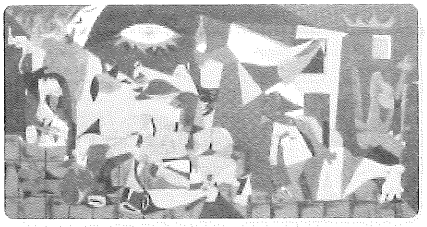
1. Aşağıda, insanlık tarihinin en etkileyici ressamı olan Leonardo da Vinci'nin ünlü bir tablosu verilmiştir.

Bu tablonun adı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mona Lisa
B) Kakımlı Kadın
C) Madonna
D) İnci Küpeli Kız
E) Genç Kadının Portresi

2.

Dünyanın en etkili savaş karşıtı resimlerinden birisi olarak gösterilen "Guernica" **tablosu aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?**

A) Vincent Van Gogh
B) Edvard Munch
C) Michelangelo Buonarroti
D) Salvador Dali
E) Pablo Picasso

3. **Aşağıda verilen ve sürrealizm etkilerinin yer aldığı** "Yanan Zürafa" **tablosu kime aittir?**

A) Raffaello Sanzio
B) Gustav Klimt
C) Salvador Dali
D) Johannes Vermeer
E) Claude Monet

4. Aşağıda, varoluşsal sıkıntıların ve ızdırapların anlatıldığı "Scream" yani "Çığlık" adlı eser verilmiştir.

Bu tablo aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Edvard Munch
B) Frida Kahlo
C) Paul Cezanne
D) Vincent Van Gogh
E) Rene Magritte

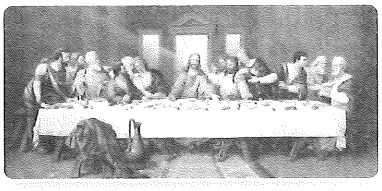
5. Aşağıda, akıl sağlığı problemleri yaşadığı bir dönemde, Fransa'nın güneyindeki Saint - Rémy - de - Provence kentinde bir akıl hastanesindeyken Vincent van Gogh'un yaptığı ünlü bir tablo verilmiştir.

Bu tablonun adı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Venüs'ün Doğuşu
B) Yıldızlı Gece
C) La Scapicliata
D) Selvili ve Yıldızlı Yol
E) Ay Çiçekleri

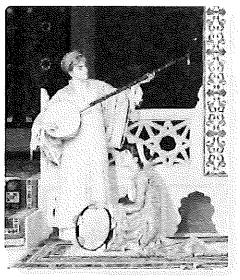
6.

İsa'nın Kudüs'te Romalılar tarafından yakalanıp çarmıha gerilmeden önceki yediği "Son Akşam Yemeği"**ni konu edinen tablo aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?**

A) Michelangelo
B) Edward Hopper
C) Francis Bacon
D) Raffaello Sanzio
E) Leonardo da Vinci

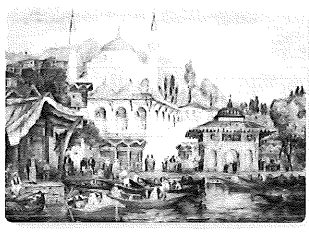
CBA Yayınları

7.

Yanda, hem sanatsal açıdan değeri olan hem de o dönemin sosyal yaşamını, kültürel etkileşimlerini ve resim sanatındaki eklektik anlayışı yansıtan Osman Hamdi Bey'in ünlü bir tablosu verilmiştir.

Bu tablonun adı aşağıdakilerden hangisidir?

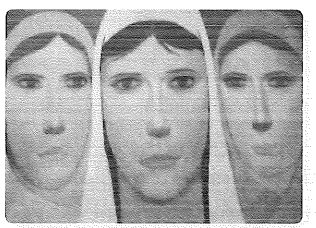
A) Genç Kadınlar
B) İnci Gerdanlık Takan Kızlar
C) İki Müzisyen Kız
D) Genç Müzisyenler
E) Müzik Dersi

8.

Ressamın paletindeki tüm renkleri ustalıkla kullandığı "Üsküdar" **tablosu aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?**

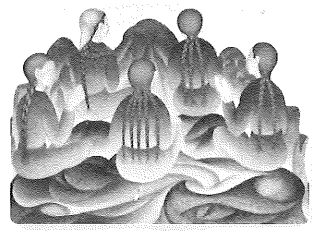
A) İbrahim Çallı
B) Şeker Ahmet Paşa
C) Feyhaman Duran
D) Bedri Rahmi Eyüboğlu
E) Fikret Muallâ

9. **Aşağıda verilen** "Üç Güzeller" **tablosu kime aittir?**

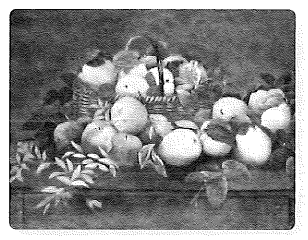
A) Erol Akyavaş
B) Süleyman Saim Tekcan
C) Burhan Doğançay
D) Nuri İyem
E) Eren Eyüboğlu

10. Aşağıda, kırsal yaşamın ve toplumsal temaların işlediği "Dinleti" adlı eser verilmiştir.

Bu tablo aşağıdakilerden hangisine aittir?

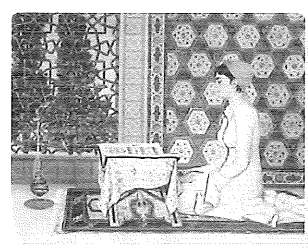
A) Hüseyin Zekai Paşa
B) Süleyman Seyyid
C) Müzdan Arel
D) Müfide Kadri
E) İbrahim Balaban

11.

Yanda, Paris'te Louvre Müzesi'ne hayatta iken resmi kabul edilen ilk Türk ressamı Şeker Ahmet Paşa'nın yaptığı bir tablo verilmiştir.

Bu tablonun adı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tabakta Meyveler
B) Narlar ve Ayvalar
C) Şeftaliler ve Erikler
D) Yıldız Çiçekleri ve Mandolin
E) Meyve Sepeti

12.

Kırmızı eşarplı, sarı entari bir kızın rahle üzerinde yer alan Kur'an'ı okuduğu "Kur'an Okuyan Kız" **tablosu aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Hüseyin Zekai Paşa
B) Osman Hamdi Bey
C) Abdülmecid Efendi
D) Hasan Rıza Bey
E) Arşak Fetvacıyan

CBA Yayınları

ÇÖZÜMLER

1. **Leonardo da Vinci'nin eserlerinden bazıları;**

- Mona Lisa
- Son Akşam Yemeği
- Vitruvius Adamı
- Meryem, Çocuk İsa ve Azize Anna
- Vaftizci Yahya
- Beşaret - Annunciation
- Madonna
- Kakımlı Kadın
- Kayalıklar Bakiresi
- Ginevra Benci'nin Portresi
- Kırmızı Tebeşir Otoportresi
- La Scapicliata
- Salvator Mundi

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Dünyanın en etkili savaş karşıtı resimlerinden birisi olarak gösterilen Guernica, aynı zamanda **Pablo Picosso'**nun en büyük tablosudur. Guernica İspanya'nın kasabalarından birisidir ve bu eserde İspanyol iç savaşı esnasında bombalanan bu kasabada yaşanan vahşeti simgeler. Yalnızca siyah ve beyaz renkler kullanılarak yapılmış yağlı boya resimdir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. **Salvador Dali** eserleri arasında yer alan Yanan Zürafa tablosu, sürrealizm etkileri görülen bir başka eserdir. 1937 tarihinde Dali tarafından yapılan Yanan Zürafa, oldukça ilginç eserler arasında yer alır. 1937, birçok olayın meydana geldiği bir yıldır. II. Dünya Savaşı'nın olduğu, İspanya Savaşı'nın etkisini hissettirdiği bir dönem olan 1937 yılının arka planındaki olaylar, Dali'nin eserlerine de yansımıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Scream (Çığlık), **Edvard Munch'**un en önemli eseri sayılan şu anda Oslo'da Ulusal Galeri'de sergilenmektedir. Eserde varoluşsal sıkıntılar ve ızdıraplar anlatılmaktadır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. **Van Gogh eserlerinden bazıları;**

- Patates Yiyenler (1885)
- Arles'deki Yatak Odası (1889)
- Yıldızlı Gece (1889)
- Kafe Terrace'da Gece (1888)
- On İki Ayçiçekli Vazo (1888)
- Sargılı Kulaklı Otoportre (1889)
- Van Gogh Otoportresi (1889)
- Selvili ve Yıldızlı Yol (1890)

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. **Leonardo da Vinci** eserleri arasında en ünlü olanlarından biri şüphesiz "Son Akşam Yemeği" tablosudur. Tematik olarak oldukça iddialı bir arka plana sahip olan tablo, İsa'nın Kudüs'te Romalılar tarafından yakalanıp çarmıha gerilmeden önceki yediği son akşam yemeğini konu edinmiştir. Yemek masasının tam ortasında konumlanan İsa'nın sağ ve sol tarafından 12 havarisi de tablo da yerini almıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

7. Osman Hamdi Bey, Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinde yaşamış ve hem ressam hem de müze kurucusu olarak tanınmış önemli bir sanatçıdır. **"İki Müzisyen Kız"** tablosu, onun ünlü eserlerinden biridir. Osman Hamdi Bey'in "İki Müzisyen Kız" tablosu, doğu ve Batı kültürünün birleştiği bir kompozisyon sunar.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. Üsküdar tablosunun önemi, ressamın paletindeki tüm renkleri ustalıkla kullanmasıdır. Resme baktığınızda, kendinizi **İbrahim Çallı** ile beraber Üsküdar'da o yıllarda dolaşır gibi hissedersiniz.

Türk resminde, İbrahim Çallı ve arkadaşları, "1914 Kuşağı Türk Ressamları", "Türk İzlenimcileri" ve "Çallı Kuşağı" olarak anılırlar.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

9. **Nuri İyem,** mahur, güzel, çekingen, melankolik, utangaç kadınlarla bizi sarmalar. Bu kadın yüzleri, hem çocukken kaybettiği ablasının hayali imgesi hem de zamanı aşan ikonik bir sembol olarak Nuri İyem sanatının önemli bir örneğidir.

Üç Güzeller teması, Yunan ve Roma mitolojisinde karşımıza çıkar. Bu üç tanrıça, neşe, görkem, övünç adlarıyla güzellik, doğa, cazibe, yaratıcılık ve doğurganlığı temsil eder.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

10. Dinleti, **İbrahim Balaban**'ın kırsal yaşamı ve toplumsal temaları işlediği bir eserdir. Bu tablo, köydeki müzikal bir anı yansıtarak, izleyiciyi derin bir nostaljiye sürükler. Balaban'ın samimi ve içten tarzı, esere duygusal bir yoğunluk kazandırır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

11. **Narlar ve Ayvalar** adlı tablo geometrik açıdan sepetteki ayva ve narların dizilişi, birbirleriyle oluşturduğu kompozisyon resmin en dikkat çekici özelliğidir. Ayrıca, resmin gerçekçi duruşu, renklerin birbiriyle uyumunda önemlidir. Şeker Ahmet Paşa'nın resimlerindeki renk zenginliği, doğadaki gerçekliği verme kaygısı, onu doğa lirizmi diyebileceğimiz bir üsluba yaklaştırdı. Paris'te Louvre Müzesi'ne hayatta iken resmi kabul edilen ilk Türk ressamıdır. Resimlerinde değişik bir perspektif anlayışı vardır. Daha çok natürmort resimleri ile bilinir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Kur'an Okuyan Kız, **Osman Hamdi Bey**'in 1880 tarihli tablosudur. Eylül 2019 tarihinde, Londra'daki Bonhams Müzaye Evi'nde açık artırmada 6.3 milyon sterline satılarak bir Türk ressama ait en pahalı resim unvanını kazanmıştır.

Resimde kırmızı eşarplı, sarı entari bir kız rahle üzerinde yer alan Kur'an okumaktadır. Resimdeki ışıktan anlaşıldığı üzere henüz sabahın erken vakitleridir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları